

خلاصۃ المسائل ومہمۃ الدلائل

برنجی جزو .

توزوچیسى :

قازان شہرندہ مرحوم معلم طیب بن غلمان .

طو کیودا محلہ اسلامیہ متولیلہ رندہن صابر افندی وعائیشہ خانم جمیل
لہرنک صدقہ واجبہ لارن شریعتکہ موافق قبض ایتکہ ندہن سوگرہ
مطبعہ اسلامیہ طرفندان باسلامشدر .

باسلطان اورنی :

طو کیودا مطبعہ اسلامیہ .

۱۹۳۷ سنہ میلادیہ .

ایپول .

خلاصۃ المسائل و مهمة الدلائل

برنجی جزو.

توزوچسی :

قازان شہرندہ مرحوم معلم طیب بن غلمان .

طوکیودا محلۃ اسلامیہ متولیلہ رندہن صابر افندی و عائیشہ خانم جمیل
لہرناک صدقہ واجبہ لارن شریعتکہ موافق قبض ایتکہ ندہن سوگرہ
مطبعۃ اسلامیہ طرفندان باسلامشدر .

باسلفان اورنی :

طوکیودا مطبعۃ اسلامیہ .

۱۹۳۷ سنہ میلادیہ .

ایبول .

بر ایکی سوز .

ملتزنگ دین، اخلاق و حلال طوره شهن ساقلاو ایچون آکما ابتدائی کتابده او قوتیلا طورغان دینی درسک کتابلارن باسدروغنه جیتی دور .

بلکه ایله دینی مدرسه لارده علم تحصیل قیلغان کشیدلر که ملتز که دینی اشلارنده، اخلاقسند و طوره شند یولباشچیلیق قیلور ایچوزر هر و ترا انما بولورلق تور کیچه کتاپ کیره کدور . بو کتاپ دینی و اخلاقی کوب مسئله لرنی ایینه آلوب آندان قاراب کچکنه ره کتابلارده یازماغان مسئله لره که جواب تابارلق هم و عطف و نصیحت ایچون کیره کلی معلومات - آیات کریه و احادیث شریفه لارنی تابارلق بولو کیره کدور .

ملتزده مالار و عربچه بلوچی عالمهر آزابو آرقاسنده بو احتیاج کوندن کون آرتا بارادور .

اوشبونی اعتبارغه آلوب طوکیدوا حمله اسلامیة متولیه رندن سایر افندی و عائشه خانم جمیلهر یازنیدا ، مهاجرت وقتندا تابقان دو اتلهرینک صدقه واجبده لارن بز که قبض قیلدروب، ملتزنگ مذکور دینی احتیاجن طولترو مقصدی برهن اوشبو خلاصة المسائل و مهمة الدلائل کتابن طوکیدوا مطبعة اسلامیة ده باسدروب نشر ایته مز و نسکا حلالرینه ۲۵ یل طولغان وقتده اوتنه کن واجب صدقه لاری آرقاسندا بو نادر کتابلنک باسیلوب چفوی برله صابر افندی و عائشه خانم جمیلهرنی و بقون ملتزنی تبریک ایته مز .

و بو کتابنی اوقوب فایده لارنوی دین اهلهرندن بو کتابلنک توزوجیسینه و باسدروچیلارینه یزگی دعا اوتنه مز .

طوکیدوا امام و مدرس محمد عبدالحی ولد الشیخ عبیدالله قربانعلی

۱۹۳۷ سنه میلادیه آغوست ۶ یوم الجمعه .

۱۳۵۷ سنه هجریه جمادی الاولی ۲۹ . طوکیدو .

حد وسپاس وشکر بی قیاس اول خالق الجن والناس جل جلاله و عم
 بواله حضرتانه بولسون (تقی صلوات بی حدو تحیات بی عد اول حبیب خدا
 حضرت محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم وچهاربار باصفا و آل و اصحاب
 به فارضوان الله تعالی علیهم اجمعین اوزله رینه اولسون. اول خدای عز و
 جل نیک حکمتلهری و نچه عجائب و غرائبلهری واردور. اول حی قیدوم
 ، اجب العظیم نچه توری شیده ری یوقدان بار قیدلمشودور . جمله دن بیری
 نیادور . و بو دنیاده نچه و نچه حکمتلی شیده رنی خلیق ایدوب جمیع
 تالوقا تدن اعلی و افضل ایدوب آدمنی یرا تمشودور . اول آدمگه نچه توری
 اسباب علم و یروب جمله سندن اعلی عقل و فراست و یروب اوزینک احسنی
 شریک و لانظیر ایسکه نون بلدرگه ندور . اول آدمنی یرا توب آنک نسلن
 ماله یر یوزینه قارا تمشودور . و بو آدم علیه السلام دین صوگ نچه یوزیل
 لار اوتوب آدم لهر نیک عقلی و فراست لهری پسلا توب الله تبارک و تعالی نی
 اوتو ندقلاری زمان نوح علیه السلام نی یه روب اوزنی تانتمشودور .

و بو نوح علیه السلام نیک قومی قارالوده کامل جیگنه چققتانلاری سببلی گرچه
 سح علیه السلام آطی جیدی یوزیل دینگه اوننده سهده ایمان کیترمه
 تهلر نندن حتی تعالی حضرتنی اوزینک قدرتن اظهار اوچون نوح علیه السلام
 نه من طوفان صوبی ایله هلاک قیللمشودور . بو طوفان صوبی هلاک قیلقدان

صوڪ سڪسان آدم ڦلوب اول سڪسان آدم جملہ سندن فقط نوح عليه السلام
 نڪ اوج اوغلي حام، سام، يافت دهن ڀر يوزينه يا گادان آدمي له رتارالمشلاز
 دور. و بو نوح عليه السلام دهن صوڪ نجه و نجه ڀينم برله اولوب اول
 ڀينم برله نه قدر ڪتاب لار ايندروب خدای تعالیٰ اوزن ڀيله تانمشدور .

اول ڪتاب لارنڪ بعضی ڀر ڀينم بردن ايڪنچيسينه كوچرلوب نه قدر
 ڀينم برله ڀر ڪتاب ايله قوم له رينه خدای تعالیٰ و تبارڪني طانتمشدور . اما
 خدای تبارڪ و تعالیٰ طرفندان ايندش ڪتاب لار جملہ سي يوزده دورت اولوب
 دورتسي زور ڪتاب ديب آتالمشدور. و اول زور ڪتاب نڪ اوگسي
 تورات آتالوب موسیٰ عليه السلام ڪه اينمشدور . و بو تورات ايله موسیٰ
 عليه السلام حڪمي نجه يوز يل لارغه كيلوبدور. زبور داود عليه السلام ڪه
 اينمشدور. و نجه يوز يل لار اوٽڪنندن صو ڪره اوچونچي زور ڪتاب
 انجيلدور عیسیٰ عليه السلام ڪه اينمشدور. آ نڪ ايله تورات نڪ بعضی حڪمي
 منسوخ اولمشدور. دورتنچي زور ڪتابي يعني قرآن عظيمی آخر الزمان
 ڀينم بری عرب طائفه سندن، قریش قبيله سندن، هاشم نسلندن محمد مصطفيٰ
 صلی الله عليه وسلم ڪه ايندروب يوزده اوج ڪتاب نڪ حڪم لهن نسخ قيلوب
 حڪم قيامته ديكن باقي قيلمشدور. و بو بزم ڀينم برمز محمد مصطفيٰ صلی الله
 عليه وسلمني جملہ ڀينم بردن افضل ايدوب خاتم الانبياء ديمشدور. و بو عالمني
 فقط محمد صلی الله عليه وسلم اوچون ياراتم ديب امت محمدني بارچا امتا بردن
 افضل ايدوب دين اسلام ايله معزز و مشرف قيلمشدور.

اول ڀينم برمز محمد مصطفيٰ صلی الله عليه وسلم مڪه مڪرمه ده دنياغه كيلوب
 قرق باش عمر سرد گنده ڀينم برانڪ كيلوب مڪه مڪرمه ده اون ايڪي يل
 ڀينم بر بولوب اون اوچونچي يل مدينه منوره ڪه هجرت قيلوب تاريخ اسلاميه
 نڪ باشي آندان قويلمشدور. ڀينم برمي اوج يل تبليغ رسالت ايندڪدن
 ڪه ڪره اطامش اوچده مدينه منوره ده دارالفنادن دارالبقايه ڪوچد گنده

بر آن عظیم ایله سنت و حدیثی قالدور مشدور . و بو یکرمی اوج ییل
 ... کـندـه نـچـه و نـچـه یوز مـک کـافـرنـی مـسـلـمـان ایدوب طائفه عربنی و
 ... طائفه دن کوب قومنی حق دینـگـه کـرتمـشـدور و بو پیغمبر مزینک
 ... رداش لارون صحابه دیب آط قویوب جمله سندن افضل لهری ابو بکر
 ... عثمان، علی دیب چهار یار دیمـشـدور . و بو چهار یار لار حضرت رسول
 ... هر قابوسی خلیفه بولوب دین اسلامی دنیاغه ساجمه شلردور .
 ... حضرت عمر زمانده دین اسلام کامل قوت طابوب کمالات تحقینه
 ... الحاصل نه مشکل و نه واقع اولدیه حضرت رسولدهن من
 ... صوراب هر مشکل لار آگـلـانـمـشـدور . و بو صحابه لار
 ... کـیـلـوب هـمـان دین اسلامی قوت تابردوده اجتهاد قیلـمـشـلار
 ... من مؤمن مسلمان بیدک کوب اولوب صحابه و تابعین لار
 ... کـتـابـقـه مـحـتـاج بـولا باشادیلار . شول زمان عراق یرنده کوفه
 ... آتاسی ثابت ادلی ایدی . اسمعی نعمان
 ... دیوبیلار امام اعظم دیو لقب بیردیلر . بو امام اعظم حضرت لهری عمرنده
 ... سبـق آتوب و نیچه یوز مـک مسئلهنی اجتهاد ایدوب
 ... علم ایدوب شهرتی آفاقه منتشر اولدی . و آندان
 ... کوب عملده مذهب مزینک باشی اولوب کنیزه سی
 ... اولماغیله آنک مذهبنده اولانلاری حنفی مذهب دیورلر . و بو
 ... کوفه ده دنیاغه کیلوب یتمش یل عمر سوروب منصور پادشاه
 ... القضاة بولو چیاقتی قبول قیلماقدان یوز قاچی اورلوب بغداد
 ... کصالنوب هجرتنک بر یوز ایلمانیجه حبسده دارالبقا اهرحات
 ... کشی بولوب بغداد شهرنده مدفون اولمشدور .
 ... دورتی یلنده ایسکانچی امام مالک بن انس دنیاغه کیلوب
 ... یوز یتمش هجرتنک یوز یتمش طوقرتی یلنده مدینه منوره ده

مدفون اولدی. آنک مذهبنده اولانلاری مالسکی دیرلهر امام اعظم حضرت
 لهرینک وفاتی کوننده مصر شهرنده اوچونچی امام محمد بن ادريس شافعی
 دنیاغه کیلوب ایلی دورت یاشنده هجرتنک ایکی یوزده دورتنچی یلنده
 مصر شهزنده دارالبقاہر حلت ایلدی. آنک مذهبنده اولانلاری شافعی
 دیرلهر. هجرتنک یوزده آلمش دورتنچی یلنده دورتنچی امام احمد بن
 حنبل دنیاغه کیلوب بتمش بدی یاشنده هجرتنک ایکی یوزده قرق برنجی
 یلنده بغداد شهرنده مدفون اولدی. آنک مذهبنده اولانلاری حنبلی دیرلهر.
 بو دورت مذهبنک آرارنده اولان اخته-الاف لارا کتر عملده اولوب
 اعتقادده اختلافلاری ضروریات دیندهن بولنماغان بعضی مسئلهلرده بولماق
 سببلی برسی آخرنی ضالتهکه نسبت بیرمهسلهر و بو اماملاردان صوڭ کوب
 عالملهر اولوب کوب مجتهدلهر کتاب تصنیف قیلوب نچه قیین مسئلهلرنی
 حل قیلوب علمی دنیاغه طاراندیلار. لکن بو کتابلار بارچاسیده عرب
 لغتنجه اولدقلارندان باشقه طائفهدن اولغان مسلمانلارغه دین علمندهن
 خبردار بولولماق غایده اغر و مشکل اولدی. شول سببلی بعض برطائفه
 جملهدهن بری فارسی طائفهسی فارسی لغت بلهن علوم دینده وغیره اولغان کوب
 کتابلارنی فارسی لغتینه ترجمه قیلوب فارسی خلقی آراسنده دین اسلام
 علمن ساجدیلهر. اول فارسی خاقی آراسنده عالم علماً کوب؛ بو فارسی
 لغتنجه کوب کتابلار تصنیف قیلوب القرية مؤثره مقالنجه یاقن کورشلی
 لهرگه یعنی ترکمان و اوزبک و صارت طائفهلرینه فارسی لغتنجه علمی شائع
 قیلدیلار. شول طائفهلرنک اورطالغنده بخارای شریف شهری بارچا یاقن
 یعنی خوقند و تورکستان و تاشکند و آق مسجد و کاشغرولاینلارینه مخرج
 علم اولوب شهرت تابوب نه قدر اولباللهلار و نه قدر مرشدلار ظهور
 ایلوب نچه تورلی علم اوگره توب اطرافقه دین اسلامنی طاراندیلار.
 اوشنداق روسیهده گی مسلمانلارغه عربدهن علوم دینیهنی تحصیل میسر

اما اناج نچه تورلی موانع و خرجگه مفضی اولدقندا علوم دینهنی تحصیل
 چون بخارای شریفگه رجوع ایندیلهر . قران مسلمانلاری هم بشر
 باشقورد طائفه لارندن نیچه آدم لار نه قدر مشقت و مؤنت لهریو کلهب نیچه
 یلار بخارای شریفده علم تحصیل ایدوب بر نییچه یل لاردان صوگ اوز
 نده لدری آراسند، قایتوب مدرسه لهر بنا قیلوب نه قدر اوزنلارده دین
 اسلام نمره سن طاراند یلار . و بو مدرسه لهرده یعنی بزم اوز یـرمزده او
 یوب حتی شول بخارای شریفدان قایتوب درس ایـتـکـهـن مدرسـنـک
 نزی کبی عالم و تقوی شا کردلهری چغوب ایـکـنـجـی درجه مدرسه لهر بنا
 یوب دین اسلامنی او گره توده کامل اولوب نه قدر آدم لهرنی اسلام نوری
 یوز و مشرق قیلدیـلار . الله تبارک و تعالی حضرتنی قـهـرلـهـرن نوری
 نینای ایدی آمین .

اما بخارای شریفگه باروب علم تحصیل قیلوجباتق کورکم اش بولسه
 کوب مشقت لهر و مؤنت لهره توقف قیلدقندان بخاراغه باروجیلار بیک
 انابوب ترکی خلقی آراسنده علماً بیک آز لدی بو ترک عالم لهری نه
 نری اوز طائفه لهری آراسنده دین اسلامنی کمال تحقیقه اراده قیلسالارده
 نکره آلاما نیچه یلدان یل اوقوچی هم اوقوچی کیمیدور . اوقوچینک
 یوی اوقوچیلار کیمووندهن دور . اما اوقوچیلار آزابوی لغت عرب
 تحصیل علم بیک کوب وقت صوراب نیچه تورلی علمنی بلوگه توقف
 یوب اول علم لارنک کوبسن بلما نیچه دین علمندن خبردار بولوجیـلـمـق
 ن اولمادقندن بو مشقنلارنی یوگلهو کوب کشی گه مبسر اولمادقندن
 دور . اول علم لهر بارچاسی عرب لغتنیچه اولوب اول علم لهرنی بلور اوچون
 نیچه یل عمر حاجت اولدقندان کوب یاش بالالار نحو و بلاغت و منطق
 یایی ایله آزابلانوب بر نیچه یلدان صوگ مدرسه دن چغوب اصل لازم فرض
 نمان دین علمندن محروم قالالار . (والحاصل بو قدر نادانلق کوبه یوی

بز و ترك خلقند، اوز لغتنجه دين علمن اوقوماغانلغند ان دور. گرچه عرب لغتی دنياده اولغان انتنك بارچاسندن كوركم و آرتق اولوب دینمز باشی محمد .صطفى صلی الله علیه وسلم عرب طائفه سندن اولوب عرب لغتینک آرتقان ائبات اوچون خدای تبارک و تعالی قرآن عظیمنی اوزینک دوستی محمد علیه السلام گه اوشبو لغتده ایدرسه ده بو لغتنی بلوچیلک فرض کسفايه دور. اما ایمان و شریعت علمن بلوچیلک هر کسگه فرض عین دور.

بس عرب لغتنجه علم تحصیل ایدر گه وقت لاری مساعده قیلمه اغان آدمه ره تر کيچه دين علمندن خبردار بولوبچاق لازم دور . هرنی کمال توبه نیچیلک ایلهن اوتنه مزله ره عالم علما لاردهن آز وقت نیک اجنده صبی و صبه لارغه دين علمن بلدرمه کسکرنی. باقیچی بو کیفیتجه اولسه اوخشايدور اسلامک نوری سونمه گینه هر نی عربجه دهن ترکی تلینه ترجمه قیلماقکرنی نی نرسه بلمهک فرض اسلامده شول نرسه لارنی آسان ایسدوب صبی و صبه لارغه تعلیم ایتمه کسکرنی بر خدای اوچون .

(اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ) (اعوذ) صنمان مین (بالله) الله تعالی گه (من الشيطان) شیطاندان (الرجيم) سورالمش اول لله تعالی نك درگاهندان (بسم الله) الله تعالی نك اسمی ایلهن گنه باشلامین (الرحمن) رحمت قیلنوجی اول الله تعالی دنياده بارچا مخلوقانکه (الرحيم) رحمت قیلمنوجی اول الله تعالی آخرتده مؤمن لار گه گنه

(الحمد لله رب العالمين والصلوة على محمد وآله واصحابه اجمعين الحمد لله) بارچا حمد کوركم صفت ایلهن صفت لانهاق بر الله تعالی گه مخصوص دور. (رب العالمين) اول الله تعالی بارچا نرسه نی تریبه قیلنوجی (والصلوة) رحمت خدای (علی محمد) محمد علیه السلام اوزینه اولسون (وآله) دهخی

اول محمد عليه السلام نيك يورت جماعت له رينه اولسون (واصحابه) ده خي
 اول محمد عليه السلام نيك صحابه له رينه اولسون (اجماعين) بارچاسينده
 اولسون .

✽ كلمه طيبه معناسي ✽

(كلمة طيبة) خوش كوركم سوزدور الله تعالى نى برلمكده بولغان (لا اله)
 بوقدر حقائق اوزره قىلنماغه لايق هيچ نرسه (الا الله) بر الله دان
 باشقه (محمد) محمد مصطفي صلي الله عليه وسلم (رسول الله) الله تعالى
 نك طوغرى يولنى كورسه تورگه يبه رگن ايلچسى دور .

(كَلِمَةُ الشَّهَادَةِ) اوشبو سوز الله تعالى نك برلكينه رسو الله نك حق
 اينه گواھلق بیره طورغان سوزدور (اشهد) گواھلق بیره من (ان لا
 اله) تحقيق حقائق اوزره قىلنماغه لايق هيچ نرسه بوق الا الله)
 بر الله تعالى دن باشقه (و اشهد) دخي گواھلق بیره من (ان محمد)
 تحقيق محمد عليه السلام (عبده) اول الله تعالى نك قى دور (و رسوله)
 اول الله تعالى نك طوغرى يولنى كورسه تورگه يبه رگن ايلچسى دور .

(كَلِمَةُ التَّوْحِيدِ) الله تعالى نى برلى طورغان سوز (اشهد ان لا اله
 الا الله) گواھلق بیره من من تحقيق بوقدور حقائق اوزرينه قىلنماغه
 لايق هيچ نرسه بر الله دان باشقه (وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ) اول الله تعالى
 نك شريكى يعنى اول الله تعالى دن باشقه قىلنورغه لايق هيچ نرسه
 دق و ههم بار بولونده هيچ نرسه گه محتاج بولماغان بر الله دان باشقه هيچ
 نرسه بوق و ههم اول الله تعالى دن باشقه هيچ نرسه نى بار ايتوچى يار اوجى
 دق (له الملك) اول الله تعالى گه گنه بولنوجى دور حقيقه بادشاھلق

(وَهُوَ الْحَمْدُ) اول الله تعالى که مخصوص دور کور کم صفت ایلهن صفت لانق (اِحیی) تور گوزر اول الله تعالى (وَیَمِیت) دهخی اولدور اول الله تعالى بارجا مخلوقانی (وَهُوَ) اول الله تعالى (حَی) تر کدور تر کسگی بزنک کورک جان ایلهن تو گلدور (لَا یَمُوت) اول الله تعالى هر کز اولماس (بیده الخیر) اول الله تعالى نیک قدرانده دور دنیا و آخرتده ایذکواک (وهو) دهخی اول الله تعالى (عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ) بارجا نهرسه که (قدیر) قوت و کوچی بیکوچیدور .

(کَلِمَةُ رَدِّ الْكُفْرِ) کفرک سوزلهرنی و کفرک اشلهرنی قایتارا طورغان سوزدور (الهم) ای الله (انی) تحقیق من (اعوذ) سفنامن من (بک) سبکنا (من ان اشرك) شرکت قانماقدان (بک) سبکنا (شیدئا) هیدچ نهرسهنی (و انا اعلم) من بلسگه نسیم حالده (و استغفرک) دهخی یارلقایو استایمن سندن (اما) شوندا یون کفرک سوز و کفرک اشلهر اوچون (لا اعلم) بامه ی من من (انک) تحقیق سن (انت) سن سن (علام الغیوب) غیب یاشرون لهرنی بیک بلسگوچی .

« کَلِمَةُ الْاِسْتِغْفَارِ » بو الله تعالى دن گناه لارنی یارلقایو اوستی طورغان سوز « استغفر الله » یارلقامانی استایمن من الله تعالى دن « استغفر الله » یارلقایو استایمن من الله

تعالیٰ دهن « تعالیٰ » اول الله تعالیٰ بارچا کیمچیاک لاردان پاک « من کُلِّ
 نَبِیِّ » بارچا گناه لاردان « اذنبته » قیلوم من اول گناهانی « عمداً »
 میدیوندهن یعنی اختیارم ایلهن « اوخطأ » یا که خطای ایلهن « سرا »
 شرون قیلوم اول گناهانی « اوعلانیة » یا که اشکاره قیلوم اول گناهانی
 « من الذنب الیه » دهخی توبه قیلوم قاینامن من اول الله تعالیٰ که « من الذنب
 الیه » شونداین گناه لاردن « اعسام » بله من اول گناه لارنی
 « من الذنب الیه » دهخی شوندا ی گناه لاردان « لا اعسام » بله من
 من اول گناه لارنی « انک انت علام السنوب » تحقیق سن غائب لارنی
 یان بگوچی . (کلمة التمجید) بو الله تعالیٰ فی الوغلی طورغان سوز
 « سبحان الله » الله تعالیٰ بارچا عیب دهن و کمچلسکدن پاک « والحمد لله »
 منی بارچا کورکم صفت ایلهن صفت لاعمق برالله تعالیٰ که گنه مخصوص دور
 « لا اله » دهخی یوقدور حقایق اوزرینه قلملق قیلونماقیه « الا الله » بر
 « والله اکبر » دهخی الوصراقدور اول الله تعالیٰ بارچانه رسه
 کمال ذات جهتندن « لا حول » یوقدور معصیت دهن دونمسهک
 « لا قوة » دهخی یوقدور ضاعت قیلورغه قدرة « الا بالله » مگر بر الله
 « کسه دور » « العلی » اول الله تعالیٰ بلذمر تبه جهتدن « العظیم »
 اول الله تعالیٰ کمال صفت جهتندن « ما شاء الله کان » هر زهره

كَمْ نَلَهْدِي اللَّهُ تَعَالَى أَوَّلَ نَهْرَسَه نَكَ بُولَمَا قَلَقْنِي مَسْ أَوَّلَ نَهْرَسَه بُولْدِي « وَ مَا
 اِسْمَ يَشَاءُ اَمَّ يَكُنَّ دَهْخِي قَابُو نَهْرَسَه كَمْ نَلَهْمَه دِي اَللَّهِ تَعَالَى اَنَّا نَكْ بُولَمَا قَنِي
 بَسْ أَوَّلَ نَهْرَسَه بُولَمَا دِي. (اَلْاِيْمَانُ) اِيْمَانُ دِي دِي كَمْ نَز « اَقْرَارُ »
 نَهْرَسَه كَدُوْر « بِاللِّسَانِ » تَلْ بَرَلَه « وَ اَصْدِيْقُ » رَاسْتَه طَرْتَمَاقْدِرْ بِالْقَلْبِ
 كُوْ كَلْ بَرَلَه « بِنَا » شُوْنِجَالِيْنِ حَكْمَ لَارِنِي « جَا » كِيْلَتَرْدِي « بَه »
 اَوَّلَ حَكْمَ لَهْرِنِي « مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ » اَللَّهِ تَعَالَى قَاشْنَدَه « مُحَمَّد » مُحَمَّد عَلَيْهِ السَّلَامُ
 « رَسُوْلُ اللّٰهِ » اَوَّلَ مُحَمَّد عَلَيْهِ السَّلَامُ اَللَّهِ تَعَالَى نَكَ طُوغْرِي يُوْلْنِي كُوْرَسَه تُوْر
 كِهْ يِبَهْرَكُنْ اِيْلَجَسِيْ دُوْر « صَلَّى اللّٰهُ » رَحْمَتِ قَيْلَسُوْنِ اَللَّهِ تَعَالَى « عَلَيْهِ »
 اَوَّلَ مُحَمَّد عَلَيْهِ السَّلَامُ غَه « وَ سَلَّمَ » دَهْخِي سَلَامَتِ قَيْلَسُوْنِ اَللَّهِ تَعَالَى اَوَّلَ
 مُحَمَّد عَلَيْهِ السَّلَامُ نِي. « اِيْمَانُ مَجْمَلُ » قَصَقَه لِقْ اُوْزُرِيْنَه اِيْمَانُ كِيْتُوْرْمَه كِ بُو
 طَرِيْقَه دُوْر « اَمَّتْ بِاللّٰهِ » اِيْنَانْدُوْمِ اَللَّهِ تَعَالَى كِهْ « كَمَا » شُوْلُ وَجِهْ
 اُوْزُرِيْنَه « هُوَ » اَوَّلَ اَللَّهِ تَعَالَى اَوَّلَ وَجِهْ اُوْزُرِيْنَه اِيْدِيْ نَفْسِ اِمْرَدَه « بِاسْمَائِهْ »
 اِسْمَ لَارِيْ اِيْلَهْنِ « وَ صِفَاتِهْ » دَهْخِي صِفَاتِ لَارِيْ اِيْلَهْنِ « وَ قَبَلْتُ » دَهْخِي
 قَبُوْلِ قَيْلِدُوْمِ « جَمِيْعَ اَحْكَامِهْ » اَوَّلَ اَللَّهِ تَعَالَى نَكَ بَارِجَا حَكْمَ لَارِنِي .

(اِيْمَانُ مَفْصَلُ) اُوْزُوْنِ اَقِ اُوْزُرِيْنَه اِيْرُوْبِ اِيْمَانُ كِيْتُوْرْمَه كِ بُوْطَرِيْقَه دُوْر
 « اَمَّتْ بِاللّٰهِ » اِيْنَانْدَمِ اَوَّلَ اَللَّهِ تَعَالَى كِهْ بَارِ اَوَّلَ اَللَّهِ تَعَالَى بَارِ اَسْمَائِيْنِكَ اَوَّلِيْ وَ
 اٰخِرِيْ يُوْقِ دَائِمِ هَمِيْشَه بَارِ بَارِ بُوْلُوْنَدَه هَبِيْجِ نَهْرَسَه كِهْ مَحْتَاْجِ تُوْ كُوْ كَلْ بَارِجَا
 كُوْرَكَمْ صِفَتِ لَانَهْشُدُوْر وَ بَارِجَا كِهْ چَلْنِكَ لَارْدَانِ يَاكْ دِيْبِ « وَ مَلَانَكْتَهْ »

دهخى ايناندم الله تعالى نك فرشته لارينه اول فرشته لار الله تعالى نك كنه
 قلمى طورغان قل لارى اير و قز توگل لار ديب « و كته به » دهخى
 ايناندم اول الله تعالى نك پيغمبر لارينه ايندرمش كته ابلارنى بارده حق و
 راست ديب (ورسله) دهخى ايناندم اول الله تعالى نك پيغمبر لارينه بارچا
 سى حق ديب (واليوم الاخر) دهخى ايناندم قيامت كونه البته بولا
 بى ديب (والتقدير) دهخى ايناندم اول الله تعالى نك تقدير قيلمش نه
 سه لارينه (خيره) اول الله تعالى نك تقدير قيلمش نه سه له رى نك ياخشى
 سى (وشره) دهخى يامانى بارچاسى (من الله تعالى) الله تعالى ازله
 ندر قيلماسى و بار ابته كسلگى ايلهن دور ديب (والبسم) دهخى
 ايناندم ترامه ككه (به الموت) اولگه ندهن صوك .

(اما بعد اير كشى اولسون ويا خاتون كشى اولسون مكاله بولغان آدم
 لار اوزرينه او گره نمهك فرض اولغان علم حال اوج بولك علمدور . يعنى
 مغرب ايله مشرق آراسنده ندر مسلمانلار وار ايسه ايردهن خاتوندهن قزدان
 بويه دن ماداميكه مؤمن و مسلمان دور و الله تعالى دن قورقور و رحمت
 امار يعنى جنت رسنده اولور جهنمدهن قورقور بويه اولان كسه له رنك
 بل دنباده اوزله رينه على حده بلوب و او گره نمهك و موجبله عمل قيلماسى
 برين عين اولان علم حال اوج بولك علمدور . (اولسگسى ايمان علمى
 ايمان اجمالى نك و ايمان تفصيلينك علمى ايماني اجمالا بلمهك كافيدور .
 و امكن محل تفصيل اولدقه اجمالى كافي اولمايوب تفصيلى فرض اولور
 . دهخى الفاظ كسفرله رنك و شركله رنك علمى زيرا الفاظ كسفرله رى و
 شرك لارى بلمهك كچه ايماني محافظه ايلمهك اولماز .

(ايمدی ھەر عالی و بالغ اولان مؤمن و مسلمانہ لازمدرکہ ایمانی بلوب
 متصف اولا و کسفر ایله شرکی بلوب اجتناب ایدوب ایمانی صافلابه .
 و دهخی اعتقاد اهل سنت و الجماعتک عالی یعنی بتمش ایکی بلوک اعتقاد
 باظله دن قاجوب بتمش اوچونچی اعتقاد اهل سنت و الجماعت ایله معتقد
 اولغاننک عالی زیرا امت محمددهن اولان کسه بتمش اوچ بلو کندور .

اعتقاد جهنندن و بتمش ایکی بلوک اهل جهنمدور اعتقادلارننده اهل
 سنت مخالف اولدکلاری اوچون و بتمش اوچونچی اهل جنددور اعتقاد
 لارنده ینمیر علیه السلام و اصحاب کز بن رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
 حضرتلرینه متابعت ایدکلاری اوچون (کما قال علیه الصلوة والسلام

ستفترق امتی علی ثلثة و سبعین فرقة کأنهم فی النار الا و احدة قالوا امن یا

رسول لله قال الذین هم علی ما انا علیه و اصحابی صدق علیه السلام)
 (فرض عین اولان علم حالنک ایکنجسی اخلاق علمی یعنی خوبلرنک
 علمی اخلاق خاقنک جمعی دور خلق دیوخویسه دیورلر . اخلاق دهخی
 ایکی قسم دور . بر قسمی اخلاق حمیده . و بر قسمی ذمیمه . اخلاق
 حمیده نیک معناسی حمد اولنمش اوکامش گوزل خوبلر ینمیر علیه السلام
 خوبی کبی و اصحابنه و امتنه دهخی امر ایلدکی خوبلدر .

(کما قال علیه السلام حسنوا اخلاقکم و آخلفوا باخلاق الله) (بیت)
 ھەر که خوب اخلاقبله موصوف اوله . دات دارین آگما مکشوف اولا .
 و اخلاق ذمیمه نیک معناسی ذم اولنمش قدح اولنمش برامن خوبلر که
 آگما اخلاق ذمیمه و اخلاق رذیله و کاب معنوی و منکرات قلب دهخی
 دیورلر مؤمنلرنک قلمنده اولمه ق فرض دور وار ایسه چقارماق فرض دور .
 یوق ایسه حمد و شکر ایله ک فرض دور ھەر که اخلاق ذمیمه ایله موصوف
 اولورسه حق تعالی حضرتلرینک وعیدی مقتضاسانچ، جهنمه لایق اولور

و اخلاق ذمیه اولان قلبه حق تعالی نظر بیدرمن. (فرض عین اولان علم حالنک اوچونچسی اعمال ظاهره نك و سائر حاله نك علمی کبی بعضی سناک نامی اعمال ظاهره ندر آبدست. نماز. روزه. حج زکوة. غسل. استنجا. تیمم. حبض. نفس. صوم. و سائر حاله نك علمی کبی بو ذکر اولنغان اوچ بلوک علم حالی هر کمنک اوزرینه بلوب و اوگره نمهک و موجبیه عمل ایلمهک فرض عین دور قیامت کوننده بر وجهله عذر مقبول کلدور همان عالم دنیاده عقل باشده ایسکن روح تده ایسکن حضرت سزرائل کلمزدهن وّل بلوب و اوگره نوب و موجبیه عمل ایلمهک محتاج دور که قیامت کوننده وعده اولنغان جنات عالیته نائل اولنه زیرا دنیایسه نامکدن مقصود بو اوج بلوک علم حالی بلوب مقتضاستنچه قولاق ایتمکدور.

قال الله تعالى وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون و مدخی بیورور

فاستلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون و که ا قال علیه الصلوة و السلام

تذابوا العلم من المهد الى اللحد) ا شده بو ذکر اولنغان علمه نك فرض اولدیغنه بو آیت کریمه و بو احادیث شریفه حجت و بر هاندور. حق عالی جمله یسه توفیق و ربوب اولّا علم حالمنی تحصیل ثابیا عملدن احسان ایله. مؤمن به آلتی شیدور. اولگسی آمنت بالله معناسی بن الله تعالی به ایمانوم و ایمان کیتوردوم بردور شریگی و نظاری یوقدور دیب یعنی الله تعالی صفاتلاری ایله بلورمن زیرا ذات شریفی کمسیه معلوم دگلدور.

سائیلاری توبنده مذکور دور. (طریق نچی) المقدمة (کنتم خیر امة

اخرجت للناس نامرون بالمعروف و تنهون عن المنکر و تؤمنون بالله الایة بو آیت شریفنک سبب نزولی اولدور که کبار اصحابدهن ابن مسعود و ان بن کعب و معاذ بن جبل و سالم مولى حذیفة رضوان الله تعالی علیهم

اجمعین شرف اسلام ایله مشرف اولدقلارنده (انکم تدمون سبعین امة)

ای یتیم العدد بکم سبعین (انتم خیرها و اکر مها علی الله) حدیث شریفی و کلام لطیفی اول رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتله رندهن قلاق ایله اشدوب و دکلی امت یتمش اولوب حق سبحانه و تعالی قنده جمله دن اکرم و افضل اولدقلارنی استماعدهن سو گره هر برسی مسرور و خندان اولوب خیرالادیانده اولدقلارینه اقتخار ایتمکله ایچهله ربی دهخی دینه دعوت ایتمکله رنده زمره یهود بو کلامی اشدوب خیرالادیان بزم دینه زدیو حسدهلرنی اظهار و نیچه کسهله ری اسلامدهن منع ایروب محمد علیه السلام کندی دیننی خیرالادیان دور دیو مدح ایدر بو قدر سنهدهن بیبرلی قرارده اولان ابا و اجدادمز اولدیغی دیندور. دیدکله ری اجددهن حق جل و علا.

وما یناطق عن الهوی ان هو الاوحی یوحی (نظام جلیلمنی انزال ایلدی یعنی محمد علیه السلام یاندان کلام سویله مایوب جمله سی جانب حقدان وحی اولوب جبرائیل کیتوردیگی حضرت قرآن عظیم الشان ایله سویلهر و بو کلامده دهخی رسول اکرم علیه السلام قرآنله سویله دیکنی تصدیق و طائفة یهودی تکذیب اوچون اولگی آیت شریفینی ایندردی معناسی ای امت محمد سزلهر دوکلی اتمله ردهن خیرلی اولدیکنر حضرت آدم علیه السلام دهن بو آنه دکن ظهور ایدهن اتمله ردهن خیرلی و افضل سز امر معروف و نهی عن المنکر ایروب بر بر گزه نصیحت و جانت خیره دلالت ایدر سز و کفر و شرکدهن منع ایدر سز امم سالفه نساک برنده بونلار بولمادی زبرا ییغمبردهن غیری کسه ننگ سوزیله عمل ایتمه یوب دکلاماغانلار ایدی .

(ودخی سزلهر الله تعالی ذوالجلاله ایمان کیترب آنک اوزریزه دور سز آنلار دورمایوب الله تعالی ذوالجلاله شرک ایدرلهر ایدی اول اجددهن سز خیرلی اولد گزه . بس ایمدی الله سبحانه و تعالی امت محمده ایستدیگی

احسان و انعامی ام سالفه نك بربنه ده خى ایتمه دى مؤمنه لازم دور که قدرنى
 بولوب ایمان اوزربنه ثابت اولا اول افضل احساندن بر مقدارنى ذکر ایدمه
 نماز که قبله هر مجلا اولا افضل موجودات و اشرف مخلوقات محمد علیه السلامی
 رسول کوندردی هر بر یبغمبری برر قومه ارسال ایدوب محمد علیه السلامی
 انس و جنه رسول کوندردی و جهه کتابلارنك افضل قرآن عظیم الشانی
 . امته کتتاب کوندردی و امتنى جریع امدهن خیرلی ایدوب سائر امته
 نماز ایلی وقت بولوب ایسکن بش وقت ایلیوب بنه ایلی وفتنك ثوابنى اعطا
 ایلی و آی لارنك افضل اولان رمضان شریفنك صومنى فرض قیلدی و
 . امم یوق ایسکن بو امت محمد که تجویز نه یلدی و صلوة وترى و جمعه و
 . ارام لارنك نمازنى و میت نمازنى و سفرده اولانلاره قصر قلمقلى و اذان
 . اقامتى و جماعت اولوب نماز قیلماقنى و صف اولماقنى و صلوة کسوفى
 . استسقانى رسیده تلاوتنى و ایسکی کره سجده ایتمه کنی امت محمد که
 . انسان نه یلدی و امم سالفه ماضیه که مسجدله ردهن غیرى مکانه نماز قیلماق
 ناز دگل ایسکن هر اورنده اولورسه امت محمدنك نمازى جائز دور
 . رست اولماقنى و آنلارده زکوة مالنك رببى ایدی بو امت محمد که ربیع
 . شهر ایله امر و فرض ایلدى و مال غنیمت حرام ایسکن بو امته حلال
 . ایلی و غزا ایتمه آنلاره فرض دگل ایسکن نفیر عام اولمیچق بو امته
 نه یلدى بر حسنه یسه بر ثواب ایسکن بو امته برینه اون ثواب یردی و
 ایسه ربینه نجاست ایرشدکده اول لباسنى بستونله یوماق آنلاره فرض
 . ایسکن بو امته آنچق اول موضعی یمنى نجس تبسگن اورتنى یوماق لسنى
 . فرض قیلدی نجاست درهمدن آز اولورسه آنلارغه یوماق فرض ایسکن
 . درهمدهن آرتق اولسه بو امته فرض ایلدى و برى برینه ملاق اولدقلارنده
 . سلامى سنت قیلدی و گسناه ایدمه نلارنك قبولارى اوزره یاز یسلور ایسکن
 امتهن ستر ایلدى آنلارده نده امت توبه اولما یوب بزد توبه یرینه قائم

ایلدی و سبئاتی حسنااته تبدیل ایلدی و وجوده کلمیان گناهی حاطربنه
 کیلمسه آنلارغه یازلور ایکن امت محمدکه فعاہ کسلمدکچه کر اما کاتبین گه
 یازمغه امر اولمادی دهخی امت محمدکه یوم جمعہ و عرفہ و یوم فطر و ایلمه لقدر
 و برأت و ایام عید بو ذکر اولنان سنه لهرنک جیمه سنی احسان واعطا اولنمق
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حرمتنه دور باشقه پسینه بولر گه بولمادی
 آخرتده اولاجق احسانلار جهدهن اول حساب و جهه امتلهردهن مقدم
 دخول جنت الله تعالی جهه مزه میسر ایده ایمدی بو امت محمدکه لایق
 اولدر که قدرنی و مرتبه سنی بله شریعت محمد علیه السلامه اتقیاد ایدوب ام
 ماضیه دن کندوی آیروب دین محمد اوزره مستقیم طوره زیراً حضرت
 رب العالمین قرآن عظیمنده (اما الذین قلو ربنا الله ثم استقاموا) بیوردی
 یعنی شول قللار که عهد و میثاقده ریمز الله ذوالجلال دور دیدیلر بوندان
 سو گره عالم فانیه کلوب ظاهر و باطنده اقرارلاری اوزره قائم و مستقیم
 اولدیلار (ثم نزل علیهم الملائکة) آنلارنک اوزرینه رحمت ملکهری
 اینهر (لا تخافوا ولا تحزنوا) کیلهچ، کدهن خوف قیلمانک و کچمیشه
 طارلانمق (و ابشروا بالجنة التي كنتم توعدون) و وعد اولندیفنک
 جنت ایله سرور اولنک دیوچی اولدقلاری حالده ایستوب تبشیر ایدهرلر
 ایمدی هر کسی گه لازم دور که دیدنه استقامتی اولا. والحاصل جهله دن
 متدم علم حالی بلمکدور. اول اوزرینه فرض اولان نهدر نه طریق ایله
 مؤمن و مستقیم اولور ونه طریق ایله دیندن چغوب مشرک اولور ونه طریق
 ایله اهل سنت والجماعت زمره سندن اولور ونه طریق ایله فاسق و اهل
 بدعت فرقه سندن اولور هر عاقل و بالغ اوزرینه لازمدر که بونلاری بیله

اعتقاد صحیح بئایه بده عملتک فسادتی و صحتنی بیایوب عمل خالص
 یلیه زیرا عمل مقبول اولماق ایمان ایله اولور و عملتهر شرعاً شریعه موافق
 و کتاب و سننه مطابق دخی اولورسه ده مقبول اولماق ایمان دورست
 اولماسه زیرا ایمان اصلدور، عمل فرعدر ایمان اولماسه عمل دخی مقبول
 اولماس ایمدی هر کشیگه لازمدرکه اولا ایمان و اسلامی بلوب و اولاد
 لازینه و اهلنه و خدام و جاریه لرینه او گره ته علماً دین دیلیلهرکه بر کسه
 ایمان و هدایت نه ایدکنی بامسه کفر و ضلالت نه ایدوکنی بلمسه
 اولورکه کلمه توحید اسانندن جاری اولوب عادت طریقی اوزره بلمسه
 اینانمقی طریقی ایله دگمل کاه اولورکه کفر اسانندن صادر اولوب آتی
 مسالماتی صابور، دینندن چغیر کفره ابرشدوکنی بلمهز السعیاذ بالله
 عالی تجدید ایمان ایتمز ایتدوگی عبادت نیک برسی مقبول اولماق عادت
 اوزره لا اله الا الله دیب نه یتمسه ده مادامیکه رجوع ایتمه بو سوزدهن
 ایدم کچه زیرا تجدید ایمانده کشی ایتدگی سوزدهن رجوع شرطدور
 اتم کافر کفر ندرین تبری شرط اولدینی کبی تبری اولدرکه کفری ترک
 ایدوب اسلامی قبول ایتدم دیه آمر افندی نیک تصیفاننده مفصل دور .

✽ ایمان اجمالی ✽

ایمان نیک قصه سی بودور (ما امرنی الله به قبلته وما نهانی عنه انتهیت عنه)
 یعنی هر نهرسه نی ییوردی میکا الله تعالی من اول نهرسه نی قبول قبلدوم و
 نهر نهرسه دهن طیبی نی الله تعالی من اول نهرسه دهن طیبی یلدوم ایمان
 ایدوب نیک بیانی توبه نده کیلور انشاء الله تعالی .

﴿ ایمان معناسی ﴾

ایمان آئنده اشانمق شریعتده خدای تبارک و تعالی طرفندان پیغمبریمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمنی نهرسه کیتور دیسه بارچاسنی حق وراست دیب کو گول ایله اشانوب تل ایله اقرار قبول قبول قیلدوم دیمک (اما بعد ایمان و اسلام دیو قاب ایله تصدیق دل ایله اقرار دور. دین و ملت و شریعت دین ملت دیو پیغمبریمز طرف باریدن ایذاغمه متعلق کیتوردیگی شیله دور. شریعت پیغمبریمز طرف باری تعالی حضرتیدن اعماله متعلق کیتوردیگی شیده دور .

﴿ ایماننڭ عکسی کفردر ﴾

کفر آئنده قارشلیق شریعتده برهن حضرت رسولنڭ الله تعالی طرفندان کیتوردیگی شیده که اشانماسه یا راستنینه شک قیلسه یا شول شیده رنی بلهسه کافر اولور العیاذ بالله مسلمان اولغان آدم که اول فرض الله تعالی نی بلههک مونڭ صو گئنده الله تعالی دن کیلگن شیده رنی بلوب قبول قیلماق.

﴿ آدم نه شیلهر ایله مؤمن و مسلمان اولور ﴾

الله تعالی نی برلهب هم آنسڭ امرینه بو یصنوب قوشقان نهرسه لهرن یرینه کتروب طیفان نهرسه لهرندهن طیبیلو ایله مؤمن و مسلمان اولور .

﴿ ایمان بندهده اوچ تورلی اولور ﴾

اول ایمان تحقیقی ایکنچی ایمان استدلالی اوچنچی ایمان تقلیدی .

ایمان تحقیقی دبدکمز غایتده کامل ایماندور یعنی خدای تبارک و تعالی
ببنددن پیغمبرمن کتوردگی شبلهر که شول قدر قلبن برکتسکن اولور
بون دنیا خاتی اول شبلهر درست توگل دیب قارشی کسهلهر شول وقتده
دور قدری قلبی شک یاغینه آوشماس همان اولگی اعتقادنده قالور . لکن
• ایمان غایتده عالم و تقوی لارده غنه بولا . ایکنچی ایمان استدلالی دور .
• ایمان شول آدم لارده بولور قایو آدم لار خدای تبارک بارلقن هم برلکن
هم بر کوکنسک هم آنده بولغان مخلوقلارنسک بارلقنی ایله قائل بولغان
آدم لارده بولور . مثلاً بو عالمی یوقدان بار قیلغوچی بولورغه تیش هم اول
یوقدان بار قیلغان ذات بو مخلوقلارغه باشقه بولورغه تیش هم یوقدان بار
بولوچی بر بولوب هر صفتده جمیع مخلوقاندان اوستون بولو تیش دیب خدای
تبارک و تعالی نی دلیل ایله طامق استدلالی بولور .

اوجنچی ایمان تقلید دور . بو ایمان غایتده ضعیف ایماندور . آتما باباغه
تبروب مین مسلمان دیمک هیچ بر دلیلکه شروع قیلما یچه مثلا سین نیچک
مسلمانسک دیگه نده آتام بابام مسلمان شو گسار کوره مین مسلمان دیمک .
بو ایمان بیک ضعیف ایماندور . بو ایماننه اشائوب مین مسلمان دیب یور
مک بیک خطادور هم اولسکن حالنده شیطان وسوسه سندن زور خوف
باردور هم بو ایمان ایله مین مسلمان دینگن کشی گناهلی دور . لکن
شرعاً مقبول دور یعنی شریعت کافر دیب نه تیدور .

✽ ایمان بندهده ایکی روشچه بولور ✽

بری ایمان اجالیدور . بونی یوقاریده ذکر قیلدق و بری ایمان تفصیلیدور .

ایمان تفصیلی اشانمقدور. الله تعالى که و آنک فرشته‌له‌رینه و کتاب‌لارینه هم یبغمبرله‌رینه و هم آخرت کونینه و هم الله تعالى تقدیر قیلمش نهرسه له‌رینه، اینگوسقه ویاوزینه یعنی بارچاسیده الله تعالى نك تقدیرندهن ایکه لیکینه و هم اولگه‌ندهن صوگ قوبارلوغه اشانمقدور. اشاندم الله تعالى که دیمکنک معناسی اشاندم الله تعالى نك بارلغینه هم برلگینه الوهیتده و خالصیتده و معبودیتده و هم بارچا عالمی یوقدان بار قیلووینه و هم بارچا عالمی بر آنده یعنی بر صلوده یوق قیلمسه قادر دور دیمک .

✧ خدای تبارک و تعالی نك ثبوتیه صفات لاری ✧

خدای تبارک و تعالی نك ثبوتیه صفات لاری سبگزدور .

اول حیوة، ایکنجی علم، اوچنجی قدرة، دورنجی سمع، بشنجی اراده، آلتنجی بصر، بدنجی کلام، سبگزنجی تکوین .

حیوة خدای تبارک و تعالی نك تری بولماغی علم خدای تبارک و تعالی نك بلگوجی بولماغی قدرة الله تعالى نك هر اشکه کوچی بولماغی بولماغی سمع الله تعالی نك ایشتکوجی بولماغی لکن ایشتمکی بزم کبی قولاق ایله توگل بز بله که نیچه اراده الله تعالى تله کوچی بولماغی کلام الله تعالی سوزیدور لکن سویله شمگی بزم کبک نل ایله توگل بر بله که نیچه تکوین خدای تبارک و تعالی نك یوقدان بار قیلموچی بولماغی .

✧ الله تعالى نك ذاتیه صفات لاری آلطیدور ✧

اول وجود، ایکنجی قدم، اوچنجی بقاء، دورنجی وحدانیت، بشنجی

تفت للحوادث، آلتنجی قیام بنفسه وجود الله تبارك و تعالیٰ تبارك بار بولماغی هم بارانینگ اۆلی یوق بولماق بقا واراینگ آخری یوق بولماق وحدانیت انانگ ذاتنده صفاتنده هم فعلنده شریکی و نظیری یوق بولماق، مخالفه ایست الله تعالیٰ مخلوقانلارنگ هیچ برسینه اوخشاماسزانی هم مخلوقانلار ایست اوخشاماس، قیام بنفسه هیچ بر اشدده هیچ بر مخلوققه محتاج اولماسزانی .

✽ خدای تعالیٰ ننگ سلبیه صفات لاری ✽

عبادته لایق و مستحق ذات یوقدور مگر بر الله دور شریکی و نظیری یوقدور. کیودن آشاودان یوقلاودان طوودان طوغدودان خاندان اولانلارن مزهدور. بوشی لار بولماس هم بولو ممکن ده بولماس اوکده اولده آله و آزنده آسده و اوسنده ایس آتی جهندن مزهدور. انینگ اۆلی و آخری یوقدور. وارانی اوزنده دور غیریدن توگلدور. شریقی بر حال اوزره ثابتدور. آورودان قاغودان تورقودان اوزگه بریدن بریدور جمله کیمچیلک صفاتلاردان مزهدور. جمله عالمی یوقدان بر ایتکن بر الله دور. آندان باشقه یوقدان باریدن یوقدور. جمله عالمی بر آنده یعنی بر مینونده یوق قبلسه قادر دور. هیچ نرسه دن یاردم طلب بولماس هیچ نرسه آگسا واجب توگلدور. جمله کافر مسلمان اولسه یا جمله مسلمان کافر اولسه الله تعالیٰ که ضررده فائده ده بولماس .

✽ فرشته لار که ایمان کیترو یعنی اوشانو ✽

الله تعالیٰ ننگ فرشته لارینه اشاندیم آشاماس لار اچمه سلهر خانولاری هم

ایرله‌ری یوقدور گناه قیلمازلار دائم الاوقت خدانک امرنده قائم لاردور
تورلی صورتکه کروله‌ری ممکن دور، آرالارنده مقرب لاری واردور یعنی
پیغمبر لاری حق تعالی هر قایوسن بر خدمتہ قویمشدر. جله فرشته لهردن
افضل لاری جبرائیل، عزرائیل، میکائیل، اسرافیل علیهم السلام لهر دور لکن
ادم جنسندن پیغمبر لار فرشته جنسندہ گی پیغمبر لاردان افضل لاردور .

﴿ الله تعالی نك كتاب لارينه ايمان كيترو ﴾

اشاندوم الله تبارك و تعالی نك كتاب لارينه جله سی یوزده دورت کتابدور.
جله سی حق دور. دورتسی زور کتاب لاردور، یوزی صحف دور.
تورات موسی علیه السلامه اینمشدر. زبور داود علیه السلامه اینمشدر.
انجیل عیسی علیه السلامه اینمشدر. قرآن عظیم بزم پیغمبریمز محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم که اینمشدر. اون صحف آدم علیه السلام که
اینمشدر. ایلی صحف ابراهیم علیه السلام که اینمشدر .

بو کتاب لارنك جله سن الله تعالی دهن جبرائیل علیه السلام ایندرمشدر
لکن قرآن جله سندن صولت دور آخر زمان پیغمبری محمد مصطفی صلی الله
علیه وسلم که اینمشدر حکمی قیامتہ دکن باقی دور .

﴿ پیغمبر لار که ايمان كيترو ﴾

الله تعالی نك پیغمبر لارينه اشاندوم اولی آدم علیه السلام آخری محمد
علیه السلام دور. بو ایسکی سینك آراسنده نه قدر پیغمبر لار وار ایسه جله سیننه
ایمان کیتردم دیمک لکن قرآن عظیمده اسم شریف لاری ذکر اولان

يکرمی سيگزر پيغمبر دور . بولارنك اسملهرى ايله بامهك واجبدور .
 ۱ آدم، ۲ ادریس، ۳ نوح، ۴ هود، ۵ صالح، ۶ ابراهيم، ۷ اسحاق،
 ۸ اسماعيل، ۹ يعقوب، ۱۰ يوسف، ۱۱ موسى، ۱۲ هارون، ۱۳ شعيب،
 ۱۴ لوط، ۱۵ يحيى، ۱۶ زكريا، ۱۷ داود، ۱۸ سليمان، ۱۹ عيسى، ۲۰
 الكفيل، ۲۱ ايوب، ۲۲ يونس، ۲۳ الياس، ۲۴ اليسع، ۲۵ محمد عليههم
 السلام دور . اما (عزيز، لقمان، ذوالقرنين) بو اوچده اختلاف باردور .
 انسلار نبى ديديله، بعضلار ولى ديديله حقيقتن خدا به و لله اعلم .

✽ خير و شر الله تعالى تقدير ندهن ايد كينه ايمان كيترو ✽
 ايند گواك و ياوزاق، فائده و ضرر تقدير ندهن يعنى بارچاسى الله تبارك
 . تعالى نك تله مشيله و ياراتمشيله بولوجيلغنه اشاندوم .

✽ اولسكهچ ترلوگه هم قبر عذابينه ايمان كيترو ✽
 اشاندوم اولسكهچ ترلوگه هم قبر عذابى حقدور . نولوب قبر كه بارچاچ
 . نكر و نكبر اسملى ايسكى فرشته كيلوب سؤال قيلورلار . الله تعالى دن،
 پيغمبر دن، دیندن مؤمنلار جواب و پرورلار . الله بردور، پيغمبرمق محمد
 . صطفى صلى الله عليه وسلم دور، دیندن اسلام دور ديو (اما كافرلار هم
 انسل مؤمن فاسقلار ييله جواب بيره آلامسلار آلارنى درلو عذابلار ايله
 عذاب قيلورلار .

✽ اخرت كونينه ايمان كيترو ✽
 د دنيا خراب بولوب قيامت قوبوينه اشاندوم و نولسكه ندهن صولك ترلوگه

اشانسدوم. مؤمن لار گه اجحاح بد مذهب لار گه تموغ اید کینه اشانسدوم
 او جحاح تموغ حق دور. حاضر موجود لار دور. صراط میزان سؤال حساب
 نَمَّ عَقَاب عَقَاب عَذَابِ جَهَنَّمِ مَقَدَّرَ هَمَّ كَيْلَهُ جَهَنَّمَ و اولاجاق لار دور .

(ایمان بقاسینه شرط و سبب آلطبدور) اَوَّلُ غَاثِبِهِ اِيْمَانٌ كَيْتُوْرَمَكْ بَزْمِ
 اِيْمَانَمَزْ اِيْمَانٌ غَاثِبِدُوْر. اَنَّا اُوچون بَر خدای تبارك و تعالی نی کوزمنز
 ایله کورمه دک لکن کوز ایله کور گن کبی اشانامز (ایکنچی برده و
 کور کده هیچ بر مخلوق غیبی بلمهس مگر بر الله تعالی گنه بلور) (اوچنچی
 حلالی حلال دیب اعتقاد ایتمک) (بیسنچی حق تعالی نکت عذابیدن
 امین اولما یوب دایما قورقماق) (آلطنجی حق تعالی نکت رحمتندن امید
 کیسهس سزاک یعنی امید ایتمک) آخر صولوده ایمان برلن اوتمه کسی
 تاهسه هم شیطان وسوسه سندن امین بولونی تاهسه اوشبو دعانی اووقغای
 هم یازوب اوزی برلن بتی ایتوب طاققای رسول الله امینه هم صحابه لرینه
 خدا برله آنط ایتوب نه یئدی. بو دعانی اووقماسه هم بتی ایتوب طاققاسه
 یارون قیامتده مینم شفاعتمدهن محروم بولغای دعاً اوشبودور .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَوْجُوْدُ بِكُلِّ زَمٰنٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
 الْمَعْبُوْدُ بِكُلِّ مَكَانٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَعْرُوْفُ بِكُلِّ اِحْسَانٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
 الْمَذْكُوْرُ بِكُلِّ اِسْمٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ كَلِمَ هُوَ فِیْ شٰنِ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
 الْاِمٰنُ مِنْ زَوَالِ الْاِيْمَانِ وَ مِنْ شَرِّ الشَّیْطٰنِ یَا قَدِیْمُ الْاِحْسَانِ یَا غَفُوْرُ یَا غَفِرٰنَ
 یَا حٰزِنَ یَا مَنَّٰنَ یَا دِیٰنَ یَا سَبْحٰنَ یَا بَرِّهٰنَ یَا سَلْطٰنَ یَا غَفِرٰنَ یَا رَحْمٰنَ یَا رَحِیْمَ
 یَا غَفُوْرَ یَا شَكُوْرَ بِرَحْمَتِكَ یَا اَرْحَمَ الرَّحِیْمِ .

✽ ایمان ایله اسلام بردور ✽

سؤال اولنسه ایمان و اسلامنك برانگیزه دلیل نهدور جواب اولدور که
 « وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا » دهخی سؤال اولنسه ایمان
 نهدور. یا که تو گلمه بردور جواب اولدور که حق تعالی حضرت نساك
 « مَا يَتَّبِعُ حَيْثُ يَنْدَمُنْ مَخْلُوقٌ تَوَكَّلْ دُونَكَ كَسْبِي حَيْثُ يَنْدَمُنْ مَخْلُوقٌ »
 نهدور .

✽ اسلام نك بناسی بش دور ✽

اول عمرنده بر مرتبه لا اله الا الله محمد رسول الله کلمه سنی نه یتمک مناسنی
 اولوب ایکنچی بیش رقت نماز او قوماق، اوچنچی رمضان روزه سن
 اوله تفاق، دورتنچی بلدا بر کره زکاة و برمک، بیشنچی اگر بای بولسه
 عمرنده بر کره حج قبله تاق اگر کوچی بولسه .

✽ ایمانسز اولمه کنك سبب لاری العیاذ بالله ✽

۱ یاراماز اعتقاد. ۲ ضعیف ایمان. ۳ طوقز اعضاده طوغری بلقدان
 ۴ گناهانه چوماق. ۵ مسلمان اولغانینه شکرنی قویماق .
 ۶ ایمانسز کیتوددن قورقماق سزاسق. ۷ ناحق چیرده ظلم ایتمک .
 ۸ سنت اوزره اولغان آذانه اجتهاد ایتمک. ۹ آتا آنا سون شرع که
 نالیق اولماق چیرده سوزن طگلاماق. ۱۰ کوب آنط ایتمک .
 ۱۱ نمازده بیش چیرده تعدیل ارکانی قویماق. ۱۲ نماز او قونی اش سببلی

قویماق. ۱۳ خر اچک. ۱۴ مسلمانلارنی رنجتمسک. ۱۵ یالغان جیرده
اولیاق صاتمق ۱۶ گناہنی اونوتماق. ۱۷ بکسنمک. ۱۸ نادانلق یهنی
علم اوگراممک. ۱۹ قوجیلق ایتمک. ۲۰ حسد ایتمک. ۲۱ شرعک
مخالف اولمایان جیرده استاذنه مخالفت ایتمک. ۲۲ بر آدمی مسخره ایدوب
مقل ایتمک. ۲۳ یالغانه مصر اولماق. ۲۴ علمادهن قاچاق. ۲۵ ایرلر
حفت کیمک. ۲۶ بیت لارن کتابة او یدرماق. ۲۷ غیبنه چوماق.

پنمبر یمز علیه الصلوة والسلام دهن مرویدرکه هر کم بو عهد نامهنی عمرنده
بر مرتبه اوقوسه اول کسه آخرتک ایمان ایله کیتیر انشاء الله هر تانک
دهن صوگ اوقوسه قیامت کوننده بن آکما شفاعت ایدرم وهم اوجاحقه
کرر البتہ دیو پنمبر یمز بیوردی شک و شبه اولنمیہ.

﴿ هذا دعاء عهدنامه ﴾

اللهم رب السموات والارض عالم الغيب والشهادة اني اعهد اليك
عهدا في هذه الحياة الدنيا اني اشهد ان لا اله الا انت وحدك لا شريك
لك و ان محمدا عبدك و رسولك فانك ان تكلمني الى نفسي تقر بني
من الشر و تباعدني من الخير و اني لا اتق الا برحمتك فاجعل لي عندك
عهدا تسوفنيه يوم القيمة انك لا تخاف الميعاد . ايرته نمازندن
صوگ قویاش چقمانچه شوشی اورادلارنی اوقوسه اجر و ثوابی بی نهاییه ور
هم ایمانی همیشه اولور .

- ۷ مرتبه فاتحه شریفی بسم الله ایلن او قوماق .
 ۷ آیه الکرسی او قوماق .
 ۷ قل یا ایها الکافرون سورده سن او قوماق .
 ۷ اخلاص شریف او قوماق .
 ۷ قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس او قوماق .
 ۷ سیدجان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر الى آخره او قوماق .
 ۷ صلوة شریف او قوماق .
 ۷ اللهم اغفر لی ولوالدی واجمیع المؤمنین او قوماق .
 ۷ اوشبو دعائی او قوماق .

﴿ دعاء اوشبودور ﴾

اللَّهُمَّ افْعَلْ بِنَا وَبِهِمْ عَاجِلًا وَآجِلًا فِي الدِّينِ وَالْدُنْيَا وَالْآخِرَةِ مَا
 أَنْتَ لَهُ أَهْلٌ وَلَا تَفْعَلْ بِنَا وَبِهِمْ يَا مَوْلَانَا مَا نَحْنُ لَهُ أَهْلٌ أَنْتَ غَفُورٌ

جواد کریم . پیغمبر علیه السلام دن مرویدر باش آغزقی اوچون

او قودینی دعا اوشبودور (بسم الله الرحمن الرحيم بسم الله الكبير و اعوذ بالله

العظيم من شر كل نمار ومن شر حرائر) باش شیشینه پیغمبر ۶۴م

نک او قودینی دعا اوشبودور اوچ کره (بسم الله اذهب عنها سوفحشه بدعوت

نبيك الطيب المبارك المكين عندك بسم الله دیدی) نقل من معالم السيقين

خواجه عالم مبارکدن دش اغز قینه یدی کره اوقیه (اللهم اذهب عنه سؤ

ما یجد فحشه بدعوة نبیک المکین المبارک عندک) حضرت فاطمه رسول الله
 غه شکایت نه بله دی دش آغرقندهن رسول الله اونک ایننک شهادت بارماغن

اول دش اوزرینه قویدی (بسم الله و بالله استلک بعزک و جلالک و قدرتک

علی کل شیء قدیر) دش آرتقان یا کساق اوستینه بو آیتنی یازه لار (بسم الله

الرحمن الرحیم قل هو الذی انشأکم و جعل لکم السمع و الابصار و الافئدة

قلیلا ما تشکرون) رسول الله دهن مرویدر اسر البول افشان طو توامه سی

اوچون اوشبونی اوقیه (ربنا الله الذی فی السماء تقدس اسمک امرک فی السماء

و الارض کما رحمتک فی السماء فاجعل رحمتک فی الارض و اغفر لنا ذنوبنا

و خطایانا انت رب المتطیبین فانزل سناً من شفائک و رحمة من رحمتک

علی هذا الوجع) حما اوچون فایده لیدرر (بسم الله فرت بسم الله مرت

بسم الله قلت) اوچ باره کاغذگه یازا برر باره هر کونده بر پارمسن صو

ایله یوسه شفا تابار مجربا دهن در هر بر آغرق لار اوچون اوشبونی او قوب

اوشکرگهی (اولی لم یزل و لا یزال یزین الزوال وهو لا یزال و لا حول

و لا قوة الا بالله العلی العظیم و ننزل من القرآن ما هو شفاً و رحمة للمؤمنین)

دهخی مروزیدهن مقصدور (بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله و بالله و محمد

رسول الله یانار کونی بردا و سلاما علی ابراهیم و ارادوا به کیدا فجعلنا هم

الاکسیرین اللهم رب جبریل و میکائیل و اسرافیل اشف صاحب هذا الكتاب

بحوالک و قوتک و جبروتت اله الحق آمین . رقیه بعض سولجبله روجبانلار

اوچون نافعدر اوزرینه یازیلا دیو یبور. شلار (ویسئلونک عن الجبال فقل

ينسفها ربى نفساً فبذرها قاعاً صف صفا لا ترى فيها عوجاً ولا أمتاً) عسر
ولادت اوچون يعنى خاتونلار اوغلان طوغر ركن صرپلنسه بونلارى يازهلار

(لا اله الا الله الحليم الكريم سبحان الله رب العرش العظيم الحمد لله رب

العالمين كانهم يوم يرون ما يوعدون لم يلبثوا الا ساعة من نهار كانهم يوم

يرونها لم يلبثوا الا عشية ارضحبا) دخي اوشبوني يازوب چنابقنه بعد بر

آزن اوزوب اجوب بر آزن يوزينه سببار (ايها الولداخرج من بطن ضيق

الى سعة هذا الدنيا اخرج بقدره الله الذى جعلك فى قرار مكين الى قدره معلوم.

لو انزلنا هذا القرآن على جبل) الى آخر السورة وتنزل من القرآن ماهو

شفأ و رحمة للعالمين) حضرت عيسى عليه السلامه بر خاتون راست كبلدى

ولادت حالته خاتون بيان ايدوب يا نبى الله دعا ايله حق تعالى بنى بوبلادهن

خلاص ابله سون ديدى حضرت عيسى نه بئدى (يا خالق النفس من النفس

ويا مخلص النفس من النفس ويا مخرج النفس من النفس خلصها) ديدى خاتون

اوغلانى طوغر ووب ، خلاص اولدى . دخي ابن دباس حضرت مژدهن حالت

ولادته دعاى مذكررى چنابق اجينه يازالار ديو بيور مشدور . (اذا السماء

انشقت و اذنت لربها و حقت و اذا الارض مدت . و اقلت ما فيها و تحللت)

يازالار صوون اجره لهر بر آزن قرننه چاچهلهر (غرق نسا اوچون بونى يازا

(بسم الله الرحمن الرحيم اللهم رب كل شى و عليك و خالق كل شى خلقتنى

و خلقت السماء فى فلا تسيطر على باذى ولا تسلطنى عليه بتطع و ا شفنى شفأ

لا ينادر سقما لا شافى الا انت) بو بلاده امين اولماق اوچون ايرته بلهن

هم آخشامده اوج کره اوقبه (بسم الله الذی لا یضر مع اسمه شیء فی الارض
ولا فی السماء وهو السميع العلیم .

توبه دعاءسی

الهی ا کر اینم تلمه من و بارچا ادضالارمدهن کفر و گناه صادر اوانان
اواسه توبه ایتم و رجوع ایتم ایسکچی اشله مه دیب قصد ایتم . اشهد
ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله یعنی گواهاق بیره من الله
تعالی بر و محمد آنک قلی و حق یولنی کورسه تور که یبار گن ایلمجسی دور .
دهخی فرشته لاری که ایناندم و کتابلارینه ایناندم و ینغمبرله ری که ایناندم
ینغمبرله ننگ اولی آدم علیه السلام و آخری محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
موندن صوگ ینغمبر یوقدور . بو ایسکی ذات شریفنک آراسنده نه قدر
ینغمبر باردور بارچاسی حق دیب ایناندم و قیامت کونینه ایناندم . و دخی
تقدیرنک یاخشی سی و یامانی الله تعالی دن دیب ایناندم و اولکه ندهن صوگ
ترلمه که ایناندم الله تعالی باردور و بردور شریگی یوقدور کوکده یرده
توگل دور . الله تعالی اورنسدور اورنغه محتاج توگلدور الله تعالی ننگ
بارانینک اولی و آخری یوقدور الله تعالی هیج نهرسه که اوخشاماس و هیج
صورتده اولماس الله تعالی نی آخرنده مؤمن لار کورورله الله تعالی بارچا
کیمچیلکدهن پاک دور . و بارچا کور که صفت ایله موصوف دور . الله تعالی
باردور . بولوونده هیج نهرسه که محتاج توگلدور (الھی الله تعالی تر کدور .
القادر لله ننگ ههر اشکه قوتی یتکوچیدور . العلیم ههر نهرسه نی بلکه چی دور .
السمیع اشکه کوچی دور . البصیر کور کوچی دور . المرید تله کوچی دور .

المتكلم سويله شكوچيدور. الخالق هر نهرسه نى يوقدان بار قىلغوجيدور .

﴿ قرق فرض ﴾

دورت تورلى استنجا فرضدور. اول جنبنك استنجاسى. ايكنچى
 حبضدن پاك بولغان خاتوننك استنجاسى. اوچنچى نفاسدن پاك اولغان
 خاتوننك استنجاسى. دورتنچى مخرجندە نجاستى قدر درهمدن آراتق بولغان
 كىبنك استنجاسى. طهارتدە دورت فرض واردور. اول يوز يومق .
 ايكنچى ابكى قوان ترسه كلەرى ايلەن يومق. اوچنچى ابكى آياغن طوبقلارى
 ايلەن يومق. دورتنچى باشنك دورتدەن برينه مسح قىلماق. غسلدە اوچ
 فرض واردور. اول آغز يومق. ايكنچى بورن يومق. اوچنچى بارچە
 اعضا لارينە صو ايرشدرمك. غسلنك فرض اولماينك سببى بشدور. اول
 ابكى خننەنك بر برينه يوقماق. ايكنچى مئىنك لذت ايلەن چقماق .
 اوچنچى اخلام بولماق. دورتنچى حبض. بشنچى نفاس. تيمدە دورت
 فرض واردور. اول نيت. ايكنچى پاك طوفراق. اوچنچى ابكى قولنى
 پاك طوفراقفە بر صوقمق یر گە مسح اوچون. دورتنچى يە بر صوقمق
 ابكى قولفە مسح اوچون. جنبنك تيمندە طهارت نيتى يەنەر. نمازدە اون ابكى
 فرض واردور. اول پاكلك. ايكنچى پاك اورن. اوچنچى پاك كىم .
 دورتنچى وقت. بشنچى قبلە. آستنجى نيت. يدنچى تىكبير تحريمە .
 سىگىزنجى قىيام. طوغزنجى قرأت يەنى قرآنەدن بر اوزون آيت ياكە
 اوچ قسقە آيت اوقموق. اوننچى ركوع. اون برنجى سجده. اون
 ايكنچى قعدە اخيره عبده و رسوله گەچە التحياتنى اوقور قدر و عورت

اورتمك متفق عليه فرضدور . و فرض خلافه بشدور . اول ترتيب .
 ايكنچى نمازدان اوز فعلى ايله جمعق . اوچونچى قرار قيلمق ركوعده و
 سجدهده . دورنچى قومه . يشنچى جامه امام ابو يوسف و امام شافعى
 قاشنده . زكوة فرض اوامقبذك شرطلارى يديدور . اول حر بولمق .
 ايكنچى بالغ بولمق . اوچونچى عقل . دورنچى اسلام يشنچى نصاب .
 آلتنچى يل اوتك . يدنچى بورچيدان غيرى نصاب ئبهسى اوماق . نيست
 زكوة بيرگن وقتده يا آبران وئنده فرضدور . زكاة مصرفينه بيرمك فرض
 دور . زكوة مصرفى يدى دور . اول فقير . ايكنچسى مسكين . اوچونچى
 عامل ازكوة دورتنچى مكاتب . يشنچى بورچلى كشى . آلطنچى صوغشيدان
 كيسلگن كشى . يدنچى ابن سبيل روزده اوچ فرض باردور . اول
 نيت . ايكنچى آشامس سزاق و اچمس سزاك . اوچونچى جماع قيلماس
 سزاق تاك آتقاندان قوبش بالقانچه . فرض بولغان نهرسهله نى بلمك هم
 فرض عين دور بكمس فرض دور حاجت وئنده بلمه گن كشى كه بلدرمك
 هم فرضدور . مسلمان اولغان كشى كه آشاورده ديرت فرض باردور . اول
 حلال آشاماق زيرا كه بوزاز باكلگى الوغ فرض لارداندور . ايكنچى
 رزقى الله تعالى دن بلمك . اوچونچى الله تعالى نك قسمةبذ . راضى بولماق .
 دورتنچى گناه قيلماس سزاق طعامك قونى بار وئنده فرض عين برله عمل
 قيلماق بارچا مؤمن و مؤمنه لارگه فرض عين دور .

✽ يهنه مسام و مسلمه كه ايللى دورت فرض باردور ✽

۱ - حتى بر بلوب دائما ذكر ايتكم (قوله تعالى يا ايها الذين آمنوا

اذكروا الله ذكراً

۲ حالدهن كيوم كيملك (قوله تعالى يا ايها الذين امنوا خذوا زينتكم

عند كل مسجد

۳ طهارت آماق يا ايها الذين امنوا اذا قمتم الى الصلوة فاغسلوا

وجوهكم و ايديكم الى المرافق وامسحوا

برؤسكم وارجلكم الى الكعبين

۴ بيش وقت نماز او قوماق ان الصلوة كانت على المؤمنين كتباً موقوتاً

۵ جنابتدن غسل ايتك و ان كنتم جنباً فاطهروا

۶ رزق اوچون قلبي وما من دابة في الارض الا على الله رزقها و يعلم

راحته اندرمك مستقرها و مستودع كل في كتاب مبين

۷ حلال آشاق و اچمك يا ايها الذين امنوا كلوا مما في الارض حلالاً

طيباً يذ يا ايها الذين امنوا كلوا من طيبات

ما رزقناكم

۸ قذاعت قيلمق نحن قسمنا بينهم ما يشتهون في الحياة الدنيا

و توكل على الحى الذى لا يسمون

وَعَلَى اللَّهِ فِتْنُكُمْ أَنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۱۰ قَضَاهُ رَاضِي بَوْلَمَقٍ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

۱۱ نَعِمْتَ بِرَأْبِرِيذِهِ شَكَرَ اِيْتَمَكَ اَسْتَنْ شَكَرْتُمْ لَا زَيْدًا نَكُكُمْ

۱۲ بَلَايَهُ صَبْرَ اِيْتَمَكَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا

وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الصَّابِرِينَ

۱۳ كُنَاهُ اِلْرَيْنَهُ تَوْبَهُ اِيْتَمَكَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَوْصًا

۱۴ اِخْلَاصَ اَوْزَرَهُ عِبَادَتِ اِيْتَمَكَ وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا يَا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ اءَلِكُمْ
تَسْفُلِحُونَ

۱۵ شَيْطَانِي دَشْمَانٌ لِيكَ اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَآخِذُوهُ عَدَاوَةً

۱۶ قَرَأَنِي دَلِيلٌ طَوْنَمَقٍ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ

۱۷ نَوْلَمَكِهِ حَاضِرٌ بَوْلَمَقٍ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

وَيَسْبِقُ وَجْهَ رَبِّكَ ذَوَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

۱۸ اَمْرٌ مَعْرُوفٌ وَنَهْيٌ مَنَكْرَ اِيْتَمَكَ اِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَايْتَمَأُ

ذی القربی وینبی عن الفحشا والمنکر وانبی

بعظکم اعلمکم تذکرون کمنتم خیر امة اخرجت

للناس تأمرون بالمعروف وانهون عن المنکر

١١ غیبت سویله شه سسزلک یا ایها الذین امنوا اجنبوا کثیراً من الظن

ان بعض الظن اثم ولا تجسسوا ولا یغتب بعضکم

بعضاً ایحب احدکم ان یأکل لحم اخیه میتاً

فکـرهموه واتقوا الله ان الله تواب رحیم

٢٠ آنا وآناغه اطاعت ایتک ان اشکرلی ولوالدیک الی العصیر مخلصین

له الدین الا لله الدین الخالص فمن کان برجو

اقاربیه فلیعمل عملاً صالحاً ولا یشرك بعبادة

ربه احداً

٢١ فرداشینه زیارت ایتک واتقوالله الذی تساءلون به والارحام

٢٢ امانته خیانت ایتهمک ان الله یا امرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها

٢٣ نامشروعی ترک ایتک اکیلاً تأسوا علی ما فاتکم ولا تفرحوا بما آتاکم

٢٤ انه ورسوله اطاعت ایتک اطیعوا الله واطیعوا الرسول

۲۵ گناهدن قاجوب عبادت ایتک ففرؤا الی الله

۲۶ الله دان قورقمق فلا تخشوا الناس واخشون ولا تخافوهم وخافون

ان كنستم مؤمنين

۲۷ عبرت نظاريله باقمق فاعتبـبروا يا اولی الابصار اولم یتفـفکروا فی

ملکوت السموات والارض

۲۸ تفـفکروا فی خلق السموات والارض

۲۹ نلنی بوزق سوزدهن صاقلامق ما یسانظ من قول الادیه رقیب عتید

۳۰ یاراماس فعله ردهن صاقلامق کونوا ربانین جا کنتم تعلمون الکتب

و جا کنتم تدرسون

۳۱ کشینی خورلا ماسسزاق لا یسخر قوم من قوم الایة

۳۲ کشینک خاتونی وقزینه قاراماسسزاق قل للمؤمنین ینضوا من ابصارهم

ان السمع والبصر وانوار کل اولئک عنه مستولا

۳۳ هر حالده راست اولمق یا ایها الذین امنوا اتقوا الله وکونوا مع الصادقین

رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه هذا يوم ینفـفـع

الصادقین صدقهم ان السمع والبصر والنفـفـؤاد کل

اولئک عنه مستولا و من النفس من یشتری

أهو الحديث ان الله لا يحب المفرحين

يا شادقنى ترك ايتك اسكيبلا تأسوا على مفاتكم ولا تفرحوا بما
أتيدكم

يا ساحر بولماس سزاق فجمع السحرة اميقات يوم معلوم يا ايها الساحر
ادع لنا ربك

يا رب انى حلق اوزره طوتقى فلا يمان مكر الله الا القوم الخاسرون

يا رب كونك نفقهسى او ماغان آدمگه صدقه ويرمك واطعمو البائس الفقير
و اما السائل فلا تمنهر

يا حفتك رحمة ندين امبد كيسمه سسزلك ولا تبيع الهوى لا تفتنطوا من
رحمة الله

يا انس هو اسنه بيه رمه مك واما من خاف مقام ربه و نهى النفس عن الهوى
فان الجنة هى المأوى

يا الله تعالى دننه كيلسه دولت اولد يفذه شكر قيلمق وانفقوا مما جعلكم
مستخلفين فيه والذين اذا انفقوا وام بسرفوا

يا جلالدن تبارك قدرى رزق استمك فابتغوا عند الله الرزق واعبدوه
واشكروا له

٤٢ زكات وبرمك

اليد ترفعون والذين يكفون الذهب والمنضة
ولا يكفونها في سبيل الله فيبشروهم بهذاب اليم
يوم يحى عليها في نار جهنم فتكوى بها جباههم
وجنوبهم وظهورهم هذا ما كنتم لا أنفسكم
فتذوقوا ما كنتم تكفون

٤٣ حبض وفتنه جماع قبلما سزاق فاستزلوا النساء في المحيض ولا
تقربوهن حتى يظفرن

٤٤ جميع كنهان كوكبان يكفون ان الله لا يحب كل خوان اتيم
يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم

٤٥ يتيم ما ان اشام سزاق ولا تأكلوا اموالهم الى اموالكم انه كان
حوبا كبيرا ولا تقربوا مال اليتيم الا بالتي هي
احسن تلك الدار الاخرة نجعلها للذين لا يريدون
علوا في الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقين

٤٦ تكبر بولما سزاق ولا تمشى في الارض مرحا

٤٧ او غلافه يقين بولما سزاق ويحل لهم الطيبات ويحرم عليهم الخبائث

٤٨ بش وقت نمازغه دايم يملق تملق حافظوا على الصلوات والصلوة الوسطى

۴۹ کشیکہ ظلم قبلہما سزلق ان الذین یأکلون اموال الیتامی ظلما انما

بأکلون فی بطونہم نارا ویصلون سعیرا

۵۰ اللہ تعالیٰ کہ شریک قبلہما سزلق ومن یشرک باللہ فقد حرم اللہ علیہ الجنة

۵۱ زندان صاقلانق ولا یزنون ذلک یشوق انما ولا تقرہوا الزنا انہ

کان فاحشۃ ومقننا وسأ سبیلا

۵۲ باغان اورندہ آنط ایتمہ سزاک ویحلفون علی الکذب وہم یعلمون

۵۳ بیرگن صدقہ سینہ منت ایتمہ مک یا ایہا الذین امنوا لا تبطلوا صدقاتکم

بالعن والاذی کالذی ینفق ماله رئای الناس ولا یؤمن

(سؤال) باللہ والیوم الآخر صدق اللہ العظیم .

۵۴ اللہ تعالیٰ اولدینفہ دلیل فادلم انہ لا الہ الا اللہ الحمد لہ رب العالمین

۵۵ بریمز محمد علیہ السلام دلیل وکفی باللہ شہیدا محمد رسول اللہ

۵۶ اسلام دیندور دلیل ان الدین عند اللہ الاسلام

۵۷ کتاب قرآن عظیم دلیل تبارک الذی نزل الفرقان الم ذلک الکتاب لا رب

فیہ ہدی

۵۸ اللہ کبابہ شریف دلیل وحبث ما کنتم قولوا وجوہکم شطربہ

مذهبهم اهل سنت والجماعة دليل يا ايها الذين امنوا من يسر تدد مذكم عن

دينه فسوف يأتى الله بقرم يحبهم ويحبونه اذلة

على المؤمنىن اعزة على الكافرين

عمله مذهبهم امام اعظم دليل وان هذا صراطى مستقيما فانبوه

حضرت آدم عليه السلام ذريتندهم دليل واذا اخذ ربك من بنى ادم من ظهورهم

ذريتهم واشهدهم على انفسهم الست بربكم قالوا بلى

شهدنا ان تقولوا يوم القيمة انا كنا عن هذا غافلين

ما تم ملة اسلام دليل
يمنون عليك ان اسلموا قل لا تمونوا على اسلام

كم بل الله يمن عليكم ان هدايكم الايمان

ان كنتم صادقين

امت محمد صم دليل
كنتم خير امة اخرجت للناس تأمرون

بالمعروف وتنهون عن المنكر

مؤمنم حقا مسلمانم دليل اولئك هم المؤمنون حقا لهم درجات عند ربهم

الحمد لله دليل
وامكن قولوا اسلمنا

صدق الله العظيم

﴿ اعتقادده مذهبنی بلمهك ﴾

اعتقادده مذهب اهل سنت و اجماعت ديه معناسی بودور رسول الله هم
آنك اهل عیالی و صحابه لاری نه اعتقادده بولدیلار ایسه مین هم شول
اعتقادده من ديه . سؤال اهل سنت و اجماعت فرقه سی فرق ضاله لاردان
ایرولمقی نه اعتقاد ونه عمل ایله اولور (جواب)

حضرت ابوبکر و عمر	حضرت عثمان و علی	کعبه الله ایله بیت
رضی الله عنهما لارنی	رضی الله عنهما لارنی	المقدس فی الوغ
شیری امت لار گه	دوست تو تمق ایله	لامق ایله
آرتق قلمق ایله		

بتفضیل الشیخین	و حب الختین	و تعظیم القبلتین
ایکی جیتو کک مسیح	عدل کسه ایله فاسق	فاسق و عدل کسه یه
قیلمق ایله	کسه یه جنازه نمازی	اویوب نماز قیلمق
	او قمق ایله	ایله

المسیح علی الخفین و الصلوة علی الجنازتین	و الصلوة خلف الامامین
عدل کسه او جماح لی	کافر منگو تمو عده
فرشته ار گناه دهن پاک	ؤمن ار منگو او جماح دده
لار دیو ایتمک ایله	دیو اعتقاد قلمق ایله
ایله	

الاممک عن الشهادتین و القول بالامعصومین و الاعتقاد یخاود الفریقین
کمال و قل ایله ایمان
الله تبارک و تعالی

کیتورمک ایله

حوادثکه محل اولماقی
ممتنع دور هم الله نیک
صفت لاری متغیر اولماقی
ممتنع دور دیمک ایله

والایمان بالجار حنین

تبرده ترلما کسکا هم قیامت کوننده
ترلما کسکا ایمان
کیتورمک ایله

والقول بالامتناعین

یئغمبرلار نیک هم مؤمن
صالحلار نیک شفاعت لاری
ثابت دور دیمک ایله

والایمان بال حیوتین

واثبات الشفاعتین

﴿ اعتقادده اهل سنت و جماعت ﴾

زمره سندن اولدیغنه اون علامت واردور برسی اولدر که جماعتی انکار
ایتمیوب نمازنی جماعت ایلان قبلا جماعت ایلان قیلماقی سنت اولان سکرز
نمازدر (۱ بش وقت ۲ صلوت جمعه • ۳ صلوت میت • ۴ صلوت عید
فطر • ۵ صلوت عید اضحی • ۶ صلوت التراویح • ۷ صلوت الوتر فی
شهر رمضان • ۷ صلوت الکسوف یعنی کون طوتلسه آچیلقنجه ایسکی
رکعت نمازه ایکنچی علامت اصحاب دکر اولندوقده نقیصه ویران شیلر
ایله یاد ایتمیه دائما ایوحوالار ایله مدح ایدوب رضوان الله تعالی علیهم
اجمعین دیه اوچونچی دین باننده هیچ کسه ایله تالاشمیه مکر بلمک ایلان
یا که بلدرمک ایله تکلم ایله دور تنچی ایماننده شک ایتمیوب حقا مؤمنم
دیه بشنچی سفرده ایوده اینوککه یا جینوککه مسجندی درست کورپ

سنت بلہ • آلتنچی ہر نہ قدر گناہ قیلہ اہل قبلہ دن اولمان کہہ نی
 تکفیر قیلہ بلکہ عاصی اولور دیہ کفر سوزلمگنی حالہ • یسندنچی
 فاسق آرتنڈہ نماز دورست تو گل دیب جماعتنی ترک ایستہ میوب امامہ
 ایروب نماز قیلہ • سکزنچی خیر و شراللہ ذوالجلالک حکمی تقدیری دیو
 بلہ • تو قزنچی قرآن عظیم الشان حقنڈہ مخلوق دیب ایتمیہ بلکہ غیر
 مخلوق دیب ای تور •

✧ عملہ مذہبی بلو ✧

عملہ مذہب امام اعظم ابو حنیفہ دور یعنی عبادتہ ہم معاملہ امام
 اعظم حضرتنی امام ایتدوم کتاب اللہ دن ہم حدیث دن نہ رسہ آ کلاب
 چقار دیسہ قبول ایتدوم و آتک سوزنچہ عملنی قبول ایتدوم دیمکدور •

✧ عملہ مذہبہر دورت دور ✧

اول امام اعظم ابو حنیفہ مذہبی دورہ ایکنچی امام شافعی مذہبی دور •
 اوچنچی امام مالک مذہبی دورہ دورتنچی امام احمد بن حنبل مذہبی دور
 بو دورت مذہب دن برسی حق دورہ بڑہ حنفی مذہبی حق بولماغی
 راجحدور •

✧ ایکنچی باب احکام شرعیہ ہم اعمال ظاہرہ نی بیان ایدر ✧

شریعت حکم لاری لیش دور

۱ وجوب • ۲ ادب • ۳ حرمت • ۴ کراہت • ۵ اباحت وجوب ایلہ

ندب شریعت یدورغان شبلەر حرمت ایله کراهیت شریعت طیغان شبلەر •
 اما مباح آنی شریعت طیماغان ۹۵م آذک ایله امرده قیلماغان یعنی آنی قیلماک
 نوابی قیلماساک گناہلی بولمیسن دیگن معنی ایله دور •

✽ عاقل و باع اولغان آدمه رنک فعل لاری سیگزدور ✽

۱ - فرض • ۲ واجب • ۳ سنت • ۴ - مستحب • ۵ - مباح • ۶ - حرام •
 ۷ - مکروه • ۸ - مفسد •

۹۹ عاقل قلغه اوشبو یوزاریده ذکر اولغان شبله رنی بسلوچیلک
 لازم دور. کیره ک ایر اولسون کیره ک خاتون اولسون فرضنی بسلوب عمل
 قیلماق فرض اولور واجبنی بلوب عمل قیلو واجب سنننی بلوب عمل سنت
 مستحبنی بلوب عمل مستحب حرامنی بلوب طیماق فرض اولور. مکروه
 تحریمی نی بلوب طیماق واجب اولور مکروه تنزیه نی بلوب طیماق مستحب
 اولور بو سکز شیء شرع شریغده بار دیب اعتقاد قیلماق فرض اولور اما
 اشانماغان آدم کافر اولور. (فرض اولدور حق تعالی نک بیورماق شبهه سن
 دلیل ایله بلنور • مثلا قرآن آیتی ایله یا حدیث ایله فرضنی ترک قیلغان جهنم
 ندابینه لایق بولور اما اشانماغان کافر اولور. مثلا بلوکبی یش وقت نماز
 اوقو کبی رمضان روزه سن طوتو کبی، بایغه زکوة بیرو ۹۹م حج قیلو کبی
 جنبلکدن غسل قیلماق کبی •

✽ واجب ✽

واجب اولدرکه الله تعالی یدورم شدور. لکن دایی شبهه لی اولور واجبنی

ترك قبلماق ایله كشی عذابنه مستحق اولور اكن انكار قبلغان كشی كافر اولماس مثلا وتر نمازی كبی، فطر صدقه سی كبی، قربان چالو كبی .

﴿ سنت ﴾

سنت اولدر پینمبریمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عمرنده كوب مرتبه قیلوب آز وقتده قویغان اولور . سنتی ترك ایدن اوت ایله عذابنه مستحق اولماز اكن عذابنه لایق اولور مثلا نمازلارنك سنتلهری كبی، جماعت نمازی اوقو كبی .

﴿ مستحب ﴾

مستحب اولدور پینمبریمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عمرنده بر كره یا كه ایسکی كره قبلغان بولور یا بو اشدنه ثواب بار دیب نه یتمكین بولور مثلا نفل نمازلاری اوقو كبی یا نفل صدقه سی بیرو كبی .

﴿ مباح ﴾

مباح اولدور اول اشنی قیلوده ثواب بولماس هم قویوده گناه بولماس مثلا آو اولاو كبی آط چابدرو كبی .

﴿ حرام ﴾

حرام اولدور آندان حق تبارك و تعالی طیفغان اولور طیفعی شبدیه سنز دلیل ایله بلنور آنی اشله گن كشی جهنم عذابینه مستحق بولور اما حرام

توگىل دىب اشانماغان كىشى كافر اولور . مثلا كىشى اولتورمەك، زنا قىلماق،
خىراجەمەك، اوضلا ماق كىبى .

﴿ مكره تحريمى ﴾

مكروه تحريمى اولدور آندان حق تعالى طيفان اولور لىكن دليلى شېهەلى
اولور آنى قىلغان كىشى اوت ايە عذابقە مستحق بولور . مثلا نمازده تعديل
اركانى قويو كىبى ھەم ايسكى عيد نمازىنىڭ تىك بىرلەرنى قويو كىبى .

﴿ مكره تنزيهى ﴾

مكروه تنزيهى اولدور آنى قويغان كىشى ئوابلى اولور اما قىلغان كىشى
گىناھلى بولماس لىكن محشر كوتىندە شىلتە گە مستحق اولور . مثلا نماز
اچىندە سىجدە اورىندىغان باشقە اورىنغە قاراو كىبى .

﴿ مفسد ﴾

مفسد اولدور عملنى قىلو ايە نماز اولسون كېرەك روزە اواسون كېرەك
طهارت اولسون كېرەك باشقە بر عبادت اواسون فاسد اولور يعنى بوزلور .
(الحمد لله الوهاب ايسكى يوز اون ىش مسئله نغە كېدايدىن قرق برى دىيا
جەسندە مذكوردور اولى عيد ايسكى شىنىڭ آراسىندە مېتلا و ممتحن دور .
اولى طاعتە ثواب ايسكى عصىيانە عقاب مشروع و غير مشروع دورت
(سىكز نوع اون ايسكى طوغىز معنى وما احببه السلف معناسى مستحبىنىڭ
زىادە ايە كىرمى بر اون مشروعات ايە اوندى غير مشروعاتنىڭ حكى قرق

بر دور (بیت جامع) اصل و نوع و ابتلا معنی یکرمی بر خصمال . حکم
ایله قرق بر اولور بیلورکم ایدرسه سؤال . از کینا فهم ایدر بضاعه سی نقصان
اولان . صلحانک دعاً بایمزله رنی آلماق اوچون . ترکیچه بیان ایدوم قول
مولاسنک ههر وجه ایله امرن طوتار و نهیندن قچار ثواب بر طوتماز و
قاجمزه عذاب ایسکی مشروع شارع آنی تجویز ایده اوچ غیر مشروع
شارع آنی تجویز ایتمه دورت نوع دیدکمز مشروعدهن فرض بیش واجب
آتی سنت یدی مستحب سیکمز غیر مشروعدهن طوقز مکروه اون مفسداون
بر مباح اون ایسکی (طوقز معنی دیدکمزدهن شبهه سز دلیل ایله ثابت اولا
فرض بر شبهه لی دلیل ایله ثابت اولا واجب ایسکی بیغمبریمز مواظبه ایلیه
بر ایسکی ترک ایلیه سنت اوچ بیغمبریمز آزالیه چوق ترک ایده دورت
وسلف دهخی سوء مستحب بیش معنی اولدی و غیر مشروعدهن نهیندهن
کندوده معارضه سز ثابت اولا حرام بر معارضه ایله ثابت اولا مکروه
ایسکی بولندیقی عملی بوزه مفسد اوچ قول اشلمه سیله ترک بینندن خیر اولا
مباح دورت معنی دهخی طوقز اولدی (فرض اوچون حکم اوچ شرائطنه
رعایت بر اشلینه ثواب ایسکی عذر سز ترک ایده نه عذاب اوچ انکار ایده نه
کفر یوق سنت اوچون حکم ایسکی شرطیله اشلینه ثواب بر عذر سز ترک
ایده نه عتاب ایسکی (مستحب اوچون حکم ایسکی شرطیله اشلینه ثواب بر
ترک ایده نه نه عتاب و نه عتاب ایسکی بو ایله حکم ایتمش کتاب جمله حکم
اون اولدی حرام اوچون اولان اوچ حکم دهن اولی الله تعالی نیک رضاسی
اوچون خوفا ترک ایده نه ثواب بر عذر سز اشلینه عتاب ایسکی حلال دینه
کفر فی الاتفاق اوچ مکروه اوچون اولان اوچ حکم دهن اولی ینه خوفا
من الله ترک ایده نه ثواب عذر سز اشلینه خوفا عذاب ایسکی حلال دینه نه

کفر یوق اوج مفسد اوچون ایسکی حکمدهن وّلی قصدا اشلهانه عذاب بر سهوا اشلهانه ثواب ترک ایدنه عذاب یوق. مگر نیت خالصه به مقارن اوله اول حکم دخی مجموعی یگرمی بر حکم اولدی. مزبور یگرمی بر ایله قرق بر اولور. باقی یوز یتیش دورتدر. فرض اون بش واجب یگرمی بر سنت یگرمی یدی. بحسب یگرمی اوج مکروه ابلی طوق مفسد بش مباح اون بر مجموعسی ایکی یوز اون بش اولدی غفات اولنیمه طریقتچی افندی.

﴿ فی بیان الطهارة ﴾

طهارت فرضاری یوقاریدا قرق فرضده ذکر ایدلندی. طهارة اعضاً مخصوصه نی صفت مخصوصه ایله یومه، دیرلهر. ایددی وّلا صولارنی بیان ایدلم معلوم اولسونکیم صولار ایکی نوعدر. برسی ماًطلاق ایسکینجیبسی ماًقیددر. ماًطلاق شول صوغه نؤورلهر آنی کورگن کسنه هیچ تفکر ایتمیوب صودر دیو حکم ایدر. فلان صروا در داب نهیمه گی یغمور وقارو یردن چقفان چبشمه و ایرمهقلار و کوللهر و قویولار و دریالار صوی کبی بو ذکر اولنان صولارنک کلسی ایله طهارت آلمق و غسل ایتمک و اشیلار یوق و اچمهک و طعام بشرک بالانفاق درستدر. کیرهک یرندن آیرلوب ایسکینجی نهرسه اولسون مگر نجاست ایرشوب توسی یا ایسی یا نهمی اوزگهرسه اول وقت استعمال درست اولماز. اما ماًقید شول صودر صقلماق یا دوا ایله چقمش یا استعمال اینلمش بولور. چچک گل صوی کبی و آغاچلاردان چقفان صو چبشمه ردهن قیبار و قابق و تون و قریوز صولاری کبی ذرده اشنان صولاری کبی بو ذکر اولنان صولارنک هر قایسی ایله نجاست حقیقه نی یوق درستدر. اما طهارت آلمق و غسل ایتمک درست

توگلدیر. معلوم اولسونکه طهارت آلمق اوچ تورلیدر. برسی فرضدر. ایکنچیسى واجبدر. اوچنچیسى سنتدر. فرض اولان نماز قیلمق اوچون قایو نماز اولسون فرض نمازلار واجب نمازلار و سنت نمازلار و نافله نماز لار و جنازه نمازلاری کبی و تلاوت سجدهسى و قرآن طوتمق اوچون طهارت آلمق فرضدر. واجب اولان کعبه مکرهه به طواف اوچون آلفان طهارت و سنت اولان طهارت نماز قیلدنی آبدست ایله برنمازدخی بیلمايوب آنسك اوزرنه تکرار طهارت آلمق، غیبه تدهن صوگ طهارت آلمق، نمازدان غیر یرده قچقروب کولامکدهن صوگ میت یوق اوچون آلفان طهارتلهر سنتدر.

✽ طهارتنك سنت لاری ✽

اول بسم الله الرحمن الرحيم دب باشلامق. ایکنچی قوان بلهزك ایلهن یوق. اوچنچی مسواك قیلمق. دورنچی آغزغ، صو آلمق. بشنچی بورنینه سو آلمق. آلتنچی آراسن اوزمايچه نرتس آلمق. یدنچی باشندان آرتھان سو ایله قولاقلارینه مسح قیلمق. سبگزنچی بارماقلارن آرالامق. طوقزنچی هر بر یوولا طورغان اعضائی اوچهر مرتبه یوق. اوننچی باشنهك بارچا سینه مسح قیلمق. اون برنچی نیت قیاق. اون ایکنچی اولك اعضاندان باشلامق. اون اوچنچی ترتیب اوزره یوق. اون دورنچی آلدان باشلامق. اون بشنچی آباق یوغاندا بارماقلارنی آرالاشدوق. اون آلتنچی صاقلالارن اوزماقلاری ایله آرالامق.

✽ طهارتنك مستحب لاری ✽

طهارت آلفاندا یوزنی قیدهغ، یونه لدرهك، آغزینه بورنینه صاغ ایله صو

و-برمك و صول قولى ايله سونگورمك يوزكنى بارماغان-دان قوزغانمق ، طهارت بعدنده آياق اوزره طوروب صووندان اچك روزه بولماسه. صلوات شريف نهيتمك و نفسنه خير دعا ايتمك، انا انزلنا سوردهنى اوتومق و نحيبة الوضوءبى طهارت بعدنده ايكي ركعت نماز قيلمق مكرهه وقت اولماسه.

✧ طهارت-نك مكرهه لارى ✧

اول طهارت آلفانده اولك قول ايله سنكرمهك (ايكنچى هر اعضانى اوچ مرتبه دن آرتق يا كه كيم يوماق) اوچنچى قوباشده صاصفان صو ايله طهارت آلاماق (دورتنچى صونى يوزينه قاتى اورماق) بيشنچى آغز يينه ، بور يينه صو آلونى عذردهن باشقه ترك ايتمهك (آلمانچى مسوا كنى ترك ايتمهك) يدنچى طهارت آراسنده دنيا سوزن سويله مهك (سيگ-زنجى استنجا قيلمق اورنده طهارت آلاماق .

✧ طهارتنى بوزا طورغان شيله ر ✧

اول ايكي يولنك برندن چقان نهرسه بوزار بول و غايط كى . ايكنچى ايكي يولدان غيرى بردهن چقهسه بوزار اگر چقان نهرسه نجس بولسه باكلوى تيشلى بولمان اورنجه آقسه مثلا قان و سارى صو كى . اوچنچى آغز دان توكرك ايله چقهش قان بوزه اگر توكرك قزارسه . دورتنچى آغز طولتروب قصماق بوزار . بيشنچى يوقى بوزار تره لوب يا كه سويلوب يوقلاسه . آلمانچى ايكي يات اعضا نك برى برينه يولقماق . يدنچى هوشى كيتمهك . سيگ-زنجى ديوانه بولماق . طوغزنجى نماز اچنده

چق قروب گولمهك. اوننجى وقت چقماق صاحب عنذر بـ. ولمان آدم لارغه
 (غسل نك فرض لارى يوغار يده ذكر اولدى. غسل نك سنت لارى .
 اول ايكي قران يوماق. ايسكنچى عورت اورنون يوماق. اونچى قنده
 بولغان نجاستنى يوماق. دورتنچى طهارت آماق غسل دن آلك. ييشنچى
 جمله تنن اوج مراتبه يوماق (غسل نك) بالاجماع سبب وجوبى شهوت ايله
 منى نك چقماق دور يعنى جنابت واسطهسى ايله منى نك چقماق دور. بوسوز
 شاينك مختار دور لىكن شيخ الاسلام مبسوطنده دير كه وجوب غسل نك
 سببى جنابت وار ايسكن اشه مەسى حلال اولميان نسنه مراد ايمه كدور .
 عامه مشايخ قنده لىكن غايت البيان صاحبي بوتەر يفده نظر واردور ديمش.
 محقق ابن همام اولى اولان بودر كه جنابت ايله اشه مەسى حلال اولميدان
 نسنه نك وجوب دور. غسل نك وجوب نك سببى يعنى بوايله تعريف اولمىنى
 اختيار ايلدى تحقيق دهخى اولدور (بوندان سو كره منى نيه ديرلەر آنك
 تعريفده احسن اولان بودر كه ذكر اولدور شول سو كه آندان ولد حاصل
 اولا آله آله چقه منى آكـا ديرلەر و بو تعريف عورت نك منيه دهخى
 شامل دور ارلرده منى نك چقماقنى ذكر او كنده نظر ور ايله اولور حتى
 سنتسز اولسه ده منى قلفهسى چنده قالسه ده ينه غسل واجب اولور عورتلەر
 ده منى نك چقماقنى فرج داخاندن فرج خارجنه چقماق ايله اولور. بوندان
 سو كره معلوم اولاكه منى چقماق كاه حقيقت كورلمهك ايله ثابت اولور كه
 اول ظاهر در اما كاه حكما ثابت اولور . مثلاً بر عورته فرج نك مادوننده
 جماع اولونسه و منى آنك رحمنه واصل اولسه بكر اولسون طول اولسون
 آنك اوزرينه غسل واجب دگلدور. مكر سو كره كبه قالسه اول صورتده
 جماعت وقتنده غسل واجب اولور و نمازلاريني اعاده واجب اولور (و بر

دهخی معلوم اولاکه چقان منیدن مراد کندی منیسی کر کدور زیرا ذکر اولندیکه جماع اولاندقدن صو گره بر خاتون غسل ایله صو گره ایرنک قانان منیسی آندان چقسه آگسا غسلنی اعاده لازم کلمنز همان آنک چقسه سی حدت منزله سنده در بلدن شهوت ایله آیرسه صو گره شهوتسز چقسه انی یوسف قنده غسل واجب اولماز (امامین قنده واجب اولور بو اختلافنک ثمره سی یش مسئله ده ظاهر اولور برسی بودر که اجتلام اولان ذکرنی طوتسه شهوتی سا کن اولدقدان صو گره منی چقسه (امام اعظم ایله امام محمد قنده غسل واجب اولور (امام انی یوسف قاننده واجب اولماز ایمدی اول کسه آبدست آسه شهوت ایله منی آیرلقدان صو گره طشره چقمزدهن اول نماز قبله صو گره شهوتسز منی چقسه اول نمازی بالاتفاق اعاده لازم کلمنز (ایسکینچی سی او یقودن او یانسه یشاق بولسه اسکن اختلافی تذکر ایتمه سه منی یا مندی اولماسنده شک ایله سه (امامین قاننده غسل ایدر ابی یوسفه کوره غسل ایتمه ز (اوچونچیبی جماع ایله سه او یو مازدهن یابولدن یاچوقچه یوریمزدهن او کدین غسل ایله سه صو گره شهوتسز کسندودن منی چقسه (امامین قاننده غسلنی اعاده ایدر (ابی یوسف قاننده اعاده ایتمه ز (دورتنچی سی یشانچی سی اوچی ایله منی چقارسه یاخاتوننک فرجندن غیرنی یرینه جماع ایله سه منی یرندن قوبدقدان صو گره ذکرینک دلوکندی طوتسه حتی شهوتی سا کن اولسه صو گره سالی ویرسه بس شهوتسز منی چقسه بو ایسکی صورتده (دهخی امامین قاننده غسل واجب اولور (ابی یوسف قاننده واجب اولماز تکم منیه شرحی ابن امیر حاجده یازلمشودر منی شهوت ایله یرندن آیرسه صو گره شهوتسز چقسه اسکن ذکر باشندان چقماسه بلکه تور باشند اولان پاره لرنک یرندن چقسه بو

دهخی نخل خلافدهن اولسه بعید دگلدور و دهخی مکانندن شهوتسن آیرسه و شهوتسن چتسه آغر یوک کوتهرهک سببیله یا آرقاسینه- صوقماق ایله مثلا مذهمزدهن (جههور مشایخ قائنده غسل واجب اولماز یرندهن آیرسه صوگره هیچ چقماسه بالاتفاق غسل واجب اولماز امام احمددهن شههور قولنده واجب اولور. بو مذکور اتده عورت ایر کبی دور ندهکم ابن امیر حاجده یازار تسلیتک بر سببی دهخی بودور که اردن و عورتدهن ایسکی سبیلتک برینه ذکر باشی کرهکدور انزال اولسون اولماسون مکلف اولان فاعله و مفعوله غسل واجب اولور لکن دبرندهن مفعوله احتیاطا واجب اولور حیوانه یا میتنه اولان خاتونه یا عاده جماع اولمایان صغیره قزد زکرنی ادخال ایلهسه مادامکه انزال اولمایا آنسک اوزرینه غسل واجب دگلدور لکن صغیره واجب دور دیو اسبیبجایی ذکر ایله مشهور خاتون کسیدی فرجه میتنه نیک یا بر حیواننیک ذکرنی ادخال ایلهسه لکن انزال اولماسه بزیم قتمزده غسل واجب اولماز طول خاتوننه ذکرنی ادخال ایلهسه اما حشنه سی غیبوایت ایلهسه هم انزال اولمادیسه هر ایکسینه غسل واجب اولماز قز اولغان خاتوننه جماع ایلهسه قزانی کیدرمهسه انزال اولمادقیچه غسل واجب اولماز (ذکرنی وار حصیه سی اولمیدان خادم جماع ایلهسه فاعله و مفعوله غسل واجب دور اون یاشنده اولان بالا اون یاشنده اولان خاتوننه غسل واجب دور اوغلاننه واجب اولماز اعتیاد او تخلقا غسل ایله امر اولنور آبدست ایله و نماز ایله امر اولنور کبی ایری باغ خاتونی بالغ اولسه (جواب بونک هکسیدور ندهکم میتده و ابن امیر حاجده یازار) ایرجنی کلسه اری کبی بر خاتوننه جماع ایلهسه و خاتون دهخی آندان لذت آسه انزال اولورسه غسل واجب اولور اولماز ایسه واجب اولماز

مشهور اولان قول بیلچه مطلقدر اسکن بو سوز آدمی صورتده ظاهر اولدیغی
حالده دور اما بنی آدمدهن غیری صورتده ظاهر اولسه علاج حشفه بولنور
ایسه غسل واجب اولور دیسه وجهی وارد بر جنیه دهخی آدمیه عورت
صورتده اولوب ظاهر اولسه اول دهخی جنیه جماع ایله سه حکم یانه بویه در
تفصیلی ابن امیرالحاجده دره طریقتهچی امیر افندی .

﴿ فی بیان النجاسة ﴾

(معلوم اولسه انکه نجاست ایکی نوع دور) برسی نجاست حکمییه و
بری نجاست عینییه دیرلهر . نجاست حکمییه دورت شیدور برسی حدیدور
یعنی آبدست سزاک دور . ایکنچسی جنابت دور . اوچونچسی حیض دور .
دورتنچسی نفاس دور حدث و جنابتک احوالی ایتدی . اوچونچسی حیض دور که
بیان اولنور ایمدی خاتونلارده واقع اولان قان اوچ تورلی دور برسی
حیض دور و برسی نفاس دور و برسی دم استحاضه دور حیض ایله نفاس
زمانده خاتونیه جماع حرام دور روزه نماز هم دورست دگلدور اسکن
سو گره روزنی قضا ایتمهک فرض دور نمازنی قضا ایلماس استحاضه قانی
نمازنی، روزنی، جماعنی منع ایتمهز . حیضک حدی طوغز یا شدهن آلدش
یا شنه قدرلی اولور آندان آرتسه اول قان حیض تو گل دور آزی اوچ کون
کوبی اون کوندور اوچ کوندهن کیم اولسه یا که اون کوندهن کوب بولسه
حیض اولماس آگما استحاضه دیرلهر (حکمی بورنی قاناو کببی اگر
عبادتنی قضایه قلدرسه عظیم عذابه لایق اولور بو استحاضه ایاسی صاحب
عذرکه کره دور . صاحب عذرتک شرطی بر نماز وقتندن یعنی اولاندن

آخرینہجہ آقسہ اول کسہ صاحب عذر اولور . مسئلہ کہہ خاتون قان کورسہ استحضاضہ دور . بر حیض کورد کدہن سو گڑہ اون بیش کونکچہ حیض دہخی واقع اولماز آندان سو گڑہ کورسہ حیض اولور زیراکہ طہرنک کیم وقتی اون بیش کوندور آندان سو گڑہ کورسہ حیض دوراون کوندہن آرتق قن کورن خاتونک عادت معروفہ سی وار ایسہ اول عادت دہن آرتقی استحضاضہ دور اول کونلہردہ نمازنی ٹوتہر (اما عادت معروفہ سندنہن کچوب اون کون تمامدہ کیسلہ اونی دہخی حیض اولور نفہ اسنک اقلنہ چک یوقدور . کوبی قرق کوندور ایمدی بر خاتون قان کوروب اوچ کوندہن کمدہ کیسلہ حیض گہ حسابلاب نمازنی اونہ سہ قضا ایسہ غسل لازم اولس (اما اوچ کون آرتقدہ یا اوچ کون تمامدہ کیسلہ غسل لازم دور . اما اون کون تمام اولدقدہ کیسلہ ویا کیسلہ سہ غسل ایدوب نمازنی قبلہ نفاسدہ قرق کون اولاجاق غسل ایسہ نمازنی قبلا قان کیسلہ سہدہ (اما نفاس قانی ہر قاچان کیسلہ غسل ایدوب نماز قبلا . مسئلہ حیض و نفاس کونلہرندہ ہر نہ دورلو قان کیلورسہ صاف قان حکمہ دور صاری اولسون کیرہک بولمانچق اولسون . مسئلہ بر خاتون حیضنک اون کونی اجندہ ویا نفاسنک قرق کونی اجندہ بر ایکی کون قانی کیسلہ کیسلدی ظن ایدوب غسل ایدوب روزہ طوقسہ بعدہ مدت اجندہ قان کیسلہ روزہنی قضا ایتمہک کیرہ کدور تکرار غسل لازم دور . مسئلہ اوچ کوندہن سو گڑہ عادت دہن اول حیض کیسلہ خاتون غسل ایدوب نماز قبلا لکن ایری ایلہ مجامعت ایتمہ عادت کونی کیچمہ یچہ نفاس دہخی بولہ اما طدندہ کیسلہ یوب ون کوندہن یادہخی کیمدہ کیسلہ جملہتی حیض دور . اگر اون کون تمام اولدقدہ کیسلہ یوب آقسہ عادتندہن زیادہ سی حیض اولماز اول کونلہرنک

نماز قضا قبلور نفاسنك قرقى دەخى حبىضنك اونی كبی دور. غسلى واجب
ایته طورغان شی لار بوغاریده ذکر ایلدی تیمم دەخى بوغاریده اجماله ذکر
ایلدی .

﴿ تیممى تفصیلا ذکر ﴾

تیمم طوغز یرده جائز دور. برسی طهارة که یا غسلگه یعنی فرض لارینه
کف-ایت مقداری صو بولمامق دور. ایکنچی اصلا صوبی بولمامق دور .
اوچونچی صودان دورت مك آرشن یراق اولماقدور. دورتنچی صوبی اولوب
صوغه قادر اولمامق دور ضعف و خسة حسیلی. بېشنچی صوبی اولوب ایکن
آورووم آرتور صوو قدان ئولهزم دیب قورقماق دور. آلمانچی صوبی اولوب
نفسم یا که حیوانم صوسز قالور دیب قورقماق دور. یدنچی صو ایله اوزی
آراسنده یرتقچ حیوان یا که قطاع طریق اولماقدور. سیگزنچی صوبی بو
لوب ایکن چغارمه، ب قورال بولمامق دور. طوغزنچی یو گندن اولغان
صونی اونوتماقدور بو مذکور بولغان شېلهر عذر دور تیمم ایتمک درسته دور.
(وده خى صو بولدیغى حالده تیمم ایدوب نماز او قومق درست بولغان ایکی
نماز دور. برسی جنازه نمازی. ایکنچیسی ایکی عید نمازی دور. (تیمم
اون بیش نهرسه ایله دورسته دور. برسی پاك طوپراق. ایکنچی قوری بالچق.
اوچونچی قوم. دورتنچی کرج طاشی. بېشنچی نوره طاشی. آلمتنچی
قزل طوپراق. یدنچی سوریه طاشی. سیگزنچی شب دېدکله زی نهنه.
طوغزنچی مجرد طاش ایله. اوتنچی مرمر طاشی ایله. اون برنچی ذرنیخ
طاشی ایله. اون ایکنچی توز ایله. اون اوچونچی کو کرهك ایله. اون
دورتنچی بویاو طاشی ایله. اون بېشنچی طوپرقدان دوزالمش نهرسه لهر ایله

✽ چىتەككە مسح قىلۇنى يىيان ايدىر ✽

مسح دېدىكىمىز طهارتتە آياق يوقا اورنىدە تورور كېرەك چىتەك كېرەك باشقە سو ئۇمى طورغان طېرىقلارى اورتوراك نەرسەنى كامىل طهارت ايلەن كېسەنك شولارغە مسح قىلو درست بولور. مسح نەكە مەتنى ايوودە طورغان كىشىگە كامىل طهارت ايلە كىوب شول طهارت بوزولغان وقتەدان بر تولاك اما مسافرغە يورتەدان سفر نىقى ايدوب يوز چاقىم يا آراتى كېتەكەن كىشىگە اگر اول اورنئدە اون يىش كون طورونى نىت ايتەسە اول كىشىگە اوچ تولاك اگر بارغان اورنئدە اون يىش كون طورونى نىت ايتەسە اول وقت شول اورنئدە مقيم بولا. مقيم گە مسح بر تولاك دور .

✽ مسح نەكە فرضى ✽

كامىل طهارت ايلە كېكەن چىتەككە سو ايلە قول بارماق لارن چلاتوب ايسكى چىتەككەك اوس ياغىنە اوچ بارماق ايلە بر مرتبە صبىماق .

✽ مسح نى بوزە طورغان شى لار ✽

اۋل چىتەكەن صورماق. ايسكىچى برچىتەكەدە بولغان برتاق يا كە سوۋەك اگر اول سوۋەك يا برتاق آياق نەكە اوچ كچكەنە بارماغى صبىارلاق بولسە . اوچونچى چىتەككەك سوغە كر مەگى. برتاق ياسوۋەك ايسكى چىتەككەدە اوچ بارماق صبىارلاق بولسە اول وقتەدە چىلماس مسح دورست بولور. نماز نەكە شى لارى يوقا رىدە ذكر ابدلى نماز نەكە شى لارى آا طىدور. اۋل طهارت آماق. ايسكىچى تەن، كېمەن ھەم نماز اوقى طورغان اورنى باك

قىلماق. اوچونچى عورت اورتەك دورتىنچى قېلەغە قارشى طورماق .
 يىشىنچى وقت حاضر بولماق آلطنچى نمازنى يت قىلماق. ۴۹۵ ركن لەرى
 يوغارىدە ذكر ابدلى .

﴿ نمازنىڭ واجب لارى اون ايكي دور ﴾

اول سورة فاتحەنى اوقوماق. ايكنچى سورة فاتحەغە براوزون ياوچ قصقه
 آيت قوشماق. اوچونچى اولكى ايكي ركەتنى قرأت اوچون تەيىن قىلماق.
 دورتنچى ايكي سجدهنى برسى آرتندان برن قىلماق. يىشىنچى ركوعدەن
 ۴۹۵ سجدهدەن سەجنان الله دەر قدرى طورماق. آلطنچى دورت ركەتلى
 نمازلارده يا كە اوچ ركەتلى دە ايكي ركەتن اوقوجاق تشهد اوقوماق عبسە
 ورسوله كاجە. يىنچى آخرغى اولترشده التحيات اوقوماق. سىگىزىنچى
 اويلە ايكندى نمازىدە قرأتنى ياشرون اوقوماق. طوغرىنچى ايرتە نمازىدە
 ۴۹۵ آخشام يستو فرض لارنىدە قچەروب اوقوماق اگر امام بولسە اما يالغز
 بولسە اختيارنى بواچدە اما اويلە ايله ايكندىدە ياشرون. اوچىنچى واجب.
 اونچى وتر نمازىدە قنوت دعاسى اوقوماق. اون برنچى ايكي عيد نمازنىڭ
 تىكىيلارى دور. اون ايكنچى سلام نىظىدور. نمازدان صوڭ يوغارىدە
 مذكور بولغان شىلەرنى بركسە تصدا قالدرسە نمازى دورست بولور. لىكن
 گناھلى بولماس. سجده سەونىڭ صورتى آخرغى اواطرشقه اواظروب
 التحياتنى عبسە ورسولكەچە اوقور امام بولسە بر ياغىدە سلام بىروب اگر
 يالغز بولسە ايكي ياغىدە سلام بىروب ايكي مرتبە سجده قىلدور بىدە
 التحياتنى تمام ايتوب نمازنى تمام اينەر .

﴿ نمازنىڭ سنت لارى ﴾

اۋل تىكىرىدە قوللارنى كۆتۈرۈشكە. بىسكەنچى سىبىھانك اوقماق اوچۇنچى
 ئۇيۇن بالاھ ئەيتمەك. دورقۇنچى بو اوچنى ياشرن ئەيتمەك واجب. بىشۇنچى
 ھەر ر كەتدە سورۇ فاتىھنىڭ اولاندى بىسم اللە اوقماق. آلطنچى قىيامدە اولك
 ئان صول قولى اوستىيىنە قويماق. بىدنجى سورۇ فاتىھنى اوقوغاچ آمىن
 ئەمەك. سىگىزىنچى ركوعقە و سىجدە گە بارغاندە ھەم سىجدەدەن قالدغاندە
 ھەم اكبر ديمەك. طوغىزىنچى ركوعدە اوچ كره سىبىھان رىبى العظىم ديمەك.
 ئونىنچى سىجدەدە اوچ مرتبە سىبىھان رىبى الاعلى ديمەك. اون بىرنچى ركوعدە
 بوللارنى تىزىدە قويماق. اون ايسكەنچى امام بولسە ركوعدەن باش كۆتۈر
 كەندەن سىمە اللە لمن حمدە ديمەك. اون اوچۇنچى امامقە اويسە ربنا لك
 الحمد ديمەك. اما يالنىز اوقسە ھەر ايسكەندە يعنى سىمە اللە لمن حمدە ھەم
 ربنا لك الحمدنى ئەيتۈر. اون دورقۇنچى سىجدەدە بورنون سىجدە اوردىنە
 ھەمەك. اون بىشۇنچى سىجدەدە قول بارماق لارنى بىر بىرىدە تىگىرەك .
 ئون آلطنچى التىجات اوقئاندە قوللارنى تىزلەرى اوستىيىنە قويماق. اون
 بىنچى التىجات اوقدەدە صول آياغى اوستىيىنە اولاروب اولك آياغى سانسۇب
 اولارماق اير بولسە اما خاتون بولسە ايسكى آياغىدە اولك ياغىدان چىقاروب
 اولارماق. اون سىگىزىنچى نمازنىڭ آخرىدە التىجاتىدىن صولك صلوات
 قويماق. اون طوغىزىنچى او كۈنە ھەم صولفە سلام بىيرەك. بىگىرەنچى
 ل او كۈنە سلام بىيرەك. بىگىرمى بىرنچى سىجدەدە و ركوعدە اير اولسە
 التىقاتارنى قوش قىلماق خاتون اولسە قوشماق. بىگىرمى ايسكەنچى ركوعدە
 اوقاسنى تىگىز طوقماق بىگىرمى اوچۇنچى سىجدە گە بارغاندە قول قويماسدان

اول تزی قویماق هم ماگلا یدان نلک بورن قویماق طورغانده خلافتچی
 یگرمی دورتنچی سجدهدهن طورغانده اولطرماغای هم قوی ایله تایانماغای.
 یگرمی بېشنچی او کتفه هم صولغه سلام بیرگنده صاقچی فرشتهلهرنی نیت
 ایتمهک اگر امام بولسه او کتفه هم صولغده بولغان کسهلاری هم صاقچی
 فرشتهلهرنی نیت ایتمهک .

✽ نمازنگ مستحب لاری ✽

اول حی علی الصلوٰتی ایتمهکن زمانده طورماق . ایکنچی قدقامت
 الصلوٰتی ایتمهکنده نمازغه شروع قیلماق . اوچونچی الله اکبر دیو قولاق
 قاقغانده توانی یگی اجندن چفارماق . دورتنچی قیامده وقت سجده اورنینه
 قارماق . بېشنچی رکوعده آیاق یوزینه قارماق . آلتنچی قیامده زمان آیاق
 آرالارن دورت بارمق قدری آحق قیلماق . یدنچی سجدهده بورون بویینه
 قارماق . سیکزنچی التحیات که اولطرغانده ایتمهکنه قارماق . بو شیلهرنی
 قویغان کسه گناهلی بولماس هم نمازیده بولماس ایکن قیلغان کشی
 ثوابی اولور .

✽ نمازنی بوزه طورغان شیلهر ✽

اول نماز اجنده سوبله شمهک . ایکنچی اوزی ایشتورلک تاوش ایله
 کولمهک اگر کشی ایشتورلک بولسه ازل وقت طهارتنبده بوزا . اوچونچی
 اخ اوخ ایتمهک . دورتنچی یند-لاماق دنیا قابه وسندن بولسه اگر اوچاق
 تموغای ایسهک توشروب یند-لاماسه بوزه س بېشنچی صاغز چه یند-لامهک .

آمانچی باش صاقالن تاراماق . یسدنچی اوج مرتبه بر اورنن قاشماق .
 سگزنچی بت، بورچه، چین اوترمهك . طوغزنچی برر كعتده ایسكى صف
 شه بورمهك . اونسچی عذرست قبدله دان ایله نمهك . اون برنچی امامدان
 شه كشی گه فتح ایتمهك . اون ایسكنچی آشاهاق و اجهك قرآنی یالغش
 اونماق . اون دورتنچی سلام آماق یا كه سلام بیرمهك ودهخی اوشبولارغه
 ارخشاغان عمل لار بارچاسی ده نمازنی بوزار .

(ولو زاد فی صلوته ركوعا او سجدة متعمدا لم تفسد صلوته ولو كلنسا
 بها لمزومه سجدة السهو) (المصلی اذا مشى مقدار صف واحد لا تفسد و
 مدار الصفین دفیة و احدة تفسد) (المصلی اذا شدازاره فسد صلوته و ان
 دل لا تفسد) (سئل ابو بكر رحمة الله عن شدازاره ییده قل لا عبرة للیدین
 انما العبرة لكثرة العمل وقيل اعتبار الیدین قول ابی یوسف رضی الله عنه و
 العمل الكثیر معتبر بثلاث مرارة فی ركن واحد و فی الخلاصة لوحك ید و
 احد فی ركن ثلاث مرارة تفسد ولو كان حكة مرة و احدة و واحدة بكرة
 لا و فی الصغیر المختار فی العمل الكثیر ما يقع عند الناس ان عامله لیس فی
 السلوة والقلیل ما لم يقع عند الناس انه لیس فی الصلوة و فی العتابی ان یعمل
 ید و فی الملقط لا یعتبر فی فساد الصلوة عمل الیدین و لکن یعتبر الكثیر
 و قال یارب ینا مرزمرأ وهو یحسن العربیة تفسد صلوته عندهما و عنده
 لا تفسد وكذا التركیة والفرنجیة والنبطیة كسر عظمه فوصل بعظم الكلب
 ولا ینزع الا بضر رجازت الصلوة (صلی و معه حبة اوسنورة جازان صلی
 ۱۰۰۰ جرؤ كراب او ثعلب وعن ابی بكر فیمن قال كم صلیتم فاشار المصلی
 یدهم صلوات كعتین لا تفسد صلوته اقطر شیء من الحلاوة قبل الشروع
 لم وجد طعم الحلاوة فی فیه الصلوة لا تفسد صلوته سمع اسم النبی صلی الله

عليه وسلم فصلى تفسد صلواته ولو صلى ولم يسمع لا تفسد وكذا اسم الله تعالى رجل عطس فقال رجل آخر في الصلوة الحمد لله رب العالمين لا تفسد صلواته ان اراد به الجواب ولو قل يرحمك الله فسدت صلواته ولو عطس فحصل صوت مع الحروق لا تفسد كما في السعال ولو اصابه وجع فسعال بسم الله فسدت صلواته في قول ابى حنيفة ومحمد رحمهما لله خلافا لابي يوسف رده في العتابي اذا قال المريض عند القيام بسم الله لضعفه لا تفسد وكذا عن ابى سلمة في انين المريض اذا اشتد مرضه وهو لا يملك ذلك لا تفسد رفع اليدين لا يفسد الصلوة منصوص في باب اليدين في الجامع وعن ابى حنيفة رضى الله عنه تفسد رجل قرع باب رجل فجهر بالقراءة ليعلمه انه في الصلوة لا تفسد صلواته ولو سبح لم يكن به السعال لا تفسد وان حصل به حروف وفي الملتقط ان اظهر هأى لا عن ضرورة تفسد وذكر شمس الائمة الجلو انى اذا تخرج ليدفع البزاق عن حاقه لا يضرو لوروح نفسه بازاره ما بين فيخذه او بردائه على ظهره من الحرف قدما ساوا لا تفسد صلواته وكذا روح بكفه او بروحة مرة او مرتين يسكره ولا تفسد صلواته ولو مص صبي ندى امرأة تصلى ان خرج اللبن فصلواته فاسدة وان لم يخرج لا وفي الحلاصة ان مص ثلاث مصات تفسد وان لم ينزل اللبن ولو اكل بعض اللقمة وبقي البعض في فمه حتى شرع في الصلوة فابتاع الباقي لا تفسد ما لم يكن ملء الفم سلم المسبوق مع الامام ذا كرا تفسد صلواته وان كان ساهيا لا تفسد ويجب سجدة السهو بسلامه مع الامام وان سلم بعد الامام اوقبله لا يجب عليه السهو وان قبلته امرأة ولم يقبلها هو فصلواته تامة ولو قبل هو بشهوة او بسغير شهوة صلواته شرع في الصلوة مع ثوب اصابه دهن نجس اقل من الدرهم فانسط و صارا اكثر من قدر الدرهم قبل القعدة اى الاخيرة فسد صلواته بالاجماع وفي البدعى

لا يمنع جواز الصلوة وهو اختيار افضل المشايخ الامام الاجل ظهير الدين
 المرغيناني نظيره لو اصاب الثوب نجاسة مثل رؤس الابرثم اصابه الماء فانه
 لا يصير نجسا حتى لا يمنع جواز الصلوة ولو وقع في فمه برودة او ثلج او مطر
 ابتلاه فسدت ولو كان مصلي رقيقا فبسط على النجاسة ان كان يحكى ما تحته
 لا يجوز عن محمد بن محمد بن فيمن به جراحة يفسد الثوب الطاهر كلما لبس فصلى
 مع ذلك الثوب النجس جاز عن ابى يوسف ره يجوز لوقت كل صلوة وحكم
 المصابة على الجراحة السيالة هكذا لم يجد الا ثوبا عليه نجاست اكثر من
 در درهم ولبس معه ماء ينسله يصلى في ذلك الثوب ولا يصلى عرياناً وفي
 مع ظهير الدين عن عطأ رخص بعض المشايخ الصلوة في الثوب النجس من
 غير عذر والصلوة في ثياب الفسقة جائزة والا صح انه لا يكره لانه لم يكره
 في ثياب اهل الذمة الا بسر او يل مع انهم يستحلون الخمر فهذا اولى ولو كان
 في المصلى ثوب معاق طرفه نجس فعنى قام يقع الطرف النجس على رأسه
 فسدت صلواته اما مجرد المس من غير حمله لا يضره ولو رفع المصلى عن مكانه
 ثم وضع من غير ان يحوله عن الثبلة لا تفسد ولو حول ثم توجه من ساعة
 لا تفسد وان امكنه ولم يحوله فسدت وان قبل وان ساق الدابة بصوت لم
 يحصل به الحروف لا تفسد وان جرى على لسانه هي وهي وآت وآت وما
 ساق به الدابة فيه اختلاف المشايخ ره ولو ساق الدابة على الصفة المعتادة
 لا تفسد ولو قرأ الامام آية الرحمة او آية العذاب فقال صدق الله ورسوله فقد
 اسأ ولا تفسد مخاذة الصبي المشتبهى في الصلوة المشتركة توجب فساد صلوة
 الرجل .

﴿ نمازنگ مکر وههاری ﴾

اؤل باش بوروب چیتکه قاراماق . ایکنچی کیمی ایلهن یا که بر اعضا سی ایله اویناماق . اوچونچی سجده اورننداغی نهرسه لارنی کیترمهک . دورتنچی بارماق لارن شار تلاماق . بیشنچی ایکی مرتبه بر اورنون قاشیماق . آلطنچی کشی که یا اوقه قارشى اوقوماق اما شهه که یا که چراغه قارشى بولماق مکروه بولماس . یدنچی آلدنده یا که کیمنده صورت بولماق . سیکزنچی کیرمهک یا که اسنه مهک . طوغزنچی قولسارن قواسمهقلارندان چغارماق . اونسنچی ایکی اوکچه سینه اولطرماق . اون برنچی کوزن بولماق . اون ایکنچی آباق بارماقلارن قبله دان کوچر مک . اون اوچنچی اگر آلداغی صفه آچق بولسه صف آرتنده یالغز طورهق . اون دورتنچی قبر که قارشى بولماق هم برددسز نجاسته که قارشى بولماق . اون بیشنچی ایر ایله خانون برابر طورهق . اون آتنچی سجده دن قلغمانده تزن باشقه اعضا لارندان الک کوره مک . اون یدنچی سجده ده آياقلارن کوته رووب طورهق . اون سگزنچی اورمک . اون طوقرنچی امامدان اون رکوع هم سجده قبلهق هم امامدان الک هر ایکی سندن قانمق . یگر منچی سجده که بارغاندا قولارن اول قوبوق مکروه . یگر منی برنچی رکوع دن طورهق غاندا تیانوب طورهق . یگر منی ایکنچی بر سورهنی ایکی رکعتده اوقومق . یگر منی اوچنچی بر سورهنی بر رکعتده تکرار اوقومق . یگر منی دورتنچی ایکنچی رکعتده قرأة اولگی رکعتده اوچ آیت قدری آرتق اولماق مکروه . یگر منی بیشنچی آیتله رنی هم تسبیحله رنی بارماقلاری ایله سانامق . یگر منی آتنچی امام محرابده یالغز طورهق (اما آیانلاری مسجده بولوب

ترا بقره سجده قبله مکروه بولماس. یگر می بدنیچی بسم اللهنی هم آمیننی
 یقربو ایتمک. یگر می سینگزنیچی بر آیاقده طورهق مکروه ودخی اوشبو
 نازنه اوخشاغان فعللهر بارچه سیده نماز اجنده مکروه بولور .

✂ امتحان رتبه سیننه تعیین قیلندهش جواب لار و سوال لار ✂

١. نه اراده برله ن کلدک ؟
٢. امامک نیچه معناسی واردور ؟
٣. مشهور اوچ معناسی واردور. اول خایفه ایسکنچی لوح المحفوظ اوچنیچی
 .تدابیه فی الصلوة معناسیدور .
٤. مؤنده قایو معناسی مراد ؟
٥. تدابیه فی الصلوة معناسی مراد .
٦. امامک نیچه شرطی واردور ؟
- دورت شرطی واردور. مسلم، مذکر، عاقل، بالغ، بولمق .
٧. حد بلوغ نیچه ده بولور ایرده احتلام یا خاتونی یوکل یولو برله ن بانزال
 می برله ن خاتونده حیض کورو یا یو کسکه اوزو برله ن یا احتلام بولو برله ن.
 اگر بولارنک برسی ده بولماسه اگر بانلانی دعوی قبله لار ایرده اون
 یسکی یاشنده حد بلوغ قزده طوقز یاشنده بولادور .
٨. اسلام نه ایله ن اولادور ؟
- شهد ان لا اله الا الله و شهد ان محمدا عبده و رسوله نی تسهیتو برله ن هم
 .ونک معناسی تصدیق برله ن .

٧ بنأ اسلام بیچه دور ؟

بشدر. اوّل ایمانی یاخشی بلك، ایکنچی بش وقت نماز، اوچنچی روزه، دورتنچی زکوة، بشنچی حج اگر قدرتی يتكوجی بولسه .

٨ الله تعالى گه نیچك ایمان کیتره سلك ؟

بر و باردور جمیع کمالات صفاتلاری ایلهن متصفدور و نقصان صفاتسلاردان منزهدور یرده کوكده دگل دور جمیع جهات دات منزهدور .

٩ الله تعالى نی بیچه رحمة ایلهن توحید قیلاسن ؟

اوچ وحدت ایلهن توحید قیلامن واجب الوجودللك ده معبودیتلك ده خالقیتلك ده .

١٠ معبودیتده توحید نیچك دور ؟

جمیعی حلقق اوزره عبادت قیلو الله تعالى گه گنه مخصوصدور الله تعالى دان باشقه معبود بر حق یوقدور .

١١ واجب الوجودللكده توحید نیچك دور ؟

وجودی ذندان بولو الله تعالى گه گنه مخصوص دور .

١٢ خالقیتلك ده توحید نیچك دور ؟

جمیعی اشیانی خلق قیلو الله تعالى گه گنه مخصوص دور الله غه باشقه خالق یوقدور الله خالق كل شی و رازق كل حی دور .

١٣ فرشتهلر گه نیچك ایمان کیتره سن ؟

آنلار آشامازلار، اجهزلر، ایسته سهلر هر توری صورت لار گه کورلر جسملاری اطیف دور بول تیزه كدهن پاکلر دور، ایرلكلاری یوقدور و

تزلزلاری یوقدور هیچ بر وقت الله تعالی نك عبادتندان غافل بوئماسلار ،
هیچ بر گناه قیلمازلار .

۱۵ آنلاردان رسوللار باری ؟

باردور آنلارغه مقربین دیوب نه یتلهر آنلار دورتدور .

۱۶ آنلار کلهردور ؟

جبرائیل، میکائیل، اسرافیل، عزرائیل علیهم السلام لاردور .

۱۷ کتابلارغه نیچک ایمان کیترسن ؟

کلسی حق مجموعسی یوزده دورت کتاب دور . آدم علیه السلام که اون
صحیفه، ادریس علیه السلام که ایلی صحیفه، نوح علیه السلام که اوطن
صحیفه، ابراهیم علیه السلام که اون صحیفه دور .

۱۸ الوغ کتابلار نیچه دور ؟

آنلار دورت دور انجیل، تورات، زبور، قرآن .

۱۹ کلهر که اینمش دور ؟

انجیل عیسی علیه السلام که، تورات موسی علیه السلام که، زبور داود
علیه السلام که، قرآن محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم که اینمش دور .

۲۰ رسوللر که نیچک ایمان کیترسن ؟

آنلار الله تعالی طرفندان احکام شرعیه نی ایرشدورمهك اوچون یسه رلمش
ایلمچی لاردور هم گناهندان منزله لاردور .

۲۱ اوّلی کم آخری کم دور ؟

اوّلی آدم علیه السلام دور، آخری محمد علیه السلام دور .

۲۱ آخرت کونینہ نیچک ایمان کیترہ سن ؟

آخرت کونی بار حق دور، ثابت دور (ان الساعت آتیت لا ریب فیہا)

۲۲ تقدیر گہ نیچک ایمان کیترہ سن ؟

جمیعی ایذگواک و یاوزلق اللہ تعالیٰ دان دور یعنی اللہ تک تقدیری ایلہن دور.

اللہ تعالیٰ دن باشقہ مؤثر یوقدور .

۲۳ بندہ مجبور بولورمی ؟

وللمباد افعال اختیاریة ینابون بہا و یعاقبون علیہا کچہ شر اللہ دان بولسہ

دہ جز اختیاری بندہ داندور چونسکہ ذات اختیاری اللہ خالق بولسہ دہ

اختیاریسکہ خلق آ گسا مہملقدور امر اعتباری بوالغافللی اوچون بندہ دندور.

۲۴ بہت گہ نیچک ایمان کیترہ سن ؟

اللہ تعالیٰ اجزاً اصلینہنی جمع قیلوب آ گسارغہ روحنی قایناروب گوردان

قوبارماقی حقدور و ثابت دور .

۲۵ ثوابلی بندہ نہ ایلہن جزا ایدلور ؟

ثوابلی بندہ لہر جنت کہ کروولہر .

۲۶ گناہلی بندہ نہ ایلہن جزا لانور ؟

تموغدہ عذاب ایلہن جزا لانور .

۲۷ گناہ توبہسز عفو بولورمی ؟

اللہ تعالیٰ اوز فضلی برلہن توبہدن باشقہ گناہ کبیرہنی دہ عفو ایتسہ ایتہرہ.

۲۸ فرقة ضالہ دان نیچک آیر لاسن ؟

حب الختین و تفضیل الشیخین و صلوة الجنائزین و تعظیم القبلتین .

۲۶ ختین نه معناده دور ؟

ایسکی کیاو معناسنده بیغمبر یمن محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم نك ایسکی
کباوی بولغانلار حضرت عثمان برلهن حضرت علی رضی الله عنهما .

۳۰ قبائین نه معناده دور ؟

ایسکی قبله معناسنده دور . برسی بیت المقدس، برسی کعبه الله . بیغمبر یمن
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم کیلمه سندن اول قبله بیت المقدس بولغان
رسول علیه السلام کیلمه سندن سوک منسوخ بولغان .

۳۱ جنازین نه معناده دور ؟

سوق نك ده جنازه سنی او قورمز هم ! یدگی کسه نك ده جناز سنی او قورمز
معناسنده دور .

۳۲ تفضیل الشیخین فی معناده ؟

ایسکی قارتای آرتق قیلماق معناسنده بولغان مراد حضرت ابو بکر صدیق
ایلهن حضرت عمر دور رضی الله عنهما .

۳۳ کم مذهب سندن اعتقاده ؟

هل السنة والجماعة مذهبندان . آنلار کم لار محمد هم وصحابه و تابعین
لارنك اعتقاد لاری اوزرینه دور لار .

۳۴ عملده مذهب نك کم ؟

امم اعظم ابوحنیفه کوفی رحمة الله علیه مذهبندان .

۳۵ نماز نك فرض لینه دلیل نه دور ؟

قیموا الصلوة دیوب نه یسکن آیه شریفه دور .

۳۶ نمازغہ فرض می ؟

نفس نمازغہ دلیل دور .

۳۷ نہ ایلہن فرض بولغان ؟

امر ایلہن و ہم تارك استحقاق العذاب ایلہن .

۳۸ بیش وقت نك فرضی قایدان معلوم ؟

آیة شریفہدن فسبحان اللہ حین تمسون و حین تصبحون ولہ الحمد فی السموات والارض وعشیا و حین تظہرون دیوب وہم حافظوا علی الصلوات والصلوة الوسطی آیة شریفہسی ایلہن .

۳۹ نماز نك فرض لاری نیچہ دور ؟

اون ایسکی دور اول پاك صو، ایسکنی پاك کیم، اوچونچی پاك اورن، دور تنچی وقت، یشنچی قبلہ، آلتنچی نیت، یدنچی تسکیر تحریر، سبگزنچی قیام طوقزنچی قرآء او قوماق بر اوزون آیت یا کہ اوچ قصه آیت او قوماق، اونچی رکوع، اون برنچی سجده، اون ایسکنی قعدہ اخیرہ تشهد او قور قدری .

۴۰ پاك صوغہ دلیل نہ دور ؟

وانزلنا من السماء ماء طهورا آیة کریمہسی دور .

۴۱ پاك کیم گہ دلیل نہ دور ؟

اللہ تعالیٰ نك آیة کریمہ سیدور و نیابک فطهر .

۴۲ پاك اورنغہ دلیل نہ دور ؟

پاك کیم نمازغہ شرط بولسه اورن نك پاك بولماق بطریق الاولی شرط دور .

- ۴۳ وقت فرضگفته دلیل نه دور ؟
 ان الصلوة كانت للمؤمنين كستابا موقوتا آية كريمه سيدور .
- ۴۴ قبلهغه قارشى بولورغه دليل نه دور ؟
 بول و جهك شطر المسجد الحرام آيت كريمه سيدور .
- ۴۵ نيتك فرضگينه دليل نه دور ؟
 اما الاعمال بالنيات ديگهن حديث شريف دور .
- ۴۶ تكبير تحريمه نى معناده دور ؟
 نمازك طشنده مباح بولغان نهرسه له رنى حرام قبالا ديگهن سوز .
- ۴۷ فرضميدور واجبميدور ؟
 الله اكبر لفظى واجب دور . اعظم كه دلالت قيلغان لفظ فرض دور .
- ۴۸ فرضگينه دليل نه دور ؟
 اربك فكبر آيت كريمه سيدور .
- ۴۹ قيام فرضگينه دليل نه دور ؟
 و قوموا لله قانتين آيت كريمه سيدور .
- ۵۰ قيام نه قدر فرض دور ؟
 سبحان الله نه يتو قدر قيام فرض دور .
- ۵۱ قرأتك فرضگينه دليل نه دور ؟
 شره اما تيسر من القرآن آيت كريمه سيدور .
- ۵۲ كويى قرأة فرض دور ؟
 اوزون آيت يا كه اوچ قصه آيت او قومى قدرى .

۵۳ رکوع نك فرض افينه دليل نه دور ؟
وار كهوا مع الراكهين آية كريمه سيدور .

۵۴ سجده فرضافينه دليل نه دور ؟
واسجدوا آيت كريمه سيدور .

۵۵ ايكنجي سجده نك فرضافينه دليل نه دور ؟
اجماع امت من عصر النبي عليه السلام الى الآن من غير نكيدور .

۵۶ قعدئ اخيره نك فرضافينه دليل نه دور ؟
ان قات هذا او فعات هذا فقد امت صلوتك حديثي دور .

۵۷ اولطرومي او قومي فرض ؟
اولطرو فرض تشهد او قو واجب .

۵۸ صوم نه نهرسه دور ؟
هو الامساك من الاكل والشرب والجماع من الصبح الصادق الى الزروب .

۵۹ نفس صوم نك فرضافينه دليل نه دور ؟
يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم
لعلكم تتقون آية كريمه سيدور .

۶۰ آي كوروب طوتوغه دليل نه دور ؟
صومو الرؤيته وافطرو الرؤيته حديثي دور .

۶۱ آي كورلمه سه نيچك كرلور ؟
ايسكى آيني او طزدان حساب ايتوب يعني آسكه پل ايله كرلور .

۶۲ نېچە كىشى خېرى برله كرلور ؟

بولوپ بولسه بر عدل كىشىنك رمضان آينى كوردوم دىب خېر بىر مكى ايله
آياز بولسه جمع عظيم نك كورمكى ايله .

۶۳ نېچە كىشى خېرى برلەن چىنارلار ؟

آياز بولسه جمع عظيم برله بولوپ بولسه ايسكى عدل كىشى نك شهادتى برلەن .

۶۴ مسافر كم بولادور ؟

من فارق بيوت المصر قاصدا مسيرة ثلثة ايام وليا ليها .

۶۵ مسافرلار گە نەمل نېچك ؟

منه المسح اوچ كون اوچ تون گە قدر صومنى تاخير قىلور آشاو رخصت
قىلورده مشقت برله دورت ركعتلى فرض نمازلارنى قصقارتلور . ايسكى ركعت
يقوب اوقلور .

۶۶ صومنى كم لار طوتماز ؟

مريض نسا طوتماز . مريض طوتماز . بالاسى اهلاك بولودان قورقمايدە
توتماز .

۶۷ زكاة كم گە فرض دور ؟

من آزاد عاقل بالغ نصابنى مالك بولغان كىشى گە ملك تام برلە نامى بولغو
من مال بولورغە كىرەك حاجت اصليه دان آرتق حولان حول بولورغە كىرەك .

۶۸ نما نېچە تورلى ؟

من بولورغە كىرەك حولان حول بولورغە كىرەك .

۶۹ ذهب و فضة نما نە دور ؟

نما بولادور .

۷۰. عروضة نما نه دور ؟

نية لتجارة بولورغه كبرهك .

۷۱. حيوانده نما نه دور ؟

اکثر حولنی قرده اوتلارغه كبرهك .

۷۲. حولدان اوّل دورستمی ؟

دورست دور .

۷۳. نصاب کوبمی دور ؟

ذهبده یگرمی مئقال فضهده ایکی یوز درهم، قویده قرق، صفرده اوطن،

توده ایش، آتده ایکی دور .

۷۴. حج کم لهر گه فرض دور ؟

زادور احنه گه قادر آزاد مسلمانغه فرض بالغ سلامت بولورغه كبرهك شوشی

لارغه حج فرض دور .

۷۵. خاتونغه واجب مودور ؟

خاتونغه واجب دور. اگر ایری یا محرم قرداشی بارسه دخی حج نك فرض

لاری تابلسه .

۷۶. حج نك فرض لغینه دلیل نه دور ؟

ولله علی الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا آية كريمه سی دور .

۷۷. نكاح اننده نه دور ؟

نكاح اهل لغت قاشنده وطنی مناسبده وفقها قاشنده خاتون لاردان فايدا

آلوانك حلال بولون ملك له ندر گوجی عقد مناسبده دور .

۷۸ اصطلاح ذه نه دور ؟

وهو ما ینعقد بايجاب وقبول لنتظهما ماض كزوجت و تزوجت كبی .

۷۹ بىكر بالغه نك سىكوتى اذن بولورمى ؟

بولور سىكوتى دخى كلوى وههم طاوشدان باشقه ینلاوى اذندور .

۸۰ نىكاح نك شرطى نه دور ؟

نىكاح نك شرطى ایسكى دور. عقد باغلاغوجى لار ههر ایسكى بر برى نىك سوزن اشتمه ك دخى مسلمان و مكلف بولغوجى ایسكى آزاد ایرنىك یا كه بر آزاد ایر ایسكى آزاد خانون نىك عقد مجلسنده عقد باغلاغوجى بیلارنىك آلدوم بىردوم دیمه كاهرنى بر بولى ایشتكوجى بولماقلارى دور .

۸۱ طلاق نك لغوى معناسى نه دور ؟

لغوى معناسى رفع التیددور .

۸۲ اصطلاحده نه دور ؟

رفع قید النىكاح فى الحلال او فى المأل بلفظ مخصوص یعنی نىكاح باغنى كوتهر نىك دور. مخصوص بولغوجى افظالار ایلهن یعنی الفاظ طلاق نك صریحی ایلهن یا كسنا به سى ایلهن .

۸۳ طلاق نیچه تورلى ؟

طلاق رجعى طلاق بائن .

۸۴ بائن نیچه دور ؟

بائن مخففه، بائن مفاظه .

۸۵ بائن مخففه نیچك بولادور ؟

مال برابرینه بولور طلاقنى ایسكى كره ایتو برلهن بولور .

۸۶ بائن منلظہ نیچک ؟

اوج طلاق قبلو برله بولور .

طلاقك حکمی نه دور ؟

طلاق رجیمینك حکمی عتده خاتوننك رضاسی یا رضاسندن باشقه قایتو درست بولور . طلاق بائن مخففه . رضا برله نکاح قبلوب رجوع بولادور . بائن مغلظاده زوج ثانی تحلیلی برلن وههم وطی بعدنده بعد العده نکاح قبلنور .

۸۷ رجعی نیچک بولادور، شرطی نیچهدور ؟

موطوه بولورغه کیرهك . طلاق مال برارنه بولماسقه کیرهك ههم اوج اوچنیچي طلاق بولماسقه کیرهك .

۸۸ زوج ثانیك طلاق بعدنده عدة باری ؟

جواب باردور . زوج ثانی دان صولكده .

۸۹ فسخ نکاح نیچهدور ؟

جواب دورت دور . موت ردت فسخ بخیار البلوغ فسخ بخیار العتق .

۹۰ عدت نیچهدور ؟

جواب ایسکیدور . بری طلاق بعدنده ایسکینجیسی موت بعدنده .

۹۱ . وتدهن عدت کوبی دور ؟

ایری اولگهن آزاد اولاش یو کسز خاتونغه علی الاطلاق دورت آیده اون کوندور . یو کلی خاتونغه علی الاطلاق یو کنی قویوق .

۹۲ طلاقدان عدت کوبی دور ؟

ایردن آبراش حیض کور کوی خاتونغه عدت تمام اوج حیض دور .

۹۳. موده عدت حایض رله غیر حایض برابر می دور ؟
 برابر دور کیره ک حایض کوره طورغان خاتون بولسون، کیره ک حایض کور می
 نه رغان بولسون، عدت موت دورت آیده اون کون دور .

۹۴. حامله گه عدت کوب می دور ؟
 جواب وضع حامله یعنی یو کنی قویماق .

۹۵. طلاق عدتی خاتونلارنک هر قایوسنده برابر می ؟
 جواب برابر ای مس دور حامله بولسه وضع حمل حایض بولسه اوچ حایض
 دور، غیر حایض بولسه اوچ آی دور . تمام شد .

الصاق هم شهادة بارماغن کوته رو خصوصنده اولمش بیان
 معلوم اولا که نمازنگ میناسی سکون و وقار اوزرینه دور بس آگیا
 اما خلاصه ویزازیده، دیر که تشهده بارماغله اشارت ایتمهز مختار اولان دخی
 ایدر که کبراده و واقماتده و تجنیسده و مضمراتده و علیه الفتوی دیمشله
 اکن نیجه لهری دخی احادیث شریفده و رودنه بنسأ اشارت ایله عمل اولی
 دیدیلر بعضیلر دخی فرائضده اشارت ایده دیمشله. اشارتده اوچ کیفیت
 نزارلار که شهوردور. اوچونجه سی بودر که ایکی اللرنی او یسقلاری
 اوزرینه بسط ایدر بس شهادت محلسنده نفی ایله بیله شهادت بارماغنی
 مادور ائیبات ایله آشاغ ایدرور اصلا سائر بارماقلاریننی قبض ایتمهز
 بونده تکلف آز اولور بعضی ائمه نك مختاری بودر ننگ کم علی القاری
 مرحوم اشارت رساله سنده یازار بوندان سو گره معتمد اولان بودر که عقد من
 ادا ایدرسه آنچق اشارت وقتنده عقد ایدر اما بعضیلر قعده اولسندده عقد
 ایدر بعضیلر هیچ عقد ایتمهز اشارت ایدر دیدیلر بعضیلر اشارت قصد

ایند کده عقد ایدر سو گره اولگی حالتہ رجوع ایدر دیدیلر لکن بزم اصحابمزنک جمهوری قننده صحیح مختار بودر که اولا آلرینی او یلمقلاری اوزرینه وضع ایدر سو گره کلمه توحید کلد کده سنچه بارماغی ایله یاننده غی بارماغنی عقد ایدر باش بارماغه اورتا بارماغنی حلقه ایدر نفی حالنده شهادت بارماغنی رفع ایدر اثبات وقتند، وضع ایدر و بو حال اوزره مستمیر اولور عقدی بوزماز اشارت رساله سنده علی الفاری مرحوم بیلچه تسقیر ایدوب کندی دخی اشارتی اختیاری اتمشدر لکن بختنک اولنده بیان اولسان طرفه میل اولنوب بلاد و مدہ مشهور اولان فحول علماً وطامه مشایخ اشارت ایتمهز سکون و وقار اوزرینه اوامسنه بنا (والله اعلم بالصواب) ایدر بو سکون و وقار اوزرینه بنا رکوع حالنده الصاق کعبین مسئله سنده چوق صورت کتورر اولا الصاقدهن مراد حقیقه قدہ بر مصلینک طیوقلاری بر رینه اورنمقدور یوخسه بر رینه یقین اولماقدور می ظاهرده بو وجهلار محتملدور والصاق حقیقی اولدنی صورتده صاغی صولهمی کتورمکی یایسه عکسمی دور مثلاً عتلا ترجیح اولنوب صولی صاغه کتورد کده رکوعدهن سو گره بر برندن ایرماق کیره کمیدور یوخسه اشارتده اولدغی کبی خالی اوزره ایقا ایتمه کمی کیره کدور. بو محل بر روشچه تفصیل اولنمیدوب مہم قالدردمشدور همان قدوری شارحی زاهدیدن نقل ایله حلبی مرحومنک کلامبله عمل ایده نهر مطلقا الصاق کعبین سنتدور دیو دعوی ایدرلار سنت دهن مراد شتی نبویه میدر یوخسه سنت سلف میدور بیان اولنماه شدور اگر سنت نبویه دیو دعوی اولنورسه اثباتی مشکلدور زیرا اثبات صلاحیه ده دلالت بیان ایدن مفصلا تده متون و شروحنده و بر کتآبده صاحب سعادت نماز ده الصق کعبین ایدردی دیو کورسمهز الی بسز کورمه مک ایله اولمامق

لازم کلام لکن کورنهر دخی ظاهرده یوقدور (ایمدی الصاق ایتمیانلهره
 بیچون اتمز سین دی-چهک قدر جرأت خیلی مشک-گلدور نه یتمکه نهری منع
 مشکل اولدیغی کبی بوندن صو گره معلوم اولا که قیام حالنده آیاق لارینک
 آراسی دورت بارماق مقداری اولادیدکلهری هر کیمکه کوره دگلدور بلکه
 غالبه بسنادور. زیرا بعضی ماتلم و کوده لی کسه لهره کوره دورت بارماق
 طوره من ایمدی هر کشی خلفه اصلیه سی اوزره اعتبار ایتمه ک مناسبدر بس
 قیامده دخی بعضه نسبت ایله الصاق مناسبدور تا که اختلافات جمع اولا بو
 سوزده دابل اولماق ممکن دور صلاة جلاییده سوزنک عبارتی بودر که ذکر
 اولغور واما الرجلان فالسنة فی حال التیام الصاق الکعبین واستقبال الاصابع
 نحو القبلة وکذک سنهما فی الركوع انتهى اجمالا معناسی حل قیامده
 سنت اولان الصاق کعبین دور و برمقلاری قبله جانبیه یونسه امکدور رکوع
 حالده دخی بو ای-کسی نلک سنتی بوایلهدور بس جلاییده اولان الصاقدهن
 مراد دور دیو بحث اولغورسه یالغز رکوعده اولان الصاقدهن دخی بحث
 یدرز لکن لایق بودر که قیامده جمهور قولیله عمل اولنه ایکی آیغینک
 بر ماغیله دورت بارماق مقداری اولا زیرا بو خشوعه اقریدر نتمه کم غنایه
 الفتاویده ییلچه نقل ایدر و صو گره ایده اما شول شی گه روایت اولغور
 سابق طوبسقلاری الصاق ایدرلهردی بس آندان مراد جماعتدور یعنی
 جماعتنک هر برسی آخرنک یائینه طوره دیمه کدور ابو نصر دبوسیدن
 ایلیچه روایت اولندی محمود غزنوی حضرتلهری بو سوزلهری غنایه الفتاوی
 نام کتاب جلیلهده یازار طریقتهجی امیر افندی .

﴿ سجده سهو بیانی ﴾

بر کسه قرآن او قومدین رکوع ایتمه یا فرض نمازنده ایکنجه رکعتده

تجیباتدن آرتق اللهم صل علی محمد دیب نه یتسه یا رکوعنی ایسکی مرتبه،
 نه یتسه یا قچقروب اوقومی طورغان برده قچقرسه یا امام اولمان کسنه،
 قچقروب اوقی طورغان برده یاشرون اوقسه یا ایسکی رکعتده اولتورماسه یا
 تجیبات اوقومی اونوتسه کیرهك جملهسنی کیرهك اولگی تجیانسه و کیرهك
 آخر قعدده بو جملهلارده سجده سهو ایدر (ودخی وترده قنوت دعاسن
 ترك ایتمسه یا دورت رکعت اولان فرضنك ایسکی رکعتده فاتحهنی وسوره
 نی ترك ایله یوب ایسکی آخر رکعتده فاتحهنی وسورهنی قضا ایتمسه ینه سجده
 سهو ایدر (دخی هر بر نماز اولورسه ایسکی اولگی رکعتده فاتحهنی و
 سورهنی ترك ایلمسه یا فاتحهنی بر رکعتده ایسکی کره اوقوسه یا اوچ مرتبه
 سجده قیلسه بو سورت لارنك جملهسنده سجده سهو لازم اولور خلاصهده
 باردور (اما فرضنك ایسکی آخرغی رکعتده فاتحهنی تکرار اوقوسه یا
 سوره قوشسه یا همان فاتحهسز سوره اوقوسه یا ایسکی فاتحه بر رکعتده
 اوقوسه یا ایکسینک آراسنده سوره اوقوسه یا رکوعده یا سجدهده تجیبات
 اوقوسه بوزلار ایله سجده سهو لازم اولماز اگر فاتحه، دان سو کره قنوی
 سورهنی اوقورم دیو بر مفیدار طورسه یا بر سجده ترك ایلمسه یا سورهنی
 فاتحه، دان اول اوقوسه سجده سهو ایدر (اما اول ترك اولمان سجدهنی
 سلامدن اول قضا ایدر خلاصهده مذکور دور بر کسه ایسکی رکعتده
 سو کره اولطرماسدن قاتسه اگر دهخی ایسکی نزی برده ایسه همان اوطره
 سجده سهو لازم اولماس بصبیلهر دخی نزلاری طرغرلانماسه اوطره نزی
 برده کبی دور دیر علما لارنك! کثری اولگی قوله ذاهب اولوب قبول
 ایتمیلهر اگر نزلهری آراسه بردهن یا تسبی طوعرلانسه اوطرمايه نماز
 آخرنده سجده سهو قیلا .

اگر نافله نمازده بولسه طوعرلانسه البته دونب اوطره زیرا آخر کیددور
 سو کره سجده سهو ایدر اگر رکوعده یا رکوعدن قاسقه بیچق فاتحه یا

سوره‌نی ترك ايندكن خاطرينه كيستورسه فلقوب فاتحه و سوره اوقيه يه نه
 د اوع ايده و نمازنگ آخرنه سجده سهو ايده خلاصه يبه مذكور دور
 ازلده بو سوزني بيان ابتد كدهن سو گره بعضيلر قاننده دونب فاتحه يا
 سوره اوقيه همان سجده سهو ايده زيرا واجب ترك و لندي بودخي حسندور
 (اگر بر ر كنده طور مني يا ركوعي يا كه ايكي سجده ني ترك ايلسه دخي
 نماز اچنده ايكن يا سلام آخرنه خاطرينه كيلسه بر ركعت دخي قبالا
 آنلارنگ قضاسي اوچون آندان سجده سهو قبالا زيرا فرضني ترك ايتمكله
 بر ركعت بوانعماش اولور) اما ايكي سجده ني ايكي ر كنده ترك
 ايلسه يا آخر ر كنده ترك ايلسه يا برر كندهن همان بر سجده ني ترك ايلسه
 اول سجده لهری نماز اچنده نضا قبلور يندان ر كنده ايكن ايتمدي ايسه
 اول ركعتي يه نه دونور مثلا تحيات ايكن قضا ايتسه يه اوطره تحيات
 اوقيه آندان سو گره سجده سهو ايده يسه قلمسه نمازي فاسد اولور
 سجده سهو ايتمكله ترك اولنان سجده يا ركوع يريذ كيلمهز آنلاري
 نضا ايتمه نمازي بوزلور (ودخي نمازده ايكي كره سجده سهو لازم
 اولسه بر كره ايتمك يزار امامه سجده سهو لازم اولسه جماعتكه لازم
 اولور ايسه آنچه ركعت اوقواني بلمه سهه اگر بو حال آنك عادتني دكل
 ايسه نمازني بوزه تكرر يه قبالا اگر شك ايتمك دائما عادتني بولسه
 كو گئلي قاي طرفه شهادتي آرتق ايدرسه آگيا كوره قبالا هيچ بر
 طرفه كو گئلي حكيم ايتمه آز طرفني قبول ايده اما هر ركنده اوطره
 تحيات اوقيه سو گره سجده سهو قبالا زيرا اگر اولطرمسه احتمال دور كه
 آخرنه اولطرميه فرض ترك اولنوب نمازي باطل اولا مثلا صباح نمازنده
 ايكي برمي قبلدن بلمه سهه كو گئلي دخي بر طرفه قبل ايتمه بر قبلدم
 يه تحياته اولطره قافه بر دخي قبالا يه اوطره تحيات اوقوب سلام ويره
 غيري نمازده شوشي كفينچه بولا .

معلوم اولونسون که فرض نمازلاری ییگر می نوع اوزره دور

- فتاویٰ تنفده ذکر اولندی برسی صلوة مسافر ۲ کیمه اجنده او قوغان نماز
 ۳ مریض نمازی ۴ معنی علیه اولغانک نمازی ۵ خوفلی برده قیلنغان نماز
 ۶ صلوة مسایفه یعنی قاچ ایله جنک ایتسکن وقتداغی نماز ۷ صلوة النحری
 یعنی قبله بلنمه یوب فکر ایله قیلنغان نماز ۸ جازه نمازی ۹ محبوس کسه
 لارنک نمازی ۱۰ الذمه و آياغنده برضا اولغان کسه نك نمازی ۱۱ تیمملی
 کسه نك نمازی ۱۲ چیلاق کسه نك نمازی ۱۳ جمعه نمازی ۱۴ عرفه نمازی
 ۱۵ جمع نمازی ۱۶ قضایه قالغان نمازی ۱۷ نماز اچنده طهارتی بوزلمان کسه
 نك نمازی ۱۸ قرآن اوق بلنه گن امی نك نمازی ۱۹ صاحب عذر نمازی
 ۲۰ جماعت ایلهن قیلان نماز و یالغز باشی ایلهن قیلان نماز .

✽ صلوة السفر ✽

سفرده نماز فقهائنده ایکی رکعت دور. اگر دورت رکعت اولورسه اصلنده
 ایکی اوچ اولان ینه اوچ دور (-فر اوچ دور لودور. برسی سفر طاعت .
 ایکنچسی سفر معصیت. اوچونچسی سفر رخصت بو اوچ سفرده امام
 اعظم وسائر فقهائنده نمازنی قصر ایدر ور. ضامنک روزسنی طوتماس
 سزلفی رخصت دور مونک صو گنده قضا قبولور (اما امام شافعی قنده معصیت
 سفرنده قصر قیلماس ۳ روزه سنی افطار قیلماس اصلی بودر که افطارده رخصت
 الله تعالی نك قل لارینه اگر امدور عاصی اولان کسه اگر اهلایق دگلدور.
 سفر معصیت شولدور یول باصار اوچون نیت قبولور هم آتایا آسایه عاق
 اولوب آنلارنک رضائفی اولماغانی حالده یولنه چغار و قل نیند بسندن فرار
 ایستوب کتمک و خاتونلار محرم سن یوانه کتمک بو ذکر اولمان کسنه لار
 شافعی قاشنده نمازلارنی قصر قیلما-لار، روزه لارنی بوزماسلار .

✽ مدة السفر ✽

كشيك اهل سفر اولماقنده اوج قول واردور . فقها فقده اوج قوناق
 نزلنده دور ايمدی مسافر آنکا ديرلر شهرنی اوتوب چقدینی جينده اوج
 اولنده دوه ايله يا بايو يورمهك ايله باراچاق يرگه سفرنی قصد قیلوب كونلر
 نایت قصته اعتبار اولنوب يولده نماز و طعام بيمکه صباحه دك دکلنمکه کيچن
 وقتلار سفره صایلوب باقي وقتنی يوريمک ايله واردچق قنر اولابوندان كده
 سفر ديلنمز ير شهرگه ايکی يول اولسه بری اوج كونلک و بری آندان
 كده كم اولمان يولندان بارسه مسافر بولماس يراق اولغان يولندان بارسه
 مسافر اولور .

✽ صلوات السفينة ✽

کيمه اچنده اولغان ادملر نماز اوقوماق تلهسه لار قبله يه يونه لوب افتتاح
 نكبيرنی ايدوب قادر اولسه لار آياق اوزره قيدالار اگر قادر اولماسه لار
 اولطروب اوقورلار آ كزاده قادر اولماسه لار يانی اوزرينه ياتوب اوقورلار
 کيمه نه يله ننگن صاین اوقوجيلار نه يله نورلار نماز آخر اولانچه اگر قيامه
 قوتی بولا طوروب اولطروب اوقوسه جائز اسکن افضلنی قویو بولور کيمه
 دريانك كسنارنده بفلو اولسه اول حالده اولطروب اوقوماق بالا تفاق جائز
 دگلدور مگر تحقیقا کيمه نك باشی چاپلوب يه نی دونه دونه دورسه اول
 وقده اولطروب اوقو درست در رده ذکر ايداندی مسئله بر کسيمه در يا
 كسنارنده طوروب توبی ير اوزرنده بولسه آنك اوزرنده نماز قيلماق همان
 ير اوزرنده اوقوغان کبی دور . اگر آ لای بولماسه چغو ممکن اولسه کيمه ده
 نماز اوقو درست بولماس (وده خی کيمه اچنده جماعت اولماق اوج وجه
 اوزره دور برسی اولدور که امام و جماعت بر کيمه اچنده اولورسه بالا تفاق

درست (ایکنچسی امام بر کیمده اولوب جماعت ایکنچی کیمده اولسه
فقهانک سوزی اوزرینه، درست توگلدور مگر ایکی کیمه برسی برسدنه
باغلامش بولسه درست) اوچونچسی امام کیمده اولوب جماعت طشرده
اولسه عذ الفقها جائز توگلدور زیرا امامتی قطع دور لکن جوازینه سوز
واردور .

✽ صلوت المریض ✽

خسته اولان یاردهسی اولوب تیشلور دیو خوف ایتمسه یا باشم دوزر نمازم بوز
لورغه یاقین اولور دیو کمان قیلمسه یا ایسه آیاغی اوزره طورمانه اصلا قادر
اولماسه اول کسه لهر فرض و واجب اولان نمازالاری او طردینی حالده ادا
قیلورلار رکوعی و چون بر مقدارا اییلوب وسجده سی اوچون ایکی کره
ایدور لکن سجده نی رکوعدهن آشانخی ایده سجده ایتمک اوچون یوزینه بر
نسنه قالدیرمیه مکروه دور آباق اوزره طورمانه قادر اولوب امار کوعه وسجوه
ده قدر اولماسه قیامی وسجده نی ایدوب و رکوعی آباق اوزره طورور کن
قدر ازلدینی دکلوا کیلوب اشارت ایله اوقور اگر اولطرمفه قادر اولماسه
آرقاسی آسئینه یا توب باشنی بریصدقغه قویوب آیاغنی قبلهغه قارشنی یونه لدروب
اوقور .

✽ صلوت المنعی علیه ✽

بر کسه بر کون بر کیچه دن کیمده هوشی کیتوب نمازی قاسه اول کونگی
نمازنی قضا قیلور اما بر کون بر کیچه دن آرتق اولوب هوشی کیتسه اول
وقنده قضا لازم اولماس اما بر کون بر کیچه دن آرتق اولسون یا که کیم
اولسون اسرکک ایله عقلی کیتسه اول کشی که قضا واجب دور خلاصده
مسطور دور .

﴿ صلوة الخوف ﴾

عد و یوزئدهن خوف قاتی اولسه جماعت ایله نماز او قماق ایچک اولور رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتله رینک آرتنده نماز قیلمه حریص اولوب قیلدقلاری مقرر دور و مشروعیتی آنلارنک زمان سعادته رینه مخصوص دگلدور لکن وقوعی نادر و یانی کوچ اولدیغندن اوتوری تفصیله شروع اولنمادی.

﴿ صلوة المسایفه ﴾

بو نمازه صاوة مقابله هم دیرلار ایعدی بر بواک عسکرنک دورت جانبندهن عدویعی دوشمان قایلاب قلیچ ایله جنک صوغش ایدر کن نمازنک وقنی ایر شوب رکعته و سوجود ایله نماز قیلماقدن عاجز اولوب بر وجهله قادر اولما سه لار تأخیر ایدرچک نمازنک وقنی چقمه یاقن اولوب نمازلارنی اشارت ایله قباللار یا او اولسونلار کیرهک بنمش اولسونلار اشارتدن ده عاجز اولسه لار رکعت ارچین برر تکبیر ایده لار درست دور (ابی عبدالله و مجاهد و ضحاک و سفیان قول لارنده اما فقها قاشده درست تو گلدور اگر طهارت آماقدان عاجز اولورلار اولسه تیمم ایدوب قباللار ابی عبدالله اوزره .

﴿ صلوة التحری ﴾

قبله قایو طرفده ایسکن بلمه گن اورنده بالفز باشده قبالن کسه تحری ایدوب یعنی فسکرله نوب ظن غالب اولنان طرفقه قاراب او قور نماز اچنده هر اطرافقه دونسه ظن غالب اولوب نمازی بوزلما س اما فسکر ایموب یا یسه یاننده کسندن صورمایوب یا خود ظن غالب اولدیغنی جانبه قارایوب ایسکنچی طرفقه قاراسه نمازی قاسد اولور .

﴿ صلوة المجبوس و المقید ﴾

برکسه نجاست اولان یرده حبس اولسه نماز او قور پاک بر اولماسه اول

کسہ نجاست اور نذرہ نمازینی اوقدقدهن سو گره اعادہ ایتیمہ اگر طہارت
 اوچون صوبی بولماسہ ہواداغی طوزان ایله تیمم ایدوب اوقور امام اوزاعی
 قولندہ (امام ابو یوسف ایله امام محمد رحمہما اللہ قاشلارندہ نمازنی کیچکک -
 دروب جقدقدهن سو گره قضا ایدر (امام انی حنیفہ قولندہ طہارتسز قبولور
 جقدقده ینہ اعادہ ایدر بو ذکر اولننان حبس شہردہ اولسہ) اگر صحراہ
 بولسہ بالاتفاق اعادہ ایتیمس (اما بغاولی اولان کسہ ہرنیچہ قادر اولورسہ
 قیلار اگر طہارت آلورغہ صوبی بولماسہ اول دخی تیمم ایدر نمازی اوقور
 دارالحریدہ اسیر اولغان کسنہ طہارت آلوب نماز قیلماقدهن منع ایتسہ لار
 اول زمان تیمم ایدوب اشارت ایلہن اوقور خلاص اولوب قادر اولدینندہ
 اعادہ قبولور .

﴿ صلوات المیتیم ﴾

تیمم لی اولننان کسہ طہارت لی کسنہ کبی دور نینداین نماز اوقورغہ تہسہ
 اوقووی درست بولور .

﴿ صلوات العاری ﴾

بر کسہ بالانجاج اولوب عورتنی اورتور کہ بر نرسہدہ بولماسہ اول کسہ
 کہ اختیار دور . تہسہ اوطروب اوقور رکوعلہ وسجود ایله تہسہ اولطروب
 اشارت ایله اوقور (اما عورتنی اورتور کہ بر نرسہ بولورسہ نماز اچندہ
 اولسہدہ اول نرسہ ایله عورتنی یابار نمازنی باشندان قبولور قول فقہا بودر
 لکن بنایہ یعنی باشند المی شول نماز ینہ طوتاشدروغہ قول واردور .
 بعضیلہر ئہ یتور اولطروب یا قوم اچینہ کوملوب اوقوماق اولی دیمشہر .
 (صلوة الامی) قرآن اوقی بلہ گن آدم نسلک نمازی اوچ وجہ اوزرہ دور
 (برسی اولدور کہ امام آرتسندہ اویوب اوقور (ایسکنچسی اوقور کسنہ

یوماسه عاجز اولسه یالیز او قور بو صورتله رده نمازی درست دور (اویچون- چسی او قور کمنسه بولوب آ کذا اویوما یوب فقط اوز یکنه او قرسه) امام اعظم فائده نمازی فاسد اولور لکن (امام زفر قائده درست اولور .

فی ذلة القاری والخطأ فی الاذکار رجل قرأ فی الصلوة الحمد لله بالها و الرحمن الرحیم بالها او غیر المنضوب بالذال او قل اعوذ بالذال او الله الصمد بالین او التحیة بالها وقال سیدخان رنی العظم بالضاد والذال وسمع لله لمن حده بالها فصلوته فاسدة الا ان یسکون کلمه فی صحیحہ (وفي العتبی لو قرأ بآء الصمد بالین او السیف ، کان الصیف او السالچین ، کان الصالچین او غیر المنضوب بالظا او الظالمین بالذال او بالضاد قال بعضهم لا تفسد منهم ابو القاسم و محمد بن سلمه و کثیر من المشایخ رحمهم لله افتوابه) قال الامام ابو الحسن و الفاضی الامام ابو قاسم رحمهم الله تعالی ان تعد بذلك تفسد وان جرت علی اسائه ولا یعرف التمییز لا تفسد صلوته و هو المختار (من صلی بجری علی لسائه نعم ان اعتاد ذلك فی غیر الصلوة نعم تفسد صلوته وان لم یسکن له عادة لا تفسد لانه یجعل ذلك من القرآن) وان قال بالفارسیه آری تنبئی ان یسکون علی الاختلاف والصحیح انه لا تفسد (ولو قال آمین یفسد فی المیم والمد تفسد صلوته و عند ابی یوسف ره لا تفسد و علیہ الفتوی .

✽ صلوة الاستسقاء ✽

بیمورتی صور او اوچون نماز دور ینور یوماسه هر کم جمع اولوب گناه لارینه توبه و استغفار ایدوب نماز قبلا خداغه یالباروب یغلاب دعا ایده لار ر کم اوز اوزینه ابو حذیفه فاشده صو گره قبله قارشی دعا ایده لار اوچ کون گچه بال صبی و قول و جاریه هر قابوسی چقالار مگر کافر ایلن خراطن چقما یه لار هر کون صدقه بیره لار ننفده بویه مذکور دور .
ومن الذواقل صلوة الاستسقاء اذا دام انقطاع المطر من الحاجة الیه ولا

أسن فيها الجماعة عند أبي حنيفة ره بل يصلون وحدانا ان احبوا والاستسقاء
عند انما هو الدعاء والاستغفار وقل شيخ الاسلام تجوز لوصولوا بجماعة لكن
ليست بسنة فهذا يفيدان الجماعة فيها غير مكروهة بخلاف النقل المطلق و
عند محمد سن ان يصلي الامام او نايبه ركعتين بجماعة كما في الجمعة يجهر
بالقرآن و في رواية لا ولم يذكر قول ابي يوسف في ظاهر الرواية ابن كاس
عن محمد انه يسكب فيها الزوائد كما في العيد و المشهور عدم التكبير و
يخطب بعدها خطبتين عند محمد كما في العيد وهو المشهور عن ابي يوسف
ره) وعنه في رواية خطبة واحدة و يقوم على الارض لاعلى المنبر و يدعى كؤ
على قوس اوسيف او عصاً جلبي كبير شرح مئة من نفسها و اذا غارت الانهار
وانقطعت الا مطار فبستحب للامام ان يأمر الناس اولابصيام ثلاثة ايام و يأمر
بالصدقة والخروج من الخطايا والمظالم والتوبة من المعاصي) ثم يخرج بهم
في الرابعة مشاة بالمعابر والصدقات المنتظمين اى متطابقين متواضعين لله (قره
كمال) والاستسقاء دعاء و استغفار مستتبلا وان صلوا فرادى جاز) و هذا
عند ابي حنيفة ره اتوله تعالى استغفروا ربكم انه كان غفارا يرسل السماء
عليكم مدرار اولما في الصحيحين من حديث انس ان رجلا دخل المسجد
في يوم الجمعة و رسول الله عليه وسلم قائم يخطب فقال يا رسول الله هلكت
الاموال و انقطعت السبل فادع الله يفيدنا فقال فرجع الله رسول الله صلى الله عليه
وسلم يديه قال اللهم اغثنا اللهم اغثنا) و ثبت ايضا ان عمر رضى الله عنه
استسقاء ولم يصل) وقال مالك بسن في الاستسقاء كما ان يخطبة كالجمعة و قال
الشافعي كالعبدين) وقال محمد يجوز ان يصلي الامام او نايبه ركعتين كما في
الجمعة و يقلب رداءه دون القوم وهو اختيار الطحاوي و ابي يوسف مع محمد
في رواية و مع ابي حنيفة ره في اخرى) على القارى شرح مختصر الوقاية
من نفسه (نوا فلدن برى صلوة استسقاء دور قين يفوره احتياج وار ايكان
انقطاعى او زايسه استسقاء مسنون دور) امام اعظم قانده آ نده جماعت مسنون
دگلى دور بلسكه ناس ديه رله ر ايسه وحدانا قبولر لار امام اعظم قانده استسقا

انچق دعاً و استغفاردر امام محمد قاتنده سنت اولان بودر که امام یاخودناایی
 جمعه کبی ایسکی رکعت نماز قیلوب بر روایتده قرآنی جهرا یقوب بر روایتده
 دهخی جهرا ایتمهز) امام ابی یوسف روایت اصحده امام محمد ایله بیله دور
 روایتده امام اعظم ایله دور دیشله و دهخی امام محمد قاتنده استسقا
 خطیب ایسکی خطبه قرأت ایدر عبیده قرأت ایتدیسکی کبی امام ابی یوسف
 دن مشهور اولان دهخی بودر) و لکن بر روایتده امام ابی یوسف دن
 خطبه واحده قرأة ایدوب و براوزرنده طوروب منبره چقماز قوسه یاخود
 نصایه تالیانوب، طورور و دهخی امام محمد قولی اوزره امام ردا سنی دوندرور
 امام اعظم قولی اوزره دوندرهز ابو یوسف دن تقلید ردا حقنده روا یسه
 خلفه دور و دهخی علمانک اتفاق اوزره استسقایه ناسنک اوچ کون چقماسی
 سنت در و اول کون طرقاتش اولوب و ناس یاو کیلهله و اسکی نوبلار
 کیوب تذلل و تواضع و خشوع اوزره باشلارنی ایدوب کیلهله و مقدم
 گناهچون توبه ایدوب و رد مظالم ایدلهله و هر کون قبل الخروج صدقه
 برهله و دهخی مقدم اوچ کون صائم اولمقده ذکر اولمش در) و دهخی
 استسقا مسنحج اولان رسول الله علیه السلام دن وارد اولان دعاً او قو
 مقدر خطبهده ذکر اولنور .

(ترجمه حلبی من نفسه)

﴿ خطبه صلوات استسقا ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم ا حمد لله الذي زين السماء بالرياح والسحاب
 والامطار . و زين وجه الارضين بانواع السببات والرياحين والاشجار .
 وفجر العيون بقدرته و رحمته من قلب الاحجار . واحى الارض بمياه السماء
 و الابحار . و حفظ قوى الحيوانات بانواع المأكولات والائمه الصانع
 الذي اخرج من حشبة يابسة انواع الازهار . و شهدان لا اله الا الله وحده

لا شريك له خالق الليل والنهار • وشاهدان محمدًا عبده ورسوله سيد
الكنان وسند الأبرار • صلى الله عليه و على آله واصحابه الأخبار •
خصوصاً على الإمام الهمام ول الصحابة و افضلهم • امير المؤمنين و امام
المتقين ابى بكر الصديق قائم الليل و صائم النهار • وعلى الإمام الهمام
اعد لهم امير المؤمنين و امام المتقين عمر الفاروق قاهر اعداء الله والاشراك
و على الإمام الهمام احامهم امير المؤمنين و امام المتقين عثمان ذى النورين
جامع كلام الله الفجار • و على الامم الهمام امير المؤمنين و امام المتقين
على الرضى الوفى صاحب ذى الفقار • وعلى الامامين الهمامين الخ • و على
المشرفين برفعة الاساس • المطهرين من التدم الى الراس • عميد الشريفين
حمزة و عباس الخ اوصيكم عباد الله و نفسى اولاً بتقوى الله ان الله مع
الذين اتقوا والذين هم محسنون • اللهم ربنا آتنا فى الدنيا حسنة و فى
الآخرة حسنة و قنا عذاب النار • ربنا انك من تدخل النار فقد اخزيته
وما للظالمين من انصار • ربنا اننا سمعنا منا ديا ينادى للايمان •
ان آمنو بربكم فامنا ربنا فاعفر لنا ذنوبنا و كفر عنا سيئاتنا و توفنا مع
الأبرار • اللهم اغثنا اللهم اغثنا اللهم صيباً نافعاً اللهم استننا غيثاً هنيئاً
مريئاً سريعاً نافعاً غير ضارغد فاجلاً غير رابت جمللاً سيحاجاماً مطبقاً
اللهم استننا الغيث ولا تجعلنا من القانطين اللهم استنى عبادك و بلادك و بها
يمك و انشر رحمتك اللهم ان بالبلاد والعبا و الخلق من اللؤا و الضنك
ملا نكهم الا ليك اللهم انبت لنا الزرع و ادركنا الضرع و استقنا
من بركات السماء و انبت لنا من بركات الارض اللهم انا نستغفرك انك
كنت غفاراً فارسلاً السماء • درارا • اعوذ بالله من الشيطان الرجيم فقلت
استغفر و اربكم انه كان غفارا • يرسل السماء عليكم • درارا • و يمددكم
باموال و بنين و يجعل لكم جنات و يجعل لكم انهارا • و هو الذى ينزل
الغيث من بعد ما تنطو او ينشر رحمة • وهو الولى الحميد بارك الله لنا و

اکم فی القرآن الخ مرغینانی امام ابو یوسف دهن روایت ایلمش که دعاه
اگر دیله رله رسه الارینی قادر و اگر دیله رله رسه مسیحین ایله اشارت ایدر
وده خی ناس استسقایه صیدان و بهایمی بیدله اخراج ایدرله ر اما اهل کفری
احضار ایتمه زله ر و آذاره یلفز استسقایه حقه ماغه ده خی رخصت و برمه زله ر
(ترجمه حلبی من نفسه)

﴿ خطبة ثانية ﴾

الحمد لله نحمد و نستعينه و نستغفره و نؤمن به و نتوكل عليه و نعوذ بالله
من شرور انفسنا و من سيئات اعما لنا من يهديه الله فلا مضل له و من يضله
لا هادي له و نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له و نشهد ان محمدا
عبده و رسوله ان الله و ملائكته يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا
عليه و سلموا تسليما • اللهم صل على محمد و على آل محمد بعدد تهليلات
المهالين • اللهم صل على محمد و على آل محمد بعدد تسبيحات المسبحين •
صل وسلم عليه و على جميع الانبياء والمرسلين و على ملائكتك المقربين
و على اهل طاعتك اجمعين من اهل السموات و الارضين و ارحمنا و اخصرنا
• اللهم برحمتك يا ارحم الراحمين • اللهم ارحم الخلفاء الراشدين و الامراء
الماضين الذين ترضوا بالحق و كانوا اهدلون • اللهم اغفر للمؤمنين و المؤمنات
و المسلمين و المسلمات الاحياء منهم و الاموات انك مجيب الدعوات و رافع
الدرجات و منزل البركات و قاضي الحاجات برحمتك يا ارحم الراحمين • اللهم
انصر من نصر الدين و اخذل من خذل الدين • عباد الله ان الله يأمر بالعدل
و الاحسان و اتيا ذى القربى و ينهى عن الفحشاء و المنكر و البغى يعظكم
لكم تذكرون • اذكروا الله العلى العظيم يذكركم و اشكروه يزيدكم و
تستغفروه يغفر لكم و لذكرا لله تعالى اعلى و اولى و اعز و اجل و اعظم و اهم
• و اتم •

✽ صلوات الكسوف ✽

كون طوناسه امام قوم ايلهن ايكن ركعت نافله نمازي اوقور اذانسز واقاتسز قرآنسنى باشرون غايست اوزون - ووره اوقور نمازدن صوگ دعا ايدن كون آچله نچه اكر امام بولماسه هر قايموسى يالغز يالغز اوقور (اما آى طوناسه همان يسكى ركعت نماز قيبلا جماعت اولمايه هم توبه استغفار ايدن تضرع ايلهن زيرا جميع بلا وصيت و معصيت سببيله دور چاره سى حقدن قور قوب اخلاص ايله توبه ايدن كدور نفل اولندي عرب زاده قضى عسكر محمد اريب كتابدردان آنا طولى بعد ينيغمبر يمز محمد عليه السلام قبله غه بونالوب استغفار قيلور ايدى . استغفر الله الذى لا اله الا الله هو الرحمن الرحيم الحى القيوم الذى لا يموت وانوب اليه رب اغفرلى مونك صو كنده امام ايله يا امامدن باشقه دعا قيلور لار نناك ينيغمبر يمز صلى الله عليه وسلم دعأ قيلدى (اللهم اسق عبادك و بهايك و انشر رحمتك) ديب .

✽ صلوات التهجذ ✽

و دخى تهجد نمازي سيگنر ركعتدور هر ايكيدنه بر سلام يا دور تدنه بر سلام ايله لسكن مشهور اون ايكى ركعتدور و فتى نصف الليل اولاجاق نومي ترك ايدوب قانتهقدور . صلوة تهجدنك فضائل كودور عد قلوب اولنماز و بو رساله نك نعملى اولما دقتى اجلدن بو مرتبه ايله اکتفا اولندي .

✽ صلوات او ايبن ✽

اخشام ايله يستو آراسنده اوچ يا خود بر - لاله آلتى ركعتدور دورت قولى دخى واردور بو نمازنك دخى فضيالتى چوقدور ترك لايق دگلدور . اخشام ايله يستو آراسنده احبا ايدنك انبيانك سننيدور (و دخى افعال مقر بين اولما قله مدنوت اولنا .

✧ صلوات استخاره ✧

ایسکی رکعت دور جا بر رضی اللہ عنہ حضرت تہ رنندن روایت اولندیکه حضرت رسول اکرم و نبی محترم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم جمع امور مزده استخاره نی بزگه او گرا تور ایدی قرآن عظیم الشانندن بر سورہنی نیچه او گردور ایسه بر مبارک نسنه دور بر کمسه بر عمل مراد ایتسه مثلا سفر کبی واقامت و تجارت و زراعت و بیع و شرا و نکاح و طلاق کبی خیر میدور شر میدور و دنیاده و آخرتده نافع میدور دگلمیدور بلنمسه صفتی بودر که اول کمسه آبدست آلوب ایسکی رکعت نماز قبلا اولگی رکعتده بر فاتحه و قل یا ایها الکافرون اوقبه ایکنچی سنده سورة الاخلاص اوقبه نمازدان صو گره بو دعانی اوقبه (اللهم انی استخیرک بعلمک و استتدرک بقدرتک و استملک من فضالتک العظیم فانک تقدر و لا اقدر و تعلم و لا اعلم و انت علام الغیوب اللهم ان کذت تعلم ان هذا الامر خیر لی فی دینی و معاشی و عافیة امری و عاجله و اجله فاقدره لی و یسر لی ثم بارک لی فیہ و ان کذت تعلم ان هذا الامر شر لی فی دینی و معاشی و عافیة امری و عاجله و آجله فاصرفه عنی و اصرفنی عنه و اقدر الخیر حیث کان ثم ارضنی به) و مرادنی تمیدن ایدہ بو کیفیت اوزره یدی کره ایتمک مستجاب دور. آندان صو گره قلبنه دوشنی اشابه اگر بویله اتمکه وقت اولمازسه (اللهم خیر لی و اختر لی) دعاسیله اکتفا ایدہ .

✧ صلوات الحاجة ✧

(و دخی حاجت نمازی ایسکی رکعت دور بر کمسه نیک الله تعالی قاننده باناس قاننده بر حاجتی اولسه آبدست آلوب ایسکی رکعت نماز اوقوب الله ذوالجلاله حمد وثنا و حضرت رسول صلیه السلاوه صلوات کتوروب

آندان سو گره بو دعائی اوقیه (لا اله الا الله الحکیم الکریم سبحان الله رب العرش الظیم الحمد لله رب العالمین استمک هوجبات رحمتک وعزائم مغفرتک و العنیمه من کل بر والسلاوة من کل اثم لا تدع لی ذنبا الاغفرته ولا هما الا فرجتہ ولا حاجة هی اذک رضا الا قضیتها یا ارحم الرحمین .

﴿ صلوات القدوم ﴾

سفرده کلد کده مسجده ایسکی رکعت نماز قیلا .

﴿ صلوات شکر الوضوء ﴾

و دخی آبدست آلدقدهن سو گره ایسکی رکعت نماز قیلا اگر وقت مکروه دکل ایسه .

﴿ خاتونلار نمازینک مسئلهسی ﴾

بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی رسولنا محمد و آله وصحبه اجمعین اما بعد معلوم اوله که خاتونلار نمازینک طشره سنده و ایچنده یگر می یده ایرلره مخلفت ایدرلره یعنی اول مخا لفت مشر و عدور و سنندور (واکیبسی ستر عورتده دور حره خاتونلارک یوزی والری ایسندهن غیری جمیع بدنی عورتدور آیق اختلاف لیدور صاحی دخی عورتدور یعنی صاحیلارندن صارقیلان دخی قول صحیحده عورت حکمنده اولوب یعنی ربیع مقداری منکشف اولدقه منسد صلوة اولور عورتلری خاتونلار ایرلره امام اولمازلار الاسجده تالارنده جائز دور بر برلریند جماعت اولوب اوقوماق لاری مکروه دور مع الکراهیه بر برلرینده امام بولسه لار امام لاری اورتالارنده طورور آلفه کچمهز نمازده

جهر ایله اوقومازلار بلکه جهر ایله اوقوسالار فساد احتمالی واردوراذان اوقومازلار اقامت دخی ایتمه زلهر باشلو باشینه دخی قیباورسه اقامت ایتمهز اگرچه نهر فائق و بحر رائقده بر عورت اوچون اختلاف ایتمهسه دخی آنلار حقیقده صباح نمازینی کیچ قیلماق مستحب توگلدور بلکه آنلار همان اول وقتده قیلورلار افتتاح تسکیرنده لارینی اوموزلارینه برابر قالدیرر جاریه ایرلهر کبسی قالدیرر زیرا آنلارنک لاری عورت توگلدور نته کم زاهدیده یازار لارینی مهلاری النته قویورلار رکوعده دیزلهری اوزرینه طایانمازلار و بارمقلارن آچمازلار رکوعده دیزله رینی یعنی سگرله رینی نیک طوتمازلار رکوعده آز اییلورلار رکوعده قولقلارن آچمازلار بلکه کندولرن بر جیره قوشارلار سجدهده قولقلارن آچمازلار سجدهده قولقلارن حیره دوشورولر یوغاری قالدیرمازلار سجدهده آیقلارن بارماقلارن حیره کمزلهر سجدهده انچکلهرن حیره یاقین ایدرلر سجدهده لارن اوزله رینه برابر قویورلار قولقلارینه قویمزلار سجدهده قولقلارینی اولقلارندان اوزاق ایتمه زلهر اوطردقده اتمور که اوطورولار یعنی تو کرک ایسکی آیقلارنی صاغ بانلارندان چفاروب صول طرفه میل ایلاب اوطورولار جسامده و تعدده لارینی اولقلاری اوزرینه قویورلار خلاف سز بویه دور قهستانی کبیره بو دخی مصر حدور لکن (بحر رائقده) (نهر فائقده) (معراج الدرایده) (جواهر فقهدن در حاشیه سی شربلایدن و قهستانی کبیره دن) وفقه کیدانی شرحندن ترجمه دور .

﴿ فیمین یجوز امامته ﴾

معالم اولسونکه دیننک افضل مراتبی امامتدور زیرا رسول اکرم صل الله تعالی علیه وسلم حضرتله رینک منصبیدور امام لار آنک خلیفه سیدور امدی امامته لایق اولان کسنه بودور که اول مقامنک حکمنی یرینه کیتوره

امام اولئان کسه لارنک افقهی اوله یعنی مسائی فقهینه زیاده چه بلور بعده قرآنی گوزل اولا. و دهخی حرامدان ساقلا نور ورع صاحبی اولا و یاش جهنندن یاشلو اولا. و دهخی یوزی عبوس اولما یوب حسن خالق ایاسی اولا یعنی کولچ یوزلی بشاشت صاحبی اولا (و دهخی نسب جهنن شریف نسبی اولا و دهخی گوزل اولا چرکن اولمیه و احکام صلوةنی ممکن اولدیغی قدر ییلوب مسلمانلارنک نمازینی افساد ایستوب و مکر و هندن اصلاحه قادر اولا دینند، و اعتمادنده طین اولاجاق نسنه لاردن غایت صافلانه زیرا رسول اکرم صلی الله علیه و سلم بر کسه عالم نقوا آرتنده نماز قیلمش کبی اولور دیو بیوردی اول اجلندن صالح کسنه آرتنده قیلنغان نمازده اجر و ثوابی آرتیق دور. ایمدی فاسق یا مبتدع آرتنده قیلمق جائز دور (اما صالحلار آرتنده قیلمق یعنی اوقومق افضل دور بر یرده ایکی کسنه اولسه برسی عالم برسی قرآن گوزل اولسه امامنه علمی آرتیق اولدر علمده برابر اولسه لار قرآنی گوزل اولمان کشی امامته اولی دور آنده دهخی برابر اولسه شهباتندن اجتناب قیلنغانی اولی دور آنده دهخی برابر اولسه لار یاشده اولوغسی اولی دور آنده دهخی برابر اولسه لار گوزل یوزلسی اولدر زیرا من کثرت صلوة به لایل حسن وجهه بلنهار یرامش دور بوشیلرنک جمله سنده مساوی اولسه لار جماعت اختیار دور یا خود شباع، آتوب قیوسینه چنار آنی امام ایدر لار اگر بر مسجدنک امامی فاسق اولسه جماعت آنی نفعندن عاجز اولسه لار اول اجلندن آخر مسجدده اوقوسه لار آثم اولما لار زیرا فاسق نیک امامتی کراحت ایله جائز دور و کراحتندن قاجو ایله ائمدن خلاص اولور.

✧ امامتی جائز اولماغان آدم لار ✧

بولار چور دور لکن اوننی بیان ایدم بولی دائما اتقان کسنه نیک پاک اولان کسنیه امدتی. ایکنچی خانولارنک ایرلر گه. اوچونچی قرآنی اولمیان

كسهنه نك قرأني درست كسهنه به. دورتنچي يالانچا كسهنه نك كي مي كسهنه به. بيشنچي نافع نماز قيدان كسهنه نك فرض نماز قيدان كسيه آلهنچي بر وقتنك فرضي قيدان اماما فرض آخر قيدان كسهنه نك اقتداسي جائز تو گلدور. درنچي ضعيف اولوب اشارت اينه قيدان كسيه سلامت اولان كسهنه نك اقتداسي جائز تو گلدور. سبگزنچي خنثاي مشكل نك ايرلر كه امامتي. اونونچي قضا قيلمغان نك ادا نمازغه اقتداسي اما كندى مثله، يعنى بو مذكور اولان آدم لار برسي برسينه اوخشاسه برسينك آخر ينه امامتي جائز دور و رخى اوچ كسهنه نك اوچ كسهنه كه امامتي درست دور تيمم لي كشي نك طهارت آلفان كسيه مسح قيلمغان آدم نك آياق لارون يوغان آدمكه، اولتورب و يوغان آدم نك آياق اوزره طورغان آدمكه .

✽ نماز او قونك طريق ✽

اول اذان نه يقر وونك صو كند، دعا قبلور. دعاً اوشبودور (اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلاة القائمة آت محمد الوسيلة والفضيلة والدرجة العالية الرفيعة وابده مقاما محمودا لذي وعدته وارزقنا شفاعته يوم القيمة نك لا تخلف الميماد برحمتك يا ارحم الرحمين. بيش وقت نماز اولگسي ايرته نمازي دورت ركعت دور ايكي ركعت سنت ايكي ركعت فرض دور وقتي راست طانك طودقدان قوباش چتمانچه دور. صورتى بو روشچه دور كامل طهارت اوزره اورنوز، هم كيمن يا كلب نيت قيدا بويله ديب الهى بيت قيلدوم اوشبو كون ايرته نمازيك ايكي ركعت سفتنى اوتكم، يونه لدم قبله طرفينه خالصا لله تعالى الله اكبر ديب قولا قانار مرنك صو كنده قولار نى كندوك آستينه قويوب (سبجانسك اللهم و بجمدك و تبارك اسمك و تعالى جدك ولا اله غيرك) ديهر. معنى سى بودور (سبج نك) پاك لايمان سيني (اللهم) اى الله (و بجمدك) و دخى شغل له نك هم حاله سينك كور

که صفت لار گئی ذکر ایلهن (و تبارک اسمک) الوغ بولدی سینک اسمک مرتبه یونقدهن (و تمالی جدک) دخیده بلنذ بولدی سنک الوغ لغت عقل لار ادرا کندن (ولا اله غیرک) دخی یوق مبود بر حق سندن باشقه مونک صو گنده ینی سبحانک نی اوقوب تمام قیلمنج اعوذ بسم الله اوقرب سووره فاتحنی یعنی الحمد سووره سنی اوقوب آکسا بر سووره قوشار .

(سووره فاتحه و بر نیچه سووره لارنک مناسی)

بسم الله الرحمن الرحيم (الحمد) بارچا کور که صفت ایلهن صفات لامق (لله) بر الله مخصوص دور (رب العالمین) اول الله تمالی بارچا مخلوقاتنی تربیه قیلنوجی (الرحمن) رحمت آیلنوجی اول الله تمالی دنیاده جمیع مخلوقات لارغ (الرحیم) رحمت قیلنوجی اول الله تمالی آخرتده مؤمن لهرگه گنه (مالک يوم الدين) قیامت کوننک قاضیسی اول الله تمالی (ایاک) سید گنغه (نعبد) عبادت آیدلامز (و ایاک) سبندن گنه بارچا اشد (نستعین) یاردم استیمز (اهدنا) دائم قبل بزلهرنی (الصراط المستقیم) طوغری برل اوزرینه یعنی اسلام دینی اوزرینه (صراط لذن) شونچالین من لارنک بولی اوزرینه (انعمت علیهم) انعام قیلدک اول من لارگه اکرام و اعزاز قیلدک اول من لارنی (غیر المنضوب علیهم) اول انعام قیلنمش من لار تهر و غضب قیلنمش من لارگه باشقه (ولا الضالین) اول انعام قیلنمش من لار آزعان من لارگده باشقه لار آمین یا رب قبول قبل .

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(انا اعطیناک) تحقیق ببردک بز سیکآ ای محمد (السكرثر) کرب خیر لارنی (فصل) بس نماز قبل (لربک) اوزک نلک ربک (وانحر) دخی ربک اوچون قربان قبل (ان شائک) تحقیق سینک دشمانک (هو الابر) اولدور بارچا خیردن ایلمش .

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(قل) نُهیت ای محمد (هر) حال بو که (الله احد) الله تعالی بر شریکی
 یوقدور (الله الصمد) الله تعالی که بارچا نهرسه خنجاج دور (لم یلد) بالا
 ملودرمادی اول الله تعالی (ولم یولد) طودرامش ده بولمادی هیچی کمدن
 یعنی الله تعالی هیچ کمدن طومادی (ولم یکن له) ده خی بولمادی اول
 ناه تعالی که (کفوا) برابر تیگدش (احد) هیچ کم .

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(قل) نُهیت ای محمد (اعوذ) صدان مین (رب الفاقی) بارچامخلو
 فانتک ربیننه (من شر ما خلقی) هر اول نهرسه نیک شرندهن یازادی آنی
 لله تعالی (ومن شر غاسق) دهخی ده قارانفی کیچه نیک شرندهن (اذا وقب)
 آنسک قارانقرلغی بار نهرسه ده کرسه یعنی چوانفانسه (ومن شر السفانات)
 دخی سحر قیلوب اوره طودوغان خاتونلارنیک شرندهن (فی المعقر) توپون لار که
 (ومن شر حاسد) دخی کوزچی نیک شرندهن (اذا حسد) هر قاچان
 حسدی مقتضاسنیچه عمل قیلسه .

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(قل) نُهیت ای محمد (اعوذ) صفتان مین (رب الناس) آدم لار
 ربنه (ملک الناس) اول آدم لهرنیک پادشاهنه (اله الناس) اول آدم لارنیک
 مبوددی (من شر الوسواس) وسوسه قیلنوجی شرندهن (الخناس) شونداین
 وسوسه قیلنوجی قاچان آدم الله تعالی نی ذکر ایتسه وسوسه نی قویادور یاشر
 نه دور (الذی) آندای قیلنوجی (یوسوس) وسوسه قیلادور وسوسه قیلنوجی
 جی (فی صدور الناس) آدم لارنیک کوکره گنده (من الجنة والناس) اول
 وسوسه قیلنوجی جندهن و آدیدنهن اللهم احفظنا یا فیاض من جمیع البلیا
 والامراض برحمتک یا ارحم الرحمین الحمد سو کره سوره قوشوب سورهنی

تمام ایتسکچ رکوع غه بارور رکوعده اوج مرتبه سبحان ربی العظیم دیکه
 معناسی بودور پاکه یمن الوغ بولغوچی ربونی تل ایلهن و اعتقاد ایلهن، وونک
 سو کئنده سمیع الله لمن حمده ربنا لک الحمد دیب رکوعدهن باشن
 کونهر گهی معناسی بودور قبول قیلدی الله تعالی حمد ایتسکن من نک حمد
 نی ای ربمز سیکاغنه نایب دور بارچا حمد بعد رکوعدهن طورغاچ اوج مرتبه
 تسبیح نئی دور قدری قیامده طورغای من بعد الله اکبر دیب سجده که بارغای
 سجدهده اوج مرتبه سبحان ربی الاعلی دیور معناسی بودور پاکلا یمن بلند
 بولغوچی ربونی تل ایلهن و اعتقاد ایلهن بعد الله اکبر دیب اولطرغای اذضا
 لاری قرارلانغان سوک دخی سجده که بارغای اولگی سجدهده اوقوغان تسبیح
 نی دهخی اوقوب الله اکبر دیب قیامده طوروب آیاق اوستینه باسقای بو
 ایسکنچی رکعت بولور مونده اوشاندق اولگیچ، قیلوب اعود ایله سبحانک
 اوقوماز مگر بسم اللہنی اوقوب الحمدنی اوقوب آکس بر سوره قوشوب
 اولگی رکعده نه روشنی اوقوغان شول روشلی اوقور، وونک سو کئنده
 سجدهدهن باش کونهرکوب قعده که اولطرغاچ الحیاتنی اوقور .

﴿ التحیات بودور ﴾

التحیات لله والصلوات والطیبات السلام علیک ایها النبی ورحمة الله
 و برکاته السلام علینا وعلی عبادالله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله واشهد
 ان محمدا عبده ورسوله اللهم صلی علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی
 ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید اللهم بارک علی محمد وعلی آل
 محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید، وونک
 سو کئنده دعا قیلوب یاق یاغیذ، سلام بیر گهی السلام علیکم ورحمة الله، دیب
 معناسی السلام سلامتک علیکم سونک اوزر کئزه اولسون (ورحمة الله)
 دخی اللانک رحمتی (اما ایرته نمازیسک فرضنی سننی کبی اوقوغای اگر

یالغز بولسه اگر امامغه اوبوب اوقوسه اول وقتنی قانت توشر کهچ طورور
 امامغه اوبور یقی (الهی نیت قیلدوم اوشبو کون ایرته نمازینسک ایسکی
 رکعت فرضی اوتامه که یونهلدیم قبله طرفینه اوبودم اوشبو حاضر امامغه
 خالصا لله تعالی الله اکبر دیب امام آرتندان قولاق قاغار مونسک صو کڈده
 سبحانک نی گسنه اوقوب یقنی اعوذ بسم الله نی اوقومای تیسک طورور مگر
 تسبیحلهرنی نه یقور قرأت اوقوماس امام اوقوغاننی طکلاب طورور.

✽ اوپله نمازی اون رکعت ✽

اول دورت رکعت سنت یسنه دورت رکعت فرض یهنه ایسکی رکعت
 سنت لارنسک هر رکعتده الحمد که سوره قوشار اما فرضده اولسکی
 رکعتده گنه قوشار اورنا اولطرشفه اولطروب طورغاج ایسکی رکعتده الحمد
 نی اوقور لکن سوره قوشماز الحمدنی اوقومینچه سبحان الله دیب اوچ
 مرتبه نه یقسه ده درست لکن قرأتنی باشرون اوقور کیره که امام لعمون کیرک
 یالغز اوقسون امام بولسه تکبیرلهرنی قیچقروب نه یقور وقتی توش اوغاج هر
 نهرسه نیک توش وقتنده غی کوله که سندن باشقه کوله که سی اوزی قدری یسکی
 بولغانچه .

✽ ایسکندی نمازی ✽

ایسکندی نمازی دورت رکعت فرض اولسکی رکعتده الحمد که
 سوره قوشار اما صو کڈنی ایسکی رکعتده الحمدنی اوقور سوره قوشماز
 یا که الحمدنی ده اوقوماسه سبحان الله دیب اوچ مرتبه نه یقسه درست لکن
 یالغز بولسون امام بولسون قرأتنی باشرون اوقور امام تکبیرلهرنی قیچقروب
 نه یقور وقتی هر شینک کوله که سی توش کوله که سندن باشقه اوزی قدری
 ایسکی بولغاندان قوباش بانقانچه .

﴿ آخşam نمازی یش رکعت ﴾

اول اوج رکعت فرض یه نه ایسکی رکعت سنت فرضه اولگی ایسکی رکعتده الحمد که سوره قوشوب تشهد که اولطور قانان بر رکعتی تشهد دهن طوروب الحمد اوقوب یا که اوج مرتبه سبحان الله دیکر کوع سجده بعدنه آخرغی اولارشقه اولطروب التحیات سو کئنده او کئنه صولغه سلام بیروب فرضنی تمام ایدر لکن یالغز کشی قرأتنی قچقروب اوقوچیلق اخیاری اما امامنه اولگی ایسکی رکعتده قچقروب اوقوچیلق واجب مونک سو کئنده سنتنی باشقه سنت لهر کبی اوقور وقتی قویاش باتقاندن قزلاق سو کئنده آقلى بتسک، نچه اگر آقلى بته طورغان جبر هم وقت بولسه لار اما آقلى بتمه ی طورغان اورون یا وقت بولسه اول وقتنی قزلاق بته نچه بفرض اصلا وقت کرمی طورغان یرلارده یعنی یستو وقتی شکلی وقت کرمه سه تقدیر ایلهن اوقور قضیه شرطیه .

﴿ یستو نمازی طوقز رکعت ﴾

اول دورت رکعت فرض یه نه ایسکی رکعت سنت یه نه اوج رکعت وتر نمازی فرضنک اولگی ایسکی رکعتده سوره قوشوب اورطه اولارشقه اولطروب تشهد اوقور مونک سو کئنده طوروب یه نه ایسکی رکعتنی الحمد ایله اوقوب یا که اوج مرتبه تسبیح نه یقرب تمام ایدر یالغز ایسکن قرأتنی قچقروب و یاشرون اوقود، اخیاری (اما امام بولسه اولگی ایسکی رکعت ده قرأتنی قچقروب اوقوچیلق واجب آخرغی ایسکی رکعتده یالز بولسون امام بولسون قرأتنی قچقروب اوقوماس امام هر رکعتده تسک، بیلارنی قچقروب نه یقور سنتی باشقه نماز سنتی کبیدور .

﴿ اما وتر نمازی ﴾

یستودن صولک اوقولا قبل اوقومق یارایدور نیتی بودور الهی نیت قبلدوم

اوج رکعت وتر نمازی اوقومہ ککہ یونہدم قبلہ طرفہ خالصا لہ تعالیٰ اللہ
اکبر دیب قولاق قاغوب ہەر رکعتده الحمد گہ سورہ قوشوب یکی رکعت
اوقوغاچ اورطہ اولطرشقه اولطروب تشہد اوقوب طوروب یہنہ اوجنچی
رکعتده الحمد گہ سورہ قوشقاچ قول لارن یاروب اللہ اکبر دیب قولاق
قاغوب قنوت دعاسن اوقور. (قنوت دعاسی اوشبودور)

اللهم انا نستعينك و نستغفرك و نؤمن بك و نتوكل عليك و نثني عليك
الخير نشكرك و لا نكفرك و نخضع و نترك من يفجرك اللهم اياك نعبد و لك
نصلي و نسجد و اليك و نحفد نسعى نرجو رحمتك و نخشى عذابك ان عذابك
بالكفار ملحق . ديب ركوع سجده گہ باروب وترنی تمام ایسز اگر بو
قنوت دعاسنی یخشى بسلامه سه اوج مراتبه ربنا آتسنا فى الدنيا حسنة و فى
الآخرة حسنة و قنا عذاب النار و احشرنا مع الابرار ديب اوقوسه درست
(اما رمضان شریفده تراویح نمازندان صوٹ تراویح اوتوغان امامه وتر
نمازن اویوب اوقور اگر فرضده اوزی شول امامه اویوب اوقوغان بولسه
امام ہەر رکعتده قرأنی قچقروب اوقور) اما بانز اوفوجی ہەر رکعتده
یاشرون اوقور یستونک ہم وترنک وقتی آتلق یا قرلاق اتکهنسندن راست
طک طوغانچه .

(فى التراویح قول الصدر الشہید الجماعه فیہ سنه مؤکده کفایه حتى لو
اقام البعض فى مسجد بجماعه و صلی باقی اهل المعاجه منفردا فى بیته لا یکرین
تارکا لسنه لانه یروی عن افراد الصحابة التخلف) وقال الامام ظہرالدین
یسکون تارکا لسنه لانه سنه على السکل مختارون وقد اطلق على الله علیه
وسلم بکونه سنه بقوله سنتکم بقیامه فان سألها بجماعه فى بیته فاصحیح
انه نال احد الفضیلتین فان الادأ بجماعه فى المسجد له فضیلة لیس الادأ فى
البيت ذلك و کذا الحکم فى المکتوبة قیل وقتها اللیل کلہ فصح قول العشاء

و بعده والوتر و بعده و مشايخ بهزارا على ان الوقت بين العشاء والوتر و اكثر العلماء على انه بعد العشاء الى السجود قبل الوتر و بعده وهو الاصح و ثمرته فيما اذا فاتته ترويحة لو صليها يفوته الوتر بجماعة عند من قل وقتها الليل كله وتر ثم يأتي بها وعند من قل بينهما يأتي بالترويحة افرأيتها لو قدم الوتر فاتته ترويحة لو صليها تفوته متابعة الامام اولى فاتته ترويحة قبل يقضى مادام الليل باقيا و قيل الى الليلية المستقبلة حتى آتت ترويحة اخرى و قيل لا يقضى كسنة المغرب وهو الصحيح (وينوي التراويح اوسنة الوقت او قيام الليل فان نوى مطلق الصلوة او نفلا فالصحيح انه لا يجوز لانه سنة مخصوصة فراعى وصفه الخاص للخروج عن العهدة و اكثر المتأخرين على ان السنن و التراويح يتأدى بمطلق النية (ولو كان يصلي الثالث فالتدبير به واحد بنيت لثاني او الرابع يجوز في المختار) (ولو اقتدى بسنن من يصلي المكتوبة او الوتر او التطوع الاخر لا في المختار) وعلى هذا اذا بنى التراويح على العشاء او السنة السمى خيرة لا يجوز في المختار : الامامة في التراويح مرتين يكره لانه لم يشرع مكرر اولوام في الاول ثم صلى الثاني مقتديا واقتدى مرتين لا يكره و هو اقتداء التطوع في السنن (صلواها بجماعة ثم ارادوا اطاعتها بالجماعة يكره بل يصلون فرادى لان المنقل بجماعة على التداعي يكره الا بالنص وفي الزائد لم يرد (و يقرأ فيها قدر ما يقرأ في المغرب وقيل خمس آيات وقيل عشرة والختم مرة سنة فلا يترك لكسل القوم و مرتان فضيلة والامام ان قرأ مقدار السنة لا يترك مسجده والا جاز له الترك واذا لم يثقل على القوم اتى بالادعية والاتركها واكتفى بالتشهد والمختار الايمان بالصلوة ايضا لانه فرض عند الشافعي فيحاط فيه وكره ادائها على سطح المسجد لا جل الحر (فسد شفيع منها قبل بعيد ما قرأ فيها ليحصل الختم في صلوة جائزة وقيل لا لان المقصود القراءة ولا فساد فيها (صلاحها الامام قاعدا والقوم قائما اختلفوا فيه على قول محمد

والصحيح الجواز اجاماً بخلاف المكتوبة والمستحب للقوم التيام و قيل
 القعود للموافقة وهو قول محمد وادائها قاعدا يجوز في المختار ولو بلاعذر
 لكن لا يستحب بخلاف سنة الفجر فانها لا يجوز قاعدا بزايه من نفسه
 (نمازني تمام قيلناج يعنى فرض لارنى هم سنت لارنى مونك صو كنده
 سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر لا حول ولا قوة الا بالله
 العلى العظيم مونك صو كنده اعوذ نه يتورهم بسم الله نه يتور بعد آية الكرسي
 نى اوقور (الله لا اله الا هو الحى القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم له ما فى
 السموات وما فى الارض من ذا الذى يشفع عنده الا باذنه يعلم ما بين ايديهم
 وما خلفهم ولا يحيطون بشىء من علمه الا بما شاء وسع كرسيه السموات
 والارض ولا يؤده حفظهما وهو العلى العظيم . بعد شهد الله انه لا اله الا هو
 والملائكة واولوا العلم قائما بالقسط لا اله الا هو العزيز الحكيم ان الدين عند
 الله الاسلام الخ مونك صو كنده ورد اوقور ورد اوشبودور (اللهم اعنا
 على تلاوة ذكرك وحسن عبادتك . ولا تجعلنا من الغافلين عن ذكرك يا
 مولانا سبحانك يا معبود سبحان الله . سبحان من تكفل بارزاق العباد
 فردا فردا ولا ينسى احدا ابدا دائما الحمد لله . الحمد لله الذى هدانا للايمان
 وفضل ديننا على سائر الاديان . الصلوة والتسليم على صفوة نبيائه الاكبر .
 الله اكبر بعدد حسنات وفضائل ابى بكر وعمر و عثمان وعلى الجيدر .
 افضل الذكر لا اله الا الله محمد رسول الله . لا اله الا الله صاحب الوحدانية
 الفردانية الابدية الازلية القدسية . ليس له ضد ولا ند ولا شبه ولا شريك
 له له الملك وله الحمد بيده الخير والامر ذو الجلال والاکرام .
 وهو على كل شىء قدير . يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب
 سليم) بعد الهى آمين ديه دعا قيلور (دعا اوشبودور . اللهم تقبل مناصلاتنا
 وصيامنا وقيامنا وقرأتنا ورؤعتنا وسجودنا وقعودنا وتسبيحنا وتهليلنا و

تخشعنا و تضرعنا اللهم نعم تقصيرنا و تسقبل تمامنا واستجب دعائنا و اغفر
احياننا وارحم موتينا يا مولينا اللهم احفظنا يا فياض من جميع السبلاب
والامراض اللهم تقبل منا هذه الصلوة الفرض مع السنة و مع جميع
تقصانا بها بفضلك وكرمك ولا تضرب بها وجوهنا يا اله العالمين ويا خير
الناصرين توفنا مسلمين والحننا بالصالحين وصلى الله على خير خلقه محمد و
اله واصحابه اجمعين والحمد لله رب العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين .
مونك صو كئنده قرآن او قور قرآن او قوغاندان صرك دعا قيلور. دعا اشبو
دور (الهى ثواب ختم كلام بروح سيد الانام عليه افضل الصلوة والسلام
و بارواح مقدس ازواج مطهرات و بارواح مقدس جميع الانبياء و الا تقياً
والشهداء والصالحاء والعباد والزهاد و بارواح جميع المؤمنين و المؤمنات
والمسلمين و المسلمات الاحياء منهم والاموات انك مجيب الدعوات ورافع
الدرجات وقاضى الحاجات ومنزل البركات خصوصاً لاجل آباءنا و اجدادنا
و امهاتنا وجداننا واقربائنا واحبائنا ولا سائذنا و امشايخنا و لمن يرجو الدعاء
منا وامن له حق علينا و لمن اوصانا بالدعاء بجرمة لفاتحة اللهم انفعنا بالقرآن
المظيم وبارك لنا بالآيات والذكر الحكيم و تقبل منا انك انت السميع العليم
وتب علينا انك انت الثواب الرحيم و اغفر لنا انك انت الغفور الرحيم واهدنا
الى الحق و الى الصراط المستقيم و قنا عذاب العجيم اللهم ارحمنا بالقرآن
اللهم اجعل لنا القرآن فى الدين والدنيا قريباً وفى القبر مونساً وفى السقيمة
شفيماً و على الصراط نوراً وفى الجنة رفيقاً و من النار ستراً و حجاباً و الى
الخيرات كلها دليلاً و اما ما برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم صل على محمد و على
آله واصحابه اجمعين . بر زمان موسى عليه السلام باردى بيت المقدس ده
اولمان طاوغه موسى عليه السلام اول طاوده كوردى شونداين قومنى عبادة
قبيلار الله تعالى كه موسى عليه السلام صورادى سزلار كم ديب آلارجواب
يردى بزلاز محمد امى ديب يتمش يل موندنا عبادة قيسلامزلار ديب موسى

عليه السلام شادلاندى خدای تبارك و تعالى موسى عليه السلام که وحی
 قیلدی ای موسى محمد که هم آنک امتینه شونداين کون بېردوم اول کونده
 ایکی رکعت نماز قبولولار شول ایکی رکعت نماز بوکسنه لارنک یتمش
 یل عباد نندن آرتر اقدور موسى عليه السلام صورادی اول نینداين کون
 یا رب بز لار که بلدرسه ک ایدی ديب قل الله يوم الجمعة موسى عليه السلام
 بو کونئی اوزینه آرزو قیلدی خدا نه بددی يوم السبت لک و يوم الاحد لعيسى
 واثنين للاخيل ابراهيم والثالث لكريا والاربع ليعحي والخميس لادم والجمعة
 لمحمد عليه السلام ولامته فوجب موسى عليه السلام من فضل هذه الامة
 پينهم عليه السلام غه جبرائیل عليه السلام بر کون خدا طرفندان بر کوزگی
 کیتوردی یا قطنی نورلی رسول الله صورادی بو نی نهرسه ديب جبرائیل عليه
 السلام نه بددی بو جمعه کونی اوزیگه امتگه دیدی یه نه رسول الله صورادی
 کوزگی نك اورتاسنده نقطه نی نهرسه ديب جبرائیل جواب بېردی بو نقطه ۳۶
 ساعت دور دیدی آراسنده بر ساعت شونداين ساعت دور نی حاجت نهرسه
 لار بار آدم نك هم گناه قیلسه لار گناهسن صورغان نهرسه لارن یارلقاب
 قبول بولا طورغان ساعت دور دیدی بو کون سید الايام جمعه کون بیرم
 نه یتوب نماز اوقومزنك سببی اوشبودر جمعه دان جمعه غه امت محمد گناه
 قیلسه بو کونده خدادان صوراسه عفو قیلانی در سوائی اولسه صورغانون
 بیره دور بس شونك اوچون بېرام ایته مز لار هم سببی شول دور رسول الله
 ئیتدور جمعه کونمز کونلارنك خواجه سیدور ديب آنک اوچون جمعه
 کوننده قیاش طوغدی هم آدم عليه السلام نی یاراتدی هم شول کونده
 اجماحقه کر تدی مفاتح الجنان (ثم اعلم ان سبب التسمية بالجمعة لا
 اجتماع الناس فيها وهي فرض بالكتاب والسنة واجتماع الامة مجالس الشهور
 من نفسه ان افضل ايامكم يوم الجمعة فيه خلق آدم عليه وفيه قبض وفيه
 الفحة تنبيه المنافين •

﴿ جمعه نمازی بیاتنده ﴾

جمعه نمازنىك شرطلارى (اوّل باغ بولماق) ايسكنچى عاقل بولماق ، اوجونچى حر بولماق ، دورتنچى مقیم بولماق ، بيشنچى مذکر بولماق ، آلتنچى سلامت بولماق ، يدينچى ايسكى كوزى سلامت بولمسه ده شرط تابلور ، سيكزنچى مصر یعنی مسجد جامع بولوب امام يا ايسه امامنىك نازىبى بولماق ، طوغزنچى اوبله نمازنىك وقتى حاضر بولماق اوشبو بوغاريسده تابلغان شرطلار طوغرى كلسه آدمگه جمعه نمازی فرض بولور .

﴿ جمعه نمازی اون سيكزر كعتدور ﴾

اوّل ايسكى ركعت تحية المسجد نمازی اذانان اوّل نيتى بدور الهى نيت قيلدوم ايسكى ركعت تحية المسجد نمازن اوتمكسه يونهلدم قبله طرفينه خالصا لله تعالى الله اكبر ديب قلاق قاغار اذانان صوئك جمعه نمازىسنك دورت ركعت سنتى بوسانندن صوئك امام منبرده خطبه اووقور آنى طكلاو چىلق واجب امام خطبهنى تمام ايتكسه چ مؤذن قامت اووقور امام جمعه نك فرضينه شروع قيلور نيتى بدور الهى نيت قيلدوم ايسكى ركعت جمعه نمازنىك فرضنى اوتمه كسه يونهلدم قبله طرفينه او بودوم اوشو حاضر امامغه خالصا لله تعالى الله اكبر ديب قلاق قاغوب امامنىك قرأتىن طكلاو طورو چىلق واجب اولور امام قرأتنى قچقروب اووقور مونك صوئكنده دورت ركعت جمعه نمازنىك سنتى مونك صوئكنده دورت ركعت احتياط الظهر نمازى نيتى بدور الهى نيت قيلدم دورت ركعت آخرنى اوبله نمازنى اوتمه كسه يونهلدم قبله طرفينه خالصا لله تعالى الله اكبر ديب قلاق قاغار مونك صوئكنده ينه ايسكى ركعت سنت نيتى بدور الهى نيت قيلدوم اوشبو وقت نك ايسكى ركعت سنتنى اوتمه كسه يونهلدم قبله طرفينه خالصا لله تعالى الله اكبر ديب قولاق قاغوب نمازى تمام اولور .

﴿ جمعه نمازینک خطبه سی ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي زين السماء الدنيا بزينة الكواكب
الناطقة والسيارة واحى الارض بمياه العيون والابحار. كو النهار على الليل
وكور الليل على النهار. خالق الجنة والنار. ومالك العبيد والاحرار. الذى
وعدا المتقين جنات تجرى من تحتهما الانهار. واعد المذنبين بالدرك الاسفل
من النار. نشهد ان لا اله الا الله الواحد القهار. و نشهد ان محمدا عبده و
رسوله المختار. صلى الله عليه وعلى آله واصحابه الاخيار. خصوصا على الامام
الهمام اول الصحابة و افضلهم امير المؤمنين ابى بكر الصديق مونس رسول
الله فى الغار. وعلى الامام لهمام اعد لهم امير المؤمنين عثمان ذى النورين
الزكى معدن الحام والحياء والوقار. وعلى الامام الهمام اعلمهم و اشجعهم
امير المؤمنين على الرضى الوفى ابن عم النبى باب مدينة العلوم والاسرار. وعلى
الامامين الهمامين الكاملين السعيدين الشهيدین السقيلين المرحومين الخ
ايها الناس ارضيكم بتقوى الله ونفسى ولا بتقوى الله ان الله مع الذين تسقوا
والذين هم محسنون. اعلموا انما الدنيا دار مقام. والعيش فيها احلام. ولا
تجمالوا قلوبكم صندوق الحرص وبطنكم وعاء الحرام. الا ان احسن الكلام
وابلغ النظام كلام الله الملك العزيز العلام. اعوذ بالله من الشيطان الرجيم كل
من عليها فان و يبقى وجه ربك ذى الجلال والاكرام. بارك الله لنا ولكم فى
القرآن العظيم الخ .

﴿ ايسكى عيد نمازى ﴾

بو ايسكى عيد نمازى جمعه نمازى فرض اولان كسنه لارگه واجب دور .
عيد نمازینک وقتى قویاش بر سونسكى يا ايسكى سونسكى قدرلى كوتهر لوده ن
اوبله وقتنه چه دور اما عيد كوئنده عيد نمازى اوچون غسل قويماق وخوش
بوى ايلهن ايسله نمهك مستجب دور (و دخى عيد فطردهن اول اغز آجق يعنى

رمضان شریف عیدینک نمازندن اوا، طعام یمک مستحب دور (ودخی صدقہ فطرنی عیددن الک یرمک مستحب دور آزاد و مسلمان کسنه گه نصاب قدری مالی بولسه یعنی اصلیه حاجندن آرتقان بولسه اصلیه حاجت بو نه رسه لار استقامتسکه صالح اولغان بر یورط اقسنی اوج بولمی یهنه اوج کیوم عسکر خلتینه ایسکی آط باشقه لاره یهنه بر آط یورط کیره گندن بر قات بولوب شو لاردان آرتقان مال نصابقه طولسه یعنی ایسکی یوز درهم بولسه شول کشیکه فطر هم قربان واجب اولور (بو صدقہ فطر واجب بنده نیک اوزندن هم صبی بالالارندن حتی عید کیچه سندن، طوغان اولسده فطر یرو واجب وههم قل لارندن حتی کافر قل لارندن ده واجب اولور خواجه نیک خدمتنده بولسه لار (صدقہ فطر اوچون بغدادی یش قداق آریا اون قداق هر جانسه اگر بو آسلیق لار بولماسه قیمتن برورله ر .

عید نیتی اوشب دور، نیت قیلدوم ایسکی رکعت عید فطر نمازنی اوتهمه کسکه بارچا واجب تکبیرلاری ایله یونه لدم قبله طرفیه اویودم اوشبو امامفه خاصا لله تعالی الله اکبر دیب، قولاق قغوب توادرنی کندوک آستینه قویوب سبجائک او قوغای بده اوج مرتبه قولاق قاقغای امام الحمد او قور سوره قو شار رکوعغه امام بارخانچه هیچ نرسه اوقسمیه امام قرآئینه قولاق سالوب طسکلاب طورور مونک صو گنده امام ایله رکوعغه باروب اوج مرتبه سبجان ربی العظیم دیه وههم سجده قیلا آنده اوج مرتبه سبجان ربی الاعلی دیب نه یتور مونک صو گنده ایکنچی رکعتنده امام الحمد او قور سوره قو شار یهنه اوج مرتبه توالارن یدروب قلاق قاقار الله اکبر دیب دورتنچی تکبیر ایله امام ایله رکوعغه بارور مونک صو گنده سجده گه باروب مذکور تسبیح لارنی اوج مرتبه نه یتوب قده گه اولطروب التحیات او قور آخرناچه اوقوب او گنه و صولقه سلام یروبر نمازنی تمام ایتمسکی .

﴿ خطبه عيد فطر ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر
 ولله الحمد . سبحان من نور قلوب العارفين بنور المعرفة والايمان . و شرح
 صدور الصادقين بشرح الهداية والعرفان . واكرم عباده المؤمنين باتمام اداء
 صيام شهر رمضان . الله اكبر اوج مرتبه . ثم يتدور . سبحان من فتح على الصائمين
 ابواب الرحمة والرضوان . ووعد اهم دخول باب من ابواب الجنان . كما اخبرنا
 نبينا نبى آخر الزمان . للجنة باب يقال له الريان . لا يدخله الا الصائمون في شهر
 رمضان شهر رمضان الذى انزل فيه القرآن . هدى للناس و بينات من الهدى
 والفرقان . الله اكبر الخ و نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له ذر العفو
 والغفران . و نشهد ان محمدا عبده و رسوله شهادة ناطقة بالحجة والبرهان .
 صلى الله تعالى عليه وعلى آله واصحابه صلوة مرسلة الى دار الجنان . خصوصا
 على الامام الصادق فى الاقوال . والمصدق لها بصداق الاعمال خليفة رسول
 الله بالتحقيق امير المؤمنين اى بكر الصديق التذى فى لسرو الاعلان . وعلى
 الام الناطق فى قوله بالصواب الصادق فى فعله لانه اواب امير المؤمنين عمر
 الفاروق بين الحق والباطلان بنور العام والعرفان . وعلى الامام الذى هو مخصوص
 بتأليف القرآن . وهو موسوم بندى النورين وهذه فضيلة من الملك لديان
 امير المؤمنين عثمان ذى الورين لىكى جامع القرآن . وعلى الامام الذى جعل
 اعلام الشريعة حفقة والعبادة و اطاعة ناطقة مظهر العجائب والغرائب وهو
 موسوم باسدله الغالب . امير المؤمنين على الذى صاحب العلم والحكمة والمعر
 فان . وعلى الامامين الهمامين الكاملين السعيدين الخ . و على المشرفين
 برفعة الاساس المطهرين من القدم الى الراس . عميه الشريفين حمزة و عباس .
 وعلى من تابعهم من الناس . وعلى فرق المهاجرين والانصار و التابعين لابرار
 الاختيار الى دار الفرار . واسلم تسليما دائما ابدا كثيرا كثيرا اوصيكم بعبادته
 و نفسى اولاً بنقوى الله ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون . ايها الحاضرون

اعلموا ان يومكم هذا يوم شريف وعيد لطيف للخواص والعوام. يوم عظم
الله تدره على سائر الايام. فاشكروا الله ايها المؤمنون فانكم اليوم من عباده
المكرمون. وانتم من الذين يرثون الفردوس و انتم فيها خالدون. ايها الراكمون
الساجدون. قد مضى عنكم شهر رمضان. فكونوا محزونين في فراقه و
محروقين من نوائراشتمياته ايها الاخوان. فقولوا بفضيح اللسان والاحسان .
الوداع الوداع يا شهر رمضان و يا شهر رمضان ويا مهبط القرآن . الفراق
الفراق يا شهر الرحمة والامتنان. و دلاوة القرآن. الوداع يا شهر المثل اعمال
العباد في الميزان. ويا شهر راض للعصيان. ايها الحاضرون انا لله وانا اليه
راجعون. اللهم اجر مصيبتنا على فراق شهر رمضان. و بلغنا من قابل ياديان .
و شرفنا بشرافته يا رحمن. و بارك لنا في يوم عبدنا سعة جودك ياسبحان ومن
علينا بنعمك في الاخرة والدينا يا منان. ايها المنافلون اعتبروا باحوالكم في
الخروج الى هذا المكان. واجعلوا احوال يوم الحشر نصب عينيكم في هذا
الآن. من انبائكم عن القبور فواجبا على هيئات شتان. و با صلفا لكم
صفوف يوم العرض عند الملك الدين. الا فعظمووا قدر هذا اليوم بالاجتناب
عن الحرام واحسنوا على المساكين والايتام. واطعموا بائس الفقير بالشوق
التمام. وادوا صدقة الفطر هي واجبة على لسان سيد الانام عن انفسكم وعن
اولادكم وعن عبيدكم عن كل صغير و كبير. نصف صاع من براوصاعا من
تمر او صاعا من شعير. اوقية ذلك فانها سبب خلاصكم عن السعير. اعوذ
بالله من الشيطان الرجيم ان الله ببداه الحبير بصير. بارك الله لنا و لكم في
القرآن العظيم و نعمنا و اياكم بالآيات والتذكر الحكيم انه هو الغفور الرحيم
الجود الكريم العلي العظيم .

﴿ خطبة ثانية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله

اکبر ولله الحمد. الحمد لله نحمده ونستعينه ونؤمن به واتوكل عليه ونعوذ بالله
من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا من يهديه الله فلا ضل له ومن أضله فلا
هادى له. ونشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له ونشهد ان محمد عبده
ورسوله ان الله وملائكته يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه و
سلموا تسليماً. اللهم صل على محمد ذى الوجه الجسيم والاصيل المصطفى
بنسل اسماعيل واولى الناس بابراهيم الخليل. ابى القاسم محمد. يا ايها اما
شقون لئورجاله صلوا عليه وسلموا تسليماً. اللهم صل على محمد الذى مطامع
الافلاك. ونفذ امره وشرعه من الارض الى السماء لئذى قال الله جل جلاله فى
حقه لو لآك لما خلقت الافلاك ابى القاسم محمد. يا ايها الراجون لشفاعته
صلوا عليه وسلموا تسليماً صل وسلم عليه وعلى جميع الانبياء والمرسلين
وعلى ملائكتك المقربين وعلى عبادك الصالحين وعلى اهل طاعتك اجمعين
من اهل السموات واهل الارضين و ارحمنا واحشرنا معهم برحمتك يا ارحم
الراحمين. اللهم ارحم الخدماء لراشدين والامراء الماضين الذين قضوا بالحق
وكانوا يمدون. اللهم اغفر للمؤمنين والمؤمنات والمسلمات الاحياء منهم و
الاموات انك مجيب الدعوات و رافع لدرجات ومنزل البركات وقاضى الحاجات
برحمتك يا ارحم الراحمين. اللهم انصر من نصر لدين واخذل من خذل الدين. عباد الله
ان الله يأمر بالعدل والاحسان ويتناهى القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر
يعظكم به لعلكم تتقون .

✽ وعظ في عيد فطر ✽

بسم الله الرحمن الرحيم اى مؤمن لار به سز واكاه اولاسز كو سلى لار كز
ايه توزك طوتوب وكوزله ركز ايله عبرت آلوب وقولاق لار كز ايله كتاب
سوزلهرن و عالم لرنك وعظ ونصيحتملارن ايشتمسز نناك كم حق تعالى حضرنى
بيورمشدور (الصوملى وانا اجزى به) يعنى روزه بنم اوچون وآنك جزاسى

بن ویروم دیدی ای مؤمنلر ایمدی بسلکیز که الله تعالی روزه نیک ثوابن بن ویروم دیدی آنداغ اولسه نماز اوقوب روزه طوقوجیلارنک ثوابنی تل بر لهن حساب قیلوب بولماز ایس آتک اوچون الله تعالی نیک بر الوغ فرشته سی واردور اول فرشته نیک کوکده گی یولدوزلار سانچه کوزله ری واردور حق تعالی اول فرشته به خطاب ایدر وایدور ای ملک عظیم عالم نیک اولندن آخرینه دیکن یراندیغم نرسه لهرنی حساب ایدوب ویرکل دیو اول فرشته حساب ایدوب ویرینه حق تعالی دیه نماز اوقوب روزه طوقان بنده لهرنک روزه سی ثوابن حساب ایله دیو اول فرشته نیچه ملک یل لار حساب اچنده قابوب بر کون طوقان روزه نیک ثوابن حساب ایده بلمیه عاجز و سرکردن اولوب یبار ایده که ای خالق عالم روزه نیک ثوابن اوزیکه طابشر دوم من بله زمن مگر اوز کنگنه بلورسک دیه یه نه یغمبر عایه السلام ایسی رمضان آیتک و، کیچه سی اولسه اول کریم شفا الله دین فرمان اولغای اوجاح ساچسی فرشته لهریکه یارضوان آچقل اوجاحنک قبوله رینی تاره رمضان آیتک نیچه ودخی بیزه کل اوجاحنی اوشبو آیدا روزه طوقوجیلار اوچون (دخی فرمان اولغای ملک غه ای ملک النار بئلاغل تموغنک قبولغنی اوشبور رمضان آیتک نیچه (دخی قیچنکم قیامت کونی بولسه آمانبه وصدقنا اول الله تعالی رمضان آیتنی عرش آستنده بر کورکم صورت اوزرنده طوقان رمضان آیتن سجده قیلماق دیهر فرمان اولور ای رمضان اوشبو کون سجده کونی دگل دور بلسکه رحمت وشفاعت کونی دور هر نه حاجتنک وار ایسه بنم حضرا تمدن دلا کل رمضان آیتن النمس ایدوب ایته که ای یروردکار عالم کورمسن محمد امتله ری آچلیغ وصو صاغانلق و یالانچاق بر لهن قیبله رندهن توبقانلار دور تاج و حبله لر ایله ن اینگیره ک اولور ایردی دیو اول الله تعالی دین فرمان اولغای ای فرشته لاریم رمضان روزه سن طوقان قوللارم اوچون هر بر اگوسنه یتمش حله کلنور کیز دیو و اول فرشته لار کلنور گیلهر مؤمنلهر حبله لر برله مشرف بر لغایلار وبلاسز که حله دیدکمز خدای تعالی نیک قدرتی برله یاصالمان طوندور ایچی

کیمخادین اولور طشینه صفت اولماز نور دین اولور ینه رمضان آبی ایتور ای رازق یعنی رزق بیر گوچی الله اوشبو قل لارنک باشلاری بالانفاج لاردور حله برله تاج ایز گیرهک اولور ایردی دیگهی اول رحم قیلغوچی الله تعالی ده فر مان بولغای ای فرشته لهر هر قوم اوجین اوجا حدهن یتمش تاج کیلتور کله ر دیو فرشته لهر کیلتور که یله ر ینه رمضان آبی ایتور یارب بو بنده لهر نك کوز لهر ندین آج و موصاعتی ایله قوبقالاردور اوز فضل عنایت کدین آنلارنی طوق قیلغای ایدک الله تعالی دین فرمان بولغای ای فرشته لهرم جیدی قات بر نی کوته ر گن او گوزنی اوز قدر تم ایله بریان قیلغایمن محمد امة رینک آلدینه قارطکن لارا اول اوز گوزنک ایتنی رحمت دسترخانی اوزرینه قویب هر مؤمنگه یتمش چناق لار برله حاضر قیلغایلار تا که مؤمنلر آشاغایلار رمضان آبی ینه ایتور ای هر نهر سه نی بیر گوچی الله تمام حاجت لهر منی روا قیلدک ایمدی بر حاجتم قلدی دیگهی ینه الله تعالی دین فرمان بولغای حاجتک قالماسون نه دور حاجتن نه یتور حاجتم شولدور رهبرک قیلغایمن اوجاح طرفیه دیگهی ینه فرمان بولغای حاجتکنی روا قیلدوم یول باشلاغیل دیوبار چه مؤمنلر سنک آرطکنان اوجاحقه بارغایلار آندان سوک فرشته لهر که فرمان بولغای هر مؤمن بنده لهر آرطندین یتمش مک فرشته لهر مرحبا دیو بارغایلار محمد امة ری عرصاتده اوشبو کرامت و حرمت برلن شادلانوب بارغایلار اوزکا یغمبر لهر نك امله ری بونلارغه حیران قابوب ایغایلار که بونلار قابو عمل ایله ن الله تعالی حضرتنه واصل بولوب اوشبو درجه که ایرشدیلار فرشته لهر ایغایلار کم ماه شریفنک روزه سن طو تماق برلن اوشبو درجه که ایرشدیلر دیگهی لهر قهر نسکم اوجاح قبوسینه ایرشسه لهر رضوان اوجاحنک قبوغلارنی آچقایلار کم (سلام علیکم طبتم فاد خلوها خالدین) دیو رمضان آبی نه یتدی کی الوداع الوداع یعنی منکو بولغان حال کزده اوجاحفه کر گز ای مؤمنلر ایله مدی هیچ کم نه حاجتکن قالمادی دیگهی تا که مؤمنلر رنگوله نمش اوجاحده شکر لهر حور قزلارنی قوچوب راحت لهنوب وصافی شرابه لهر اجوب نورلانش تاج و حله لهر

کیوب اول نازنین یراقلاره منوب الله تعالی نك دیدارنی کوروب غم و غصه لهر
 دهن آزاد اولوب صد هزاران درلو نعمت لهر ایله مشرف اولغایلاز وای نی او
 کونچدور شول مؤمن و مسلمانلارغ، یار کونینک اسسینه توزمه یوب و قش
 کونینک صوقینه صبر قیلما یوب شریعت عذر ندهن باشق، نفس اماره و شیطان
 علیه لعنه و سوسه سینه او یوب دنیا اوچون رمضان آبی روزه سن طو اما اینجه
 و هم نماز او تعمه اینجه نینداین عزت و حرمت لهر دهن یراق قلوب الله تعالی
 حضرته یزک دیدار نین محروم و منبون اولورلار (بس ای مؤمنلهر قیامت
 کوننده اوشاندق شفاعتچی من بولسه اوشبو روزنک حقیقین و ینه قرآن
 شریفنک حکم لهرن جان و تن برله صاقلایسزلار و قچان رمضان آبی بولسه
 کو که گئی و یرده گئی فرشته لهر کونوب طورورلار محمد علیه السلام نك امت لهری
 الله تعالی حضرته گه ناله و زاری قیلوب توغذین قورقوب او جاح دهن امید
 ایقوب دعا قیلدقلارنده آنلارنک دعاسینه آمین دیگهی مزلهر دیوای عزیز
 قرداشلهر بو مجلس ده حاضر و ناظر اولان بایلاز و فقیرلهر و مسکین لهر زنهار
 اوشبو عید کونلهرنده خدای تعالی گه زاریق برله دنیا ده شرح شریف اوزره
 استقامت اوچون بلا و فتنه لاردهن ایمینک اوچون و اوغل قزلار گزه بویله
 استقامت و علم نافع طلب ایروب آخرتده خدای تعالی نك دیدار ینه و صول
 اوچون چوق چوق دعالار قیلغایسزلار شایدکه فرشته لارنک آمین دیمه کنه
 راست اولوب الله تعالی قاعنده دعالار گز قبول اولغای (ای مؤمنلهر اوشبو
 رمضان آبی غایت شریف و محبوب آیدور نك کم ییتمهر علیه السلام ایدی
 اگر امتلهرم بلسه لهر ایدی بو رمضان آیدنا نه کرامت واردور هر آینه حق
 تعالی دهن تله ایدی هر کون رمضان آبی بولسه ایسی دیوصحایلار صور دیلاز
 یا رسول الله بو رمضان آیدنه نه کرامت لهر واردور ییتمهر علیه السلام ایدی
 چاقاسکم شریف رمضان آیدنک وّل کیچ سی بولسه عرش المندهن بر ییل
 ایسه بارجا او جاحنک آچ لارن تبراتور حورالعین لار آنی کوروب نیتور
 لهر یا رب بزله رنی اوشبو رمضان ده روزه طووقوچیلار گه جنت قیلغای ایدنک

دیگه بهر هر کم اوشبو رمضان آیندا بیش وقت نمارلارن اوتوب بهر هم تلی غیبت دن و یالغاندن صاقلا بروزه طوتسه حق تعالی اول کم ایرسه که اوجا حده حورالعین لار ویره که ابدالاباد آنک ابله مشرف اولا حورالعین اوزارنده یتمش درلو حاله لر بر ساعتده یتمش توسده کررنه و هر بر حورالعین نك یتمش تحتی اولا قزل یاقوتدن و هر تحتنک اوزرند. یتمش دوشک اولا باطنی استبرقدن و ظاهری نوردهن اولا. ای حاضر جماعتی بلک زله ر فطر صدقسن و یرمک ابله الله تعالی امر قیلدی نینک کم بئمبر علیه السلام ببوردی (ادوا صدقة الفطر هی واجبة) یعنی اوتسه کزله ر فطر صدقسن اول فطر صدقسنی واجب دور دیدی (فالها سبب خلاصکم عن السعیر) بس حقیقده فطر صدقسنی و یرمک سزله ر نك خلاصک زله ر سبب دور سعیر تموغدین دیدی (یته حدیث شریفده کلشن ور) (من صام رمضان ولم یؤد صدقة الفطر کان صومه معلقا بین السماء والارض) یعنی برمن روزه طوتسه رمضان شریف آینی و فطر صدقسن و یرمسه اول من نك روزه سی بر ابله کوک آراسند، آصلنوب طورور دیدی یته نیتدی بئمبر علیه السلام (من اعطی صدقة الفطر کان له عشر خصال) یعنی برمن یرسه فطر صدقسن بولور اول من که اون تورلی فاند، اول آزاد بولور تموغدین. ایسکنچی پاک بولور بارچا گنه لاردان آناد، یا کاتو غوش نیک. اوجونچی قبول بولور طوتقان روزه سی الله تعالی حضورنده دورقچی واجب بولور اول من که اوجماح. یشنچی قبول قبول الله تعالی اول من نك اوشبو یل اچنده قیلغان ایذگی عمل له رنی. آلطنچی شفاعت قیلور بئمبر علیه السلام قیامت کونند. یدنچی اوتور اول من صراط کوپرنندین یالترغو چی یاشن نیک. سیدگزنچی رد اولماز طوتقان روزه سی. طوقرنچی اغر کارر میزاندده ایذگی عمل له ری. ارننچی بو یار الله تعالی اول من نك اسمنی یارزلار دفترندهن یازار آنک اسمنی ایذگی له ر دفترینه (بس آنداغ اولسه آرزوسه له رده صار اناق قیلوب فطر صدقه لار کزنی کامل و یرمه یوب با ایه

بلسکل و یرمه یوب الله تعالی حضر قند، بو قدر رحمت و ثوابلاردن محروم قالما غای سزلار (نی او کونچدور شول کشیلهره بو فانی دنیا نیک مدنی قزغانوب ساراناق قیلوب اوزله رنی بورچدین یولمازلار و آزره سه له رنی زیان صاب نادانلق برله اوزله رینه کوب زیان قیلغانلارنی بلمه زله ماللارندین زکاة و ایکن له رندن عشر و نذرله رند، وفا قیلما یوب دنیا فایده لارندن و آخرت ثواب لارندان محروم قالورلار حق تعالی اوز فضل عنایتی برله کوا کده ن قرآن ایندر دی پیغمبر علیه السلام اوزرینه، و اول قرآن شریفندن و پیغمبر یمز نیک حدیث شریفله رندن و علما اتفاقلارندان مصنف و مجتهدله ر کتابلار تصنیف ایتدیلر و اول مصنف چفارغان کتابلارنی شریعت دیوب آتادیلار و اول شریعت ایله ن عمل قیلر و چیلارنی و اول شریعت اهانی کوا گلی برله ن دوست طرفتو چیلارنی مؤمن و مسلمان دیب آتادیلار و اول شریعت که انکار ایتکوجیلر نی شریعت اهانی دوشمان طو تقو چیلارنی کافر دیوب آتادیلار. بس آتارغ اولسه صاقلانگزلار شریعتدن طشره آیاق باصماقدان و شریعتنک بو برضی قویوب باش طارتماقدان و شریعت امرینه عاصی اولوب قیامت کوننده یوزله ر گنز قارا اولوب قوبارلماقندن شریعت اهله ن انکار قیلر و چیلارنک اورنی آخرتده ابدی جهنمده دور هدیچ قوتلماز اعاذنا الله تعالی من استخفاف الشریعة و اهله ا. ای عزیز قرداشلر باگنز واکاه اولگنز بونک نیک عید کونله رنده اوز گنز اخلاصگنز ایله جهد قیلگنز عید کونله رنده نه علامت و نه ثوابلار واردور فکر و حساب قیلگنز بو عید کونی خاصة عرصات کونیه اوخشا شدور قچانسکم عید کیچه سی اولسه شهرله رده زمانه کومر و کننی لبرغایلار و قیامت کونی اولسه آمانابه و صدقنا اسرافیل علیه السلام صورنی اور کای همه عالم خلایق بیهوش بولغا یلار نیچیک کم عید کونی بولسه خاق تمام عیدکه بارغایلار غریب و مسکین رسیده و نارسیده الوغ و کچوک بای و بوخسول بارچه سی حاضر اولغا یلار بعضی کواک طین ایله و بعضی یا کاطون ایله بعضی بسکی طون ایله و بعضی نفیس طون ایله و بعضی خدیس طون ایله اولشانداق

قیامت کونی بولسه آمنا به و صدقنا خلايقنك اولان و آخري نني جمع قبلایار
 بعضی شاد و بعضی کریان بنهضسنك یوزی آق و بعضسنينك یوزی قارا بولوب
 بارغایار نیچك كم عید کونی بولسه ایل خلقی عید که بارغایار. بعضی آط
 ایله و بعضی یایا و اولوب اوشنداق قیامت کوننده بعضی یراق مزوب بعضی
 یایا و بارغایار و قیامت کونی حسابدان بوشانندان صوڭ بعضی اوچماحقه
 و بعضی تموغقه بارغایار بس اول کشیلر که دنیا اشندن اعراض یسدوب
 ایزگی عمل قیلوب دنیادان اوتدیلهر. عرصات میداننده یراق مزوب فرشته لار
 اوڭ وصول یانلارنده یولداس اولوب شادلق اوزرنده کیلگه نله و اول کشیلر
 کم دنیا اشنده حر یص اولوب آخرت اشندن غافل اولوب شیطان علیه لعنه
 و سوسه سی ایله ن نفس رضا لئن استه ب قیامت کوننده شرمنده اولوب ماڭ
 نوری اویاتلق و رسوالقی ایله ن باشلاری توبه ن و کوزله ری کریان اشله ری آ.
 و فغان ایله اولوب پشیمان و خسرانلقده اولایار آنداغ اولسه صاقلانکنز .
 یو فانی دنیا ایچون جه د ایله ن آلد کوزده کیله یك اولومکنزنی وه هم قیامت
 کوننده اولاجاق قانیغ لقلارنی کولمگزده ن چه اروب قیامت کوننده بوندر
 آه و فغانلار چیکه یه سز اهل عیدالکنزده ن و ادیله ر ا کوزه تگنر جماعت لار کوزه
 امر معروف قیلوب الله تعالی بیورغان عبادتله ر که بیور کوز ونهی قیلغان امر
 لارندن قاطی طیو ایله ن طیو کوز اوغلان لار کوزنی حرام او یونلارغه و حرام
 مجلسلار که بورمه کلهرندن منع لندر کوز الله تعالی ناک امرنده جان و باش و
 مال کنزنی قوزغانمیچه گل اجتهاد کوزنی صرف قیلو کوز و هر قایولار کنز
 جماعته نکنز تربیه سنندن صور الفوجی لار سزده ن و ادب علم یك لهرنی او گره آ .
 مه کده تقصیرک قیامت کنز حالده آنلارنک گناهلاری ارسنکنزه بولکله نه
 چه کدور نئسکم حق تعالی کلام شریفند. بیورور (یا ایها الذین آمنوا قوا
 انفسکم و اولادکم نارا و قوردها الناس و الحجارة) دیو بس آنداغ اولسه الله
 تعالی نك عذاب و قهرندن قورقوب جان و تن لار کوز ایله ن الله تعالی ناک

بپروغنی برینه کتورمه کده کامل اجتهاد ایدیگن گناه آتالیش شیاهردن
 صافلانگن آنک اوچون کم گناه قبلماق دنیا و آخرت عذایینه بیدررتسکم
 حق تعالی بیورور (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم) ظهر الفساد یعنی بوزفاق
 ظاهر بولدی آدم اوغلانلاری و حیوانلار آراسنده بولغوجی آچلق لاری کبی
 و ترکلمک لهرنک طارانجی کبی و صابولارده فائیده بولغانی کبی و آدم اوغلانلاری
 آراسنده ابن گیمک و شفقت لهر بقون فسادلار کوبه یه کی کبی (فی البر والبحر)
 یعنی یاپانلارده صحرا لارده دخی دریا لارده اولغوجی ابل لهرده ، یا که نذحقیقت
 دریاده آنک اوچون کم فساد و معاصی و ضلالت آدمیلر آراسنده کوبه یه کی
 سبیلی دریا و صحرا ده اثر قیلدی الله تعالی گناه شو مانع داز رحمت یه و لاری
 منع قیلدی و یغمور یاغسه هم ضرر لار و یردی هر قانچن یغمور اولماسه صحرا
 ده اولغوجی جانور لار اوشنداق دریا اچنده اولغوجی مخلوقا لهر ضرر لار لار
 اولسه کیره ک (بما کسبت ابدی الناس) یعنی آدم اوغلانلاری کندیلرینک
 اختیار یله و قول لاریله قیلدقلاری فساد و معاصیلر سبیلی (لینه یقهم) البته
 طانور اول فساد شو مانع الله تعالی دنیاده ترکلمک اسباب لاری طارقیلماق برله
 (بعض الذی عملوا) یعنی کندن اختیار لاریله اشله دکله ری شر و فساد اشله رینک
 بعض جزالاری (فی الدنیا) بوطاط و تما قسلق دنیاده آخرت عذایینه اولاشما
 سدرن اول (اعلهم یرجعون) یعنی الله تعالی بو آچلق و طارقلاری یردی
 الله تعالی دنیاده و آخرتده اولاچاق عذاب لار ندان قورقوب توبه استغفرغه
 کیلسونلهر اوچون (بس ای مسلمانلار آنداغ اولسه لازم دور هر قیومزغه
 الله تعالی نسک در گاهنه توبه و تضرع ایتوب اوتسکن گناه لاریزه پشیمان
 اولوب و او کونج قیلوب قالیش عمر عزیز لهر مننک قدرنی بلوب الله تعالی نک
 امری ایلن و رسول الله نک طریق اوزره عمل قیلماق اجتهادنده اولغای ایدک
 یهنه بر برمنگه دین قرداشلیک شفقتن ایتوب امر معروف و نهی منکر قیلوب
 شونی عادت ایتسکی ایدک یهنه بر برمن آراسنده شر و فساد و بعض و سسد
 لهرنی قویوشوب آرار مننی مصلحتک کبیلرور و شونی اجتهاد ایدسکی

ایندک حرام مال و حرام نعمت‌ها بر می‌کشد و بر بر من آراسنده ظلم‌هاقی قیلماقدان
 و حاکم‌ها رشوت ابله مظلوم‌ها رنی ضایع قیلماقدان ایندک صافلانغای ایندک اگر
 بر مسلمان گناه قیاسه تحقیق اول مسلمان جمیع عالم خلیفه خدایات قیلدی
 الله تعالی قاشنده جمیع مخلوقات اول گناه قیلنوجی بسنه که دعواچی له ردور
 آنک او چون اول بنده‌نک گناه شوهانی سببندن الله تعالی رحمت یغمورلارنی
 منع قیلور و طاراقده قیلور رزقلارنی و حیوانلار رزقنی صول زمانده اول
 گناه قیلان بنده توبه نصوح قیلانچه آنداغ اولسه نی او کونچدور که بزیم
 کبی بنده‌ها که تون کون ساعت بساعت بلکه منوت بمنوت اشله رمن شر
 و ضلالت اولدی اشله کمز گناه‌لارنی اصلا فکر قیلما اینچه نفس که وشیطان
 وسوسه سینه آلدوب ایچنه رمنی ضرور اقی و کینه‌ک و امض و حسدک و باطل
 ایله ن طواتروب و خاتونلار من امرینه بشیطان علیه الله امرینه بوی و یرب
 الله تعالی امرینه عاصی اولوب رحمة‌دهن یراق اولدق ظلم نفسمن خوش و یارغنی
 اشله ر کوزدکی امرله رنی عبادت ادرنده بلوب الله تعالی نیک امرن و رسول
 الله‌نک طریقنی بیدوق اشله کمز شر و فسادله ردن کوزله رمنی یوموب
 غیبه‌له رنک احوال‌له رنی کوروب و نیک شروب و آنلارنک عیب‌له رنی کوروب
 کند احوال‌له ردن خبر سن اولدق بلکه اشله کمز شر و فسادله ری اینگی
 عمل‌له ردن صایدوق الله تعالی خلق‌لارندن صافلانماز اولدق عالم‌له رمن که عزت
 و اولوغ‌لار من که حرمت و کچیک‌له رمن که شفقت قیلماز اولدوق اهل و عیال‌له ر
 من که امر معروف و نهی منکر قیلوب حکم‌له رنی او گره تسمه ز اولدوق و
 خاتونلار منی حرام مجلس‌له ر که یورمه کدن منع قیلماز اولدوق اول سببندن
 الله تعالی اوستمه زه تورلی بلا و فتنه‌له ر صالدی و ظالم حاکم‌له رنی اوستمه
 مسلط قیلدی هیچ کیره که ز دور که کندومزدهن غرنی هلامت ایتمه ک تورلیک
 فتنه‌له رنی اویغناق و چیلار دور دیو بو جمله ظلم نی داد و شر و فساد کندولار من
 اشله کمز افعال قباح و اعمال فضایح ارمزده ندور غریه نسبت کیره کد گلدور
 آنداغ اولسه لازم دور که جمیع اعمال قباح ارمزه توبه و استغفار ایدوب

الله تبارک و تعالیٰ کہ زاریغلاب تضرع ایتمهک الہی بو فقیر و اعظانی ہم و عظ طاکلا
 غوجینی ہم بارچا مؤمن و مسلمانلارنی و جمیع امت محمد علیہ السلام نیک ترفیق
 چراغمنی قول لارمزغہ و یروب دنیاده ایمان اخرصلو و مزده ایمانمنی شیطان
 دلمہ اللعنه شرندن صاقلاب آخرتده دیدرک ایله مشرف قیلمای ایدک آمین
 بحرمة سید المرسلین .

✽ عید اضحیٰ یساننده ✽

قربان عیدی عید فطر کبیدور اکن قربان عیدی کونی عید نمازندهن
 مقدم آشاماساق ہم اچہسک مستحبدور اما عید قربان کونله رندہ عرفہ کونی
 نیک ایرته نمازندان حساب ایدوب یگرمی اوچ فرض نمازلارنیک صو کئنده
 اگر اول فرض نمازلار جماعت ایله اوقلسه لار اوشبو کیله چه کده گی تسکیر
 لرنی نه ایتمهک واجبدور اما بالغز او قوجیغه مستحبدور تسکیرلر اوشبو دور
 الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر ولا الحمد اما بو
 کونله رده نصابی مالک بولمال کشیکه قربان چالماق واجب اولور قربانی اوچ
 کونگه قدرلی چالماق درستدور اما عید کون چالماق افضلدور ہم ایکنچی
 کونی شولایوق عید قربان وقتی عید فطر وقتی دور قربان چالغانده بو دعائی
 اوقیه (اللهم هذا منك و اليك ان صلوتی و نسکی و عیبای و مماتی لله رب
 العالمین لا شریک له و بئذک امرت و انا اول المسلمین اللهم تقبل هذه
 الاضحية من فلان بن فلان بسم الله الله اکبر دیب بوغازلایه .

✽ خطبة عید اضحیٰ ✽

بسم الله الرحمن الرحيم الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله و الله اکبر الله
 اکبر ولا الحمد سبحان من تطابقت الاجابة في ذات الامز والجلال وتناطقت

الادلة بصفاته بالذكر والسكامل . و يخف على قدرته انشأ السحاب النقال .
 ويرجف من خيفته المسبحون له والاصال . الله اكبر الله اكبر الخ سبجان
 من سبحت له السموات والارض والحجر والمدر والاشجار والجبال والشمس
 والقمر والنجوم والافلاك والحساب والمياه والرمال . وان من شئ ألا يسبح
 بحمده لا اله الا هو عالم الغيب والشهادة الكبير المتعال . الله اكبر الخ .
 الحمد لله المتوحد بالعظمة والجلال . المتفرد بالوحدة والسكامل . الذي تقديس
 ذاته عن الشرك والزوال . و تشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له
 الموصوف بالجلال والجمال . و تشهد ان محمدا عبده ورسوله صاحب السيف
 والقتل . صلى الله عليه وعلى آله واصحابه خير صحب وآل . خصوصا على
 الامام الصادق في الاقوال . والمصدق لها به صدق الاعمال . خليفة رسول الله
 بلا قيل وقال . امير المؤمنين ابى بكر الصديق السابق في الصدق و اعقل
 اهل السكامل وعلى الامام تاج السكامل وطراز الجمال . وناصردين الحق
 بالقول و الفعال امير المؤمنين عمر الفاروق بين الحلال والحرام . و على
 الامام جاع القرآن و مفرق الاموال . و مجهز الجيش العسرة بالنوال امير
 المؤمنين عثمان ذى النورين قاتل محاسن الاقوال . وعلى الامام قاتل الكفرة
 والظلمة وصاحب الاقبال . والعلم والقنال . وشمس بروج السماء والفصاحة
 والافضل . امير المؤمنين على الرضى الوفى الحسن المقال والحميد الخصال .
 وعلى الامامين الخ و على المشرفين برفعة الاساس . المطهرين من القدم الى
 الراس عميه الشريفين حمزة وعباس . وعلى جميع فرق المهاجرين والانصار .
 والتابعين الابرار الاخيار الاطهار ايها الناس اوصيكم بقرى الله . ونفسى اولا
 فاتقوا الله ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون . ايها الحاضرون اعلموا
 ان يومكم هذا يوم العيد والمزيد . للاحرار والمبيد . ويوم الامان من الوعيد
 عيد الابرار وعيد الاشرار . عيد للصالحين و عيد للظالمين عيد للذاكرين
 و عيد للمنافقين . ليس العيد لمن لبس الجديد . انما العيد لمن امن من

الوحيد. ليس ال عبيد لمن ركب المطايا. انما اليد لمن خفر له الخطايا .
 اعلموا ان يومكم هذا يوم ابتلى فيه ابراهيم ربه بذبح ولده. وامر ان يباشر
 ذلك الامر يده فلما اسلما وتله لاجبين ناداه الرحمن ان يا ابراهيم قد
 صدق لرؤيا انا كذلك انجزى المحسنين ان الله تعالى اوجب النحر على الاغنياء .
 وختم الاضحية منهم على البلقأ العقلاء . في ايام الزهراء والاحكام القرأ . عن
 اطيب الاموال . ودما ثها ثقلت في الميزان بلا قبيل وقال كما قال سالك المسا
 لك في المنهج الاعنى وناسك المناسك في عيد الاضحي . محمد المجاهد في
 سبيل الله على كل حال وناصر الامة بالقول والفعال . عظموا ضحاياكم
 فانها على الصراط مطاياكم . ولا اضحية على طفل ولا على مجنون ولا على
 مسكين و فقير . البقر عن سبعة والبعير ايضا عن سبعة واثنى من المعز عن
 واحد والجذع من الضأن عن واحد مجزات ولاذبح الابدع الصلوة الواجبة
 والذبح يوم النحر يومين بعده مقبول عندالله المتعال واجتنبوا في ضحاياكم
 العورأ والمرجا والمجفأ المريضة . وبادروا وسارعوا الى الخيرات و كبروا
 اعقاب الصلوات المفروضات . من فجر يوم عرفة الى عصر آخرايام التشريق
 في الروايات المعمولات . اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ذاك ومن يعظم
 شعائر الله فانها من تنوى القلوب بارك الله لنا واسكم في القرآن العظيم ونعمنا
 واياكم بالايات والذكر الحكيم انه هو الغفور الرحيم الجواد الكريم العلى العظيم .

﴿ خطبة ثانية ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم الله اكبر لله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله
 اكبر والله الحمد . نحمده ونستعينه ونؤمن به و نتوكل عليه ونرغب في كل
 امر لديه ونرجع في كل امر اليه . ونعوذ بالله من شرور انفسنا ومن سيئات
 اعما لنا من يهديه لله فلا يضل له ومن يضله فلا هادي له . و نشهد ان لا
 اله الا الله وحده لا شريك له و نشهد ان محمدا عبده ورسوله ان لا اولاد معه

یصلون علی النبی یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه وسلموا تسلیماً. اللهم صل
 علی محمد وعلی آل محمد بسعد من قام وقعد. اللهم صل علی محمد وعلی
 آل محمد بعدد من صام و سجد. صل وسام علیه وعلی جمیع الانبیاء و
 المرسلین وعلی ملائکک المقربین وعلی اهل طاعتک اجمعین من اهل
 السموات و اهل الارضین وارحمنا واحشرنا معهم برحمتک یا ارحم الراحمین.
 اللهم ارحم اخلفاً الراشدین والامراً الماضین الذین قضوا بالحق وكانوا یعد
 اون. اللهم اغفر لاهل الذنوب والمؤمنات والمسلمین والمسلمات الاحیاء منهم والاموات
 انک مجیب الدعوات وممیز البرکات ورافع الدرجات وقاضی الحاجات
 برحمتک یا ارحم الراحمین. اللهم انصر من نصر الدین واخذل من خذل الدین
 عباد الله ان الله یأمر بالعدل والاحسان وینأذی القرنی وینهی عن الفحشاء
 والمنکر والبغی ینظکم لعلکم تذکرون. اذکروا الله العلی العظیم الجلیل
 ینذکرکم واشکروه ینزدکم وامنقروہ ینفراکم ولذکر الله تعالی وتبارک
 اعلی واولی واعز واجل واهم واعظم واتم وا کبر •

﴿ وعظ فی عید اضحی ﴾

بسم الله الرحمن الرحیم. ای آدمیلر بلکنز اوشبو قربان عیدی و قربان
 یوغازلایق حق تعالی اوشبو کلامندین ذبت ولایزم اوامش دور. بسم الله الرحمن
 الرحیم انا اعطیناک السکوثر (یعنی حق تعالی حضرتتی ایدرآن حضرت علیه
 السلام غه ای محمد علیه السلام درست اسکده فضل عنایت مژدن بیردک بزسر
 گه کوثرنی اول کوثر دید کمز ایرانلردین سیدلردور (یا اینکه ینمبر اسکدور
 یا اینکه وحی دور) یا اینکه اسلام دور (یا که قرآن دور یا که برش وقت
 نمازدور) یا علم اسکدور اوستاذ دین او گره نما اینچه (یا که شرف دارین دور
) یا که معراج دور (یا که نسرت دور کافر لر اوزره) یا که اوشبو کوثر دید کمز
 اوجماح اچنده بر کوادر اول کواستک صوی سچکراک بال دین آغراق دور

سوندن صوقراق دور قاردین یومشاغراق دور کوبکدین و اول کولنک ایکی جانبی زبر جددور تاشاری کومشدین دور و بنجودین دور (فصل لربك) بس اول نعمتلرنک و اول نهرسه لارنک شکرانه سی اوچون ارته اگی نماز یعنی عید نمازنی آنک اوچونکم نماز بارچه نعمت لارنک شکرن جیفوچیدور (و نجر) تقی قربان بوغارلاغیل اس اوشبو حقی تعالی نیک آیت کریمه سی دلالت قیلور قربان بوغازلانقنک واجب اولماقینه بس لازمدور قربان بوغازلانق هر حاله یتدکه کم ایرسه قویماق روا دگلدور اول قربان بوغازلانقنی قویماق اوزیکه واجبنی قویماق کییدیر (ای مؤمنلهر وای مسلمان لار الله تعالی گه بندلک و رسول الله صلیه السلامه امنلیک دعواسین قیلانلار اگر راست الله تعالی گه بنده اولسا کز اول الله تعالی نیک بویروغن طوتاسز ترک قیلوب عاصی اولمایسز و رسول الله نیک سنقنی دوتاسز آنک یولنچه بویره سز و رضالنی استیاسز الله تعالی گه بنده و رسول الله امت اولاسز آز نهرساده صاراناق قیلوب و الله تعالی بویروغنی دوتمایوب بو ثوابدان محروم اولوب الله تعالی گه بنده و رسول الله غنه امت اولماقدن یراق اولمایسز (ای آدیدهر اوشبو کون عید کونکوز دور طوغز کون روزه طوتوب اونچهی کون قربان بوغازلانق حق تعالی قاشنده الوغ جبال آلور کونکوز دور تموغ اولدین قوتلوب اوچا حلیتی بولمق کونکوز دور آنک اوچون کم حق تعالی نیک فرشته لهری اوشبو کون هر مؤمن و مسلمان نیک قربان قیلغان یرینه حاضر بولورلار اول کم ایرسه نی بارلانیو تله رهر وقانی نیک هر بر قطره سی ساننجه مک شهیدنک ثوابن یازارلار بوکم ایرسه ده مؤمن و مسلماناق نشانسی وار ایمش دیب خوشالانسوب واروب حق تعالی قاشنده گواھلق ویرورلهر فلان قلنک تموغدین اوزن یولوی اوچون قربان قیلدی دیرلهر حق تعالی حضرتی نیتور اول فرشته لار گه سزله ر گواھ اولکوز یارلاندوم من اول بنده نی مینم امرنی یرینه کیلتر گه ناسگی اوچون یرینه ایدی بیغمبر علیه السلام اولوغلا کز قربانلنکوزنی یعنی قوتلوره کنی

بوغازلانگزلار بس دیرسنلکده اول قربانلقنک قانی تشارتلور میزانده آغری
یکلور بارچه گناهلاردان شکسزای آدمیلر اوشبو کونده اوزگزل اوچون
جهد اتموگزل الله تعالی بیورغنی قویوب محروم اولماتدان صافلانگزل کورمز
موسز پیغمبر علیه السلام بالالارنی قربان قیلماق استادیلر یخسی صغزلار و
سیمز و کورکم توله قران قیلدیلر الله تعالی گه بنده اولوب دنیاده ثابت
اولانلار بویله قیلدیلر کیچه و کوندوز طرشه دیرلارحق تعالی رضالعی استادیلر
(ای آدمیلر بلنگز حق تعالی ویردی مانی دنیاده کیره ک قدری فائیده آماق
اوچون وهم آخرتی صانوب آماق اوچون الله تعالی بیورغن برینه کیتور
مهک اوچون نی او کونچدور آنلاره کم الله تعالی بیورغن اشتهرلهز وبی وفا
دنیا مانی سارانلق قیلوب اوزلهرنی بورچدین یولمزلار آز نرسه نی زیانصا
نارلار اوزلهرینه زیان قیلانلارون بله زلار اوشبو ثوابدین محروم قاورلار
دنیاده ماللاردان زکات و برمایوب وایگن لهرندن عشر ویههوب ایذگو
لسکدن و ایگن لهرنک برکاتندن محروم و مغبون اولورلارنی او کونچ اول
کشی لاره کم حق تعالی نک بیورغینه قارشاق قیلوب ناراناق و بلکسزک برله
حیوانلارنی قربان قیلورلار وفتندن نلکهری یا صوگ بوغازلاب ویا ایتمک
اوچون بوغازلاب الله تعالی قاشنده بولغان قربان ثوابندن محروم بولورلار .
(ای آدمیلر بلنگز و آگاه اولنگز حق تعالی اوز فضل و کرم عذابندن
کوکدن قرآن ایندردی پیغمبریم محمد علیه السلام گه اول قرآن دهن و پیغمبر
علیه السلام نک حدیث لهرندن و علمالارنک اتفاقندن مصنف لهر کستابیلر
تصنیف قیلدیلر اوشبو یاد ایتلمش لهرنی شریعت دیب آطه دیلار اول شریعت
برله اش قیلانلاری مؤمن و مسلمان دیب آتدیلار و بو شریعت که انکار
ایده نلری و شریعت اهلی دوشمان دیرقانلاری کافر دیب آتدیلار ایمی
کم صافلانگزل شریعتدن طشره آباق باصماگزل شریعت بیورغنی کره کور
مهگزل و باش طارتماگزل هر نه شریعتده باردور حق دیب بلنگز هر نیچه

لابق کورنمه سده و هر نه شریعتده باطل دور آنی باطل کور کوز هر نیچه کور کم کورنسه ده بس باکنز شریعتده باطلنی حق صورتهنده کور گه ز گن و حقنی باطل کور گه ز گن شیطان دور نیچه و نیچه ابد گولهرنی بو وسوسه سی ایله خراب ایله ش دور نساك كم خراب طون کیوب نماز اوقسه و عید کولهرده روز طوقه گناه کار اولور و بونلار گرچه صورتهنده عبادت کورنسه ده و بونلاری عبادت کور گه ز گن شیطان دور نجه لهرنی یولدان حقه اردی و کو گلمنی قاراتوب ایماننی صویدی الیمان بالله تعالی و نچه آده یلهر وار دور کو گله رینه شریعت دوزلهر و قیاس برله قیلورلار و شریعتده نه دور ییورلش بلا زلهر اگهر بلمسه لهرده کو گله رینه قیاس لارینه مو اتق کلمند کیچون ایله کرا که ز بیله کره ک دیرلهر بس اول جماعتلهر هم ایمانلارند، ضرار اولوب اوغلی و قزلاری حرام زاده اداستق استعالی واردور و نیچه آدم لار واردور که بلارچه اش قیلماق کیردک هر نه اولسه ده بلارچه اولسون دیرلهر اول یول دخی شریعتده ن طشره بر یول دور آنک باشی تموغ دور شریعتنی قویوب اول یول ایله یور گه نلهر ده خی مؤمن و مسلمان دگل لهر دور و هر آدنک کو گمانده ایکی ده رجه واردور اول ایکی ده رجه ده ایکی تحت اولور بری یوقاری و بری توبه ن اگه یوقارو ده رجه ده کی تحت ده فرشته اولوب توبه ن ده رجه ده کی تحت ده شیطان اولسه شیطان دن چاره سی اولما یوب فرشته غالب اولوب ارل آدم نی شریعتده نیچ یور توب طاعت و عبادت تیلد زوب حق تعالی حضرتنه لابق اولور بولنی کور گه زلهر (نه گه یوغاری ده رجه ده کی تحتده شیطان اولوب فرشته توبه ن اولسا اول شیطان غالب اولوب اول آدم یول بودور دی یوب تورلو تورلو فسادلار و گناه لار اشله توب اوزینه یار بولد ش امدیب شریعتنی او گونه کتر من اوزی مسلمانم دیوب دعوی نیلور اما تیل گه اعتقاد یوقمور نیچه کافیلهر واردور نل لهری مسلمان نیچ سچوک اولور کو گله رنده ایمان و شریعت یوقانندن مسلمان

دیولامز (بس ای مؤمن و مسلمان لار هر نه کم قیدلور سنز الله اوچون قیلو کوز و ههرنی سوزلهز سنز شریعتی، اولسون تیل ایله دوست طوئوب کو کلمکزی ایله دیرشمان طوئماق اول. منافق علامتی دور و حق تعالی نیک فرض لارنی قویماق واجب لهرنی و سنت لهرنی اول. ایلماق و حق تعالی نیک ههر حق کم اوز کزده باردور آنی قوونکوز بارنجه قویماق و اگر اوز کزده کشی حق بولسا آنی اوتدین و یا که رضالانین چاره یوق دور آدم حق توبه ایله کچلمز پاک طوئوب کو کلمکزی تورلو ازیسنز فکر ایله طولدرماق و کوز له کزنی تورلی عبرتله قرانک عبرتله کوروب توفیق و هدایت استانک و طوغری اقی قویماک عقلکزه و مالکزه طایانماک آنلار اوچون تورلی گناهلار اشهب حق تعالی دن یراق اولوب اولوغ لنگزه اشانرب ضعیفلهرنی و مسکین لهرنی خور کورماک ضعیفلهرنک و مسکین لهرنک یاردهم چیسى الله تعالی در دنیا اوچون راستاقی یرتماک دنیانی جمع قیلوب باقی قالدورم دیب اوللا ماک نیچه و نیچه پادشاهلار و ملک دارلار و آغالار و عقل لی لار وفات اولمش دنیادور مال و ملک و قردرش هیچ رسی اولمدهن قالمش یوقدر اولمگندهن صونک تریلوب آندا باروب اوز عمل لهرنک شوملغن کور که دنه صونک تریلوب توبه قیلوب عمل قیلماق یوقدور بس ایمدی ترک وقتکده و فرصتک باروقتنده جهد ایدک حق تعالی نیک بویرغنیچه و محمد رسول الله نیک یوانچه یورک عمر عزیز کزنی قدرنی بلک اولمدهن بورون ملک فولکزده بار وقت آخرانی صانوب آلتک ملک کیتککچ نه قدر اجهتله قیلما کزده بولماس وهم عزیز عمرله کزنی بر باد برمه کز نفک کز آرزولارینه دائم اولما کز ساچکزنی صاقلمکزنی آغار توب کو کدل له کزنی تورلی گناهلار ایله قارالما کز آنک اوچون کو کدل حق تعالی نیک قارار یریدور حق تعالی یورغنی قویوب تورلی گناهلار اشهب تورلی رسوای نفلار حاصل ایدوب توبه کزده محروم اولوب قارا یوزلی بولوب ایسمانز کچمکز صو کزه کوب نر کونجهلر بولور هم

بايلىقكۇرغە اشانما كۆن نىچە و نىچە آغلارنىڭ و قوتلى لەرنىڭ ئولوم مويون لارنى ئوزدى اميدلەرنى كىسدى اشلەرنى تمام قويدى بالالارنى يتىم و سويىكلو جفتلەرنى طول قىلدى نىچەلەر سرائيلار دوزىدى اجىنە كره آلمادى و نىچە شىبلە و قىيلا قىيلايم دىدى بلە آلمادى بس مۇەن و مسلمانمىز دىرسىز مسلمانلق نىدوكن بىلگىسىز مسلمانلار اشنى قىلغىسىز آتۇڭىز مسلمان اولوب كىرلىك ايله عمر كىچىرمە گە يسىز ئولومنى خاطر كۆزدەن كىتەرمە گە يسىز آخرتدە كىرەك نەرسەنىڭ ياراغنى قىلغىسىز اولەر كۆزنى ئوزوب مسجدلەر كۆزنى خراب طوتمما غايسىز اھلىكۆزە اش اولوب يىخشى لەرە طارقاغىسىز علم اھلىنى خور كورمە گە يسىز شرىعتچە هر نه دىسەلەر راست دىب بىلگىسىز يالغانغە دوتوب ايمانكۆزە ضرر و جفتكۆزە طلاق اولماقدان صاقلانغىسىز و اماملار كۆزنى عزىز طوتمقايسىز سوزلەرن قىبول ايتكەيسىز قىامت كونى اولدەدا اماملار كۆزنىڭ علمى آستىدە قوبىلغىسىز يىخشى سوزلەرنى طوغرى ئىدەتكەنلەرى اوچون سو كەمە گە يسىز اوز كۆز سلامت و تىدە شېرت آ لا طورغان عبرتى اورنلارغە باقوب عبرت آلغىسىز هر عملكۆز بۇلغۇچى دور قىامت كون گىناھكۆز اىكنا كوتەلرئوب قويلغۇچى دور آنى آ كۇلاغىسىز كىچە و كوندۇز ايسىر شىطانغە جفت بولماغىسىز بر بر كۆز آراستىدە حسد و كىنە دوتوب عمللەر كۆزنى اوظقە ياقما غايسىز و بر بر كۆزنىڭ گىناھن بولمايسىز و مظلوملەرە ظلم قىلوب ئوابكۆزنى آ كىنا و يروب گىناھن ارستى كۆزە بۆكلەمە گە يسىز قارتلارە حرمت قىلوب ياشلەرە رحىم قىلغىسىز اھل عىبالكۆزە ادب او گره تىكەيسىز قىامت كون آنلار اوچون سىز سۇال نىلدىرسىز و كورشى لەر كۆز ابلە خوش تركلك قىلغىسىز آنلارى رنجتېب دو كۆزنى صورقندە قويماغىسىز يتىم لەرە و مسكىن لەرە شفقت كوز كۆز ابلە قاراغايىز خصوصاً اوشبۇنىڭ تىك عىد كۆملەرنىدە آنلارنى رنجتېب عرش الرحمننى تىترەتتەمە گە يسىز بس اوشبۇلار كىم ياد قىلمىدى هېچ برمىزدە بوقدورونى او كونسىچ بۇلەرە كىم طشەزنى بىىزىدك اجزنى تورلى فسكرا ابلە

طولدوردق حق تعالی حضرتنه نه یوز ایله وارغایمز ونه جواب بپرگیمز بس شونک اوچون درکم الله تعالی اوستمزه تورلی تورلی فننه لهر صادی اوزمز دن برکاتنی آلدی و ظالم تورمه لرئی اوستمزه ابروکی قیلدی دنیاده جزا مز بودور آخرنده الله تعالی حضرتی بلور حالمز نه اولاچاندور مگر اول اله العالمین اوزی عفو ایله الهی بارچا امت محمدگه توفیق و هدایت بیروب آخر صولوومزده ایمانمزدن آیرمای دوانکنئی روزی قیلغل آمین یارب العالمین آمین •

﴿ هەر آیده اولغان تبرک یرام لار ﴾

محرم اوّل کونی یل باشیدور (اوننجی کونی عاشوره بارامیدور عاشوره دیب و جاتسمیه سینه سبب شول خدای تعالی اون پیغمبرنی اون کرادت ایله ن اکرام قیلدی یعنی حرمتله دی • ابراهیم علیه السلام دنیاغه کیلدی عاشوره کوننده • ههم شول کونده خدای تعالی قوتقاردی نمرود او طندان • ابرکنچی موسی علیه السلامنی قوتقاردی دوشمان فرعون دن شول کونده فرعوننی غرق قیلدی خدای تبارک و تعالی نیل مبار کده عاشوره کوننده اوچونچی ادریس علیه السلامنی عاشوره کوننده مکان علین گه کوتوردی خدای تبارک و تعالی اوزینک کرمی ایله ن (دورکنچی ایوب پیغمبرنی قوتقاردی قورتلاندان عاشو ره کوننده) یاشنچی عیسی علیه السلامنی کوکسه آشدردی خدای تبارک و تعالی عاشوره کوننده (آلتنجی آدم علیه السلامنک توبه سنی قبول قیلدی عاشوره کوننده) یدنچی نوح علیه السلامنک کیمه سی قرارلاندی جودی طاعینه (سیدگزنچی سلیمان علیه السلامنک پادشاهدن قایتاردی عاشوره کوننده) طوغزنچی یونس پیغمبرنی بالق قارتندان چقاردی عاشوره کوننده (اوننجی یوسف علیه السلامنی قاوشدوردی یعقوب علیه السلام ایله ن عاشوره کوننده) بس بولای بولسه هر قابومزغه تیوش بو عاشوره بارامنی تمظیم

آنکه کریم قیلورغه توری صوم صدقه هم یتیم و فقیرلهر که شفقت ایلهن (ودخی عاشوره کوننده یاراتدی خدای تبارک و تعالی جبرائیل علیه السلام نی میکائیل علیه السلام نی اسرافیل علیه السلام نی) دخیده عاشوره کوننده عرش کرسی نی یاراتدی قلم نی کوکله رنی یرلارنی اجماح لارنی طوبی آغاجی (دخی یتیم برمن محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم نه یتیم دور ر من عاشوره کونن حرمتله ب روزه طواتسه خدای تبارک و تعالی اول من که نصیب ایتهر جمیع ملائکه لهر که اولغان ثوابی دخی یتیم برلهر که هم مرسل یتیم برلهر که شهیدلهر که صالح لارغه اولغان ثوابی (دخی حضرت عائشه رضی الله عنها نه یتیم دور یتیم بر علیه السلام دهن ایشتهوب کمدکم عاشوره کوننده یوز رکعت نماز اوقسه اول کشی اولسه آنک قبرن طولت زورور خدای تبارک و تعالی مسک و عنبر ایلهن دیب یعنی خوش ایس ایلهن نماز اوقوی اوشبو طریقه چه دور هر رکعتنده الحمد سوره سی دهن سوک اوچ مرتبه نل هوالله احد سوره سن اوقور نماز سو کونده سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر لاجول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیب یتیم مرتبه نه یتیم دور (دخی کلمه الاستغفار نی یتیم مرتبه (دخی یتیم بر علیه السلام که یتیم مرتبه صلوات نه یتیم دور (دخی عاشوره کوننده قرداشی ایلهن کور شور که یتیم مرتبه هم صدقه برو یتیم دور فقیرلهر که طابقان نه رسه سی ایلهن هم ذا کرلهر عالم لهر مجلسنده اولورغه کیردک (دخی عاشوره کوننده بره اون کشیکه سلام بیرسه گویا اول کشی دنیاده اولغان جمیع مسلمان لار غه سلام بیرگن ثوابی تابا: (دخی بو عاشوره کونند بر یتیم نلک باشندان سییاسه خدای تبارک و تعالی اول کشینی آخر آمده کونته زور آئنده اولغان توگی حسابنچه صدق رسول الله العظیم فاتح الجنان من نفسه)

❦ فی شهر صفر الحیر ❦

بو آیده بایرام یوقدور بو آیده یتیم و عطف باردور مجالس الشهورده بیان

ایندی صفر آینه شو ملانمق کذب محض دور مذلانکاح ایتمدی وسائر ساحل، شروع اتممک شومدور موندان اشله ردهن صفر آینه، صاقلانمق نساک اصلی یوقدور قول الله تعالی المقدر لا یغیر ما یدل القول لدی قیچان تقدیر اوز گهر سون قیچان الله تعالی نیک سوزی آلو شسن الله تعالی نیک سوزی بر بولور بو آیده شو ملانمق هم شو ملانمقان کشی بدبخت دور امام غزالی دن سوال ایتمشهر بدبخت نینداین آدم دور امام غزالی حضرتلری جوابده نه یتوب دور بدبخت آدم شول شو ملانوب خلقناک خاطرینی صیوب الله تعالی که عاصی اولور نقل من حسین الواعظ • دهخی صفر آینه یعنی ۲۸ نجی کونسنده ییغمبر علیه السلام حضرت ابو بکر بلهن مدینه که هجرت قصدی برلهن مکه دن حقد یلار •

❖ ربيع الاول ❖

یغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم طوغدی ربيع الاول نیک اون ایکنچی کیچمسنده اسمی شریفی تور اتده احمد لانی احمد امتی من النار زبورده الماحی لا نه محی بی حیده الاون انجیلده اسمی شریفی احمد قرآن عظیمده محمد فی اهل السماء والارض آتاسی نیک اسمی شریفی عبدالله باباسی نیک اسمی شریفی عبدالله مطالب •

یغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم طوغان کیچمده خدای تبارک و تعالی امر قیلدی جبرائیل علیه السلام که ندا ایلهن بس جبرائیل علیه السلام ندا قیلدی کونک یر اهلینه هم جنت صاچی لارینه جنت نیک زیتون آرتدوماق ایلهن هم فرشته لرینه تسبیح ذکرنی آرتدوماق ایلهن • دهخی یغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دنیاغه کیلگن کیچمده هر بر یت خانه لارده کی اصناملار یقلوب توشدیلهر سجده قیلما نلاری حالده وخرت ساجدا وصارت

الاصنام كلها منكوسة على رؤسهم دخی رسول الله نك باباسی عبدالطلب
 ایدة دور دن بولدوم شول کیچده کعبه شریفده اصنام لار کلسی یقلدیله رسجده
 قیلغان لاری حالده (دخی اشهدوم کعبه نك جارانندهن بر طاوش یقول ولدالنبی
 المختار الذی بهلك بیده اکثر یطهرنی من هذا الاصنام ویأتی بعبادة المالك
 العارم دخبده رسول الله علیه وسام دنیاغه کیله اصدن اول شیطان لار کو ککه
 آشقانلار هم فرشته لهر نك ذکرن تسیحون حدیثون اشکانه ریدع الاول
 نك اون ایکنچی کیچه سن آشماقچی اولغان لار آشا؛ الماغانلار آشا؛ الماغانچ
 شیطان علیه اللعنه لهر جیلوب ابلیس علیه اللعنه که ایتدکن لهر عجب بو کیچه
 کو ککه آشا آلامدوق نه قدر طرشوب سبب نه دور دیب ابلیس علیه اللعنه
 شیطان لاردان بو خبرنی اشک-کاج مغموم اولوب بیسک قاطی آواز ایلان
 قچقردی جمیع اعوانلاری جیلوب ایتدیلهر یا مالک بو قدر قاتی قچقر و کما
 نه سبب بولدی بولارغه ابلیس علیه اللعنه جواب بیردی قچقر و منک سببی
 شولدر اعوانلارم کو ککه آشا؛ الماغانچ تعیین بیلمدم آخر الزمان
 بیغمبری دنیاغه کیلگن دور دیب، فی قاینولی او کنا-بیج حسرت از نك لات
 منامز بوقته چنار آ نك اوچون دنیا طولار ایمان اسلام برله و نك صو کذا
 شیطان علیه اللعنه لهر دن برسی طوروب جواب بیردی یاسیدغم یه نفد کنی
 خوش توت بزلار آ لار آراسندا بولورمز آ لارنی ظلم اتق حسدک یخلک
 هم دین لهرینه ضرر کیتوره طورغان نرسه لهر ایلهن اشوقیلورمز دیب بعد
 ابلیس علیه اللعنه کیلدی نفسی قرار تابدی ریدع الاول نك او زایکنچی کیچه
 سنده اولغان خاصیتی یازوب بتدر که ممکن تو کدل خاصیتی کوبدور تفصیل
 وعظ کتابلارندان قارارلاره بس معلوم اولنه که مونداین خاصیت لهر بولاج
 بو کیچده عاقل و بالغ مؤمن اولغان آدمه لهر که بو بیچه نی رایه قیلورغه
 تیوش عبادت خیر احسان یتیم لهر که شفقت ایلهزه نقل ایدلدی بحسب الشهورده
 حضرت آمینه بیغمبر من محمد صلی الله علیه وسلم که بو کلو اولدیغی بعدنده

طوغز آينده توش كوردى اولگى آينده توشنده بر اوزون آدمنى كوردى
 بشاره بىردى حملنده گى بالاك سىدالمرسلين ديب اول آدمدهن صورادى
سز كم ديب اول جواب بىردى آتاك آدم ديب عربى (ففى الشهر الاول
رايت رجلا طويلا فقال ابشرى فقد حملت سيد المرسلين فقلت له من انت
 فقال ابوك آدم) ايكنچى آينده يهنه توش كوردى رسول الله نك آناسى
 آمينه بر آدمنى دخى اول آدم سيونچ بىردى سيدالواين والاخيرن ديب يهنه
 حضرت آمينه نه يزدى سزله ر كم سز ديب اول جواب بىردى شيت ديب عربى
(وفى الشهر الثاني قال ابشرى فقد حملت بسيد المرسلين والاخيرن فقلت له
من انت قال شيت) دخى اوچونچى آينده توشونده سيونچ بىردى يو ككك
النبي الكريم ديب يهنه صورادوم سز كم ديب جواب بىردى اوح ديب عربى
(وفى الشهر الثالث قال ابشرى فقد حملت بالنبي الكريم فقلت له من انت قال نوح)
 دورتنچى آينده يهنه توش كوردى توشنده سيونچ بىردى اول ايتدى يو ككك
 السيد الشريف والنبي العفيف ديب يهنه صورادوم سز كم ديب جواب بىردى
 ادرىس ديب عربى (وفى الشهر الرابع قال ابشرى فقد حملت بالسيد الشريف
 والنبي العفيف فقلت له من انت قال ادرىس) بشنچى آينده كوردى اول دخى
 سيونچ بىردى يو ككك سيدالبشر ديب من صورادوم سز كم ديب اول جواب
 بىردى هود ديب عربى (وفى الشهر الخامس قال ابشرى فقد حملت بسيد
 البشر فقلت له من انت قال هود) آ لطنچى آينده يهنه توش كوردى يهنه بر
 آدم سيونچ بىردى يو ككك النبي الهاشمى ديب من ايتدم سز كم ديب جواب
 بىردى ابراهيم ديب عربى (وفى الشهر السادس قال ابشرى فقد حملت بالنبي
 الهاشمى فقلت له من انت قال ابراهيم) يدنچى آينده يهنه كوردى يهنه بر آدم
 سيونچ بىردى يو ككك حبيب رب العالمين ديب يهنه صورادوم سز كم ديب
 جواب بىردى اسمعيل ديب عربى (وفى الشهر السابع قال ابشرى فقد حملت

بحبيب رب العالمين فقلت له من انت قال اسمعيل سيدگزنجی آينده يه نه كور
 دى يه نه بر آدم سيونج بيردى يو كك خانم اليندين ديب يه نه من صورادم
 سز كم ديب جواب بيردى موسى ديب عربى (وفى الشهر الثامن قل ابشرى
 فقد حملت بخاتم النبیین فقلت له من انت قال موسى) طوغزنجی آينده
 دخى كوردى بر آدم سيونج بيردى يو كك محمد ديب يه نه صورادم سز كم
 جواب بيردى عيسى ديب عربى (وفى الشهر التاسع قل ابشرى فقد حملت
 بحمد فقلت له من انت قل عيسى صلوات الله و سلامه عليهم اجمعين رسول
 الله دنياغه كيلور آلدندان ألوغ كوركهم قوش كيلوب آمينه نك تور صاغون
 سپادى بعد رسول الله دنياغه كيلدى مستقيما اى خرج بقدمه السكرية و لم
 يخرج مذكوسا اشارت الى انه صلى الله عليه وسلم لم يزل قائما فى حدود الله
 ثم تكلم بكلام فصيح وقال الله اكبر الله اكبر الله اكبر الحمد لله رب العالمين
 اشارت دور آياق ايلهن طووي هيچ زایل بولماس الله تعالى چكلا كندهن طش
 دخى سوزلدى فصيح سوز ايلهن سوزى اوشدودور الله اكبر الله اكبر له
 اكبر الحمد لله رب العالمين ديب .

- (ولد الحبيب وخدمه متورد . والنور من و جنا ته يتوقد)
- (ولد المتوج بالكرامة والبهاء الطاهر الشيم الكريم السيد)
- (جبريل وافى ذلك امه . فى ثرى طير والملائكة تشهد)
- (بجناحه مازال يمسح بطنها . فبدأ النبي الهاشمى محمد)
- (قالت ملائكة السماء بأسرها . ولد الحبيب ومثله لا يولد)
- (يا عاشقين تولهوا فى حسنه . هذا هو الحسن الجليل المغرد)
- (نقل من نزهة المجالس من نفسه)

﴿ ربيع الآخر ﴾

بو آيدا يش وعظباردور اولكسى رسول الله نك شفاعتى حفته ايسكنجيسى

رسول الله وصیتی حقنڈا (اوچونچسی جنت اهل لہری حقنڈہ) دورتنچی
 فی النظرة الاسلامیة والحُتان (یشنچی جو مدارق حقنڈہ مجالس الشہوردہ
 یش و عظ یشی سی مذکور دور •

﴿ جمادی الاول ﴾

کنہ بو آیدہ یش و عظ باردور یشی سی مجالس الشہوردہ مذکور دور
 اولگسی نعمہ صحت دور ایکنچی فی فضیلة نورالایمان (اوچونچی فی الحب
 و البغض فی اللہ) دورتنچی فی فضیلة العبر والشکر (یشنچی فی فضیلة التتوی
 بو آیدہ، ایرام بوقدور •

﴿ جمادی الآخر ﴾

بو آیدہ دخی یش و عظ بار اولگسی فی العلوۃ الخمس ایکنچی سی فی
 ذم تارک الصلوۃ (اوچونچی سی فی قصۃ اصحاب الفیل) دورتنچی فی فضیلة
 الانفاق فی سبیل اللہ تعالیٰ (یشنچی سی فی حسن الخلق بو آیدہ ایرام بوقدور
 مجالس الشہوردہ مذکور دور بو جمادی الآخر آیدہ ابوبکر رضی اللہ عنہ
 وفات تابدی خلافة حضرت عمر گہ قادی •

﴿ رجب ﴾

الرغیبة حبیبہ وزندہ رغبت اولنان شیہ دینور و چوق و بر کویہ اطلاق
 اولنور جمعی رغایب کیلور شارح دیر کہ لیلة رغائب بوندندر کہ عطا یای جزیلہ
 و مواہب جلیلہ کیچہ سیدور مدرنی علیہ السلام اولان آمینہ جنابلاری پدرو
 الاکھر نبوی اولان عبداللہ ایلہن اول کیچہ زفاف ورحم مومی ایلہا صدف
 درر سالت انصاف اولمشدر کہ اول شب جمعہ رجب شریفدور نقل من القاموس
 من نفسه یعنی اول کیچہ یانہ بر من محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم اولان ذات

شر یفی آمینه نك رحیمه توشکن وقتی شونك اوجون يك أ لوغ بایرام دور
 بزله رگه هر قایومزغه تبشلی بو رغائب بیرامنی تبریسکامك بو آی داغی
 خاصیتنی نه یتر ب بقرو ممکن او گول جمله دن برون بیان قینه مز لار • بیله مبر
 مز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ایته دور ای امتله روم غافل اولما گز لار
 رجب آینك او انگی جمه کیچه سنده آنك اوجون اول کیچه نی آطادیلار
 ملائکه لار رغائب دیب او انگی جمه کیچه سینك اوجده ن بری اوت کچ کوه
 گی هم یر یوزنده گی فرشته لار جیلور لار کعبه الله انك نه یله نه سینه مونك
 صو گنده خدای تبارک و تعالی بولارغه خطاب ایدوب ایته دور یاملائکستی
 سلونی ماشتم فیقولون ربنا حاجتنا الیک ان تغفر لاصوام رجب فیدقول الله
 تعالی قد فعلت ذلک یعنی ای منم فرشته لارم صوراکز نی دور حاجتکز فرشته
 لار نه یقولرلر یارب رجب آینده گرچه بر گنده کون روزه طو اتسده شول
 بنده لارنك گناه سن یارلقا دیب بس خدای تبارک و تعالی نه یقولر تحقیق من
 آ لارنك گناه سن عفو قیلدوم دیب بس بو رجب ده بر کون روزه طو تقان
 بنده لار گه بو قدر مغفرة اوتماچ عاقل و بالغ و مؤمن مسلمان لارغه تبوشلی
 دور رجب آینده روزه طو تماق قال آدم علیه السلام یارب اخبرنی باحب الاو
 قات الیک و احب الايام الیک قل الله تعالی احب الايام الی النصف من رجب
 فمن تقرب الی یتیم النصف من رجب بصیام و صلوة و صدقة فلا یسأ لنی شیئا
 الا اعطیته و لاستغفرنی الا غفرت له یعنی آدم علیه السلام صورادی الله تبارک
 و تعالی ددن قایو وقت و قایو کون سزله رگه سیدو کلی بزله رگه خبر بیر دیب
 (بس خدای تبارک و تعالی نه یندی وقت لارنك سیدو کلی ره گی رجب آینك
 اون بیدشچی کونی دیب کده کم بو کونگه یاقون اولسه روزه ایله ن صلاة و
 صدقه ایلان هر حاجت استعسه مینده ن هر نی حاجتی اولسه بیردوم هر نی
 گناه سی اولسا عفو قیلدوم دیب کوچرلدی نزهة المجالس دن •

رجب نك يگرى يرانچى كيچه سنده يغمبر من محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم
 كو ككه آشدى گوده سى ايلان اوياغ و نئنده قال الله تعالى سبحان الذى اسرى
 بعده ايلان من المسجد الحرام اول مولا تعالى رسولنى بر كيچه نك اجنده
 مكدن چقاروب بيت المقدس گه ايلتى يه نه نوزن بلدردى ايش له رسول
 عليه السلام نه يتدى بر كيچه امهاني نك ايونده ياتور ايدم بره كو كيلدى ميني
 اويغاندى قويدم كورابن ديب دوستم جبرائيل عليه السلام ايدى يار رسول مولى
 تعالى سيكنا سلام نه يتدى سلام بر له در ود يار لقادى ايدى دوستم محمدنى باروب
 ايوندين آلون كيلگل دينى كوروب كو گلى آچلسون قايفولارى ساچلسون
 ديب ايدى يه نه بر یراق كيلتوروب من يتدى قويدوم طشقار و چقدوم طهارت
 قیلدوم براقى كوردوم توه دين كچكرهك ميني آ كسا مندردى كوزى يتكن
 ير گه آياغن قويار اول قات كو ككه يتدك جبرائيل اون قيلدى قپوغل آچديلار
 كردك آدم عليه السلامنى كوردم بو كم ديب صورادم نه يتدى آ تاك آدم عليه
 السلام طورور دیدى سلام قيلدوم عليك آ لى ايدى اين گو اوغلوم اين گو
 يغمبر يتدى آ ندين نوتدك ايشك ققتى كم سين يتدى لار ايدى من جبرائيل من
 ايدى لار يالغن موسن ايدى محمد عليه السلام ايلن من ايشك آچديلار كردم
 ايسكى ايرنى كوردم جبرائيل دين صورادم بو كم لار ديب جبرائيل نه يتدى
 عيسى ايلن يحيى طورور آ لارغه سلام قيلدوم عليك آ لديلار آ ندين نوتدك
 يه نه بر كو كسه بر ايو گه كردم كوركلو يوسفنى كوردم آ ندين نوتدك
 دور نچى قات كو ككه يتدك ادریس عليه السلامنى كوردم بو كم ديب جبرائيل
 دين صورادم جبرائيل نه يتدى ادریس طورور آ ندين نوتدك يه نه بر گونى
 كوردم جبرائيل دين صوردم جبرائيل ايتدى ادریس تورور آ ندين اوتدك
 يه نه بر گونى كوردم جبرائيل دين صورادم هارون ديسدى آ ندين اوتدك
 آ لطنچى قات كو ككه يتدك برا گونى كوردم جبرائيل نه يتدى موسى كلیم
 طورور آ كسا سلام قيلدوم عليك آ لى آ ندين نوتدك ابراهيمنى كوردم بو

کم طورور ديب سؤال قبلدوم جبرائيل نهيتدی اولوغ آنانک ابراهيم طورور
آکنا سلام قبلدوم عليك آلدى ميکنا تحسين قبلدی ای اولوغ مراتبه لک
اوغوم دیدی آندبن اوتدک سدره المنتهى غه يتدک شوشی کيفيتده محمدنی
معراج آشتوردوق بزنگ قادر لغمزنی وحدانيت نشانلارمزنی ظاهر کوز برله

کورسون تيدک لنري، من آياتنا ينه نه يتدی يا محمد نو لاک ل. ا. خلاقت الافلاك
ا کرسن بولماسنک ايردی بو عالمی افلاك و نجم لارنی عرش و کرسی نی
يارا تماز ايردم ايمش لاز رسول عليه السلام گه مولى تعالى کو کره گى عجائب
و غرائب لرنی کور گه زدی (قال الملائى وغیره کان للنبي صلى الله عليه وسلم
في ليلة المعراج خمس مراكب ستأتى على الترتيب بعد هذا النظم .

- (محمد اشرف الاعراب والمعجم . محمد صادق الافعال والاکلم)
- (محمد قاج رسول الله قاطبة . محمد خير من يمشى على قدم)
- (محمد باسط المعروف جامعة . محمد صاحب الاحسان والسكرم)
- (محمد ثابت الميثاق حافظه . محمد طيب الاخلاق والشيم)
- (محمد جبلت بالنور طينته . محمد لم يزل نورا من القدم)
- (محمد خير خلق الله من مضر . محمد لم يزل نورا من القدم)
- (محمد خير خلق الله من مضر . محمد خير رسول الله كلهم)
- (محمد ذكره روح لا نفسنا . محمد شكره فرض على الامم)
- (محمد زينة الدنيا و بهجتها . محمد كاشف الغمات و الظلم)
- (محمد سبب طابت مناقبه . محمد صاغة الرحمن من كرم)
- (محمد شرف البارى مراتبه . محمد خصه الرحمن بالنعم)
- (محمد صفوة البارى و خيرته . محمد ظاهر من سائر التهم)
- (محمد طابت الدنيا بمبعثه . محمد جا بالايات والحكم)
- (محمد يوم بعث الناس شافعنا . محمد نوره الهادى من الظلم)

(محمد قائم لاه ذوهم • محمد خاتم لارسل کاملهم)

ایله المهرج یعنی مهرج کیچه سنده هر کم بیغمبرمز محمد مصطفی صلی
 الله علیه وسلم که صلوات ایوب هم ایکی رکعت نماز قیلوب کیچون ذکر
 تسبیح ایلهن او تکرسه اول کشی که انشاء الله تعالی تموغ اوطی حرام بولسه
 کرک بس مؤمن مسلمان و باغ و بالغه اولغان کمنه نه لرگه تیوشدوروجب
 نیک بکرمی جیدنچی کیچه سنی عبت اونکاره سکه اقل مراتب لا اله الا الله
 کلمه سنی طهارت اوزارینه ایسون (بو مهرج کیچه سنده اولغان اشله رنی
 تفصیل بیک کرب وقت صورغان سبیلی قصر قیلندی تفصیلنی نزهة المجالس
 د، ذرة الواعظین • مجالس الشهوردهن قاراسون لار هر قابوشن تفصیلا ذکر
 قیلغان لاردور •

✽ باب فضل شعبان و فضل صلاة التسابیح ✽

بیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دهن روایت ایدلندی (من
 صلی اول لیلته من شعبان اثنی عشر رکعة) یعنی شعبانک و آلگی کوننده برمن
 اوقسه اون ایسکی رکعت نماز اولگی رکعتنده الحمد سورده سن بر مرتبه قل
 هوا الله احدنی بیس مرتبه (اعطاء الله تعالی ثواب اثنی عشر الف شهید و
 کتب له عبادة اثنی عشرة سنة و خرج من ذنوبه کیوم ولده امه ولا یسکتب
 علیه خطیئته الی ثمانین یوما) برور خدای تبارک و تعالی اول او قوغان من که
 اون ایسکی ملک شهید ثوابن دخی الله تبارک و تعالی یازار اول من که اون ایسکی
 بل عبادة ثوابن دخی اول من گناه سندن یولذر آ ناسندن یا گناطوغان کبک
 دخی اول دن نیک خطاسی یازماس سیکسان کونگه قدرلی گرچه قیلمسه ده
 (عن النبی علیه السلام من صام اول خیس من شعبان و آخر خیس منه کان

حقاً على الله تعالى ان يدخله الجنة) يعنى برمن شعبان نك اؤلگى خميس نده روزه طوتوب دخى آخرنى خميس نده طوتسه تحقىق اول منك حقى بولدى الله تبارك و تعالى اوزرينه اوجاحقه كرتمه كلك ايلهن (من صام شعبان يوما حرم الله جسده على النار وكان رفيق يوسف فى الجنان واعطاء الله ثواب ايوب عام) شعبان آينده بر كسه روزه طوتسه تحقىق اول من نك خدای تبارك و تعالى نن اوطقه حرام قیلدى هم يولداس بولدى يوسف عليه السلام ايلهن اجاحده دخى اول من كه بردى ايوب عليه السلام ثوابنى (بس شعبان آينده بونداين خاصيت لار بولغاچ هر كه تيوشلى دور روزه ايلهن شغله نور كه تفصيلنى ذكر ايتدى نزهة المجالس مجالس الشهور درة الاعظمن .

﴿ شعبان نك اون بيشنچى كيچه سنده برأة بايرامى اولور ﴾

و انما سميت برأة لان الله يعطى فى هذه الليلة الاعداً والاشقياء برأة من الجنة كما قال الله تعالى برأة من الله ورسوله و يعطى للاصفياء والافتيا برأة من النار) يعنى برأة ديب تسميه قیلدى بوكوننى آنك اوجون بوكونده دوشمان لار ياوز لار بز كوچيدور اوجاحدان صوفى لار تقوى لار بز كوچيدور تموغدهن شونك اوجون برأة ديب تسميه قیلدى دخى يغمبر من محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم كه جبرائيل فرشته كيمتوردى ليامة البرأتنى (فتال يا محمد البشارة لك فالله تعالى قد وهب امك جميع امك ممن لا يشرك بالله شيئاً) جبرائيل فرشته ئيدى اى محمد سزلهر كه سيونچ درستلكده الله تعالى و تبارك جميع امكته هبه قیلدى شول من لاردهن غبرى كه يعنى شركت لك قاتقان لاردهن غبريلهر كه يارلقاق ايلهن شركتدهن غبرنى دور گناه لارى بار همه سن عفو قیلدوم ديب بعد (قال جبرائيل عليه السلام يا محمد ارفع رأسك الى السماء) هونك

سو گنده جبرائیل علیه السلام نه بندی ای محمد باشکئی کو تهر کو که که (فانظر
 ماذا ترى) بس فارانی نهرسه کوره سن کو که (فانظر النبي عليه السلام فاذا
 ابواب السموات مفتوحة والملائكة من سماء الدنيا الى العرش في السجود
 يستغفرون لامة محمد عليه السلام بس فارادی ینده بر من علیه السلام کوردی
 کوک ایشک لاری آچدهش فرشته لار دنیا کو گندهن عرش که قهده رلی سجده
 قیلغان لاری حالده هر قایوسی یارلقایو استرلدر محمد علیه السلام امتی اوچون
 (وعلى كبل باب السماء ملك) یعنی کوک له رنک اشکی صایون بر فرشته (على
 الباب الاولى ملك يادى طوبى لمن يركع في هذا الليلة) وَاَلِكى اشکده
 گئی فرشته قچقرا یعنی ندا قلہ نی سیونچ امت محمددهن بو کیچده رکوع
 قیلغان من گه (وعلى الباب الثانية ملك ينادى طوبى لمن يسجد في هذا الليلة)
 ایکنچی اشکدهن دخی فرشته قچقرا نی سیونچ محمد اندهن بو کیچده
 سجده قیلغان من گه (وعلى الباب الثالثة ملك ينادى طوبى لهذا كرين في هذه
 الليلة) اوچونچی اشکدهن دخی بر فرشته ندا قیلور نی سیونچ امت محمد
 دن بو کیچده ذکر قیلغان من له رگه (وعلى الباب الرابعة ملك ينادى طوبى
 لمن دعأ ربه في هذه الليلة) دوزنچی اشکدهن دخی بر فرشته ندا قیلور نی
 سیونچ دعا قیلغان من گه بو کیچده (وعلى الباب الخامسة ملك ينادى طوبى
 لمن ابنى من خشية لله تعالى في هذا الليلة) بشنچی اشکدهن دخی بر فرشته
 ندا قیلور نی سیونچ امت محمددهن بو کیچده یسغلاسه خدادان قورقوب
 (وعلى الباب السادسة ملك ينادى طوبى لمن عمل خيرا في هذه الليلة)
 آ لطنچی اشکدهن دخی بر فرشته ندا قیلور نی سیونچ امت محمددهن بو
 کیچده ایز گئی عمل قیلغان من که (وعلى الباب السابعة ملك ينادى طوبى

لمن قرأ القرآن في هذه الليلة (يدنچی ایشکدهن دخی بر فرشته ندا قیلور
نی سیدونچ امت محمددهن بر من قرآن اوتسه بو کیچهده (ثم ینادی ذلک
المملک هل من سائل فیعطی سؤاله وهل من داع فیستجاب له دعؤه وهل من
قائب یتاب علیه وهل من مستغفر فیغفر له) اوشبو فرشته له دخی ندا قیلور
ایا بارمو بو کیچهده صورغان کشی سؤلون تحقبق برلور ایابارمو دعاً قیلغان
من دعاسی قبول اولور آیا بارمو توبه قیلغان من توبه سی قبول بولور آیا بارمو
یارلقایو استه گن من گناه سی عفره قیلنور بو برأة کیچه سنده موندان
خاصیت لار برلغانچ هر قایومزغه قیوشلی دور بو برأة کیچه سن رعایا قیلورغه
صلاة ذکر تسبیح قرآن او قوماق ایله نقل اولدی دره دن .

بو برأة کیچه سینک تفصیلی درة الواعظین نزهة المجالس مجالس الشهور
دهن فاراسون لار تفصیلی آنده مذکور دور شعبان آینه تحویل قبله واقع
اولدی هم حسن بن علی رضی الله عنه وفات تابدی (حضرت عبدالله ابن مسعود
رضی الله تعالی عنه بیستم بر من علیه الصلوة والسلام دهن نقل ایدوب ایدر بر
کمه برأة کیچه سنده یوز رکعت نماز قیاسا هر رکعتده بر فاتحه و اخلاص
سوره سنی بش مرتبه اوتسا الله تبارک و تعالی اول کمسه بش یوز هک فرشته
برور هر بر فرشته ایله نوردان بر دیوار اولور بارچالاری قیامت کونی گه
تیسکرو بو کمسه نک گناه من یارلقایو استه قیلغان عبادة لرون بو کمسه نه
اویچون قیلور لار ترجمه لمشکوة الانوار .

﴿ هذا دعاء البراة ﴾

اللهم ان كنت كتبت اسمي شقياً في ديوان الاشقياء فاجع، واكتبني
في ديوان السعداء وان كتبت اسمي سعيداً في ديوان السعداء فائتبه فانك

قُلْتُ فِي كِتَابِكَ الْكَرِيمِ بِحَوْلِ اللَّهِ مَا بَشَأُ وَ يُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ
 كَذَا فِي عِلَى الْقَارِي عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْبَارِي •

❦ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ ❦

رمضان شریف نیک اوّلندن آخرینه قدهری بیدرام یعنی مغفرة رحمت
 شرافتلی آی دورباشقا آیلارنک خوجاسیدور، ونک تفصیلی نزهة المجالس مجالس
 الشهور درة الواعظین مفتاح الجنان روضه مد کوردور آلائی اولساد اجالا
 ذکر قبلدوق (قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام) یعنی
 ای ایمان کیلمتور گهن من لهر سزله رگه واجب فرض بولدی رمضان روزه
 سی (کما کتب علی الذین من قبلكم) نذاک ولله بولغان انبیالارغه و آلا ر
 نیک امت لهرینه فرض اولدی یعنی آدم علیه السلام زمانه سندن یغمبر من
 محمد مصطفی صلی الله علیه و سام زمانه سینیه قدرلی کسفالارنک روزدسی بزله ر
 نیک روزه کبوک ایدی آلا ر مشقت کوردیلر صالحقلقنی هم اسساکنی
 شونک اوچون آلا ر تحویل قبلدیلار بر وقتغه، یعنی آشدور دیلر آشدور
 غان اوچون یکر می کون آرتدوردیلار (فمن صام ای نهاره و قام ای لیله ای
 ادی التراویح ایمانا و تصدیقا کان کفارة لما ضی و خرج من ذنوبه کبوم
 ولدته اهه) یعنی بر من رمضان شریفده، کوندوزنده روزه اولوب کیچونده
 تراویحون ادا تیلسا اخلاص و اعتقاد برزندن تحقیق اول کشی نیک فی دور
 اولسکن گناهلاری بار ایکن هر قایرسینه کفارة بولدی دخیده خدای
 تبارک و تعالی اول کشینیک تحقیق تانن اوطقا حرام قلدی (فمن فرح بد
 خول رمضان و حزن بخروج رمضان حرم الله تعالی جسده علی النار) تیوش
 مؤمن مسلمان اولغان آدمکده رمضان کروینه شادلانماق چقویینه قیغورمق

دخی (وكان النبي عليه السلام يبشر اصحابه و يقول قد جاءكم رمضان الذي انزل فيه القرآن) رسول الله سيونج ببره دور ايدي صحابه له رينه رمضان نك كيلمه كي ايلهن هم قرآن نك اينمه كي ايلهن (فينبغي للعالم ان لا يتكاسل في العبادة و يداوم على الصلوة الخمس مع الجماعة لان من ادى فيه فريضة كان كمن ادى سبعين فريضة فيها سواه في الثواب لانه سيد الشهور و عديم المثل فان ابواب الجنة مفتوحة و ابواب جهنم مغلقة و الشاطين مقيدة) يعنى عاقل و بالغ بولغان مؤمن و مؤمنة كه تيوشليددر خصوصاً رمضان شريفده يالفاو لوق قيلماسقه عبادتكم مداومت قياسون جماعت نمازينه آ نك اوچون رمضان شريفده بر فرضنى ادا قيلاسه اوله كشي باشقه و ننده يتمش فرضنى ادا قيلاسه رمضان د، قيلغان بر فرض ثوابينه يتمش يعنى تيدك بولماس رويت ايداسندي پيدغمبرمزمحمد مصطفى صلى الله عليه وسلم دن جنت دورت رلى آدمى آرزو قبولور ديب اولگى سى قرآن اوقوغان خصوصاً رمضان شريفده ايسكنچسى تلى صاقلان مالا يعنى دن خصوصاً رمضان شريفده اوچونچى آچلارنى طويدرغان دبرتنچسى رمضان آى نك روزهن طوقان تالى القرآن و حافظ اللسان مطعم الجيعان صائم رمضان فينبغي للمؤمن ان يفتنم ايام هذا الشهر المبارك و لياله و يسي بالخيرات و الحسنات و العبادات و الطاعات و يدام على اعماله الخمس مع الجماعة تيوشلى دور مبارك آينك خاصيتن بلوق قرآن اوقومق تلى صاقلانم آچلارنى طويدور. ق روز طوقماق طشمق خيرات ايلهن ايزگولك ايلهن عبادت ايلهن طاعت ايلهن مداومت قيلماق ايلهن بيش وقت جماعت نمازينه عن جابر رضى الله عنه انه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا كان آخر ليلة من رمضان بسكت السموات و الارضون مصيبة لامتى قالوا يا رسول الله و اى مصيبة هي قال الصدقة مقبولة و الدعاء مستجاب فيه و الحسنات مضاعفة فيه فإى

مصيبة اعظم لامتی من هذه) جبار اسمی کشی نیتهدور رسول الله نیتهدیب
 قاچان رمضان شریف نك آخرغی کیچه سی بولسه كوك لار یرلاریغای دیب نی
 قایغو و حسرت امتی محمد که آکذا نیتدیهر قایو حسرت بس رسول نیتدی
 صدقه مقبول دور رمضان شریفده دعا قبولدور رمضانده ایز گولک یعنی بر
 الوش که ایکی الوشدور رمضان شریفده مونك آرغی یاغنده قایو الوغ قایغو
 و حسرت بولسون دیب (بس عالی و بالغ اولغان آدم لهر که تیدوشلی دور
 رمضان حرمتین رعایه قیلوب کوندوزن روزه بولوب کیچون تراویح نمازن
 ادا قیلوب آج لارنی طویدورماق افطار تیلدرماق زکاة واجب بولغان من لار
 که زکازن ادا قیلماق هم فطره سن ادا تیلماق انشاء الله مونداین آدم لارتموغ
 ایسنی ایسنه مسه کیرهك جنت اهل لارندان بولسه کیرهك (والامن والیاس بیقلان
 من ملة الاسلام) شونك اوچون جزما ایتمهك تموغاق جنتك دیب .

✽ رمضان نك یگرمی یدنجی کیچه سنده قدر کیچه سی ✽

بو بیدک اوغ بایرام دور هر بر عالی و بالغ اولغان مؤمن اولغان آدم که
 تیدوشدور بو کیچه نی عبادة قیلوب استغفار ایلهن اوت-کارمک بو لیلة القدر نك
 خاصیتی بیدک کوبدور تفصیلی نزهة العجاس درة الواعظین مجالس الشهور
 مفاتیح الجنان دن قاراسونلار آنده مذکور دور قاراب عرب لفظن بسلامه گن
 آدم لار اوچون خاصیتین قستهاق اوزه بر آز بیان قیلایق .

(انا انزلناه فی لیلة القدر وما ادراك ما لیلة القدر) قدر کیچه سی دیب تسمیه
 قیلندی سببی اوشب دور قدر بمعنی شرف یعنی شرافتلو کیچه سیدوردخی وجه
 تسمیه سی (واضا لیلة مبارکة کما قال لا تعالی انا انزلناه فی لیلة مبارکة لا نها
 ینزل فیها الخیر والبرکة والمغفرة) خدای تبارک و تعالی لیلة المبارک دیدی
 آنك اوچون بو کیچه ده ایندردی خدای تبارک و تعالی خیرنی برکتنی مغفرتی

(وهذه ليلة مختصة لامة محمد عليه السلام لقوله عليه السلام ان الله وهب لامي
 ليلة القدر ولم يعطها من قبلكم) بو قدر كيچهسى خاصا نمش محمد عليه
 السلام امتنه گنه محمد عليه السلام دن تلك اولغان لارغه بو كيچهنى بيرمه دى
 خدای تبارك و تعالى هيچ برسينه ليلة القدر نساك يگر مى يدنچى كيچه سننده
 اولووينه استدلال قيدا صاحب اتنديه رضى الله عنه (انه قال حروف ليلة القدر
 تسعة فذكرها الله تعالى ثلاث مرات فيضرب ثلاث في تسع تبلغ سبعة وعشرين
 فدل على انها في السبعة والعشرين) يعنى قدر لفظى طوغز حروف دور خدای تبارك و
 تعالى قدرنى اوج مرتبه ذكر قيلدى اوجنى طوغزغه ضرب قيلساك اولادور
 يگر مى يدى اوشبونك اوجون قدر كيچهسى يگر مى يدنچى كيچه سننده بو
 لويه دلات قبه ديب قدر كيچه سننده بر من دورت ركعت نماز اوقسا اول او
 قرر الحمد سرور سن دخى الها كم التسكائرنى بر مرتبه و نل هو الله اسدى
 اوج مرتبه شوشى طرىقه اوقفان آدم كه بولور اولوم اسر كىلگى يسكل
 دخى آندان خدای تبارك و تعالى كوتورور قبر عذابن بسيرور اول مننگه
 خدای تبارك و تعالى دورت بنا يعنى عمود نوردن هر عمودنده بولور مك
 شهر (ومن صلى في هذه الليلة اربع ركعات يقرأ الفاتحة والها كم التسكائر
 مرة وقل هو الله احد ثلاث مرات هون الله عليه سكرات الموت و رفع عنه
 عذاب القبر واعطاه اربع عمد من نور على كل عمود الف قصر) بس هر
 بر عاقل اولغان آدلهر كه تيوشدور خصوصا بو كيچهده عبادة ايلان استغفار
 توبه ذكر تسبيح نماز اوقوماق ايلان كوچرلدى نزهة المجالس دن •

❖ شوال ❖

برته عيد فطر دور ره ضانساك اوتوينه حسرتله نوب كيلاچكه ره رمضانغه

سلامت يتسهك ايدى ديب الله تعالى دهن رجا قلا تورغان كوندوراون ايكننده احد صوغشى واقع بولدى (دخى بو شوال آينده اش وعظ باردور (اول وعظ فى العيد الشريف) ايسكچى وعظ فى المغفرة والمعذاب (اوچونچى وعظ فى خلق آدم عليه السلام) دورتنچى وعظ فى العبادة وعدم الشرك (بشنچى وعظ فى الاحسان الى الاقربا و غيرهم وهى صلة الرحم ومجالس الشهورده مذكور دور بو آيدا بيرهم يوقدور مگەر رمضان شريفنى اوزاتوب آلطى كون روزا طوتقاننك خاصيه تون قسقلق ايله ن گسفه بر آزيبان قىلايق)
 عن ابى هريرة رضى الله عنه و ابى ايوب رضى الله عنه انه قال عليه السلام

من صام رمضان ثم اتبعه ستامن شوال كان كصيام الدهر كله (يعنى بر من رمضان روزه سون طوتوب هم ايارتوب شوال آينده آلطى كون روزه طوتسه گويه اول من بلنك كوللوسنى طوتقان كبوك اولور بوسونى ايت دور ابو هريره رضى الله عنه دخى ايوب رضى الله عنه بولار رسول الله دهن ايشتوب رسول الله شولاي ايتهدور ايدى ديب نقل قىلديلار مجالس الشهورده نقل ايدلدى .

✽ ذوالقعدة ✽

بو آيدا بيرهم يوقدور مگەر اش وعظ باردور (اولگىمى فى ذم البخل و ذم الامر بها ايكنجى سى فى المسارعة الى اسباب المغفرة) اوچونچى فى بيان الكعبة البيت الحرام (دورتنچى سى فى فضيلة صلوة الجمعة وهوا شرف الايام) بشنچى سى فى فضيلة التقوى والزهد والريضة .

✽ ذوالحجة ✽

اوتنجى كوننده عيد قربان شاداق كوندور (اون برنجى) اون ايسكچى

(اوجونچی کونله رنده آسکبیر تشریف کونله ری دور) اوجونچی کونله رنده حضرت عثمان رضی الله عنه وفات (یگر می ایکسنده خلافة عثمان رضی الله عنه ینغمبر علیه السلام حضرت عائشہنی اوشبو آیده تزوج ایتدی قربان آینده اولغان خاصیتنی یازوب هم توصیف قیلوب بترگه ممکن تو گلی تفصیلی مذ کوردور نزهة المجالس ده درة الراعظین ده مجالس الشهور ده مفاتیح الجناز ده آ لای اولسه ده بز بر آز اجمالاً ذکر قلابق عرب کتابلار ندان قاراب قادر اولماغان آدم لار اوجون هم قربان چالمقنک اصلی نه دن قالدانون (وجأ فی الاخباران النبى عليه السلام سئل عن فضل الايام العشر وفضل الصوم فيها) خبر لار ده کیلدی ینغمبر مر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دن صورادیلار ذالجه نك ارنچی کوننده اولغان فضیلتنی هم روزنه نك فضیلتنی (فقال عليه السلام الاول هو اليوم الذي غفر الله تعالى لا دم عليه السلام فمن صام فيه يغفر الله تعالى له) اولگی کونی شوندا یون کوندور رسول علیه السلام نی یارلقادی برمن بو کونده روزه طوتسه الله تعالی اول من نك گناه سن یارلقادی (واليوم الثاني هو اليوم الذي اخرج فيه يونس عليه السلام من بطن الحوت فمن صام فيه يكتب الله تعالى عبادة سنة) اوجونچی کونی شوندا یون کوندور اول کونده حضرت یونس علیه السلام نی باق قارنوز دین چقاردی برمن بو کونده روزه طوتسه یارار خدای تبارک و تعالی اول من گبریل عبادت ثوابنی (والثالث هو اليوم الذي استجاب الله تعالى فيه دعأ زكريا عليه السلام فمن صام فيه استجاب الله تعالى دعأه) اوجونچی کونی شوندا یون کوندور اول کونده خدای تبارک و تعالی ذکریاً علیه السلام نك دعاسون قبول قیلدی برمن بو کونده روزه طوتسه الله تعالی دعاسون قبول قیلور اول من نك (واليوم الرابع هو اليوم الذي ولد فيه عيسى عليه السلام فمن صام فيه يحو الله تعالى عنه

الفقر والشقاوة ويسكون مكانه في الجنة) دورتنچی کونی شونداين كوندور
اول كونده عيسى عليه السلام دنياغه كيلدى برمن بو كونده روزه طوتسه يوزار
الله تعالى اول من نك فقير لکنى هم ياوزاقتنى بونور اول من نك اورنى او جاحده

(واليوم الخامس هو اليوم الذى ولدت امه مريم عليه السلام فمن صام فيه يكتب

الله تعالى برأة النفاق ولا يبقى له هم الا هم الجنة) يشنچى كونی شونداين
كوندوز اول كونده مريم عليها السلام طوغدى برمن بو كونده روزه طوتسه
بازار خدای تبارك و تعالى اول من كه نفاق لعدان بزما كنى هيچ قايفوسى قالماس

مگر جنت قايفوسى (و اليوم السادس هو اليوم الذى فتح الله تعالى الخبير فمن

صام فيه نظر الله تعالى بعين الرحمة ومن نظر الله اليه اغلق عليه سبعة ابواب جهنم)
آاطنجى كونی شونداين كوندور اول كونده آجدى الله تبارك و تعالى خبير
نى برمن بو كونده روزه طوتسه قرار الله تبارك و تعالى اول من كه رحمت
ايهن خدای تبارك و تعالى قاراسه برمن كه باغلار اول من كىدى تموغ ايشكنى

(فمن صام اليوم السابع يكتب له عبادة سنة ولا يسكون من الغافلين)

يدنچى كونده برمن روزه طوتسه بازار خدای تبارك و تعالى اول من كى بر يلقى

عبادة ثوابى بولماس اول من غافل لاردهن (واليوم الثامن هو يوم التروية

فمن صام فيه يفتح الله له ابواب الجنة يدخله من اى باب شأ) سيگزنچى
كونى ترويه كوني دور بو كونده برمن روزه طوتسه آچار اول من كه خدای
تبارك و تعالى اجحاح ايشكله رنى كرور اوزى تله گن ايشكدهن او جاحده (واليوم

التاسع هو يوم العرفة فمن صام يسكون له كفارة سنتين سنة قباهاوسنة بعدها

و يكون من العابدين) طوغزنچى عرغه كوني دور بو كونده برمن روزه طوتسه
ايسكى يايته كفارت اولور بر يلقى اولگى يل و بر يلى صو كنى بل بونور اول

من عابده ردهن (ويوم النحر هو العاشر فمن ضحى فيه يغفر الله تعالى له باول

قطرة قطار علی وجه الارض) نجر کونی اوننجی کونی دور برمن بو کونده قربان چالسه یر که طامغان طامچی نك اولگسی ایلهن نی گناهسی بار اول من نك بارجه گناهسنی خدای تبارک و تعالی دفو قیلور نقل من مجالس الشهور من نفسه . (قبل سبب ذبح اسمعیل علیه السلام) حضرت ابراهیم علیه السلام قربان چالا طورغان ایدی خدا یولینه مک قوی اوچ یوز صفر یوزبدنه مو کنا آدمالار هم فرشته لهر عجاایبه قالورلار ایدی بر کون ابراهیم علیه السلام نه یئدی

(والله لو کان لی ابن لاذبحته فی سبیل الله) دیب بو سوز بهدنده بر آژئوندی ابراهیم علیه السلام اوشبو سوزنی اونوتدی حضرت ابراهیم کیدلی ارض مقدسه که صورائی خدای تبارک و تعالی دن براوغل دعا قیلدی دعاسی مقبول اولدی خدای تبارک و تعالی بر اوغل یردی اوغلانی هاجر طوغدردی اوغلان ایلهن یر که یوری باشلادیلار اوغلان یسدی یاشار اولدی حضرت ابراهیم ذی الحجه نك سیگزننجی کونی توش کوردی قوشنده) ارف نذرک یعنی ادا قیل نه یئکن سوز گئی ابراهیم علیه السلام تردهه قالدی بو توش رحمانی میکان یایسه شیطان میکان دیب (فلذاسمی یوم الترویة دیب تسمیه قیلندی بو کون اوتککچ ایکننجی مرتبه یه نه توش کوردی بلدی بو توش رحمانی دیب (ولدا

سمى ذلك اليوم يوم عرفة) اوشبونك اوچون آتالدى بو کون عرفه کونی دیب اوچوننجی کون یه نه توش کوردی حضرت ابراهیم بس قصد قیلدی نجر قیلماقنی (ولذاسمی یوم النجر) شونك اوچون نجر کونی دیب تسمیه قیلندی ابراهیم علیه السلام هاجر که نه یئدی اسمعیل نی کورکم کیوم لارن کیدیر دیب باشن طاره اسلی مای لار سورت دیب هاجر حضرت ابراهیم نه یئکه نچه قیلدی ابراهیم علیه السلام یب هم پچاق آلدی اسمعیل علیه السلام نی یارتدی باردیلار مناطاغینه حضرت اسمعیل که ابلیس یولقدی بر کورکم صورت ایلهن ابلیس نه یئدی حضرت اسمعیل که آتاک سینی صویارغه آلوب بارور بله سگمی

دیب حضرت اسمعیل ئەیتىدى آتا اوغان صويناونون قابدا ايشتسكەنك باردىب
 ابليسنى سوردى يەنە ابليس سوز قاتماقچى بولدى حضرت اسمعیل طاش
 آلوب ابليسكە آندى ابليسكە سول كوزىدىن كروب اوتە چىقىدى ابليس
 محزون بولوب كىتدى وسوسەسى تەئیر قىلمادى طاش آطىق اوشبەدەن
 قالدى بو اورندە (طردا للشيطان واتئدا باسمعیل بن خليل الرحمن) مونك
 سو كىندە حضرت ابراهيم اوغلى اسمعیل عليه السلام گە ئەيتىدى امتحان طریقى
 ایله توشمەدە كوردم سىنى قربان ئیلاماق ایلەن الله امرینه اطاعت فلماق واجب
 یا كە عفو طلب قىلغىمۇ اوغلى اسمعیل عليه السلام بو سوزنى ايشتسكەج
 ئەيتىدى الله تعالى قوشقاننى قىياقل مېنى شایت صابرلاردەن طابارسك، دىب
 (قال يا ابت افعل ما تؤمر ستجدنى ان شا الله من الصابرين) ابراهيم عایه
 السلام بلدى دعاسى قبول اولغانن (رب هب لى من الصالحین) كروب حمدلەر
 ایتدى. مونك سو كىندە حضرت اسمعیل آتاسینه وصیت قىلدى : قوللارن
 آیاقلارن بەلەمك اوچون ھەم يوزەنى یرگە قاراتوب ذبح قىلورسك دىب
 آنك اوچون يوزمە كوزك توشوب رحیمك كىلمەسن بەلەونك سېجى جان
 چىغاندە دولاب كىدەكە چىچرەمەسن، چىچرەب اجرى كىم اولماسن دىب
 بعد حضرت ابراهيم اوغلى ئەيتسكەكچە قىلدى، يانقزدى، پچاقنى قولسینه آلدى
 اشقىدى قوت ایلەن، پچاقنك كوچى تىمەدى. شول زماندا خدای تباركوتعالى
 فرشتەلارینە امر قىلدى. یر يوزینە قارامق ایلەن فرشتەلەر قارادىلار. خدای
 تبارك و تعالى ئەيتىدى فرشتەلارینە حضرت ابراهيم مېنم اوچون اوغلن قربان
 قىلا. كوردىكزىمى دىب بس فرشتەلەر كوردیلەر (خرو الله سجدا فقال الله
 تعالى انظروا الى عبدى كيف يمر السكين على حلق ولده لاجل رضائى واتم
 قاتم حين قات انى جا عل فى الارض خائفة قالوا انجعل فيها من يفسد فيها
 يفسك الدمأ ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك) پچاق كىسمەدى باذن الله. مونك

سو گنده اسمعیل علیه السلام نه یندی ای قآ آیق قوانی شیشکل فرشته لهر
 کوچلهب چالا ایکن دیب نه یتسه سونلهر هم اجری کیم بولماسون. ابراهیم
 علیه السلام اوغلی نه یتسه که آنچه قیلدی. ینه ابراهیم علیه السلام پچاقنی قویدی.
 اسمعیل علیه السلام بوغازینه اشقیدی. پچاق کینمه دی. ینه اسمعیل نه یندی.
 قوتک ضعیفله ندی. مېگا محبتک سببلی کوچک یتدی مینی ذبح قیلورغۇ دیب.
 مونک سو گنده حضرت ابراهیم آچولاندى پچاقنی طاشقه آندی طاش
 ایکیگه یارلدى. ینه ابراهیم علیه السلام نه یندی پچاقنه ای پچاق طاشنی
 کيسدک، ایتنی کيسمه دک ديب. الله تعالى نك قدرتی ایله ن تلکگه کیلدى پچاق
 نه یندی یا ابراهیم سز نه یتسه سز کيس ديب، الله تبارک و تعالى نه یتسه دور کيسمه
 ديب نذک مین الله تعالى امرینه امتثال قیلمی عاصی بولیم سزله رنی طکلاب
 (ثم قال الله تعالى ونادیناه ان يا ابراهیم قد صدقت الرؤیا فیما رأیت من الرؤیا
 فظهر لعمادی انک اخترت رضائی علی حب ولدک و کنت فی ذلك من المحسنین
 انا كذلك نجزی المحسنین) ای الطیبهین لامری (ان هذ الهو ابلا العبین)
 ای الذبح هو الاحتمار الظاهر او الابتلا البین الذى یتیمز فیہ لمخص من غیره
 او الحنة الیة الصعوبة اذلاشی اصعب منها (وقد یناه) ای خلصنا المأمور
 بذبحه (بدیح عظیم) حضرت ابراهیم علیه السلام نك کامل اخلاص ایله ن
 ذبح ولدکه شروع قیلغانی اوچون الله تبارک و تعالى اوچا احدان نه که یتسه ردی.
 حضرت اسمعیل اوچون بو نه کنی ذبح قیلدی. بزلهر که قربان چالمق واجب
 بولوب قالدی. حضرت ابراهیم علیه السلام دن عاقل و بالغ اولغان هم قربان
 واجب اولغان آدمهر که تیوش قربان چالمق هم بو قربان آینده صوم صلاة
 صدقه شفقت قیلماق ایله ن نقل اولئدی درة الناصحین دن .

✠ جنازه نمازن هم احوالارن بیان ایدر ✠

اولا میت اوچون و خسته اوچون لازم لاری بیان ایدر رکسه خسته اولدقمه

آنک اوزرینه دور که وصیت ایده. اول وصیت ایسکی وجه اوزرینه دور. برسی فرض دور، ایسکنچیسى فضیلت دور . فرض اولغان وصیت دخی ایکی وجه اوزرینه دور. برسی اوزنده اولغان حقوق الله تعالی نی ثلث مالندان وصیت ایدر. اسقاط صلوة و صوم و زکاة کبی. ایسکنچیسى حقوق ناس دور که هر کمکه بورچی بولسه اصل مالندان وصیت ایدر (فضیلت اولغان وصیت اگر مالنده قلت ورته ده کثرت اولورسه (ودخی ورته فقرادان اولورسه آرتق اولان ثلث مالندان بر شی وصیت ایتمیه (ودخی اقریاسندان میرانه داخل اولمیان کسه لهر بولورسه آنلر بر مقدار نسنه وصیت ایده (ودخی الله ذوالجلاله طاعت و جنتی طلب ایله و معصیت ایتمدین تخویف و ترغیب ایله وصیت ایده. بویله وصیت الله تعالی نك قوللارینه وصیت دور (ودخی انبیا و اولیا و صالحلارنك وصیت دور (بوندان سو گره که میت مختصر اوله صاغ یانی اوستینه قبله قارشى یاتقرهق سئ دور. آرقاسى اوستینه آیاغی قبله اولمق مختار دور. روحی یعنی جانی چقمقه یکل اولدینی او چون کله شهادتی تلقین ایده لهر، اما اوزی ینه جانی چقمانده یوق بار سوزنی سویلمیه. آقرن آقرن شهادت کتروب طورا جانی چقمانچیه. بعد میتنك یوناچاق تسحنه سنی و کفنی خوش ایسی نهره لهر ایلهن یسه ندره لهر. بعد میتنی یاتقرالار. بعد آستدایغی شیدلرنی آلوب عورت یرنی اورته لهر. آندان میتنی یوغان کسه نه قولینه بوزدان قاپچق یاساب استنجا ایده. ابو یوسف قولی اوزره استنجا یوق دور. اول طهارت آلدرا. یوزندن باشلايه. آغز و بورنینه سو آلمیه. ظاهر روایات اوزره باشینه مسح ایده صحیح اولان بودور. بعضیلار ایتمیه دیمشهر (ودخی آیاتلارنی کبچکتر میوب یوالار. بعده باشنی و صفالی حطمی ایله بویه بعده سول یانی اوستینه یاتقراء اوک طرفنی بویه بعده اوک طرفینه یاتقراء سول طرفنی بویه هیچ سو ایرشه گن یری قالمیه. آندان سواک میتنی آرقاسندان قالدروب قریندك یوشاقلمینه صیفیه چقمان فضلاتنی یریه.

دینی تکرار بومیه و ابدست آدرمییه زیرا میتنک بر وجهله آبدستی بوزاماز هرانه مقدارشی چقارسهده، آندان سو کوره بر پاک بسوز ایله سورته، بسعد، کفیه قویا، صاچن وصالن تراییه و طرفاغن کیسه-مییه، میت اوزرییه، خوش و گرزهل ایلی نسنه لار صایه و یوزینه و تزلهرینه و الننه و السنه و آیغینه بولسه کافرر صاچه . میت حقدنه کتب فقهیه نك عامه سی نجاستی طرفه ذهبلردور . بس نجسدور دیگهن قرلگه کوره روحی جه قدردان سو کوره غسل اولنمزدان مقدم میت یاننده قرآن اوقه ووق مکر وهدور . نك کیم عامه فتمها بویله بازارلار . انکن قهستانی کبیرده نتمندن نقل ایله دیر که میت یاننده قرآن اوقنور غسل اولنمغه رفع اولنجیه نك قهستانی نك نقلی تمام اولدی . نتمنک عینده حنیر کوردم . نقلی صحیحدر و استخدراجی درستدور . ایمدی بحر رائق صاحبنک روحی رفع اوانچییه نك تأویلی خلاف ظاهر در . بر خوشچه تأمله محتاجدور . ظاهر بودر که نتمنک سوزی میت نجس اولماز قواه کوردور . قرآن اوقنماز دینله نك سوزی میت نجس اولغان قواه کوردور . ایمدی بو ایکی قولنک آراسنی جمع ایتمک بویله جه ممکندر . نتمنک تبیع صاحبی اولانلاره خفی دکادر . جنازه نمازی فرض کفایه در . یعنی بعضی کشیدهر اوقوسه باشقه لارندان ساقط اولور . اما اوقوسه لار ثوابلی اولورلار . جنازه نمازینک رکعتی هم رکوعی و سجودی لوقدر .

﴿ جنازه نمازی نك شرطلاری ﴾

اول میت مسلمان بولمق (ایکنچی یولغان بولمق) (اوچ-نچی میتنک عورت اولنلاری اولنلگهن بولمق) (دورنچی میتنک کیمی هم اولورنی پاک بولمق . جنازه نمازینک رکتهری اول قیام ایکنچی دورت مرتبه تکبیر ایتمک .

✽ جنازه نمازی نك نیتی ✽

نیت قبلدم جنازه نمازی اوقتمه ککه اللهغه دنا اوچون بیغمه برکه صلوات اوچون و بو نواککه دعا و ثواب اوچون یونه لدم قبله طرفینه اوشبو حاضر امامنه خالصاً لله تعالی الله اکبر دیر قولاق قاغوب توانلارنی کسندک آستینه باغلاب سبحانک اوقوب امام قچقروب تکبیر ایسه الله اکبر دیب امام آرتندان اوبوغان کشبگده تیبش اسکن توانلارن ببهرمینچه بو تکبیردهن صوگ صلوات اوقیه صلوات بودر . اللهم صل علی محمد و علی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انک حمید مجید . اللهم باریک علی محمد و علی آل محمد کما باریک علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انک حمید مجید . اوچنچی مرتبه امام ینه تکبیر نه یتدر امام آرتندان اویغان آدهسگده لازم . بو تکبیردهن صوگ اگر میت بالغ بولسه کیرهک ایر بولسون کیرهک خاتون بولسون اوشبو دعائی اوقور . اللهم اغفر لحینا ومیتنا وشاهدنا وغائبنا وصغیرنا وکبیرنا و ذکرنا واثاننا اللهم من احببته منا فاحبه علی الاسلام ومن توفیته منا فتوفه علی الایمان اللهم ان کان محسناً فزد فی احسانه وان کان مسیئاً فتنجوز عنه . مؤتدان صوگ امام ینه تکبیر ایسه امام آرتندان اویچیفه نه یتو لازم . مؤنک صوگنده امام اوگنه صوانه سلام بیروب نمازی تمام ایسه اگر میت صغیر ویا مجنون بولسه بو دعائی اوقیه (اللهم اجعله لنا فرطاً واجمله لنا اجرا و ذخراً واجمله لنا شافعاً و مشفعاً) اگر صغیره یا مجنونه بولسه اجملها شافعة و مشفعة دیه . جنازه نمازی هر تکبیری بر رکعت کیدور . بو سیدنه اول تکبیر گه یتشمه گهن کشی نیچه تکبیر قالدیره صوگره تمام ایدور . جنازه دماسن عربچه بلغمه گهن کشی تورکجه اوقوسهده درست اولور . تورکجه دعا بودور : یارب ترک اولغانم زنی اسلام اوزرینه ثابت قیل وفات اولغانم زنی ایمان برله اولتر . یارب بومیت رحمتک اولسه رحمتنی زیاده قیل . اگر گناهنی اولسه گناهسنی عفو قیل دیه . جنازه نمازنده کشی آز اولسهده اوچ صف قبله ق

سنتدر، حتی یدی کسه اولسه بری امام اولور، اوچسی برصف اولور، برسی
یالغز برصف اولور، اما جنازه نمازینه جماعت شرط دکلدور. حتی برکشی
اوقوسه ده درست اولور. مصلی نك ته نی ههم کییمی پاك اولماق شرطدر. اگر
بولای بوماسه نمازی درست دکلدور.

❦ فی بیان تاقین المیت ❦

ودهخی جمیع خلق تارالوب همان بر صالح و متدین کسنه قلوب میتنک
یوزی برابرنده قلوب آیاق اوزره طررور جمعیت خاطر ایلدرب میتنک اسمی
ایله آناسینک آناسینک آدی نه یتربر اوج مرتبه یافلانه یا که فلان اوغلی فلان دیه
آندان سوکره نهیته اذکر العهد الذی خرجت علیه من الدنیا شهادة ان لا
اله الا الله وحده لا شریک له وان محمدا رسول الله وان الجنة حق والنار حق
والبعث حق وان الساعة آتیة لا ریب فیها وان الله یبعث من فی القبور وانک
رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد صلی الله علیه وسلم نبیا وبالقرآن اماما
وبالکعبة قبله وبالؤمنین اخوانا ربی الله لا اله الا هو علیه توکلت وهو رب
العرش العظیم • بعد، اوج کره دخی یافلان قل ربی الله ودینی الاسلام ونبی
محمد علیه السلام دیه آندان سوکره نهیته رب لا نذره فردا وانت خیر الوارثین.

❦ باب اسقاط الصلوة ❦

سؤال اسقاط الصلوة نه دیمکدور (جواب میتنک حیاتنده قبلنمش نماز
لارینک قبولیتی اوچون ویا وقتنده ادا ایدهمهش نمازلارینک کفارتی اوچون
فترايه ویرلهجک صدقه دور. اگر میت وصیت ایتمش ایسه نلث مالی کفایت
ایدرسه بهر وقت نمازه تر دخی محسوب اولارق فطره صدقه سسی قدر
وقت حاله مناسب شیندن ویرلهجه کدور واگر نلث مالی کفایت ایدهمهسه دور

اولنور. دورنك حسابی بودر كه نئلا بیش یوز یگرمی درهم بغدادینك قیمتی
ایکی عروش ایدرسه بهر کون آلطی وقت اوچون اون ایکی عروش ایدر
وبو اون ایسکی عروش برآیلق نماز اوچون اوطنغه ضرب ایدیلورسه اوچ
یوز آلطش اولور و بر سنه لك نماز اوچون اون ایکی آینه ضرب اولندقدمه
دورت مك اوچ یوز یگرمی عروش ایدر و بو مقدار برسنه لك نمازی اسقاط
ایدر. طریق بودر كه میتنك یاشندان سؤال اولنوب ایر کشیده اون ایکی یاشنی
قزخانونده طوقزنی چقاروب نه مقدار سنه باقی ایسه آکا دور ایدیلور. دور
ایده چك ولی یا که وصی دبر اولنجه چق پاره فقراتنك برینه تسلیم ایدوب دور
قیلورغه سنی و کیل قیلدم دیه آنلار دخی آرالارنده اوشبو مبلنی فلان ابن
فلانك برسنه لك اسقاط صالاتیچون سینگا ویردم اول دخی قبول ایتدم دیو
اخذ ایدوب كسنه هبه ایدر. بو نوال اوزره اسقاط صلوة دوری تمام ایدر.
سو گره فدیة صوم اوچون بر قاج دور و قلمش زکاتیدچون و کفارة یمین
و انذوب و قربان و حقوق عباد اوچون دور اولنوب تمام اولدقدمه اوچ کره
اخلاص و بر فائحه شریف ایله ثوابی مرحومنك روحنه هبه اولنه و دور
اولنان پاره كمنك الذمه قلدیسه میتنك ولیسنه یا که وصینه قایتاروب ویره اول
دخی محاله رینه صرف ایدر •

✽ کتاب الصوم ✽

صیام نیک فضیلتله رینی و شرطلارنی و رکن لارنی و سنتلارنی و مکروهلارنی و مفسدله رنی بیان ایدره . معلوم اولسونکله امور شرعیه و ارکان اسلامیه نیک برسی دخی صیام دورکه موهبه رحمان و ناز جحیمه دن قلفه اندور و جمیع عبادتله رتک بابی و درغوبی و انبیا اصفیا و اتقیانک محبونی موجب جنان و سبب عفراندر و اسرار الهیه دن برسر دورکه باری حضرتنه مخصوص دور . طوائف ماضیه دن هر طائفه دن برر عبادت ایله اصنامه تعظیم و تقرب ایتمه شله دور . یعنی رکوع و سجده و قربان ایله تعظیم ایتمه شله دور . اما بر طائفه صیام ایله اصنامه عبادت و تنظیم ایتمه دیلهر . اول اجلمه دن الله تعالی یه مخصوص اولوب اخلاق صمدیت ایله اتخلق و اکل و شرابی ترک ایتمکله اکل و شربه دن منزله اولان ذات ییچونه و ملکه لارینه تشبه دور و مراتبه بشریتدن مرتبه ملکینه ترقیدور باخصوص هر کیمسنه کندویه اوینلاری سوب و راضی اولدینی کبی حق جل و دلا حضرتک صمدیت صفتیله اکثر اوقاده خوبلمهق بولنه اول کسه دن راضی اولوب و ثوابنی حسابسز و برور (و دخی صیام بر عبادت قدیمیه اسلامیه درکه بو اتمه مخصوص دگلدور بلکه امم سالقه دن هر برسی صیام دن خلی اولما مشلاردر . منفرت ایله تبشیره سبب راحجابنی جوار رضوانه تقرب ایدیمی جناب حقدان امانت و رسول اکرم علیه السلامه دن لائق شفاعت بر طاعتدر حضرت آدم علیه السلامه ایام بیض فرض ایدی . هر آیتک اون اوچنچی اون دوزتچی اون بشنچی کوبله ری صائم اولور ایدی و بنی اسرائیل یوم عاشوراده صائم اولور ایدی و حضرت داود علیه السلام بر کون افطار بر کون صائم اولور ایدی و حضرت عیسی علیه السلام برور یتمه شهر رمضان صائم اولور ایدی . اصح اولان بودرکه هر آیدیه اوچ کون صائم اولور ایدی . رمضان شریف فرض اولماردان قبل یوم عاشورا بزه دخی فرض ایدی .

صو گره نسخ اولندی . شهر رمضان مبارک نك صومنی حق تعالی بوامت جلیل القدره فرض ایدوب ادا وقضاسنی فرض قیلدی و بو امته لطف ایدوب سائر امتنك صیامی و سائر عبادات و طاعاتی تقدیر کوچ اولسه ده سلطان انبیا حضرت محمد علیه السلام حرمتنه بوامته آسان و اجر و ثوابنی آنلاردن زیاده احسان ایلندی . بس ایمدی دؤمن و مؤمنه گه لازم دور که صیام حقیقه فرض اولان علم حالنی و صیامنك شرطلارینی و واجبلارینی و سنتلهرینی و مکروهلهرینی و مفسدله رینی بله حتی صومی کامل اولوب عندالله تعالی مأجور و مثاب اوله . معلوم اولسونکه رمضان شریفنك صیامی هر عاقل و بالغ و مسلم رجال و نسا، فرض عین دور . فرضیتی قرآن ایله و حدیثله و اجماع امت ایله ثابت در و ثبوتی قطعی و منفق علیه دور . انکار قیلغان کسنه کافر دور و ترک بلا عذر اولاچاق عاصی دور العیاذ بالله تعالی . قرآن ایله ثبوتی ظاهر دور زیرا نظم جلیلده حق تعالی شهرده عذر شرعیه دن سلامت اوزره یتشوب حاضر اولنه اول شهری صائم اولسون دیو امر ایلدی . امر ایسه وجوبه دلالت ایدر (و حدیث ایله ثبوتی) جمله دن بری بودر که رسول کبریا علیه السلام الله تعالی رمضان نك صیامنی فرض قیلدی بیوردی . ودخی اجماع امت ایله ثبوتی هجرتده اون سکنز آی مرورنده آیت شریفه نك نزولنده بو زمانه کیلگه نچه صیامنك فرضیتنه اجماع ایدوب برکسه دن خلاف ظهور ایتمه . شدوره .

❦ کفارة الصیام ❦

بر کیمسه نهار رمضان وقتنده نیت ایدوب عذر شرعی یوق ایکن قصدا بر کوتنی یا که بتون آینی افطار ایدوب آشاسه اول کیمسه اوزرینه کفارة و قضا لازم دور اما بر کوتنی آشاب اول کون اوچون کفارات ایدوب بعدینه آشاسه تکرارینه اوزرینه کفارات لازم اولور (اما بتون آینی آشاب کفارات ایتمسه بر کفارات ایله خلاص اولور حتی بش رمضاننی توتمی آشاب بورسه

بر کفارت کافیدور اما وقتندمه نیت ایتمیوب اون رمضان آینی طوتمی آشا سه همان قضا ایدهر کفارت ایتمز (امام نخعی قاشنده کفارت اوچ مک کوندور بعضیلهر قاشنده بر کون اوچون بتون دنیا ییل لهرنی صائم اولسه بر کون ناک عهدسندن قورتلماز شهرمن بورنک فضیلتی نیچه اولدینی معلوم اولدی. اصل کفارت بیدشور لئوکه آنط ایتمکن اوچون (ایکنچی کفارت جزا صیدیینی مکهمکره ده حجاز مسلمین محرم اولوب احرام اچنده قتل ایتمکلهری حیوان اوچون کفارتی شولدرکه قیمتی فنرایه تصدق ایتمکدور (اوچونچی قتل خطاناک کفارتیدور بعد اول کسنه اوزرینه لازم دور مقتولنک وارنلهری ایله حلاله شوب بعده بر قل آزاد ایده (دورتنچی کفارت رمضان ذکر ایلدندی (بشنچی کفارت ظهار دور ظهار اولدورکه مسلم و عاقل و بالغ کسنه نسکاحی حرام اولغان محرمینه زوجه سنی تشبیه قیلسه کفارت لازم دور .

❖ صوم ❖

صوم لغتده طیلماق شریتمده هر مسلمان بولغان ایر که هم حیض دن وهم نفاسدن پاک بولغان خاتونه، طیلولویلیق آشاودان اچودن جماعدن طاک طودقدان قویاش باطقان چه .

❖ روزه نك قسم لاری ❖

اولگسی فرض عیندور (ایکنچی واجب دور) اوچنچی حرام دور دورتنچی نفل دور فرض بولغانی رمضان روزاسی دور واجب اولغانی نذر روزاسیدور وهم کفارت روزالاری دور حرام اولغانی ایکی عید کوننده وهم اشریق کونهرنده طوتلمش روزه لار دور نفل بولغانی بومذکورلاردهن باشقه لاری دور .

صوم نك شرتلاری

اول مسلمان بولماق (ايكنچي عاقل بولماق) اوجونچي بالغ بولماق (دورتنچي سلامت بولماق) بشنچي مقيم يمني يورطده بولماق (ا لطنچي خاتون ايكان حيد-ضدن نفاسدن پاك بولماق) يدينچي رمضان آبي حاضر بولماق اوشبو يوقاريداعي شرتلار طالغان آده مگه رمضان روزاسن شول آيده طوتوجيلىق فرضدور. اما صرخالارغه مسافر كه هم حيض و نفاس حالده بولغان خاتونغه بو آي اچنده طوتوجيلىق فرض دكل لىكن سو گندان لازم اولور .

روزه نك فرض لاری

اول نيت ايكنچي نيتك اول و آخر وقتي بلك . اوجنچي نيتك وقتي قوياش چقاناندىن توش اوزانجه . دورتنچي راست طاك طودقدان قويش باتقانجه آشامقدان و اچكدهن جاعدان هم روزني بوزاطورغان شيدلردهن اوزن طيمقدر .

روزه نيتي

فرض روزني واجبي و هم نفلني كيچدهن مطلق روزه نيتي ايله نيتله و درست اگر روزه نك اداسي فرض بولغان آدم رمضان آينده نيت قيلسه مثلا نيت قيلدم رمضان روزه سن يا نذر روزه سن ويا نفل روزه سن ويا مطلق روزه طوتسمغي ديب هر قايم صورتده رمضان كيدر. مگر مسافر نيت قيلسه رمضان آينده واجب روزني شول واجب روزه دان كيدر. اگر چيري قوتلي بولغان صرخالو رمضانده واجب آخري نيت قيلسه شول واجب آخردن كيدر. اگر چيري قوتلي بولماسه رمضاندىن كيدر. نيت عريجه (نويت ان

اصوم صوم شهر رمضان من الفجر الى المغرب خالصاً لله تعالى) آخر
 آجقاندان صوڭ اوشبو دعانى اوقيه (اللهم لك صمت و بك آمنت و عليك
 توكلت و على رزقك افطرت و لصوم غد من شهر رمضان نويت ففقرلى يا غفار
 ما قدمت و ما اخرت برحمتك يا ارحم الراحمين . يستودهن صوڭ تراويح او قور .
 بيانى يوقا ريده ذكر ايدلى . موڭك صو كنده دعا قبولور . دعا اوشبودر :
 اللهم صل على محمد و على آل محمد و سلم اللهم زيننا بزينة الايمان و شرفنا بشرا
 فة الهداية و العرفان و اكرمنا بصيام شهر رمضان و ارزقنا الجنة و المغفران و
 تقبل منا تراويحنا يا سبحان و استجب دعائنا يا احسان بفضلك و جودك يا منان
 برحمتك يا ارحم الراحمين .

❖ آي كوروب شهادة بيرو هم قبول قيلو ❖

روزه غه كر گنده اگر بولوط بولسه بر عدل آي كوردم ديب شهادت
 بيرسه قبول قيلنوب روزه غه كرلور . روزه دان چقه فاندنه اگر بولوط بولسه
 ايكي عدل كسنه آي كوردك ديب شهادت بيرسه لهر قبول قيلنور ، افطار
 قيلنور . اگر آياز بولسه كوب كشينك كوروي شرط . هر ايكي تقديرده
 آيني كوردك ديب شهادت بسير گنده هيچ شك قالورلق بولماس . شولاي
 اولمان صورتده شهادتي قبول ايديلوب افطار قيلنور .

(في رؤية الهلال و الشهادة عليه لا عبرة لا خلاف المطالع و عليه فتوى
 الفقيه ابى الليث ره و به يفتي شمس الائمة الحلواني ره عن ابى عباس رضى الله
 عنه المعتبر في حق كل بلد رؤية اهل ذلك البلد ولا يلزمهم برؤية غيرهم و
 في المنتقى الاصح في مذهبننا ان الخبر اذا استفاض في بلدة و لم يبق لهم خفاً
 يظهر ذلك في حق كل بلدة ولو شهد شاهدان عند قاضى مصر لم يراهله الهلال
 على ان قاضى بصره كذا شهد عنده شاهدان برؤية الهلال و قضى به و وجد

شرايط استجماع صحة الدعوى يقضى به هذا القاضى ولو شهد واحد على شهادة واحد على هلال رمضان تقبل ولا يشترط الدعوى ولفظ الشهادة فى هلال رمضان (فى النوادر فى الصوم عند ابى حنيفة وشهادة رجلين او رجل وامرأتين فى علة وغير علة ويشترط العدالة والحرية ولفظ الشهادة ويشترط الدعوى ولورأى الهلال فى اليوم الاخر قبل الزوال او بعده لا يعتبر ذلك هو المختار وهو من السببية الجائبة فى قول ابى حنيفة و محمد رحمهما الله وعن ابى حنيفة ره ان كان مجراه قدام الشمس فهو عن الليلة الماضية وان كان خلفها فمن الجائبة (وذكر البعض انه انما تقبل اذا لم يسكن بالسماعة اذا كان جا من خارج البلدة او فى البلدة لو اخبر بالرؤية من مكان مرتفع واختاره الامام ظهير الدين وفى ظاهر المذهب لا تقبل واختار النضلى ان الشاهد الواحد اذا فرس وقال انشعق النيم و بصرت الهلال تقبل اما بلا تفسير فلا تقبل والطحاوى لم يشترط العدالة قال شمس الائمة الحلوانى اراد به المستور وظاهر المذهب اشترط العدالة حتى اذا رأى الواحد العدل الهلال يلزمه ان يشهد بها فى ليلة حرا كان او عبدا وانثى حتى الجارية العذرة تخرج وتشهد بغير اذن مولايها والفاسق اذا رآه وحده يشهد لان القاضى ربما يقبل شهادته لكن القاضى يردده و تقبل فيه شهادة الواحد على الواحد لان السعدى فى الاصل لا يشترط فكذا فى فرعه (بزائبة من نفسه ف

روزه نى بوزغوجى شيلهر

اول ايسكى يولئك برسنه جماع قيلمق (ايسكنچى قصدا آشامق يا اچمك) اوچنچى كىچ بولدى ديب اغز آچمق (دورقنچى دارو اچيدنه ويا مينينه كىتمك) يدنچى بره وگه قاراب منى اچقمق (سكرنچى بوغازينه يا غموربا كه قار كرمك) طوقزنچى حيواننى يا اوله كسه تى يا فرجدهن باشقه اورننى وطفى قيلسه يا نوپسه يا طوتسه اگر نى شهوت ايله كيتسه بو صورتلهر نيك بارسندنه

روزه بوزلور. لکن اوڭگی ابکی صورتده قضا هم کفارت لازم اما باشقه صورتده قضا لازم کفارت تو گیل. کفارت دیسدیگمز بر کون آچلمش روزهغه بر قول آزاد ایتک یا آلتش کون روزه طوتمق یا آلتمش فقیرنی طویدرمق اگر شیخ فانی بولسه یا حمله یا بالاسنه سوت ایمزدر کوچی بولسه روزه سبیلی ضرر لانسه لار یا مسافر بولسه آشارلار، سو کره قضا قبلور لار .

❦ فی بیان صدقة الفطر و مسائله ❦

و دخی واجبات اسلامیه دن برسی صدقه فطر دره، هر کسبکه واجبدر . فطره مسئله سنندن اون بر مسئله بلك اولاً سیدنی و صفتنی و شرطنی و رکننی ونه دن ویره چکنی و مقدرانی و وقتنی و حکمنی و ادا ایسده چک اورسنی و کمدهن اوتوری ویره چکنی و قننی کسه به ویرمک جائزدر و قننی کسه به ویرمک جائز دکلدن بولارنک جله سننی بلك لازمدره ایسدی فطره نك سببی بر کسه مسلم و حر و نصابه مالک غنی اولدینی حالد ماه شوالنک ابتدا کیچه سی تا گئی طودقده حی یعنی ترک بولسه اول کسه اوزرینه صدقه فطره واجب اولور . و دخی صفتی واجبدر. بایلارغه شرطی اوچدر: اسلام و حریت و غذا رکننی دورت شینک برندهن ویرمک برسی بغدادی بش قداق ایکنچی آربا و بیلارنک اونی . اوچنچی خورماه دورتنچی قوری یزوم بولاردان اونار قداقدر، عینی بولماسه قیمتن ویرسه جائزدره و جویننک وقتی ماه شوالنک ابتدا کیچه سی تا گ طودقیله دره، مقدم و مؤخر ویرسه جائزدره و دخی حکمی واجبنک حکمی کیبدر، بیرسه بورچندان قولور انکار ایتسه کافر اولماز لکن عذرست ترک ایسدن آنم یعنی گناهلی اولور . و دخی اداسی حرقنی مکانده بولورسه اول اورنده ویرمکدره و دخی فطره سننی ویرمک اوزرینه واجب اولان بش نفز کسه ندره . بو نفرله ردهن غیر یسیدچون ویرسه جائزدر واجب دکلدن

و جمیع خلق اوچون ویرسه دخی در سقدر، جهسی خلاص اولور. لکن اخبار و اذن کیره کدر. سینک فطره گنی بن ویریم دیو کندوسنه بلدرمک کیره کدر. مگر خاتونی و بالغ اولادی اول. آنلار اوچون اذنسز و امرسز ویرمک جائز اولور (برسی کندی نفسیچون ویرمکدر) (ایکنچی بالغ اولمادق صغیر و فقیر اولادیچون ویرمکدر لکن بر وجهله صغیره مال انتقال ایدوب غنی ایسه مالسندان ویرور) (اوچنچی خدمتنده اولان آزادسز قوللاری و جایلهری اوچون ویرمکدر) (دورتنچی مدبر قول جاریه اوچون) (اولاد لارینک آناسی اولوب ام ولدی اولان جاریه سیچون ویرور.

❦ فی بیان الزکوة ❦

زکوتنک لغتده اوچ معناسی وارد. اول معناسی آرتق، ایکنچی بوسی مدح، اوچنچی پا کله مکدر. اما بو اورنده پا کله مک معناسنده دور. شریعتده معین نصابدان معین اورنغه قرآن شریف ایله تقدیر قیلنمش صدقه نی ویرمکدر.

❦ زکوة فرض اولونک شرطلاری سیگزدور ❦

دورتنسی زکوة بیروچیده بولور، دورتنسی مالده بولور. اما زکوة بیروچیده گمی دورتدهن برسی (اول آزاد بولمق) (ایکنچی بالغ بولمق) (اوچنچی عاقل بولمق) (دورتنچی مسلمان بولمق. مالده بولمان دورتدهن بری) (اول مال حلال بولمق) (ایکنچی نصاب نامینی مالک بولمق) (اوچنچی قرضدان آرتق نصاب بولمق) (دورتنچی شول مالارنی مالک بولناچ بریل نوتمک. زکوة دیدیگمز آلتون ایله کوشدهن دخی سائمه اولان حیوانلاردا نغنه فرض سودا نیتنی قیلماسه ده. اما باشقه طاواردان یا باشقه اصل طاشلاردان زکوة فرض دکله، سوگره سودا نیت قیلنسه غنه فرض اولور.

﴿ آلتون كوش نصابى ﴾

كوشنىڭ نصابى ايكى يوز درهم در. درهم ديدىگمىز بر مئقالدان كيم اولور. هر بر اون درهم يدى مئقال اولور. بر مئقال يوز آربا آغرانى اولور. بر درهم يتمش آربا آغرانى اولور (بس ايكى يوز درهم بر يوز قرق مئقال اولور. ايكى يوز قرق درهمدن قرقدان بر يعنى بش درهم بېرلور. اگر ايكى يوزدهن آرتقان قرق درهمگه طولاسه بر درهم بېرلور. اگر طولماسه آرتقانندان زكات بېرلمس آلتون نصابى يېگرمى مئقال، اگر آلتونغه باشقه نرسه، قاتشوب آلتونى آرتق بولسه آلتونندان حساب قبلور كوش هم آلتون قېلىندە ندر. يېگرمى مئقال آلتونندان يارتى مئقال زكات بېرلور. اگر بويگرمى مئقالدان آرتقى دورت مئقالغه طولاسه اون آربا آغرانى بېرلور. اگر آلتون كوشكە قاتشقان نرسه آرتق بولسه اول وقتى آلتون كوشدهن حساب قېلىنماس، باشقه طاو ار كې اولور. بو نرسه لهر بهأسى ايله برسى ايكنچېستانه قوشلور •

﴿ سائمه حيوانلارنىڭ نصابى ﴾

دوونىڭ نصابى بشدر. بش دوون بر قوى يا صارق بېرلور. اون دوودەن ايگىنى بېرلور. يېگرمىدەن دورت قوى يا صارق بېرلور. يېگرمى بش كەچە يېگرمى بشدەن بر ياش طولوب ايسكەنچېگە چىققان دوو بالاسى بېرلور اوتوز آلتىغە چە. اوتوز آلتىدان ايسكى ياش طولوب اوچكە چىققان دوو بېرلور قرق آلتىغە چە. قرق آلتىدان اوچ ياش طولوب دورت كە چىققان دوو بېرلور آلتىش بر گەچە. آلتىش بردەن دورت ياش طولوب بشكە چىققان دوو بېرلور يتمش آلتىغە چە. يتمش آلتىدان ايكى ياشكە ايگىنى بېرلور طوقسان بر گەچە. طوقسان بردەن اوچ ياشكە ايگىنى بېرلور يوز يېگرمىگە چە. دوونىڭ

صو گنده اوڭكيچه باشلانور. يوز يسكرى بشدن بر باشلك برنى هم اوج باشلك ايكىنى بىرلور يوز ايلبىگهجه. يوز ايلبىدەن صوڭ اوج باشلك اوجنى بىرلور. مونڭ صو گنده اوڭكيچه باشلانور هكندا .

✧ صغرنڭ نصابى اوظزدور ✧

اوتوز صغردان بر باشلك بىرلور كىرەك او گز كىرەك دىنى اولسون قرققەجه. قردان ايكى باشلك بىرلور آ استمشەجه. آ اتمەشەن بر باشلك ايكىنى بىرلور. يەشكەجه يەشەن بر باشلك برنى هم ايكى باشلك برنى بىر لور سەكسانگەجه. سەكساندن صوڭ ايكى باشلك ايكىنى طونسائىنەجه . طوقساندان اوج برە باشلكنى بىرلور يوز گەجه. يوزدەن ايكى برە باشلك، بر ايكى باشلك بىرلور يوز اونفەجه. اوشنداق قىياس قىيلور موندان كوب بولسە اما صو صغرى ايله يورت صغرى بر ابردر .

✧ قوى، كەجە، صارق نصابى قرق دور ✧

قرق قوبدان يا قرق صارقدان يا قرق كزەدەن بر قوى يوزدە يسكرى بر گەجه. موندان صوڭ ايكىنى بىرور ايكى يوزدە بر گەجه. موندان صوڭ اوج قوى يا اوج صارق يا اوج كزە بىرلور دورت يوز گەجه. دورت يوزدەن صوڭ يوز باشينە بر قوى بىرلور و ەلم جرا .

✧ يالانده اوتلاى طورغان آطنڭ نصابى ✧

اگر آط يانڭ كوبرە گەندە يالانده يورسە برسى آ يفر برسى بىە بولسە برە دىنار بىرلور باشى بولسە لار. اگر عادىچە يا ناچار بولارلار قىدەتدەن حساب ايدوب ايكىنى يوز درەمدەن بش درەم بىرلور. اگر ايكىسەيدە آ يفر

بایسه بیه بولسه هم یلنك یارتیسندمه یورتده او تالاسه بولاردان زکات بیرلهمس
 اوشنداق زکات واجب دکل. منهر اوچون یا جیگهر اوچون استعمال قیلنا
 طورغان آنلاردان زکاتنك فطره نك عشرنك هر قیوسینك قیمتین بیر وچبلك
 درست (اگر یل اچنده مانندان فائده بولسه قایو جههدهن کیلسه شول اصلنه
 قوشلور. مثلا سودادهن کیلگن تابوش عروضغه قوشلور. مالدان کیلگن
 فائده، مثلا صغر اولسه صغر جمله سنه قوشلور، باشقه جنسكه قوشلاماس .

﴿ یرده نوسکدن نوله نلهر نك هم آشلقلار نك زکوتی اوندان بر ﴾

یرده نوسکدن نهرسه لهر نك زکاتی اوندان بر. شری کما کوره عشر دیب
 تسبییه قیلنا. اما بولارده نصاب شرط دکل اگر یر عشری بولوب ساچوب
 یا صاقلاب بر نهرسنی اوسدراسه اون قداقدان بر قداق صدقه قیلو واجب
 اولور حتی باشته نهرسه سی بولماسه ده . اما عشری یر دیدیکمز یا غمور
 صوبی ایله نوسه طورغان یرلهر اگر آرق ایله یا قویودان صوسیدوب نوسدراسه
 اول وقتنی عشری توکل خراجی بولور، عشر واجب بولماس (زکاتنی
 مصرفلارینه بیرمك هم قرضدر .

﴿ زکوة نك مصرفلاری تیدور یوغاریدا اجمالاً ذکر

اولندی ﴾

بوسی تفصیل) اول مسکین هیچ نهرسه سی یوق آدم ایکنچی فقیر،
 فقیر دیدیکمز بر کونلک آزغی بولور یا مالی اصل حاجتندن آرتقانی نصابه
 طولماس اوچنچی عامل، عامل دیدیکمز پادشاه طرفندان زکات آلور او
 چون قویسلغان آدم گرچه بای بولسه ده اگر هشتم قیدلهمسندن بولماسه .
 دورنچی مکانب یعنی یازو بیرلهمس قول، خواجه سی یازو بیره اگر فلان قوری

صوم آقچه کیتروب بیرهسهك سینی آزاد قیلورمن دی شول مکاتب بولور .
 بشنچی مدیون یعنی بورچلی کشی بورچینه یتهرلك مالی بولماسه . آلتنچی
 منقطع النزاة یعنی عسکر گه ایرشمکدن عاجز اولغان کشی . یدنچی ابن السبیل
 یعنی مسافر و طنذده مالی باراما یالنده یرق مقصور بولغان اورنده یتهرلك مالی
 زکاتدان آلوچلمق درست . اما بایفه هم کافر گه فقیر بولسهده زکات بیرو هم
 آلو درست تو گول . بای دبدیگمز اصل حاجتدن آرتقان مالی نصابقه طو
 لار . یعنی ایکی یوز درهم گرچه ناماسی بولماسهده آگسا زکات هم عشر
 هم فطر بیروچیلک هم آلوچیلنی درست تو گول . آتا ایکن بالاسینه هم
 فقیره خانوینده بیرو درست تو گول . بالا هم خاتون آنا آناسینه ایرینه بیرو
 درست تو گول . دولندان توبهین هم بو صدقهلارنی اوز ایلمنندن باشته
 قرینه گه کوچرو مکروهدر . مگر مکروه بولماس محرم قرداشی مصرفقه
 کرسه شول وقتده درست .

معلوم اوله که مدون اربعمدهدن و سائر دتون و شروهده یازغان بودر که
 شرفایده زکات و یرمک جائز دکلدو وحالا بویله فتوی لکن امام اعظامدان
 روایت اولندیکه هاشمی اوچون جمیع صدقت آلمقده بأس یوقدر . حرام
 اولمسی نبی علیه السلامک زمان سعادتنه مخصوصدر خمس صدقتدان عوض
 کندولره واصل اولدیغندان اوتوری بس عوض کندولره واصل اولمقده
 معوض عنه اولان زکات آلمق حلال اولور (واگر بویله اولسه شرفانک فترا
 سی هلاک اولمق لازم کلوردی بس آنلردان ضرری دفع اوچون کندولره
 زکات آلمق جائز اولور) (تته کم جامع فتاواد مذکوردر و شرح آئارده
 امام اعظامدان نقل ایدرکه صدقهلارنک کلیدی بنی هاشمه جائزدر .

حرمت زمانی نبی علیه السلام مخصوصدر . خمس خمس کندولره واصل
 اولدیغیچون بس نبی محترمک و فایده صابط اولمقدا نصکره آنلره صدقه
 حلال اولدی (حتی امام طحاوی مرحومب دخی بو قول ایله عمل ایدر .

بیورمشدر. حتی مجمع البحرین شرحنده اولدینی ابو حنیفه دن نقل ایدر که
 هاشمی به زکات و یرمک جائزدر جائز اولمق اول زمانده ایدی. نافع صدقه
 ایسه بالا جماع جائزدر وینه ابو عصمت کبیر امام اعظم دان حکایه ایدر که بنی
 هاشمک فقراسیده صدقه یرمک جائزدر (نه که تانار خانیه ده مسطوردر .
 ابن محیم فتاوا سندن دیر که شریف فقیره زکات و یرمک کسه دن سؤال اولندی
 جائز میدر و ویرندن زکات دوشرمی دخی آنی آلمق حلال اولورمی (ویر
 دیکه نم شریف اوچون اول زکاتی آلمق جائزدر. شیخ مزدر که بو فتوی
 ظاهر روایت مخالفدر. جنه متون و شروحه یازیلان بودر که بنی هاشمه
 یعنی شرفایه و آنلرک موالیسنه صدقه یعنی زکاة حلال دکلدن لیکن شرح
 مجمعه دن و شرح آنلر دان نقل ایله امام اعظم دان بر روایت واردر که صدقه
 لار بنی هاشمه جائزدر. حرام اوله سی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم زمان
 سعادتلرینه مخصوصدر. خمس خمس آنلره واصل اولدیفندان اوتوری (بس
 رسول محترم صلی الله تعالی وسلمک موتی سببیه اول خمس ساقط اولدیفندن
 سو گره آنلره صدقه و زکاة حلال اولدی (امام طحاوی بردخی بونگه یعنی
 جواز ایله اخذ ایدرمن دیدی اشته بو سوز شیخ زک سنیدر (نه که فتاوا
 ابن محیمده مسطوردر) ویر تعبیرده دخی امام ابن حنیفه دن ایکی روایت
 واردر بز جواز ایله اخذ ایدرمن زیرا حرمت رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه وسلم زمان سعادته مخصوصدر. نه که قهستانی ده مذکوردر (امام طحاوی
 و ناخذ دیدیکی قولندن سو گره ابن حنیفه دن ابن یوسف دن مرویدر که بنی
 هاشمک به ضیسی به ضیسنه زکات و یرمک جائزدر. قدوری شرحی زبده الدرایه
 ده و مختار شرحی اخیره اردن عرب زاده حسن افندی مرحومک خط دن
 یازمشدر طریقته چی فندی .

﴿ طلب مغفرت ﴾

معلوم اوله که منیه الـصلی نك ظاهری بودر که جمیع مؤمنلر نك گناهلارینك

مغفرتیله دعا جائز اولور. لکن قرانی مالکی حرامدو ذیو تصریح ایلمشدر
 (اما اللهم اغفر لی وجميع المسلمين دیمسی یعنی نیم اوچون جمیع گناهلاری
 مغفرت معناسی مراد ایلمسه جائزدر. اما جمیع مسلمین اوچون من حبت الجملة
 مغفرت مراد ایلمسه کسندوسیمچون طلب ایلدیگی وجهده آنلاری کندویه
 شریک ایتسه بو جائزدر واما هرکس اوچون جمله گناهلاردان مغفرت
 مراد ایلمسه حرامدر قرافینک سوزی بودر (لکن بونک حرام اولماسی
 ابن امیرالحاج منیة المصلی شرحنده رد ایروب تطویل کلام ایلمشدر. حق
 بودر که کافر، مغفرت ایله دعا ایسه عاصی دکلدر (والحاصل جمیع مؤمنین
 دن عفو چونسکه جائزدر واقع دکل ایسه ده بس اخوان مؤمنینه کاشفقتدهن
 و فرط مرحمتدهن ناشی مؤمن اولانه جائزدر که جائز الوقوع اولان نسانه ایله
 دعا ایده (نته اکیم صفات صلوة بخنده بحر ائقده نهر فائقه مفصلدر .
 طریقتهچی امیر افندی .

رساله دود فی الاثمار

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى . و بعد بوندا نصو کره معلوم
 اوله مکه بو فقیر بر تقصیر الشهیر بطریقتهچی امیر افندی ایدریمشدرده حاصل
 اولان قوردحقنده حکم ندور دیو بهض اخواننک سؤالی سببیه عالم محمدافندی
 مرحومنک رساله سنی اختصار اوزره ترجمه ایروب بعده امام دمیر یانک حیوة
 الحیواننده الدود دیدیگی محله اوج وجهی بیان مراد ایلم الله سبحانه و
 تعالی صوابه توفیق ایله آمین. ایمدی معلوم اولسون که طعام قورتی یسیرو
 سر که کبی و یسیره قورتی الحیر کبی ودود کبی وبهض بکارلارنک وصوقبو
 لارینک قورتی کبی بونلارنک ثلوسی و ترسی پا کدر. اماملاریمز آراسنده
 آنده خلاف یقدر. زیرا آنلارنک نفس سائلهسی یعنی آرقانی یوقدر .
 لکن باک اولمق ایله یمنی حلال اولمق لازم کلز زیرا آنلاریمته عمومنده

داخله در در مینه ایسه نص ایله حرامدر بالقی ایله چیکر که کدهن غیری وحشرانده
 دخی داخله در در. حشرات ایسه حرامدر زیرا آنلار خبائثتندن. بس ایمدی
 بو شینهز ایله ایله قورتنی یهسنده رخصت ویریلورمی حرج اوچون و تمیز
 عسیر اولدی-میچو یوخسه رخصت یوقمیدر مذهب کتابلارینی تصحقه
 صوریمز اولمقله آگسا مطلع اوله مدق تفسیر نيسار بوریده حرمت علیکم
 الیته نظام جلیلانده دیر که و فوا که و صورقورتنده ایکی وجه واردو. اظهیر
 اولان بودر که بو اشیا بیله یهسنده «ساحه» اولنور کتب شافیهدهن کنایه
 الاخبار نام کتابده دخی امام نوویدن نقل ایله ایدر که سرکه و سرکه کینت
 قورتن اکل حلال اولور حاصل اولدینی نسنه ایله بیله ییلور ایسه (اما منفر
 دا یعنی یالغز بیلمز یعنی آشاماس جامع الصغیر شرحنده علقهی دیر که انس
 رضی الله تعالی عنهدهن مرویدر که نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرته رینه
 قدرتی خرما کتورلد که تفتیش ایدردی یاخود کسر ایدردی و اچندن
 قورتنی چقاردی بیوردی. بزم اصحابمزنک قولی بودر که خرما و نیزه سرکه
 و حبوبات و بونلار کبی نسنه لهرده حاصل اولغان قورت حاصل اولدینی نسنه
 لهرنک اچنده اولسه موت سبب بیله قورت مردار اولور مذهب اوزره و اگر
 تمیزی کوچ ایسه حاصل اولدینی نسنه ایله بیله یهسی حلال اولور قول اصح
 اوزره باشقه یهسی حلال اولماز شافیهدهر که بو سوزی حرجی نئی ایسدن
 ادله شرعیه یه موافقدو و بزم علمامزننک قولنه مطابقدر. بوندانصو گره
 حیوة حیوانده دیر که جیدع انواع ایله قورت حرامدر زیرا مستخبندو .
 مگر ما کول اولان نسنهدهن تولداید. یعنی حاصل اولا بس بزم فاتمهزده
 آنده اوچ وجه واردو. اول اوچ وجهنک اصحی حاصل اولدینی نسنه ایله بیله
 یهسی جائزدر مفردا جائز دکلدو (ایکنچی وجه آیرمسی واجیدر اصلا بیامز
) اوچنچی وجه حاصل اولدینی نسنه ایله بیلهده اکل اولنور یالغز یهسی دخی
 حلال اولور وجه اصحه کوره ظاهر بودر که آیرمسی آسان اولسون کوچ
 اولسون بیله یهسی حلال اولور والله تعالی اعلم .

﴿ في بيان الحج ﴾

حجنگ فرض الارینی و واجبلارینی و سنتله زینی بیان ایدره معلوم اولسونسکه اساس سلامنگ بریسی دخی غنبله رگه عمرنده بر مرتبه حج ایتمسکدره، فرض عیدندر. قرآن ایله و حدیث ایله و اجماع امت ایله فرضی ثابت اولمشدره، انسکار قینانگ کمنه کافر در فناواش نفده ایدرکه حج ایکی نوعدره برسی حج اکبر در اول حجة الاسلامدر غنبله اوزرینه بالاتفاق فرضدر. ایکنچی حج اصغر در اول عمره در سنتدر واجب دکلدر مگرکه عمره په داخلی اوله اول وقتده تامی لازم اولوره بس ایمدی حجة الاسلامنگ شرطی ایکی نوعدره برسی رجویننگ شرطدره ایکنچی اداسیننگ شرطدر اما وجوبی ننگ شرطی طوقدر برسی اسلامدره ایکنچی عقلدره اوچنچی بلوغدره دور تهنچی حریتدره بشنچی تحت بدندر آلدنچی استطاعدر یعنی زادر احاله په قادر اولمقدره یدنچی امن طریقدره سیگزنچی خاتون اوچون محرمی یاخودزو جی اولمقدره طوقنچی محرمینگ نفقه سیدر لکن بو شرط اختلافی در ایمدی بو شرطلار بولماسه فرض اولمازه و دخی اعنی اوزرینه فرض دکلدر ابو حنیفه قاشنده یته کچی کسنه بولسه ده ایمدی استطاعتنگ یعنی نه مقدار ایله حج فرض اولور آننگ مرتبه سی امام زندوبستی روضه امام اسنده ذکر ایتدیکی اوزره آدم اوچ وجه اوزره در برسی اهل تجاردر ایمدی - جاج مسلمین کتمیه قفله بغلیوب حاضر اولدیقلاری موسمه مالندان کندویه لا بد اولان حواج اصلیه سنی و تجارة ایده چک سره یعنی آروب سو گره کندی بکنه یا اجاره سانه واروب کیلگنجه کندینگ زنده و اهل عیالنگ نفقه لاریه کفایت مقداری مل بولسه اول کسنه اوزرینه حج قیلدق فرضدر ایکنچی اهل زراعتدر اول دخی آلات زراعتی و کفایت مقداری تجاری آیردقدار سو گره جفتنده و عبالنده اولانلارنگ و نفقه لارینی آروب سو گره

حجگه واروب کناجه زادنه کسفايه .مقداری بواسه فرضدره اوچنچی اهل
صنعت در سرمایه به محتاج دکلدنر. آنچق کسندینک زادنه ور احله سنه وعبدالک
نقه سنه کفایت ایتکدر. اول مقدار ایله اوزینه فرضدر (اماخا ونلار اوچون
زوجی یاخود محرم نندن اوغلی یا قرنداشی یا سوت اوغلی کبی بیله اولمق
شرطدر. اگر بونلاردان بری اولماسه خانونلاره فرض اولماز. مکة مکرمه
یقین اولوب اوچ کولمکدن آز اولورسه اول وقت محرمسوزو جسنجائز
اولور محرم دخی عالی و بالغ اولمقدر مراهق دخی بانغ حکم ندهدر و دخی
فاسق اولما یرب ایمین اوامقدره و دخی خاؤون عده صاحبی اولمیه عدندن
خالی ارا-حق شرطدر و ابو الفضل الکرمانی خرسانده رجالدن سقوط سنه
فتو او بر مشله دردر خطر چوق اولدیفیچون آنلار بو قدر سنه مقدم بویله فتوی
ویره چک زمانمزده نیچه اولور دینلر سه آنلارک حصر نده یل زیاده امنیتسن
اولوب آنلاردان سو گره اسلام پادشاهلاری بر مقدار اصلاح طریق ایدوب
سلات غالب اولمقله نیچه سلما رحیم الله اسن طریق محققدر دیو فتوی
ویره مشله دردر فی زماننا عمل بونک ایله در. زیرا نیچه احادیث شریفده و آیت
کریمه ده عذرسن حجی ترک ایدنه نه حقیقه و عید شدید کلشدر (امدی
اصحاب عذر دور ندر برسی اولدر که تحمل ویادابه اوزرنده طور مغه قادر اولمیه.
ایکنچی دور مغه ینمگ ینمگه قادر اولمیه. اوچنچی مریض وضعیف اولوب
سفر ایتمگه و حر کتمک قادر اولمیه. بو اوچ نفر صاحب عذر در. آنلار
اوچون حج یتمک اولماز بالاتفاق حج وقتی یعنی حج آیلاری شوال ذوالقعدة
ذوالحجه نیک اون کونی .

✽ رکن لاری ✽

وَلْ احرام باغلاق . ایکنچی عرفات طاغنده و قوف قیلمق . اوچنچی
طراف زیارت قیلمق . حجنگ واجبه لری اول مزده فده طور قیلمق . ایکنچی

صفا ایله مروءه آراسنده سہی تیلوق. اوچنچی طاش آذوق. دورنچی ساج
 طرناق کیسمک. بشنچی طواف صدر قیلوق. آلتنچی هر طوافنی ایسکی
 رکعت نفل نمازی ایله تمام قیلوق. ۵ نیت حجنی نیان حج ایتمک اوچوجه
 اوزرینه در حج دیو بیت الحرامنی زمان مخصوصده ذکر اولان افعال مخصوصه
 و ارکان معلومه ایله زیارت ایتمکدر. آنک نیتی اوچوجه اوزرهدره برسی
 حج افراددرکه بالغز حج بیت ایدرء ایکنچی حج قراندرکه هم حج هم عمره
 نیت ایتمکدر اما یاز حجنی نیت اولدره. اللهم انی اری الحلیح فبسرہ لی و تقبلہ
 منی دیو یعنی یا الله تحقیق بن حج ایتمگه مراد ایدرم. یارب بگذا آنی میسر
 ایدوب آسان ایله و زحی بو حجنی بندن قبول ایله دیب عقبنجه تلمییه ایدم
 تلمییه بودر لبک اللهم لبیک ایدک لا شریک لک ایدک ان الحمد و المنعمه لک
 و المملک لا شریک لک دیو .

✧ کتاب النکاح ✧

نکاح اتمده و طیده حقیقته ر عقدده مجازدر شریتمده ایجاب و قبول برله
 حاصل بولمان خاص عقددر. آنک سبیلی وظی حلال بولور. نکاح اوچ
 قسمدر فرض مکروه سنت مؤکده فرض بولغانی شهوت غالب بولوب و طیفه
 آرتق میل ایتمسه و زنادان قورقسه. مکروه اولغانی آلتناچ خانون حقن ادا
 قیلودان قورقسه. سنت مؤکده اولغانی فتنه و بلادمن قورقسه. نکاح اغلانور
 ایجاب و قبول ایله ایجاب شول اول صادر بولمان سوز قبول صر کئسندان
 صادر بولغان سوز بس نکاحنک رکنی ایجاب و قبولدر یعنی خانون ایدرین
 سکا حلال جفتلکککه باردیم ایر نه یئورسنی حلال جفتلکککه آلدیم دیب.
 نکاح عقدنک درستلگینه یکی شاهد شرطدر. ایکیسیده مسلم هم کلف بو
 لوی هم ایکیسینکده ایشتوی برسی سا کفر او اواسه درست بولماس هم
 شاهدلر ابکی فاسق اواسه ده نکاح درست بولور. هم ایر و خاتوننک ایکسیدان

ایکی اوغلی حضورنده نکاح درست بولور. ایرگه حرام بولور اصلی یعنی آنا سی و آتا و آنانک آناسی نه قدر یوقاری بولسه لارده دخی ایرگه حرام بولور فرعی یعنی اوزینک قزی و بالاسینک قزی نه قدری توبهن بولسه لارده دخی ایرگه حرام آنا آناسینک فرزداری کم اوزی برله بر طوغان قز قزداشلاری و آنلارنک قزلاری و اوزی برله بر طوغان ایر قزداشینک قزلاری نه قدر یراق بولسه لارده دخی ایرگه اوزینک یراق اصلینک یعنی بابا نهنک نه قدر یوقاری بولسه لارده اوزله رندن طوغان قزلار کم عمه و خاله له در بارچه سی حرام. ودخی ایرگه اوزخاتونینک آناسی حرام صحیح عقدایله نکاح قیلنسه شول نکاح سببی حرام بولور وطی قیلنمسه ده و ایرگه خاتونینک قزی حرام اگر اول خاتوننی وطی قیلغان بولسه و ایرگه اوزینک اصلینک یعنی آتا و بابانک خاتوننی حرام بابا نه قدر یوقاری بولسه ده دخی ایرگه فر عینک یعنی اوغابنک خاتوننی و بالاسینک اوغابنک خاتوننی حرام بالا نه قدر توبهن بولسه ده. اوشبو نه یقنکه ن نسب یوزندن بولغانلار رضاع یوزندن یعنی سوت ایمو برله حرام بولور. مثلا ایرنک طوغان آناسی هم آتا آنا نک آناسی نه قدر یوقاری بولسه ده حرام بولغان کبی ایمزگن آناسی هم رضا آتا آتاسینک نه قدر یوقاری بولسه لارده حرام بولورلار. ارضنداق باشقه صورتلرده دخی ایرنک زنا قیلنمشینک فرعی اول ایرگه حرام دخی ایرگه اعضاسنی طوتدیعی خاتوننک فرعی حرام دخی ایرنی طوتقوچی خاتوننک فرعی اول ایرگه حرام دخی ایرنک قارای خاتوننک اچکی فرجینه ایرشسه شول خاتوننک فرعی حرام اگر طوتقو و قارامق شهرت ایله بولسه لارده دخی زنا قیلنمش و طوتلمش و طوتقوچی و قارالمش خاتونلارنک اصللاری حرام عقللی آزاد خاتون اوزی یا باشقه کشی آنی نکاحلاندیر مق درست و نکاح حکم له ری مراتب بولور. گرچه ایر خاتونقه تیکگداش بولمسه ولینک رضا سفندان باشقه ده اما خاتون اوزینی کفونندن باشقه

نكاحا لندرغانده ولى قېشىلدير قاضيه عرض قېلوب نكاحنى بوزمى اوچون
 لىكن شرح وقايده مذكور اگر خاتون كفو بولماغان ايردن بالا تدرسه
 وليه هر كه فسخ حتى بولماس بالا ضايح بولماسون اوچون امام حسن ابى
 حنيفه دن روايت قىلدى و ايسز كفو دن باشقاغه بولغان نكاح باطل وز
 بو روايتنى مشايخ نك كوبرا گى قبول ايدوب تومشاره هم قاضى خا فتراسى
 ارشوبونك اوزه رينه دور دى ولى بالغه و آزاد خانولتى جبر ايتوب رضا
 لغندهن باشقه نكاح ندرمش كچه بكر بولمده (بكر بالغه قز نكاح تيك
 تورماق و كولمه كى و ناوشىز يغلاقتى ولى كه اذن دور نكاح ندرمك ايله و
 تارشلا نوب يغلاقتى نكاحنى قايتارمقدور نوزدان ولى اذن صور اغانده نكاح
 حقنده كفواك و تيك ندرمش لك اعتبار قىلنو نسب برله زيرا نسب ايله تفاخر
 بولور بس قرئش نسبليك يعنى انصرا بن كفاغه بالا لارندن بعضى بمضينه
 كفو دور عرب هم بمضى بمضينه كفو دور اما عجمده كفايت و
 تيك ندرمش لك مسلمان اتق برله دور نسب برله ايرمس زيره عرب دن باشقادر
 نسله رين ضايح قيله مشلار .

✦ خطبة نكاح ✦

الحمد لله والمحمود هو الله والمصطفى رسول الله . الحمد لله الذى جعل
 النكاح فاصلا بين الحلال والحرام . والصلاة والسلام على رسوله سيد الانام .
 وعلى آله واصحابه المبررة الكرام . وبعد فان الله تبارك وتعالى امرنا
 بالنكاح ونهاى عن السفاح اعز بالله من الشيطان الرجيم فانكحوا اما طاب
 لىكم من النساء مثنى و ثلاث و رباع . وقال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم .
 النكاح سنتى فمن رغب عن سنتى فليس منى . الناكح راغب والمتكوح حة
 مرغوبة والمهر على ما تراضيا فاقول قولى هذا و استغفر الله الغافل راكم
 و لسائر جماعة المسلمين الحاضرين اجمعين انه هو الغفور الرحيم الجواد

الكریم العلی العظیم السیدع الدعاء اول خالق لا یزال اول معبودی زوال
ایزمن برو بار ته كرى تبارك و تعالى نك یارنى طورور اعوذ بالله من الشيطان
الرجیم فانكحوا ما طاب لكم من النساء مثنى و ثلاث و رباع و اول رسول
الثقلین و مهتر حافتمین محمد مصطفی صلی الله تعالى علیه وسلم نك سنئی طورور
اول سراج الملة و منهاج الامة ابو حنیفة كوفی و امام ابو یوسف لقاضی
و امام محمد بن لشیبانی نك اتقوا لاری ایله و بارجه تلامالار صلاح كوروب
و صواب كوروب انقیاد قیلا اقلاری برله اوشبو اولتورغان الوغ و كچوكله
قاشنده ایكى شاهدنك سهادتی برله وكالة فلان مقدار مهر تقابلذ. فلان مقدار
مهر معجل و فلان مقدار مهر مؤجل و چهار امور شرعی ایله آنك فلان
نی فلان اوغلی فلان حلال جفتلكككه قبول ئیذرب ببرد كمی فلان فلان
قزنی فلان اوغلی فلان فلان مقدار مهر ایله حلال جفتلكككه قبول آیتوب
آلد كمی فاتح، بسم الله الرحمن الرحیم اللهم الف بینهما كما الفت بین آدم و
حوار كما الفت بین یوسف و زلیخا و كما الفت بین علی المرتضی و فاطمة الزهراء
و كما الفت بین محمد المصطفی و خدیجة الكبرى اللهم اغفر لنا جیداً و ارحمنا
جیداً و یحیینا من النار جیداً و صلی لله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین برحمتك
یا ارحم الراحمین .

ایکنجی دعا اللهم اجعل هذا العقد مبارکاً و مختاراً او اجعل بینهما الفة و قراراً
ولا نجعل بینهما فرقة و فیار اولف بینهما كما الفت بین عائشة و محمد سید
الابرار و فاطمة و علی السكرار یا عالم الجهر و الاسرار و صلی الله علی خیر
خلقه محمد و آله و اصحابه جین برحمتك یا ارحم الراحمین .

سؤل نکاح نهدر جواب معلوم بالغ اولان کمنه سلمه. یعنی سنت شریف
اوزره عقد ایدوب قریبان اتمکدر. سؤل عقد نکاح نصل اید بلور
جواب و لا نکاح ایدجک اولان امام افندی زوجه نك اسمنی مثلا فاطمه
بنت عمر دیو بده زوجه نك و کبلی مثلا محمود بن مختار بده شاهدله ری

اسمها يرى ايله يازد رو كره زوجتلك اسمنى فلان بن فلان ديه بعده و كيملى
 و شهيدارى يازد بعده مهر مؤجلى بو قدردر و معجلى بو قدردر ديه يازد بعده
 عامة استغفار يدرب عوذ باسم الله ايله نكاح خطبه سنيه شروع ايدم (الحمد لله
 الذى تزوج الارواح بالاشباح و احل النكاح و حرم السفاح و الصلوة
 و السلام على رسولنا محمد الذى بين الحرام و الحلال و على آله و اصحابه الذين
 هم اهل اصلاح و الفلاح عوذ بالله الخ بسم الله الخ و انكحوا الايامى منكم
 و الصالحين من عبادكم و امامتكم ان يكونوا فترا يغنيهم الله من فضله و الله
 واسع عليم صدق الله العظيم • قال رسول الله صلى الله عليه وسلم النكاح سنتى
 فمن رغب عن سنتى فليس منى صدق رسول الله بعده بسم الله و على سنت رسول
 الله • الله تعالى ذك امرى به بيغمبر من محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم ذلك سنتيه
 و ائمه اعظم ابو حنيفه صوفى كوفى رحمه الله نكاح اجتهاديه حاضر اولان جامعته
 شهادتيه سن • كيل اولديتلك فاطمه بنت عمرى شول قدرمهمه مجل و بو قدر
 مهر مؤجلى ايله طاهى اولان فلان بن فلانه زوجة لكه حلاله و كالتك
 حسيده و برت كسى ديه بعده زوج و كيلنه دخى سن فاطمة بنت عمرى مذكور
 مهر ايله و كيلى اولديتلك فلان بن فلانه و كالتك حسيده آلد كسى بو اوج كره
 ذكرار ابدوب بن دخى عقد نكاح اقدم ديو دعا ايدم اللهم اجعل هذا العقد
 مبمونا مبارك و اجعل بينهما الفة و محبتنا و قرار اولات تجمل بينهما نفرة و قدنة و
 قرارا اللهم الف بينهما كما الفت بين آدم و حواريك الف بين محمد صلى الله عليه
 وسلم و خديجة الكبرى و بين على رضى الله عنه و فاطمة الزهري رضى الله عنها
 اللهم احط لهما ولد اصالحا و عمرا طويلا و رزقا واسعا بناهب لنا من ازواجنا
 و ذريتنا قرة اعين واجعلنا لهما تقين اما ما ربنا آتينا فى الدنيا الخ بعده سبحانه
 ربك رب العزة عما يسفون و سلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين
 الفاشحة بعده كلام شريف اوقيه •

❖ باب المهر ❖

مهرنك آزی اون درهمدر یا اون درهم تیمتینه طورخان نهرسه کم شریعتده آنك برله فاندولانماق درست بولور. مهرنك کیم مرتبه سی اون درهم بولغان صونك آندان کیم آنالسهده شول اون درهم واجب اولور اوندان کیمدهن باشقه اون یا زیادهنی آناسه آتالمش مهر واجب اولور. ایر و خاتوننك بر سی اولمگن وقتده یا خلوة صحیحه شول خلوتدرکم ایر و خاتون بر اورنده وطینی منع قبولور نهرسه بولماس حس یوزندن یا شریعت جهتندن یاطبیعت جهتندن آتالمش مهرنك یارمی واجب بولور خلوة صحیحهدهن اول طلاق برله (نکاح درست مهرنی یاد ایتینچه دخی نکاح درست بر نهرسه آتاب آنك شریعتده قیدی بولماس خنر و خنزیر کی بو نه یئناگن دورت صورتده مهر مثل واجب بولور نساك اوتدی مهر آتامای خلوة صحیحه صو گنده طلاق قبلهده مهر مثل واجب بولور. اگر نکاح قبلهده مهر بر قل یا ایسه بر قل دیب مهر مثل واجب بولور. اگر مهر مثل شول ایکی قل قیدی آراسنده بولسه توبهن بهالی قل واجب بولور. اگر مهر مثل آندان کیم بولسه (اگر مهر مثل عزتلی قلدان زیاده بولسه قیدی اوستون قل واجب بولور .

❖ باب الرضاعه ❖

رضاع شریعتده بالا ایچه کدن سوت صور مقیدور. معین وقتده و بو رضاع ایکی یاش یازم اچننده بر صورحق سبیلی ثابت بولور. سوت ایسه گوجیگه ایز گوجی خاتوننك آنا بولماقی دخی شول ایرنك آنا بولماقی ثابت بولور کم خاتوننك سوتی آنداندر و ایرنی قیدلدی ایز گوجی خاتوننك سوتی اول ایردن بولماقی برله زیرا خاتون بر ایردن طلاق باین بولوب آندان سوتلی

بولسه (ایکنجی ایرگه اوزنی جفته اندروب اولگی ای سبیلی بولغان سوت برله باذا ایمنه اول بالا ایکنجی ایرگه رضا بالا بولماس بلکه رضا آ نك رییی بولور حتی بو بالاغه اول ایرنك باشقه خانوندان بولان بالالاری ایله جفته اندرمك درست (ایکنجی بالاغه حرام بولورلار بو ایرز گوجی خاؤون و شول ایرکم خاؤون سوتی آندانر. اوزله رینك یقینلاری برله نمتك نسبه آتا آنا حرام بولدی قوملاری ایله نسبه دن بولغان بالاغه یعنی نسبه حرام بولغان یتیدیلار رضاعده هم حرام بولور نسبه، حلال بولغانی حلال کتاب الکاحده یدانی ئوتدی ایمنگوجینك بالالاری و بالاسینك بالالاری حرام بولور .

❖ فی بیان الطلاق ❖

طلاق لغته قیدنی کتیرمك شریعتده نکاحنی ازاله قیلماق کم اول مخصوص لفظ برله (طلاق واقع بولور آنچق مکلف کسنه دن کم عاقل وبالعدر دیوانه وصی دان وهوشسز کسنه دن واقع بولماس گرچه اول مکلف کسنه ایرک بولسه ده یعنی ایستکچ ایله عقلی تغییرلنسه ، خطایی آیرسه اگر آیرماسه هر تصرفی باطلدر اوشنداق ذکر ایدیلدی زاهدی دیگن کتایسه . دخی بولغان کسنه یوقوسنده طلاق دیسه واقع بولماس . آ نك اوچون النوم اخ الموت یعنی یوقو ئولم قونداشی دره . طلاقنك کورکم و مستحب بولغانی یالغز بر طلاقدر و طلاقنك بدعت و حرام بولغانی بر طلاقدر کم وطی قیلغان پا کله کده یا وطی قیلنمشنك حیضنده بولغانی بر طلاقدره . دخی بر طهرده ، بردهن آرتنی ایکی یا اوچ کیرهک بر یولی یا ایروب بولسون طلاق بدعتدر . طلاق آرالارنده قایتماینچه اگر حیضده طلاق قیلسه قایماق واجبدر اصح قولگه بنا بعضیلار مستحب دیمشلهر پا کله نکهن صو گسند، تبهسه سنتچه کبرو طلاق قیلور .

﴿ کتاب العتاق ﴾

آزاد قیلماق بیاننده کیلگهن کئابدور. آزاد قیلماق درست آزاد و مکلف کمنه دهن یعنی عاقل و بالغدان (بس قولدان و مجنون و صبی دان درست بولماس و آزادلقده و ضعا و شرعا مستعمل لفظ برله نیتسز هم آزادلق و انوع بولور. قول و کسئیزه کسکه نه یتک کبی سن آزاد دیو یا سن آزاد بولنوجی یا آزاد قیلدم سنی یا آزاد بولنمش دیو یا آزاد قیلدم سنی یا قولنه نه یتک کبی بو نیم مولام دیو یا ای مولام دیو و مولانک آزاد بولنمش دیگهن معناسی بولمه قله قولنه نه یتلگهنده باشقه معناسی لایق و مناسب بولمی شول معنی مراد بولوب نیتسز هم آزادلق واقع بولور یا باشک آزاد دیمک و بو کما اوخشار بندنه تعبیر قیلور لفظلار کی کم رقبهک آزاد دیمک کبی و ووندان باشته لار. بو مذکورلر بارچهسی آزادلقده مستعمل صریح لفظلار بولمقله نیتسز هم نه یتلسه آزاد بولور. دخی عتقنک کئنا یه سی برله آزاد بولور اگر نیت قیلسه سنک اوزریگه میگا ملک یوق دیمک کبی دخی سینک اوزریگه میگا یوق یوق دیمک کبی. بو معنای انسانفه اضافه ممکن بولماغاندان میگا ملک یوق دیمکدن کئنا یه بولدی یا سینک میگا بنده بولماق یوق دیمک کبی یا سین مینم ماسکمدن چقدک یاسینک یولکنی بوش نیدلی دیمک کبی دخی کئیزه کسکه نه یتک کبی سنی بوش قوبدم دیو دخی خواجه اوزندن یا شده کچوک یا الوغ قولنه بو مینم اوغلدرد دیو نه یتک کبی بو مذکور لفظلار برله اگر آزادلقی نیت قیلسه آزاد بولور. دخی آزاد بولماس اگر قولنه نه یتسه ای اوغلم ای قونداشم دیو دخی آزاد بولماس سینگا سلطانلقم و حکم یوق دیمک برله دخی آزاد بولماس سن آزاد اوخشاشلی دیمک برله ایرمسن مگر آزاد دیمکنک خلافی برله کم بونسک برله آزاد بولور و بر کسنه مله کله نسه محرم بولنان قونداشنی ساتوب آلمق برله یا هبه یا وصیت برله آزاد بولور یا آزاد قیلسه الله رضانی اوچون بونک ایله الوغ ثواب حاصل بولور بوشیطان اوچون

و بايت اوچوب آزاد قېلسه يا كوچله نوب يا ايسرك حائنده آزاد قېلسه يا آزاد
 لگيني ملككە يا شرطقه اضافە قېلويده ملك باشرط قابلسه مذكور صورته ر
 نك بارچه سنده آزاد بولور نكك آزاد بولور كافر يورقنده بولغان كمنه نكك
 قولى اسلام يورطينه چقمه مسلمان بولوب قارنداغى بالا آ تاغه تا بعد ملك
 بولمقده بنده لسكده و آزادلقده و آنك فرعه رنده كم مكابلك و مدبرلك
 وام دلداكله رده ن لىكن كسيزه كسكك خواجه دان بالالارى آزاد دور. بنامه
 يازمادق روسيه ده واقع بولاقى آز اولغان اوچون .

✂ كتاب المكاتب ✂

بو كتاب مكاتب بياننده در. كتابتە ديدىگمز لغتده جمع و شريمتده بنده
 نى آزاد قيلمقدر تصرف بوزندن حالده و ذات يوزندن كېله چهك زمانده يعنى
 كتابت بدائى ادا قىلغان زمانده كتابتنك ركنى ايجاب و قبولدرو حكى
 بنده اوز كسب و كارىنى قيلمقده مساجق بولور اگر خواجه خالص بنده سنى
 مكاتب قېلسه گرچه ياش بولسه ده صاتمق و آ امقى فهم قىلوردى بولسه نقد
 مال برابرينه يا بدل كتابتنى نيچه دفعه آ يروب توله كككە يانسيد گه مثلا بر
 آيدان صوك توله مككە اگرچه خواجه قولينه نه يتسه سيككا لازم نيلىم كنى
 ادا قىلورسن آنى نيچه دفعه اول دفعه ده شول مقدار يعنى بش يوز ايكنجى
 دفعه دخى بش يوز اگر مككى تامااً اوتسه نك آزادسكك اگر ادا قدرتك بولمى
 حاجز بولسه نك بنده بولورسكك ديو بنده قبول قېلسه كتابت عقدى درست
 بولور و مال آنك اوزرينه لازم بولور و عقد كتابت بولغان صوك قول خواجه
 نكك تصرفندا چقا ملككندن چقماس شونكك اوچون بدائى ادادان عاجز
 بولسه خالص فرانه نه ورلور و مكاتب آزاد بولور عوضدان باشقه اگر خواجه
 صحت وقتسند آزاد قېلسه خواجه يهر نككى توله ر اگر اجاره بساح بولسه
 كتابت عقدى قىلغان كسيزه كنى وطى قېلسه دخى جزايه حتى توله ر. اگر

کتابتہ ککہ یا بالاسینہ یا مالینہ جنایت قبیلہ کتابت عقدی درست آنجی جنسی یاد ایتلگن حیوان برابرینہ قول آط صفر دیمک کبی نوع سفتی باد تیلنما سہدہ بو صور تده مکاتب ادا تیلور ٹہ یتلگن حیوان اورناسنی یا اور تسانک قیمتی اگر کتابت عقدی حیوان قبعتی برابرینہ یا مسلمان خر یا خریز بر برابرینہ قبیلنہ فاسد اولور. مکاتبکہ درست بولور صاماق و صاتوب آماق دخی سفر قبیلماق و کنبزہ کئی نسکا حله ندرمک و بندہ سنی مکاتب قبیلق درست بولور و آگما مکاتب قبیلغان بندہ نیک میرائی تیکر اگر اولگی مکاتب بدل کتابتی ادا قبول آزاد بولغان سوک صو کئی مکاتب بدل کتابتی ادا قبیلہ و میراث اولگی حواجہ تیگر. مکاتبک مکاتبی بدل کتابتی مکاتب اول آزاد بولماسدان اول ادا قبیلہ و مکاتب حواجہ اذندن ہاشتہ جفتلہ نمک درست بولماس و مکاتبک ہبہ قبیلماقی درست بولماس گرچہ عوض برلہ بولسہ دخی صدقہ بیرمک درست بولماس مگر آز نرسہ کم درمہدن کیم بولور و کفیل بولمقی درست بولماس دخی قرضہ بیرمکی درست بولماس و قولنی آزاد قبیلماق درست بولماس گرچہ مال برابرینہ بولسون دخی قولینک اوزینی اوزندن صامق درست بولماس و قولنی نسکا حله ندرمک درست بولماس. زیرہ بوتیب و ملیتی کبعتہ کدر. آقا و وصی کم نارسیدہ نیک قولار نرسدہ مکاتب کبیدر. مکاتب عاجز بولسہ بر دفعہ بولور بدل کتابتی بیرمکدن آنک وجہی بولسہ بر نرسہ یا آلاچانی یا براوردن کیلہ طورغان مال تزلک اوزرہ آگما ایرشمککہ حاکم عجزاک برلہ حکم قبیلماق اوچ کونگہ چہ . اگر آندی بر وجہسی بولماسہ تیز ایرشمککہ عاجزاک برلہ حکم قبیلور. دخی حاکم کتابت عقدینی بوزار اگر حواجہ استہسہ یا خرچہ اوزی بوزار مکاتبک رضاس ایلہ کتبت عقدنی بوزغان سوک بندہ لگینہ قایتور و مکاتب قولنداغی مال حواجہ سینہ بولور زیرہ اول مال قبیلنک کسیدور اگر مکاتب وفات بولوب بدل کتبات گہ یتارک مال قالدرسہ کتبات عقدی بولماس

بدانی ئوتەلر مکتابتىڭ مالئندان، مکتاپ آزاد بولوب اولامەكى بىرلە حکم قىلغۇر.
 زىرە آنڭ اولامەكى بىرلە بدل آنڭ تىر كەسىنە كوچوب باشقە دىن لىكې بولور.
 دخى آنڭ وارثلەرىنە قىلغان مالئندان مىراث آلىق بىرلە حکم قىلغۇر. مکتاپ
 وقىندە طرغان بالالارى باساقوب آلتان بالالارىنىڭ آزاد بولماقې بىرلە - كىم
 قىلغۇر يامىكتاپ دخى اوغلى ياش يا ئواكەن بولسون بىر دفعە كىتابت قىلغان
 بولورلار آنلارنىڭ آزادلىقى ايله حکم قىلغۇر. زىرە آنلار كىتابت بىر بولمق
 ايله بىر شىخىس كىيىدۇر وىدەنەنە مصرف بولماغان خواجهنە حلال طىب بولور.
 اگر خواجهنە ادا قىلسە اوزىنە صدقە وىزكات بىرلىگەن مالدان سو كۆرە مکتاپ
 بدانى تاماماً بىرلىگەن عاجز بولسا زىرە ملك آلىشى ملك آلىشىنى عىن
 آلىشىنى كىيىدۇر. بونڭ اوزىنە اشارت قىلدى بىغمە بىرىمىز صلى الله عليه وسلم
 بىرىدە حىرىدەندە آ كىم صدقە قىلغان ايت حقىدە كىم اول بىرىدە، كە صدقەدر
 بىرلەر كە ھىسەدر دىيىلەر. كىتابت عىقدى بوزلاماس. خواجهنىڭ اولامكى بىرلە
 كىتابت بدانى وارثلەر كە بىرور قرار ايتىلگەن بولك اوزرە. اگر مکتاپى
 وارثلەرنىڭ بىغىسى آزاد قىلسە درست بولماس. اگر وارثلەرنىڭ بارچەسى
 آزاد قىلسە لار آزاد بولور ھىچ نەرسەسىزنى بدل كىتابتەن باشقە •

﴿ كىتاب الايمان ﴾

بو كىتاب بىيىنلەر بىيانئەندەدر. بىمىن لىقىدە اوڭ قول دخى قوۋەدر و آنڭ
 اسملەرى آلىتىدۇر. قىم بىمىن خىلف مەئىناق ايله شىرىعتە خىبرىنى يا قىصدىنى
 قوتلەمكىدۇر لالەنىڭ ذكىرى ايله ياتىلىق ايله شىرىعتە مەتبىر بولوب حکم تىرلەنگەن
 بىمىن اوچدۇر (الله بىرلە آنط ايتىك وچىنىڭ آنط ايتىكى قىلمق يا قوۋىمەنە كىم
 ئوتەكەن زەندە بولغان بىمىندە قىسدا يالغاشچى بولسا بو بىمىن غموسدۇر بىمىن
 ايسىنى گىناھنە چومرورۇ، سو كۆرە نەمۇغە بىس مونڭ سىبىلى ايسى لونغ
 گىناھنە مىرتكې بولور. بىمىن غموسنىڭ گىناھ كىرە بولمايىنە دلالت ايدۇر

بخاری عبد الله بن عمر بن العاصدان روایت قیلغان حدیث قول رسول الله صلی
 الله علیه وسلم الکبائر الاشرک بالله و عقوب اولادین و قتل النیس و الیمین
 المموس (یا ئوئیکن زمانداغی فعل یا تر کسکه یمین ایتمکی شکسن راست و
 حقدردیب گمان تیلماق ایله حالبوکم راستنک ضدی یمین حقدان باشقه بولسه
 بوشدر حکم تعلقانماس عفووی و عذاب قیلنماساق امیندر بالفانی تصد
 قیلمغانی اوجون (کیله چهک زمانده قیلماقغه یا قویماقغه یمین ایتمک منمقدردر .
 یمین منعتده آیحق کفارت بیور حث بولسه اگر یا گلاشوب یا کوچله نوب
 یمین ایقوب حث بولسه ده (آنط ایتمک او شریف لفظه الله ایله در یا الله
 تعالی نیک اسم شریفندن بر اسم ایله در (رحمن و رحیم و حق اسمله ری کبی
 حدیث شریفده الله دان غیری برله آنط ایتمکدن نهی قیلنمشدر و آنده الوغ
 و عید وارددر . دخی ترمذی ابن عمر دن حدیث روایت قیلدی: ان النبی صلی
 الله علیه وسلم قال من حاف بغير الله فقد اشرك (یا الله تعالی نیک صفتلارندان
 بر صفت برله یمین ایلولورکم اول صفت برله عرب یمین ایله و آندان نهی
 وارد بولماس الله تعالی نیک عزتی کبی اول صفت غایبک معناسنده دخی الله
 تعالی نیک جلالی کبی صفتی کامل بولماق معناسنه دخی الله تعالی نیک کبریایی کبی
 کم ذاتی کامل معناسنه لله تعالی نیک عظمتی کبی معناسی ذاتی کامل اصالة یوزندن
 و صفتی کامل نبیة یوزندن دخی الله تعالی نیک قدرتی کبی کم هر نهرسه نی قبل
 و ترک درسدردر دو ایله ری حسبلی (لاهدان غیری برله یمین معتبر دکادر
 یدمبر و قرآن و کعبه برله یمین ایتمک کبی . دخی الله تعالی صفتلارندان بر
 صفت برله یمین معتبر بولماس کم اول صفة ایله عرب عرفنده یمین ایتماس
 اول صفة لاهنک رحمتی کبی و لاهنک علم و رضاسی کبی لاهنک آجووی و
 راضی بولماساغی کبی الله تعالی نیک عذاب قیلماغی کبی . بر کسه نیک یمین
 ایتمکی الله تعالی نیک عمری یمین بقاسی ایله و یمینله ری ایله آنط ایتمه من دیر و
 الله تعالی عهری و یمینای برله آنط ایتمه من دیمک یا قسم ایتمه من و آنط ایتمه من

و گواهی بیره من دیک اگر چه بالله بی قوشوب نه خسته سه ده. دخی میم اوزره
 نذر یا یمن یا عهد دیک اگر بو انظارنی الله لفظنه اضافه قیلماسه ده یا بیره
 نه یقور ایان اشنی قیلماسام کافر من دیو اگر چه کافر بولماسه ده برابر در .
 اوتسکن زمانه یا کینه چک زمانه تعلیق قیلسون الله تعالی که آنط ایتمه من دیسه
 بو مذکر انظار اولی امیر الله ان باشلاب سو کسند میخورم بخداغه چه قسم
 حکمنده در حنلق یوزندن والله حقیقه والله حرمتنه خدا برله آنط ایتمه من
 دیسه یا خاوند طلاق برله آنط ایتمه من دیسه اگر فلان اشنی قیلمسه آکا الله نیک
 آچووی یا قطیلمی بالله انک لعنتی بولسون دیسه یا اول اشنی قیلماسام مین زنا
 قیلمه چی من یا اوغر لاجی من یا خیر ایچکوجی من یا رب آشغوجی من دیسه بو
 مذکر انظار برله یمن بولماس . زیره بونلار یمن . تعارف دکلدر (قسم
 حرفه ری واو و با و نادر و قسم حرفی کاهها حذف قیلنور و مقدر بولور الله
 فلا اشنی قیلماسام دیمک کبی (و یمن ایوب حنت بولمقنک کفارتی بر بنده
 آزاد قیلمقدر یا اون مسکیننگه طعام بیرمکدر . نذک بو ایچی ظهارده کفارت
 بولدی یا اون مسکیننگه کیم کیدرمکدر هر برسینه شول کیم بیلور کم بدستک
 کویره گن نرور بس اوپله بولسه اشطان کیرمک درست بولماس (کفرتی
 اداغه اراده و تقنده بو اوچندن عاجز بولسه اوچ کون طوتاش روزه طوتار
) کفارتنی ادا قیلمق درست بولماس یهیننی صندرمینچی (بره و یمن ایتمه
 گناهقه مثلا سویلاشمه سانس کبی آقا و آنانک بری برله ن شوما زمان یمن
 نی صندروب کفارت ادا قیلماق واجب بولور) کافرنک یهیننده کفارت
 بولماس گهرچه مسلمان بولوب حنت بولسه ده (برکمه مسکنی طمامندن
 و کسینزه گسندن و باشقه لاردان اوزینه حرام قیلمه حرام بولماس زیره بو
 قلب مشروع دور بندهنک آکا قدره تی بقدره بلسکی حرام قیلموجی الله
 تعالی دور اگر حرام قیلمان نرسه ده حلال معامله سن استسه طعامنی آشاسا
 و کیمنی کبسه و کسینزه گنی وطنی قیلمسه یمن کفارتنی ادا قیلور (بره و

نذر ایتسه تعلیق سز مثلا الله اوچون بکّه برآی روزه طوماتاق لازم بولسون یا بر شرطغه تعلیق قیلورده اول شرطنک تابلماتقن اراده قیلور اوزینه بر فایدانی جناب ایدوب یا ضررنی دفع قیلور اوچون مثلا اگر غایبم قابتسه یاسرخاومه شفا بیرسه الله اوچون منم اوزریمه لازم بولسون بریل روزه طوماتاق یا قول آزاد ایتمهك یا نماز اوقماق دیهك کبی صکره شرط تابلمسه نذرنی وفا قیلور کفارة برله میدهدهن چقماس (اگر شول شرطغه تعلیق قیلوب نذرایتسه کم اول شرطنک تابلماتنی اراده قیلماسه اگر زنا تیسام یا خمر اچسه قول آزاد قیلماق مگه لازم بولسون دیهك کبی شرط تابلمسه نذره وفا قیلور یا کفارة یبرور .

(فصل) براو یمین ایتسه اویگه کرهه دیواوی آلدینه کرهك برله حنث بولور زبیره آنی بض و نده بیتوته اوچون بنا تیلنه شدور بس اول صفه یای اوی کبیدور (کعبه گه و مسجد گه کرهك برله حنث بولماس عرفده اوی دیب اطلاق تیلنمغان اوچون یمینلر عرفسکا معنی دریا یهودیلر و بانصاری لار عبادة قیلور یرگه کرهك برله حنث بولماس اوی ایله قابو آراسینه کرهك برله یا یورطنک ایشگی کوله گه سینه کرهك برله حنث بولماس (آنک حنث بولماس اگر یمین ایتسه یورطفه کرهه دیو صکره ویران یورطفه کرهه) و بو یورطفه کرهه دیو یمین ایتسکانه حنث بولور ویران بولوب صحرائه اولرگه نسه کرهه ده (یا اول یورط ویران بولوب آنسک اورنینه ایسکنچی یورط بنا قیلنمغاندان صوگ کرهه حنث بولور یا اول یورطنک توباسنده طورماق برله ده حنث بولور ایتلندی یعنی امام فقیه ابو النبی ایتدی بزنتک عجم عرفنده سطح اوزرنده طورماق برله حنث بولماس دیو ننه حنث بولماس بو یمین ایتسگن یورط ویران بولوب مسجد یا حمام قیلنغان صوگ کرهه آنک اوچون اسمی آلسندی اسم آلسنماق عین آلسنماق کیدر (یا باقیچه ویا اوی قیلنغان صوگ کرهه یا یمین ایتلش یورط ویران بولغان صوگه ونچه

بنا قیلنرب اول مونچه هم ویران بولغان صوڭ کرسه حنت بولماس (ائتهك
 حنت بولماس اوشبو اویگه کرهه دیو یمین ایتهکانده کرسه اول اویگه
 ویران بولوب صحرائه ادرانگن صوڭ یا یمین ایتهكش اوی ویران بولوب
 ایکنچی اوی بنا تیلنغان صوڭ کرسه حنت بولماس (یا بو یورطقه کرهه
 دیو یمین ایتهرده صوڭره تاغنده طررسه اگر باغلانغانده اول کسه یورطقه
 طشره سنده قالسه هونده هم حنت بولماس (اگر اول یورطقه ساکن بولماس
 دیو یمین ایتهه حالبوکم اول یورطقه طورغوچیدر یا اول کیمنی کیسه بو
 یمین ایتهه حالبوکم اول کیگن بولور یا اول مرکهکه آتلانماس دیو یمین
 ایتهه آکئا آتلانغان بولور (صوڭره ئویدن کوچککه باشلاسه کیسه
 سالورغ، باشلاسه ومر کبدن اینمگه باشلاسه توقسز بو صورتلرنک بارچه
 سنده حنت بولماس (یا یورطقه کرههس دیو یمین ایتهه اوزی شول یورطقه
 بولسه صوڭره اول یورطقه اولطرسه حنت بولماس. مگر حنت بولورق یئکن
 صوڭ بورتدان چنوب صوڭره دان یورطقه کرسه اوشبو یورطقه یا محله ده
 یا اورامده طوراس دیو یمین ایتهه چاره یوقدر اول کسنه که اول یورطدان
 چقماق لغندان اهلی و یورط اسبابینک تمامی برله تا حنت بولور براقاداق قالسه ده
 (شونک خلتی برله کم یمین ایتهه بو شهرده یا بو اولده طورماس دیو بو
 صورتده اوزی چنوب متاعی قالسه ده حنت بولماس (حنت بولور، مثلا بو
 یورطدان چقماس دیو یمین ایتهه اگر یورطدان بولکلب چنارسه لار اوز
 امری ایله (حنت بولماس اگر بولکلب چنارسه لار امرندن باشقه کیرهک
 کوچه نوب یا رضانی برله (لایخرج کییدر لایدخل کلاسی قسمته رده هم
 حکملا رده اگر امری برله کرتسه لار حنت بولور. اگر امرندن باشقه رضا
 لسی برله یا رضالسه سز کرتسه لار حنت بولماس. دخی حنت بولماس شول
 صورتده کم چقماس مگر جنازه یسه صوڭره جناسه نی ازاده قیلوب چنسه
 آندان صوڭ ایکنچی امر اوچون بارسه (حنت بولور شول صورتده کم یمین

ایتر شهر نندن چقماس مثلا مکه ساری دیوصو گره مکنی اراده قیلوب چتسه و مصرانک عمارتله رندن نوتوب کیری ایته شرط ایلغان اوجون اول مکه قسدی ایله چقماق ایدی (حنث بولماس مکه گه بارماس دیو یمن ایته کر گه نگیچه) ذهاب کلهسی خروچ کیدر درسترهک روایتده (البته مکه گه بارور دیو یمن ایتمکده مکه گه بارماسه حنث بولماس مگر عمرنک آخرنده حنث بولور) حنث بولور ایته سی کون مکه گه البته بارور من دیو یمن ایتوب صر گره بارور غه قدرتی ایته و مانع من هم بارماسه مانع مثلا سر حاو و سلطان کبی (دیاته یوزندن ندرل قیلنور حقیقتی نیت قیلماقی یعنی یمن ایسکوجی بن قادر اولام دیسکدهن مرادم قدره تامه در کم فعله مگار اولور دیو دیاته مذبولدر) یمنده بر بولماقده شرط بولدی چقماس مگر اذن برله چقار دیو یمن ایتمکده هر چقماق اوجون بر اذن شرط مگر هر چقماق اوجون اذن شرط بولماس چقماس مگر اذن برسه چقار دیو یمن ایته (چقماقی اراده قیلاننه اگر چقسهک دیو قرانی صوقماقی اراده قیلانان اگر صوقسهک دیو یمن ایتمکده حنث بولماقده بو ایکیک ایزک برله بو فعلله رنی قیلماقی شرطدر) اگر ایته ییلور طعامی آشاسام دیو یمن ایتمکده حنث بولماقده شرط بره ونک نیتکنی صو کئنده کیل میمن ایله ایته طعامی آشا دیو یمن ایتمکده چی کسه ایله بر گه ایته گی طعامی بیکلسکدر (حنث بولماقده کفیه بولور مطلق ایته ییلور طعامی آشاق کیرهک دلز کیرهک بر گه بولسون اگر یمن گه ایلوم کلهسی قوشسه یعنی بو کین کونزگی آشاسام دیو یمن ایته (تجارت برله اذن بیرامش قولنک مرکی خواجه ملسکی ایرماس یمن حقده مثلا بر کسه یمن ایته زید مر کبینه آتلا نام دیو اذون قولینک مر کبینه آتلا نام برله حنث بولماس مگر مرکب خواجه منکی بولور اگر تولنک دیو بولماسه کم اول دیو قولنک تمام ایتمی هم کسبی احطه قیلور یا حالف یمنده مر کبی نیت قیلوب شول زمانده آتک مر کبه آتلا نام ایله حنث

بولور (بو خورما آغاچندان آشامق آنك يمشى برله مقيد بولور، آغاچنك اوزن آشامق مراد بولماس (اوشبو بئدينى آشامق ايله يمين مقيد بولور. بئدينك اوزن يانچوب و چينه ب آشامق برله. اگر بئدايدان بولمان ازان و ذالته نى آشامه حنث بولماس (اوشبو اونى آشامق متيد بولور. آندان پشراگهن ناننى آشامق برله حنث بولماس اگر اونى خانچه يوتبه (كباب آشامق ايله يمين ايتسه كبابى آشانى برله متيد بولور (پشراشنى آشامق ايله يمين ايتدى پشراگهنكه محمول بولور (باشنى آشامق ايله يمين مقيد بولور. شىل باش برله كم آنى ميچله رده اوقوب شول شهرده صاقلار (مای آشامق ايله يمين مقيد بولور قرن مایى آشامق برله (نان آشامق ايله يمين مقيد بولور بئدى و آريانى آشامق برله دوگى نانى مراد بولماس اول شهرده آندان نان پشراگه عادت بولماسه (يوش آشامق مقيد بولور آلمان و نبروك و قون ايله (يوزم و رمان و خورما و بادرنك و خيار فاكهه حكمنده بولماس غذا بولغا لايى ارچون) باغه دان صو ايچمك محمولدر شول بئلغه دان آغز برله ايچمككه اگر صاوت برله يا اوج برله آلوب ايچسه حنث بولماس شول يمين خلافى برله كم صووندان ايچمهم ديسه بو صورته ده هر نيچك ايچسه ده حنث بولور آغزى برله هم اوچى برله آلوب ايچسه ده (بر شهر اميرى بره و گه يمين ايتدزمگى اميرگه بلدزمگى اوچون مملكتكه ضرر كيلتوردن كيلمگن آدمى شول اميرنك مملكتكه تسلط و حكومه زمانه محمول بولور (بر كمسنى سوقتىق و كييم كيدرملك و سوزله شملك و آنك اوزرته كرمك ترك حاله محمول بولور اما يومق ترك حالى برله مقيد بولماس اگر ازلگه نهن صوك يوسهنده حنث بولور (و يمين ايتكمه كم البته آنك بورچنى بقنده ئوتهرم ديو آيدان كيم ايله مقيد بولور تمام بر آى يراق حكمنده در. اگر آيمه طولسه حنث بولور (شول نهرسه كم آذات برله فانغه رنگ بولوروناننى آكسا مانفور بال و مای و سرکه و موزدان باشه لار اوشنداق طوزهم دام

حکمنده در. لکن کباب ادا حکمنده ایرمهس. زیره کباب اوز آلدینه
 بیلوب غذا بولور (حنث بولماس بو بسردن یعنی آچی خورمادان آشامام
 دیو یمین ایتمکده بس خورمانی آشاسه شرینی بولغان صوڭ (یا بو قاتلی خور
 مادن آشامام دیو یمین ایتهر یا بو سوتدن اچم دیو یمین ایتهرده صوڭره
 خورمانی قوروغ بولغان صوڭ و سوئنی قاتق بولغان صوڭ یسه حنث بولماس
) یا بسرنی بیهدم دیب یمین ایتهرده رطینی بیهر (یا ایت ییمم دیب یمین
 ایتهرده بالقی بیهر ایت مای آشامام دیب یمین ایته قویرق مایی یسه حنث
 بولماس (دخی حنث بولماس شرین خورما ساتوب آلامم دیو یمین ایته
 صوڭره آچی خورما صالحمن ساتوب آلسه آنده شرین خورما هم بولسه
) حنث بولور اگر یمین ایته شرین خورما آشامام یا آچی خورما آشامام
 دیو یا شرینی هم آچینی آشامام دیسه بس مذنبی آشاسه حنث بولور. رطینک
 مذنبی شولدر کم کوبره گئی شرین بولوب ازراقی ترش بولور و بسرنک مذنبی
 بونک عکسی کم کوبره گئی ترش بولوب آزی شرین بولور (ایت آشامام دیو
 یمین ایته صوڭره باهر آشاسه یا اچک آشاسه یا دو گئمز ایتی یا آدم ایتی
 آشاسه حنث بولور (ابرته آشالور طعام شول طعامدر کم بیلور آنی طویعق
 قصد برله تا کدان باشلاب اویله وقتینه چه (کیچکی آش اویله دن باشلاب
 تون اورتاسینه چه بیلور آشدر و سحر تون اورتاسندان تا گه چه در) اگر
 کیسه یا آشاسام یا اچسه دیو یمین ایته و یمیندن یمین کیبندی یا آشنی
 یا اچمه لکنی قصد قیلدم دیملکه شوزینی تصدیق قیلناس هر کیز یعنی دیالته هم
 قضا قیلناس (اگر قوشسه ئوبنی طعامنی یا شرابنی یعنی کییم کیسه یا طعام
 آشاسام یا شراب اچسه دیسه میننی قصد قیلدم دیسه دیالته قبول ایتلور
 اما قضا ایتمهس. عامدن خاصنی اراده قیلماق ظاهرک خلافیدر (یمینده
 بز بولماقنی تصور قیلماق و راستلغنی امید ایتمک یمین باغلانمقعه شرطدر
 طرفین قشندمه خلافلیق باردر. امام ابو یوسف رحه الله عنه) بره یمین

ایته اوشبو چوامه کنگ صوونی البت بو کون اچهره من دیو (اول چوامه کده
 صو بولماسه یا بوابده شول کون صونی تو کسه حنث بولماس بواجی صورتده
) اگر اوشبو کون برله تیدلما ایته اوشنداق حنث بولماس اولگی
 صورتده یعنی صو بولماغانده ایکنچیسندن باشقه کم اول صو بولوب شرل کون
 تو گلمگه نده یمن باغلانوب حنث بولور و حدذا تنده ممکن بولوب عارنده
 واقع بولماغان نهرسه اوزره یمن ایتمک ایلا البت کو کسه آشارمن دیو یا
 البت اوشبو ناشنی آلتون قیلورمن دیو یمن ایتمکده یا البت فلاننی اولتورور
 من دیو یمن ایتهر حالبوکم اول کسنه ننگ اولگه ننی بله طوروب یمن منعقد
 بولور بو اوچ صورتنگ بارچاسنده وجوه توهم و تصور بولغانی اوچونسکم
 زیره بو کسنه حقنده الله تعالی بو فعللرنی یاراتماقی ممکندر ننگ بعض اولیا
 حقنده بولدی لکن شرل حالده حنث بولور بو اشله رده عاجز ایکی اوچون
) اگر اول کسنه ننگ وفاتیننی بولماسه حنث بولماس خاتوننگ ساجین تارتماق
 و بوماق و اشله مک صوماق کبدر اگر صوماق دیو یمن ایته صو گره بو
 فعللرننگ برن انتقام یوزندن قیلسه حنث بولور بر کسنه مامق ملاکسنه یمن
 ایتمک ندهن صو ک سیننگ یبگندهن کیم کیمه بس اول کیم هدی بولور یعنی
 مکه فقراسینه صدقه بولور دیو صو گره خاتون اول مامقنی جرسه هم طوقلا
 نوب ایر کیمه بس اول کیمه فی یا قیتدن مکه فقراسینه صدقه قیلماق واجبدر
) آلتون یوزک زینة و زیور حکمنده در کموش یوزک زینة ایرمه س اگر بررا کوحلی
 نی کیمام دیب یمن ایته آلتون یوزک کیمه حنث بولور کموش یوزک کیمه
 حنث بولماس زیره یوزک کیمه سنه فی برجا قیلماق اوچون هم کیلور صاحبین
 قاشنده آلتون یا کموشکه بر کلمه گن انجوکم یبکا تزلوب موینه باغلانور
 زینة حکمنده در بوننگ اوزره ینه فتوی برلدی لکن امام اعظم قاشنده حلی
 دگلدور (بر کسه اوشبو اوشه کده یوقلاما دیو یمن ایته صو گره اول
 توشه ک اوستنده نازک پهرده اوزرنده یوقلاسه حنث بولور) شول کشی حنث

بولماس اگر توشه ك اوستنه، ايكنچي توشه ك جايب بوقلاسه (يمينا ايتسه
 ير اوزرينه اوتورمه س ديو صو گره ير اوستنده اولان پالاس يا حصر اوزرينه
 اولطرسه حنث بولماس) اگر اولطرعوجي ايله ير آراسنده آنچق كيبي
 پرده بولسه حنث بولور زيره آنلك كيبي آكئا تابعدر آني حائل اعتبار
 قيلنمز (نناك حنث بولور شول كسنه كم يمينا ايتدي بو سر ير كه اولطرامام
 ديو صو گره اولطردى تحت اوستنده گي پالاس اوزرينه) تحت اوستنده
 بولغان ايكنچي تحتكه اولطراماقلنك خلافي برله كم آنده حنث بولماس
 (فلان اشنى قيلماس ديو يمينا ايتدك ترك زمانى نك تمامنه محولدر يمينا
 زماندين باشلاب و فلان اشنى قيلور من ديب ايتدك ده بر مرتبه قيلمك كفايه
 بولور) يمينا اوزريمه لازم بولسون الله اوييه با كعبه لاه يا مكه گيياو بارماق
 ديسه يياو باروب بر حج يا عمره قيلمق واجب بولور و بر قوى قربان قيلمق
 واجب بولور اگر يولنك كوبره گنده آطلانسه كم وا كنده آطلانسا شول
 مقدار صدقه يرور هيچ نهرسه واجب بولماس يمينا اوزريمه الله اوييه چقبق
 يا بارماق لازم بولسون ديمكه (يا حرا گه يا مسجد حرايه يا صفا و يامروه
 گه يياو بارماق لازم بولسون ديمكه هيچ نهرسه واجب بولماس) شول قل
 آزاد بولماس صاحبين قاشنده ايتدى ول قلنه خواجه سي اگر بو يىل حج
 قيلماسام سن آزاد ديو صو گره خواجه بو يىل حج قيلنوم ديدى قل انكار
 قيلدى ايكي كسنه گواھلق يردي خواجه ضررينه بو يىل كوفده قربان بوغاز
 لادى ديو بوتل آزاد بولس خلاف امام محمد رحمه الله، آنك قاشنده آزاد
 بولور زيره گواھلق معلوم امر كادر كم اول كوفده قربان بوغازمق بوندان
 لازم حج بولماسلق مونده شهادت نفي كه بولمى لكه اثباته در) روزه طواتماس
 ديه يمينا ايتكنده بر ساعت روزه طواتق برله حنث بولور اگر بومايا صوما
 قوشسه حنث بولماس بركون تمام بولمايىنجه، نماز او قوما س ديو يمينا
 ايتكنده بر دامت برله بولور، ركعتدن كم برله حنث بولماس (اگر صلواتى

قوشسه بر شفیع برله حنث بولور، آندان کیم برله حنث بولماس (خاتونینه یا کئیزه گنه نه یئتکندنه اگر سین طودرساڭ طلاقسن یا آزادسن دیو ایلک بالا طردمه قله حنث بولور (جاریه سینه نه یئتکندنه سین بالا طوغرساڭ اول بالا آزاد دیو اولک بالا کیلتروب صوگزه تر کنی کیلترسه ترک بالا آزاد بولور (فلانک دیننی بوکون البته اونه رهن دیو یمین ایتکندنه و دیننی اونه سه قاتشقان آلتوندان کم آنی بیت المال قبول ایلماس با شول آلتوندان کم آنی عجار هم قبول قیلدس یا غیرینک طب فیلعان حقدان اونه (یا مدیون دین مقابله بر نرسه ساتسه دین اول نرسه قبض قیلسه بو صورتلهرنک بارچه سفده یه یئتمده راست بولور (اگر درهم یا دینار کم قاتشقانی غالب بولسه یا قورغاشلاش بولسه یا اول دیننی موگشابه قیلسه یمیننده بر بولماس حنث بولور (و یمین ایتکندنه کم فلانک دیننی آلام بر درهم ایکنچی درهم دن باشقه یعنی درهملر نی آروب آلام دیسه (دینک تمامن آروب بولک آلمق برله حنث بولور لکن دینک بعضیسنی آلوب قالغانسنى آلامسلىق برله حنث بولماس زیره آیره ق بولسه ده تمامن آیرب آلمق بولمادی (یا دینک بارچه سن ایکی مرتبه اولچه و برله آلورده آراسینه اولچه و عملندن باشقه عمل آرالاشماس (دخی حنث بولماس ایتک وقتنده کم اگر بوز درهم دن باشقه مینم ملکنده بولسه قول آزاد دیو ملکنده آنچق ایلی درهم بولسه دخی هیچ نرسه ملکنده بولماسه هم حنث بولماس حاصل معنایوزنده آراتق بولسه دیمکدر. دخی ریحانی ایسنه هم دیو یمین ایتسه قزل گیل یا یاسمننی ایسنه حنث بولماس (بنفشه و قزل گیل دیسه چه چهک و یافراقه محمولدر مانی و بوذاغی مراد دکادر (فصل حنث فی الایکلمه ان کله نائما بشرط ایفاظه) حنث بولور فلان برله سویله شههم دیو یمین ایتسه اگر آنک بوقلاغان طالنده سویله شهسه شول شرط برله کم سوزله شهکی سبیلی او یقانس او یقانامسه حنث بولماس براقدرنی کسنه گه ندا قیلیمق کبی کم اول ایتماس (دخی حنث بولور فلان برله

سویله شه ۹۴ مگر آنک اذنی برله دیو اگر اول کسنه اذن بیرسه یمین ایتسکو
 حی اذن بیرگه نئی بلی سویله شه ۹۵ حنث بولور (اوشبو کبیم ایسه ۹۶ سی برله
 سویله شه ۹۴ دیو یمین ایتسکده اول کسه اول کبیمه منی ساتسه سو گره سوز
 له شه حنث بولور آنک اوچون کبیم نیه سندن اول کسنه نیک ذاتی مراددر
 زیره آدمگه عداوت کبیم اوچون بولماس (دخی بویگت برله سویله شه ۹۴
 دیو یمین ایتسکده قاریلق زمانده سویله شه حنث بولور آنک اوچون آنک
 ذاتینه متعلقدر (بو قول آزاددر، اگر ساتام یا ساتوب آسام دیو یمین
 ایتسکده حنث بولور و آزاد بولور اگر ساتو عقدنی خیار برله قیلسه (اگر
 اول قولنی ساتماسه اوشنداق دیو یمین ایسه سو گره اول قولنی آزاد
 قیلسه یا مدبر قیلسه حنث بولور (و وکیل فعلی برله حنث بولور هر اول
 فعلده کم حقوقی سو کسلگه قایتور. زیرا بو فعللر برله یمین ایتسکده حقونیک
 قایمقدان ساقلانمقدر. وکیل بو فعللرنی قیلماق برله حقوقدان ساقلانماق
 بولماس بلکه حقلار موکلنیک اوزینه قایتور. نکاح و طلاق و خلع برله یمین
 ایتسکده (و مکاتب قیلماقده و قصدا جنایتنیک صاحبنده یمین ایتسکده (و دیعه
 قویمقده و دیعه قبول ایتسکده و عاریتکده بیرمکده عاریتله مکده، یمین ایتسکده
 بوغزالامقده و قولنی صومعهده بورچ اوتسکده و آلمقده (و بنا قیلماقده، و
 کبیم ایتسکده و کیدرمکده و بوک بوکله مکده بو مذکورلر نیک هر برنده
 وکیلنیک قیلماق برله بو فعللرنی قیلمام دیو یمین ایتسکوچی حنث بولور (وکیل
 فعلی برله حنث بولماس شول فعللرده کم حقوق موکلگه قایتس بیع و سراده
 یمین ایتسکده کبی اجاره گه بیرک و آنی قبول ایتسکده کبی (و مالوان صلح
 و دعوی جوابی کبی کم کبرک اقرار کبرک انکار بولسون مال بولسک کبی
 بالانی صومعه کبی بو فعللرنی قیلمام دیو یمین ایتوب سو گره اوزی قیلمی
 وکیل قیلماق ایله حنث بولماس زیره بو فعللر حقیقته موکلدن بولمادی بو
 ایسه ظاهردر. دخی حکم! بولمادی بو مذکورلر نیک حقلاری موکلگه

قائمادی بلسکه و کیلگهر اجعدر (و سویله شه ۹م دیب یمین ایتسه قرآن او قوسه یا تسبیح نه ایتسه یا تهایل ایتسه یا تکبیر نه ایتسه نماز اچنده یا طشند، بوسه بو قلملهر برله حنث بولماس زیره عرفده بو کسنه نی سویله شکوچی دیب نه ایتسه ۹م (فلان برله ن سویله شکن کون قول آزاد یا خانون طلاق دیسه کیچه و کوندز ده سویله شه ۹م واقع بولور زیره یوم متمد بولماغان فعلگه مقارن بوسه مطلق وقت اوچوندر و کلام ایتسه متمد دکلد (و کوندزنی نیت قیلحق درست بولور دیانه هم قضا آنک اوچون اول حقیقت مستعمله نی اراده قیلدی (و فلان ایله کیچه ده سویله شه ۹م دیسه کیچه د، واقع بولور الا ان کله سی مابعدی ما قبله غایه بولماقینه دلالت اوچوندر حتی کله سی کبی (اگر فلان برله سویله شه ۹م زید قایمانچه قول آزاد یا خانون طلاق دیسه اگر زید قایمقدان مقدم سوزله سه حنث بولور صوگ سوزله سه حنث بولماس (فلان نك قولى برله یا خانونی یا دوستی برله سوزله شه ۹م یا آنک یورطیده کره ۹م دیو یمین اتمکده (قوا، حقیقه اگر بو قولنک اول کسنه گ، اضافه سی زائل بوسه و آنک برله سوز له شه حنث بولماس کیره ک بو قول دیب اشارت قیاسون یا قیلماسون (بولدان باشقا لارده اگر اوشبو دیب اشارت و تعین قیلماسه اضافه زائل بولسه ده حنث بولور اگر اشارت و تعین قیلماسه اضافه زائل بولغان صوگ سوزله شه حنث بولماس (حین و زمان لفظی نیتدن باشقه یارنی بلغه حمل قیلنور برابر درکه الف لام تعریف ایله بولماسون نیت بر بولغانده نیت ایتدیکنی بولور (دهر معناسی الف لام تعریفن بولغانده معلوم بولمادی یعنی امام اعظم ره آنک معناسنده ترقف قیلدی و ابد اوچوندر معرف یعنی الف لام تعریف ایله بولغانده (ایام لفظی نیکیره یعنی الف لام سن بولغانده اوچ کوندر و بونلاردان هر برندن مراد اونسدر یعنی ایام لفظی کثیره برله صقلانسه یا الف لام تعریف ایله ایتله، اون کونگ، حمل ایستلور و الشهور لفظی اون آیفه حمل ایستلور (اول ساتوب آلمان قول آزاد دیسه اگر بر

قول ساتوب آسه آزاد بولور (اگر بر عقد برله ایکی قول ساتوب آسه
 سو کره برنی آسه هیچ بری آزاد بولماس (اگر وحد، لفظنی قوشسه
 اوچنچی قول آزاد بولور یعنی اگر اول یاغیز ساتوب آسه آزاد دیمه
 سو کره ایکی قول بر عقد برله آلوب دخی بر قول آسه صوگ آلمان بر
 قول آزاد بولور صوگ آلمان قول آزاد دیمکده اگر بر قول ساتوب آسه
 و ساتوب آغوجی وفات بولسه اول قول آزاد بولماس (اگر بر قول ساتوب
 آسه سو کره ایکیچینی ساتوب آسه سو کره ساتوب آغوجی وفات بولسه
 صوگ آلمان قول ساتوب آلمان کونده آزاد بولور مالکک تمامندن امام
 اعظم رحمه الله قشنده صاحبین قشنده اولگهن کون آزاد بولور مالکک اوچندن
 برندهن .

❦ فی بیان الیبع ❦

معلوم اولسونککه الیبع اوچدر: برسی الیبع صحیحدر، ایکنچی الیبع فاسددر،
 اوچنچی الیبع باطدر. الیبع منعقد اولماز مگر بش شی ایله موجود اوله :
 آغوجی و بیروچی ایکیسی ده حاضر اولمق، ایکنچی لفظ ماضیدر یعنی ساتدم
 آلدیم دیمک لازمدر. آلورم یا آلایم ویریم یا ویرم دیمک ایله اولمیه اسکن
 بو سوز بر مجلسده اوله، اوچنچی آقیچه معلوم اوله و غروش و آلتون
 هرزه اولسه بلدرمک لازمدر، دورتنچی متاع قیمت ایله آلتون نهرسه اوله
 بهاسی اولماغان نهرسه نیک بیعی درست اولماز. بعدای و آرپادان بر دانسه
 سنی الیبع درست اولماس زیزا آنک بهاسی یوق. ایمدی الیبع صحیح شو کتا
 دیرلهرکه مال مقابله سنده جابینندن رضأ لقی ایله ذکر اولغان شرطلارنیک
 اجتماعسی ایله ایجاب و قبول بوانه نفس عقد ایله آلدینی متاع مالک اولور
 قبض بولمازسه ده. اما الیبع فاسد اولدرکه عقد ایله مالک اولماز قبض ایتمکجه.
 اما الیبع باطل اولدرکه حرام اولغان شیله ردهن بر نهرسه شرط ایله بیع ایتمش

اوله خمر و خنزیر و اواش حیوانلارک ایتمک و حرنی قولدر دیو بیع ایتمک کبی .
 بو ذکر اولغان اشیانک بیعی باطلدر بو بش شرط بولانور ایسه ده و قبض
 دخی بولانور ایسه ده بیعی باطلدر . ایتمدی بونلارنی ذکر ایتمدن مرادیمز کشی
 بیع و شراده ایتمدیکی کسب حلال اولوب بیع حرآمدان و ربادان مؤمن
 قرداشلارنی آکاء ایدب حلاله میل ایتمدر مکدر زیرا خبرده کلمشدرکه •

ترك ذرة من حرام خیر من عبادة الذمین . انس و جننك عبادتندن ذره
 مفداری حرامی ترك خیرلی در . بر کشی نسیک قرئنه حرام کرور اوله جمله
 اعضایه اصابت ایدوب کوزله ری دخی حرام و ستر طیبیلورغنه قدر اولما یوب
 هلاکتک دوشره ایتمدی جمله اعضا نك خزینه سی معددر . اول فاسد اولا
 چاق جمله اعضا فاسد اولوره ایتمدی آنچق سرقه ظلم و غضب ایله آنغان
 حقوق عبادده گنه اولماز بلکه بیع و شرانك فسادنی و بطلانی بلیوب
 اجرا و عمل ایتمک ایله هم اولور . یوقسه کوب کشی واردر که کسب حلال
 ایله کاسبدر لکن یعنك حرامنی و مکروهنی بلهزه کارنی حرامنه و مکروهنه
 ملاقا ایدره ایوب سناختنه ایدر کسب آنک اچنده بر شبهه لی نرسه بولمندان
 جرار اولوب ناسدن سؤال ایتمک بگا محبتلی در . زیرا اصحاب برده و بخرده
 تجارت ایدرله ردی حتی دیه شله ردر فقهادان فتاواده قیل اولندی . بر کشی
 کتاب ایوعی بلینجه تجارت ایتمه مون باری اول علمی بلور بر مصاحب دوست
 ایدنسون سو گره تجارت اوزره اولسون دیه شله ر حضرت رسول الله صلی الله
 تعالی علیه وسلم بیوردیلار ربا ایتمش اوج بابدر زیاده آلاغنی آناسنی نکاح .
 لایتمک کبیدره و حدیث آخرده ربا ییگنه نه ییدر گنه آراده یور گنه و شاهده
 له رینه الله تعالی لعنت ایله سون دیه بد دعا ایله مشدر عاقل باغ اولان کسینه که
 شوشی کافیدره معلوم اولسون که یعنك شرطی و رکنی و حکمی واردر .
 رکنی لفظ ماضی ایجاب و قبولدر نیتکم ذکر اولندی ساتقان کسینه که
 باغ دبرله ره آلوچینه مشتری دبرله ره ایجاب دیو اول واقع اولغان سوز گنه

قبول ديه صوتيه و اتع اولفان سوزگه ديرلهر. آلدن ايله صاتمك كرمك
 قايوسى اول بولسون اولينه ايجاب نايسته قبول ديرلهر. مثلا بائع اول صاتم
 ديسه بو ايجاب بولوب، شترى نك آلدن ديمكى قبول اولور. اگر شترى اول
 آلدن ديسه بو ايجاب بولوب بائعك صاتم ديمكى قبول بولور قايوسى اول
 سوزلهسه درستدر. مثلا بن شونى ستمدهن شول مقدار آقچهنه آلدن بائع
 دخى ويردم يراضى اولدم يا قبول ايتدم ديسه شول مجلسده درست اولور .
 بيع ايجابيز قبولسز بائعز بريمك آلمق ايله يعنى صاتقوجى نرسه بيرسه آنك
 تقابله آلفوجى آقچه بيرسه جائز اولور. خسيده و نفيده يعنى بهاسى آز
 اولانده و بهاسى آغر اولانده آگيا بيع تعاطى ديرلهر (و دخى بيئعك
 شرطى ايكي جابدين عائل و ميز اولمق اولمق لازمدر بخون وصي اولميه .
 ايكنچى شرطى لفظ ماضى اوله آلدن بيردم ديمك كي ياخود تعاطى اوله .
 اوچنچى وقت بر محل اوله كه تسليم ممكن اوله دورتنچى شرطى رضا بولا
 بو ايله بيئعك حكى ايكي جانب آلدغه و برديگنه مالك اولمقدريعى آلدغى
 شبه تصرفه قدر اولمقدر زيرا شرعه بيع تصرفه قدرندن عبارتدر بيئعك
 منعقد اولماسينك الفاظى عربى اولسون فارسى اولسون وغير اسان اولسون
 جائزدر. بيع يعنى صاتم يا ايئعك سگيا صاتم اشترىت يعنى آلدن يا بئع
 يعنى قبول ايتدم يا رضيت رضا ويردم. بو ذكر اولنان لفظلارنك معناسنى ادا
 ايدر هر لفظيله بيع منعقد اولور. اول شترى صوتيه سويله مكدده فرق
 يوقدره و دخى بيع صحيح اولور آلدغى كي فى الحال آقچه ويره چك ياخود
 وقت تسليمدهن اجل معلوم اولنچه خلاف جنس اولاجق ويره سيه وقت اجل
 معلوم اولماسه يعنى ويره چكى قايسى كونده و آيده بلذمه، بيع فاسداولور
 ايمدى يعنى فاسد ايدن يدى شى نك برسى بولدقه بيع فاسداولور. برسى
 جهالت نمدر يعنى ويره چك شجى در آقچه مى در آلمنى در باقرمى در بلذمه
 زيرا بلذمه شرطدر. ايكنچى جهالت اجلدر يعنى ذنى ويره چك وقتى بلذمه

لازمه در وقت ایروزه دک صوم نصارا ایله فطر یهوده دک ایله صادق صحیح
اولماز زیرا وقت معلوم دگلدیرره اوچونچی جهالت بیده دور یعنی آلتاچی
شی معلوم اوله دجهول اولان شینک بیعی جائز اولماز (دورنچی اوچ
کوندن آرتق ده مخیر بولماقنی شرط ایتمک بشنچی منفعت اولورسه
اولسون مثلا بن بونی سکا شول قدر آنچه بیدع ایتمدم شمدی کیروبنده
آماق شرطیله یا خود قرض آتچ، ویرمک یا خود بر شی هبه ایتمک شرط
ایله یا باشنی یا اشکنا بستی ویرمک شرطیله یا پوستنی ویرمک شرطیله یا بر
خدمتم اولدقد، معاونت شرطیله و سائر بونک کبی منفعت ایتمک شرطیله بیدع
جائز دکلدوره آلتنچی بو ذکر اولغان منفعت دخی مشتریده اولاق جائز
دکلور مثلا بن بونی آلدوم سن بونی ایومه کیتورمک شرطیله یا خود سنده
بذن بازارلق ایتمک و یاردم ایتمک و یابندن آط ویا اشک ویا دکانده اجاره
ایله اولطریق شرطیله و سائر بونک امثالی منفعت شرطیله اشترا بیعی فاسد
ایدره یدنچی آلدی بی شیده، انتفاع شرطیله بن جاریه نی سیککا ویردم آزاد
ایتمک شرطیله یا مدبر ایتمک یا ام ولد ایقوب طوقماق شرطیله یا شول آطنی
منمک اوچون یا شول یرنی وقف ایتمک اوچون و سائر بونک امثالی شرط
بانده و مشتریده اولاق بیعی فاسد ایدریاخون بن شونی بیدع ایدرم کم کاه نگاه
بنده استعمال ایتمک شرطیله آماق و صاقماق بو جمله سی بیعی فاسد ایدره
مستثنه معلوم اولسونکه مثل مثله تفاضل حرامدور یعنی بلاعوض آلتغان زیاده
حرامدور یداید آتون ، کش و بال و یاغ بونلارونک امثالی میزانه کرگن
شیلهر هر نه اولورسه ویردگندن فضا آماق ویرمک ربادور حرام اولور
اما خلاف جنس اولاچاق نندر ایله یداید تفاضل اولسون اولسون حلال
دور و ویرسی ایله تفاضل اولسون اولسون هر حالده حلال درر مادا مکه
مکیلا تندن و موزونا تندن اولمادتیچه المقادیر خمسة یعنی جمیع اشیدنک مقدار
لاری بلنمک ش شیله دور ویرسی مکیلا تندر یعنی کیل ایله اولچک وورایکنچی

میزان دور تر ازو ایله وزن دور شرعه بونلاره معیار شرعی دیرلره ایمدی هر
 کسه که تجارت یده لازم دور که بیه قایو شی موزون قایو شی مکیدور اول
 شیده، یسع و شراً اولاجاق موزونانی وزن ایله، مکیلانی اولچی ایله آلوب
 و یه خانی یتمیه ایمدی بغدادی و آریا و خرما و طرز بونلار کیدور
 کیدور اولچاو ایله آنور و ویرلور آلون و کش و زیدور بونلار طار
 طو ایله آنور و ویرلور بونلاردان باشقا شیلر عرفه مینیدور حضرت رسول
 اکرم صلی الله تعالی علیه و ساه زمان سعادتنده اول شی که وزنیدور و
 یا کیدور اما شرل شی که زمان شریف لارنده کبیل و وزنی اولدینی معلوم
 اولمادی اول شی عرف زمانه مینیدور دیارده نیچه قرار بولمش ایسه آگما
 اعتبار اولنوره ایمدی بوندان معلوم اولدیکه حیوانانده و مزروعانده و معدو
 داندو ربا اولماز زیرا بونلارده معیار شرعی بولمیدینی اجلده ایمدی قوبی
 آویزه و صغری صغره، مثل مئه یداید آلمق و یرمک جائدر زیرا کبیلی
 و وزنی دکدره بس ایمدی موزونات و مکیلاندان برینی مثل مئه و بروب
 اول مقداری آلدقدان صو کره فضله آلمق و یرمک ربادر یعنی بر درهم
 آلتونی ایکی درهم آلتوننه و بر درهم کموشنی ایکی درهم کموشکه و بر کیده
 بدابنی ایکی کیده بدابنه و بر کیده آریانی ایکی کبیلی آریاننه و بو صورتلرده
 مثل مئه تفاضل نقد صورتلریدر کلبسی درست دکدر حرامدر و ربادر •

❖ کتاب الشفعة ❖

بو کتاب شفعه، یداننده دو شفعه لغتده قرشمق دخی برناق نهرسه که ایکنچینی
 قوشوب جفت قیلغاننه نیتورلر. شریتمده بورط بر یمنی کوچلمی طورخان
 نهرسهنی ماسکهدنک آتک صابو آلتوجینک ضررینه احتیاداندان باشقه
 شول مشتری صابو آلتان بهاژک مثل برله ماسکهدنکدر شفعه حق ثبات
 بولور. شفهدور عددی ساننجه، ملک قدرنجه شفعه ثابت بولماس مثلا بر

یورطده اوج کسه شریک بولسه لار برینک حصاسی نصف و برینک ثلث و برینک سدس بس نصف صاحبی یورطدان اولوشنی صاقسه بو ایکی شریک آراسنده برابر بولنور اول مرتبه شفعه حتی ثابتدر. شول یورطنک اوزنده قاشی بولغان شریکسه اگر یورطنک اوزنده قاشی بولغان شریک بولمسه صو گره یورطقه تیبشلی حاجتله رنده شریک بولغان کسه که شفعه حتی ثابت بولور. خاص بولغان یلنه و آنک صووی کبی و خاص بولغان یول کبی خاص شریک دلی شول یلمه آنک شربی کیدر کم آنده کچک کیه له رد دیوره من خاص یول شولدی کم الوغ اورامقه اوتمه س صو گره شفعه حتی شول کشیکه بولور آنک یرطی صائیس یورطقه طوتس بولوب ایشگی ایکنچی اورامقه بولور و شفیع شفعه نی استر صانونی بلگن مجلسده آشوب استمه مک برله استر. صو گره عفار فاشنده اوزینک استمه مکینه شاهد قویار شویله کم ای قوم شاهد دیویگن مین بو عفاره شفعه استمه من دیوادی ایدر بولغان صانوجی حصه رنده شاهد قویار یا مشتری حضورنده شاهد قویار کیره ک مشتری ذی الیدده بولما سون. اگر شفیع کیچکدرسه بو آشوب شفعه استمه مک ایله شاهد قویمقنک برینی شفعه باطل بولور. بو ایکی طلبدان صوگ قاضی حضورنده شفعه استر. بو طلبنی طلب خصوصه دیب آتار بو طاب خصوصتی عذر شرعیده باشقه بر آی کیچکتر مک ایله شفعه باطل بولور. امام محمد رحمه الله قشنده و امام محمد ره فاشنده بولغان بر قیزی برلدی. بس شفیع طلب قیلسه خصوصت قیلسه قاضی خصمدان صووار اگر خصم اقرار قیلسه آنک سبیلی شفعه دعواسی قیلغان یورطنک شفیع مالکی بولمقنی یا خصم آنطدان باش تارسه شفیع اوله یورطنک مالکی بولمقن بلك اوزرینه یا شفیع دلیل قیلمور ایکی گواه قویمق برله بو یورط اوزمه کی بولمقنه قاضی صووار شفیع خصمینک صانوب آلمقندان قاضی صورغان صوگ خصم صانوب آلمق برله اقرار قیلسه یا آنطدان باش تارسه یا شفیع خصمینک صانوب آلماقینه گواه قویسه قاضی حکم قیلور

شفیع فایده سینہ شفعہ حق بولماقی برلہ قاضی حکمی برلہ شفیعگہ لازم بولور
 آقچہ حاضر قیلمق، مشتریگہ تیشلی بولور یورطنی شفیعگہ تسلیم قیلامای
 حبس قیلوب طورمق، آقچهنی شفیعدهن آلاماق اوچون شفیعمنک بابع برلہ
 خصومت و دعواسی صورتده آنک بابع از زینہ بولغان بینہ سنی قاضی قبول
 قیلاماس مشتری شول مجلسکہ حاضر بولغانچہ، سو گره قاضی مشتری حضورندہ
 مذکور ساتونی بسوزار. دخی قاضی شفعہ بیوتی برلہ حکم قیلور. بو عقد
 حقاری بابعگہ لازم بولور یورطنہ حق ثابت قیلنسه آنی تولہ مک کی ویورطنی
 شفیعگہ تسلیم قیلمق کی حقار شفیعگہ کور مک اختیاری و عیب اختیاری
 باردر گرچہ مشتری صائب آلورده صائبونک عیتدهن بری بولماقنی شرط
 قیلنسه. زیرہ شفعہ ایله آلمق صائبونک بابع کی بولوب خیار رؤیت و
 خیار عیب ثابت بولور. مشتری ایله شفیع ثمن مقدارندہ اختلاف قیلنسه لار
 مشتری سوزی بولور. یمین برلہ مشتری ایله شفیع هر ایکبسی گواہ قویسه
 لار شفیع بینہ سنی قیلمایره کدر. اگر مشتری یورطقہ بر بها دعوی قیلنسه
 صائقوچی آندان کیمرک بها دعوی قیلنسه شفیع یورطنی آلور صائقوچی
 نه یتمکن بها برلہ تبص قیلاماسندان اول قبضیدان صوگ مشتری نه یتمکن بها
 برلہ آلور. بابع یورط بهاسندان بعضی کیمتسکن صورتده یاز یازده صورتده
 شفیع بهانک کیمره کی بوله آلور و بهانک باری مشتریدن کیمتہ رایگن
 صورتده شفیع بهانک تمامی برلہ آلور. زیرہ شفعہ اصل عقدکہ لاحق بولور.
 سو گره دان بهانک تمامی کیمتسکن هبه بولور یا بیع فاسد بولور آقچہ سز
 صائب بولغان اوچون هر ایکی تقدیرده شفعہ بولماس. یورطنی مثلی بها برلہ
 صائبونک صورتده کیمتلی یا ووزنی نهرسه کی شفیع هم آنک مثلی
 برلہ آلور. مثلهن غیر ثمن ایله صائبونک مقدمه یورط یورط و حیوان کی
 شفیع اول ثمنساک قیمتی برلہ آلور یورط یورط یورط بر برابرینه صائبونک
 آلمق صورتده شفیع ایکنچی یورطنک یا یورنک قیمتی برلہ آلور ویورطنی

بیلگیلی وعده ایله کوته چك آقچهغه ساتقانده شفیع حاضر آقچه برله
 آلور یا شفعه نی حاضر استورده صائلمشی نه یتملگن وعده صو گنده آلور
 صاقوب آلمش یرگه مشتری بنا قبیله اقا و آچاق اراسطورده اقا صورته رنده
 شفیع یرنی آلور صائلمان بهاسی ایله وارل یرد. گی بنا و آچاقنی یرله رندن
 صورلمانداغی بهاسی ایله آلور ارض منصوبده اولدینی کبی یا شفیع مشترینی
 تکلیف ایدر بنده ایله آچاقنی یردن صورعهغه یرگه ضرر ابرشسه سه اگر
 ابرشسه صورلمان حائنده گی بها ایله آلور شفعه ثابت بولماس مگر یورط
 یرنی صائمهده یا هبهده شفعه ثابت بولور. اگر آنک عتدنده عوض بولمق
 شرط قیلنسه دخی آچاقده و یمشده شفعه ثابت بولماس. یرله رنده باشقه
 اوزلاری مقصود بولوب صائلمسه لار اگر آچاق ویمش یرله ری برله صائلمسه لار
 آنلارده هم شفعه ثابت بولور. یرگه تابع بولوب صاقوجیفه اختیار شرطی
 ایله صائمهده شفعه ثابت بولماس. مگر اختیار ساقط بولغان صرک واجب
 بولور و بوزق صائورده شفعه ثابت بولماس مگر قسخ حق ساقط و لغان
 صوک ثابت بولور. دخی خیار رؤیة و خیار شرط ایله صائلمش یورطنی قیثار
 خائده شفعه ثابت بولماس یعنی بره و یورطنی صاقوب آلسا شفیع شفعه نی
 دعوی قیلمای ناپرشه صو گره خیار رؤیة یا خیار شرط ایله یورطنی قیثار
 سه شفعه ثابت بولماس زیره قیثار مق صاقوننی بوزماقدور صاقود گلدر مگر
 خیار عیبده قاضی حکمندن باشقه قیثار لسه شفعه ثابت بولور انهک قاله قیلنسه
 ثابت بولور لیکن خیار عیبده قبضه دن اول قاضی حکمندن باشقه قایستار لسه
 یا قاضی حکمی ایله قایستار لوب قبض بولسون گرمک بولماسون شفعه ثابت
 بولماس زیره بو صورده لارده صاقو بولمی بلکه صاقوننی بوزماقدور شفعه
 صائومه متعلق حقدر دخی شول کسنه که شفعه بولماس اوزینفک یورطنی یاننده
 غی یورطنی صائسا زیره اوزی صاقوب شفعه استممکی اوز عملدینی بانل
 قیلماقدور بو متبول دگلدر شرعه یا آنک اوچون صائلمسه یعنی بر کسنه

اوز يورطى ياندىغى يورطنى ساتارغە بره وئى و كىل تىلوب اول و كىلى ساتسه
 شفعه بولماس زىره معزاده اوزى ساتقوجيدور يا سانلمش يورطنىك تىلفنى و
 آنك استالگن هر حقارنى ضامن بولغان كسنه كه شفعه بولماس زىره ساتقو
 چى كيدور بلكه شفعه شول كسنه كه بولورم اول برودن و كىل بولوب
 اوزىنىك يورطى ياندىغى يورطنى ساتوب آلور يا آنك اوچون و كىلى ساتوب
 آلور شفعهنى باطل قىلور ساتودان صوڭ آنى استه مى تابشرملىق، اما ساتو
 دان اوّل تسليم تىلق شفعهنى باطل قىلماس. دخى شفعه دهن صالح قىلق بر
 عرض مقابله اول صالح باطل بولا طوروب شفعهنى باطل قىلور. قضينىك
 شفعه برله حكمندهن اوّل شفعينىك اولمكى باطل قىلور، شترى اولمكى باطل
 قىلماس بس شفعهگه آماق تىگەر گرچه وصى و قصى ساتسده شفعهنىك
 سببى قانغىلى ارچون كم اول ملكنىك، صالحقه طرفاش بولماقيدر. دخى شفعه
 نى باطل قىلور آنك سببلى شفعه استهلر يورطنى ساتقو قاضينىك شفعه برله
 حكمندهن اوّل و كوب ساتوب آلفوجىلارنىك برينىك نصيبنده شفعه استهلر
 يعنى بر يورطنى بر جماعت ساتوب آلسه لار آنلارنىك برينىك نصيبنده شفعه
 استهلر نىك بارچى سنده استهلر اما كوب ساتقوجىلارنىك برينىك نصيبنده شفعه
 استه لاهز بلكه شفعه استه لاشنىك تمان آلور يا قويار بمضبسنى آلمقده صفقه
 نى آيروب شترىگه ضرر بولغان اوچون. اگر شفعىع شفعهنى تسليم قىلسه
 شترى زىد بولمانه صو كره زىددهن غىرى نىلا عمر و آماقى ظاهى بولسه
 يامك دىنار يا درهمگه ساتوب آماققه تسليم قىلسه صو كره آندان كىگه
 صالحى ظاهى بولسه يا درهم و دىنار بولمى مثلى برابرته صالحى ظاهى بولسه
 بو صورتلهرنىك هر برنده شفعه ساتقو بولمى استه مك بولور. اما ساتوب آلور
 چى زىددهن باشقه بولغان صورتده آدمهلرنىك كورشىلكده قانشمقده تفاوتى
 بولغان اوچون زىد آماقينه رضا و تسليمى كورشىلكى و قانشمقى كور كه ملك
 اوچون بولور و بها كىمك ظاهى بولغان صورتده كوب بهأغه تسليم آزرغە

تساوی لازم ایتمه گن اوچون، دخی بر جنسکه تسلیم ایکنچی جنسکه لازم ایتمه گن اوچوندر. اگر صانو قیمتی برابرینه بولماق ظاهر بولوب آنک قیمتی مک یا آراق بولسه شفه استه مک بولماس .

❧ کتاب القسمة ❧

بو کتاب قسمة بیاندهدر. افتده اقسام داندرد - بولمک معانسه، یا قسمة داندرد - بولمک معانسه، شریتمده قسمة شایع و مشترک نصیبی بر بیلگیلی نهرسه که یفق یعنی شریکارنک طالب و معرفتهز بیله هر برینک نصیبی آیرمقدر قسمة غالبدر اولوشنی آیرمق مثل بولغان نهرسه هر کیللی ووزنی نهرسه و صائیس نهرسه لهرده بوللارده تفاوت بولماغان اوچون مثلیدهن باشته ده بورط روحیوا نات و کیم بری برینه برشمک غالبدر. بس هر شریک اوز اولوشنی آلور. بولداشی غایب بولا طوروب مثلیده و مثلیدهن باشته دان شریک بولداشی غایب بولا طوروب آلماس امامه بولسکچی نصب ایتمک مستحبدر آنک رزقی یتشدرلهر بیت المالدان تقسیم قیلسون اوچور. اول شریک لهردهن اجره آلماینچه اگر امام قاسمی نصب ایتمه شریکار اوزرینه اجر مثل برله درست بولور زیره تقسیم آنلار فایدهسی اوچوندر. قاسم اجرهسی تقسیم قیلنور شریکار عددی اوزرینهدر. بولسکچینک عدل و تقوی بولماق و بولو کیفیتنی بولسکچی بولماق واجبدر و بر بولسکچی تعیین قبلناس یعنی امام شهرده بر بولسکچینی تعیین قبلناس آمله هر که بولوده تاراق بولماسون اوچون. دخی کوب بولسکچیلهر قسمة واجرده شریک بولماقلارندان منع تیلنور آنلار زیاده اجره که اتفاق قیلوب آمله هر که ضرر بولماسون اوچون و شریکاره ای بولنور آنلارنک بری بولمکنی استه مک سبیلی قسمة صو کفنده شریکار هر بری اوز اولوشنی برله فایده لانه لار آخچق کرب اولوش نیدسینک استه مک برله بولنور. گرچه آز اولوش نیدهسی بولودا باش آه اتمه بس آز اولوش

ئىھسى استىھكى بىرلە بولنماس. اگر كوب ئولوش ئىھسى بولودان باش تارتىسە
 آز ئولوش ئىھسى قىسمە سو كىندە فايدە لانماسە ئولوشى آزلنى اوچون و
 مشترك مال بولنمەس مگر شريكلەرنىڭ بارىنىڭ بولونى استىھكى بىرلە كىنە
 بولنر بولنكىن سوڭ ھەر شريك اولشنىدە آزلق اوچون ضررلانئسە. دىخى
 ايكى جنسنى بولنمەس بىرىنىڭ ئولوشنى بىر جنسنىدە ايكنچىسىنىڭ باشقە جنسنىدە
 قىلماق بىرلە ايكى جنسنىدە تفاوت كولىكى اوچون. بىندە لەر و جوجو ھار بولنمەس
 افرادلارنىدە تفاوت بولغان اوچون و موئىچە و بو كى اوخشاغان بولنمەس بىر
 مگر شريكلەر ھەر بىرى قىسمىگە راضى بولسەلار بولنر. كوب يورطلاردا مشترك
 بولسە يا يورط بوش ىر بىرلە مشترك بولسە يا يورط و كىيىت مشترك بولسە اول
 كوب يورطلار يا يورط و بوش ىر يا يورط و كىيىت ھەر بىرى يالغوز كىناسى
 بولنور تفاوتلى اولدقلارى اوچون قىسمە شريكلەرنىڭ رضائى بىرلە درست
 بولور. مگر آنلارنىڭ بىرى بائىغ بولماسە درست بولماس مگر قاضى امرى
 ايلە درستدر. آنىڭ اوچون ياشنىڭ تصرفى نافىذ بولماس شريكلەرنىڭ آ كى
 ولائىتى بوقدر و شريكلەر قولنىدە بولغان منقول يەنى يورط ىردەن غىرى نەرسە
 آنلار آراسىدە بولنور مجرد دعوى قىلماقلارى بىرلە اول نەرسەنىڭ آنلارغە
 مىراث بولماقتى. دىخى يورت ىر بولنور شريكلەرنىڭ آنى بىرە و دەن صائوب
 آماقتى يا مطلق مالك بولماقتى دعوى قىلسەلار اگر شريكلەر دعوى قىلسە
 لار يورط بىرنىڭ مىثلا زىددەن آنلارغە مىراث بولماقتى بو صورتدە بولنمەس
 زىدىنىڭ وفاتى و وارنلەر قانچە اىرگە نىھ گواھ قويغانچە. دىخى قاضى يورط
 بىرنى بولمەس اگر شريكلەر اوز قوللارنىدە بولمايتىنە اول يورط ىر آنلارنىڭ
 مىلكى بولمايتىنە گواھ قويغانلارنىچە. دىخى يورط بىرنىڭ بعضىسى يا كلىسى
 صبى يا غايىب وارنىڭ بىرنە بولسە بولنمەس مگر قاضى صبى جانبىدىن وصى و
 غايىب جانبىدىن و كىل نصب ايدوب وصى صبى مىلكى و كىل غايىب مىلكى بولمايتىنە
 گواھ قولىلار بولنور. تىركەنى قىسمىدە كىرەك يورط ىر ويا باشقە املاك

بولسون ترکه طشندان درمهلر و دینارلار قوشلساس مگر وارثلارنك رضائنی برله قوشلور یعنی بر اولوشده زیادلك بولسه آنی درهم برله برابر قیلماس مگر وارثلار رضائنی ایله. یورطیر بولوده بر اولوشنك صویولی یا نوتوب یورور یولی ایکنچی اولوشك قوشسه بو اولوشدن ایکنچی اولوشك دوندور لار ممکن بولسه اگر دوندورك ممکن بولماسه اول تقسیمنی بوزلوب قایتمه باشدین بولنور تا کم شریکه نرنك هر برینه بر مسیل وبریول بولوب اولوشدن فایدلانماق ممکن بولسون ایکنچینك اولوشیده محتاج بولمای اگر ایکی شریکنك بری اقرار قیلمه نصیبنی تمام آلمات برله صو گره دعوی قیلمه شکسز نصیبنك بعضسی یولداشی قولینه یا گاش اوشدی دعوی قیلمه و جی دعوا سنده راستلانور گواه بولماسه خصمینه یمن ایتدرلرله. یمن صو گنده دعوی قیلمه و جینه یول بولماس. شریکه نرنك اختلافی وقتنده ایکی بولاکچینك گواهاننی حجة بولوب شریکه نرنك کلیمی نك اولوشینه شایع بولغان بعضیگه حق ثابت قیلمسه قسقی فسح نیانور. قسقی بوزماس شریکه نرنك برینك نصیبی نك بعضیسنده حق ثابت بولسه بلسکه شریك نصیبینك نقصانی برله یوله اشیدینه قایتور (مهایات درست بولور یعنی بر نرسادن فایدله نسمکنی بولمک بو طریقچه بر مشترک یورطنك بعضیسنده بو شریك و بعضیسنده ایکنچی شریك طوروق اوزره ایکی کشی آراسنده مشترک قولنك خدمتی بو طریقچه کم بو شریککه بر کون ایکنچیننه بر کون خدمت قیلمق برله کچوک ئویده طوروق کبی کم بو شریك بر کون طوروق ایکنچینسی دخی بر کون طوروق درست بولور. دخی مشترک ایکی قولانك خدمتنده مهایات درست بولور بو قول بو شریککه و ایکنچی قول ایکنچی شریککه خدمت قیلمق برله •

✧ بال قورطی ✧

دخی بال قورتنی صاتمق درست بولماس مگر اومارطه برله صاتمق درست

بولور (آدم جز* لەرنی صاتمق کرامت و شرافت اوچون جائز توگسل و آدمنىك ساچن صاتمق درست ایرمهز زیر اجزیبدر و امام محمددهن ردايت فابدهلانمق درستدر پاك بولغان اوچون و دونغز جز* لەرنی صاتمق درست بولماس عين نجس بولغان اوچون. بس آندان هیچ کیسه کنى صاتمق اهانت اوچون خمر زیدکلی لکن قلی ایله فائدهلانمق تگوجوبلهر اوچون درستدر حاجت ضرورت بولغان سببلی. دخی ئوله کهه تیرسنی ایله نهه سدهن اول صاتمق و آنک ایتنی صاتمق درست ایرمهس فائدهلانمق حرام بولغان اوچون، پیغمبر صلی الله علیه وسلم نك سوزی بولغان اوچون (لا تفسوا من المینة باهاب) - ئوله کهه تیرسندن ایله نهه گەنى ایله فائدهلانما گز دیو نهی تیلدیلاره اما یرتھوچی حیوان بوغازلانسه تیرسنی هم ایتنی صاتمق درستدر . دخی یفهك قرآنی صاتمق هم اوراتفنی صاتمق درست ایرمهس بولنك درست بولماسنی صاحبین گه خلافدر. آلا رنك قاشنده بفق اوراتفنی صاتمق درستدر قاون اورلفن صاتمق کی .

❖ فی بیان الهبة ❖

هبة لنده بر کهه ایکنچی کهه گه فائدهلانور نهرسه احسان ایلکدر . شریعتده بر کهه بر نرسهنی ایکنچی کهه گه عوضسز لملکله ندرمکدر. اما فائدهلاندرماق اجاره و عازیت کی هبة دکلدره هبة قیلدم یعنی باغشلام دیمک برله وعطا قیلدم دیمک برله هبة درست اونور. بو ایکیگه اوخشاغان بیدرم وکیبم کسبیگز دیمک کی سوز برله هبة درست بولور. هبة آلاماق برله تمام بولور هبة قیلغان مجلسده گرچه تیلغوجینك صریح ذنندن باشقه بولسه ده و هبة مجلسندن صولك آنچق صریح اذن برله قبض قیاسه تمام بولور . هبة درست بولماس شائع بولغان نهرسهده کم آنی بولمهك ممکن بولور یروط بر کی. اما بولنك ممکن بولماغان نهرسهلهرده کچوك یروط و موچه و انگرهمن

کیده رده هبه درست بولور. اما ایچمه چه کده گی سوت و بو گما اوخشاغان نهرسه له رده نسیک قوی آرقاسنداغی یوننی هبه درست بولماس ستمنی قابل بولغان مشاعنی هبه درست بولماغان کی. اگر سوتنی صاوب تسلیم نیلنسه شول هبه درستدر. بغدادیده بولغان اوننی هبه درست بولماس گرچه بغدادینی اون قیلوب تسلیم ایتمه ده هبه وقتنده یوق بولوب قبض ممکن بولماغان اوچون.

کتاب الاجاره

بو کتاب اجاره بیانلنددر. اجاره لغتده ثواب معناسنده بدلمان اجردهن مأخوذدر و شریعتده اول اجاره بر عین نسیک معلوم فایددرسنی صاوبه قدر. اوشنداق صفتی مقداری معلوم عوض برابرته اول عرض دین بولسون کیلی ووزنلی و عددی نهرسه له رکبی یاعین بولسون یعنی قیدتلی نهرسه له رکب حیوانانلار کیلی. نسیک نسیک مقداری معلوم بولور مدتانی یاد ایتمک برله باز یاده دیمک کی گرچه مدت اوزاق زمانده بولسون. لیکن ونف یی و یورطنی اجاره که بیرمک درست و لازم بولماس. اوچ بلدان زیاده که دخی منسعت ذکر برله معلوم بولور کییم بولماق و کییم تسکیم کی دخی عملنی ذکر و اشارت برله معلوم بولور. اوشبو نهرسه نی اوورنه چه کوچر مک که دیمک کی اجره نی ادا قیلماق واجب بولماس مجرد عقد برله بلکه فایده آلماسدان اول اجره نی شنبوب ادا قیلنسه شول ادا قیلنمش برله واجب اجره بولور یعنی مستأجر که اول اجره نی قایتاروب صورماق حقی بولس بعقده اجره تجیلینی شرط قیلماق برله واجب بولور یا عقد قیلنغان فایدنی کامل آلماق برله اجره نی ادا قیلماق واجب بولور یا شول فایدنی آلماقنه قدرتی و اختیارلی بولماق برله اجره واجب بولور بس اجاره که آلمان یورط تبض قیلنسه اجره واجب بولور گر چه عقد زمانسنده یاد قیلنغان مدة اول یررطده تورماساده اجاره که آلمان نهرسه نی برونک عصب قیلماقی برله اجاره سانط بولور اجاره که آلمان کسه دن

قدرتی قوت بولغان مقدار اجاره گه بیر کوچیکگه یورط ویر اوچون اجره نی
استمک بولور هر کون اگر اجره نی بیرمکگه وقت نعیبن قیلنماسه تمیبن
قیلنسه شول وقتده استمکگه زمین بولور و دورت آیاقلی حیوان اوچون
هر منزله اجره نی استمک بولور کیمنی یوماق و استمک اوچون اجره نی
استار عمل تمام بولغان وقتده ایکمک بشرمک اوچون اجره نی استار ایکمکنی
میچیدن چنارغانانسان صوگ زیره عمل شول وقت تامدر (بس میچیدن
چنارغان صوگ ایکمه کسنگ کلیسی یا بعضیسی یا نه پشر گوجی گه اجره نیک
تمامنی بولور عمل تاماندان صوگ هلاک بولغان اوچون میچیدن چنارماسدان
اول یا نه پشر کوچیکگه اجره بولماس عملی تمام بولغان اوچون لیکن هر
ایکی یا نه توله مک یوقدر امام اعظم رحمه الله قشند . اما بین رحهما الله
نه یندیله پشر گوجی اون قیمتنی توله اجره نی آلماس دیو یا ایکمک قیمتنی
توله اجره آلماق برله اما طوز و اوطون حقندنه توله مک یوقدر . طوی
آشن بشرمک اوچون اجرداستهلر و آنی ادا قیلماق واجب بولورطابقارغه
صصوب آس بولقلارغه بولوب قوبفاندان صوگ و کیرپج صوقق اوچون اجره
نی بیرمک واجب بولور آنی برابر قیلوب طوز غزغاندان صوگ اجره آلماق
اوچون حبس قیلماق ایگه رشول کسنه گه کم اوز ملکنی قانشدرغان بولسه
اول نهرسه گه بویامق کبی کم بویاچی مایکی بولغان بویا اول نهرسه ایله قانشقاندز
بس بویامق اجره سنی آلمق اوچون شول نهرسنی بیرمی حبس قیلوب طوز
مق تبیشلیدر . بس حبس قیلغان صوگ ضایع بولسه توله مک یوقدر هم اجره
بولماس تابشرماغان اوچون حمانک خلاقی برله کم اوز ملکنی قانشدرمانان
اوچون اول نهرسنی حبس قیلماقی تبیشلی بولماس . شول کسنه گه اجاره
عملنی مطلق قیلنسه یعنی اوز عملی برله قیدله نهمسه اول عملنی باشنهدان قیلدر
مق درستدر . اگر صانع اوز قولی برله اشله مکنی قید قیلنسه غیریکه عمل
قیلدرمق درست دکادر . برکسه بر ایرنی عیالینی ایکنچی شهردهن کالمتورمگه .

بالاغان ايكن اول اير مذکور شهر که يونهاسه عبدالينك بعضیسی بوبارغايچه
 وفات بولسه و اولمی قالمانی كيلترسه اول کسنه که اجره بولور. قالغانلارونك
 حسابنچه مثلا اون نفرنی مک درهمگه كيلترمه يالانسه بشسی وفات بولوب
 قالغان بشنی كيلترسه بش يوز درهمگه مستحق بولور. باشقه لاری بو کتایاس
 ایله مکتوب یا آرقنی زیدکه تابشرمقه اجره برله یوکلپ بارغویچي اگر اول
 مکتوب یا آرقنی تابشرمی قایتارسه زید وفاتی یا غایب بولماقی اوچون اول
 یوکلپوچي بارماق و کیلامک اجره سندن هیچ نهرسه که مستحق بولماس بورت
 و کیلمتی اجاره که آماق درستدر. آنده اشه نور نهرسینی یاد قیلماينچه
 اجاره که آله و چینه اول ییرتده هر عملنی اشه مک درستدر. بذاک ضعفه و
 خرابلیغینه سبب بولغان عملنه و دهن باشقه رنی اجاره که آماق درست بولماس.
 اول یرده ایگور نهرسینی آتاب بیان قیلماينچه یا آریا بغدادی دیمک یا عام
 قیلماينچه یعنی هر نه تلهسه ک ایگورسک دیمک برله درست بولور. دخی برنك
 اجارهسی درست بولماقنه اول برنك ایگور نهرسه له زدهن بوش برهاتی شرطدر.
 اگر ایگور نهرسه له بولوب آنلارنی صورمقدان ضرر بولسه اجاره درست
 بولماس. اگر رنی اجاره که آسه معلوم مدله که بنا قیلماق یا آچ اولطورتهق
 اوچون اول اجاره درستدر. اجاره مدتی اولکن زمان رنی بوش قیلوب
 ایاسینه تابشور مگر اجاره که بیرکچی کسنه بنا و آچانك یردهن قوبارلش
 حالنده بهأسنی تولهسه بوشاتوب تابشوماق لازم بولماس. موجدانیه آچاینی
 ملکه نهرسه مستأجر رضالندان باشقه اگر قوبارمق یر که کیمچیلک کیلتر
 سه اگر یر که کیلامک بو ضرر بولماسه مستأجر رضالنی ایله ملکه نور یا
 اجاره که بیر گوی بنا ایله آچانك قالماقنه راضی بولورده صو کره بسنا یا
 آچانک مستأجر که ملک بونور و یر اجاره که بیر گویبگه ملک بولور و بونچه
 دیدکلری اولان آچانک حکمنده در. اجاره مدتی تواتکن صو ک قوبارلسمقدمه
 زیره اول اولانه بر معین چیسک بوقدر ایگن کی عقد زماننده یاد ایتلگن

يوك مقدارندان آرتق يوكلەنكەن سوڭ داۋەھلاك بولسە زىادەھەقدارنى مەسئۇلر تۇلەر. اگر داۋە اول ياد اينلگەن يوك ايلا زىادەنى يوكلەرگە طاقت كىياترسە مثلا داۋەنك بەھاسى يىگىرى بىش تەنكە بولسە عقد وقتندە يوكنك مەقدارى يىگىرى پونقە قارار قىلساسە سوڭرە بىش پوت آرتدروب يىگىرى بىش پوت يوكلەب داۋە تەلف بولسە بىش پوت مەقابىلەند، بولغان بىش تەنكەنى تۇلەر. اگر آرتدروب يوكلەگەن مەقدارغە داۋە طاقت كىياترى ھەزك بولسە قىدەنك تەمىنى تۇلەر.

(فصل) بو فصل اجارە فاسدە بيانئەندەدر. اجارەنى فاسد قىلور شول شرطلار كى اول ساتونى فاسد قىلور و مەتنك و اجرەنك بىلمىز بولماق كى اجارەنى بوزار. بىس اجارە فاسد بولغاندە اجرەنك واجب بولور يەنى شول شەخسەنك اجرى كى آكسا بو عملدە مەئال بولور و اجرەسى طىب بولور اگرچە فاسد و حرام اجارە سەبب بولسەندە و اجرەمەنكى آتالغان اجرەدەن زىادە قىلەنەس و يورنى اجارە درست بولور ھى آيفە او شىنداق بەئزە دىمك بىلە مثلا ھى آى اون درھمگە دىمك كى مەتنى بياندان باشقە يەنى نىچە آى بارگەنلگەن بيان قىلەنچە مثلا آلى آينك ھى بىرۈنە اون درھم دىمك بىلە مەتنى بيان قىلماسە يالغىز اولگى بىر آيدە اجارە درست و لازم بولور باشقە آى لار دە ھى ايكسى نەك اجارەدە بىنە مەرقۇقدىر اگر قايرسى اجارەنى بوزماققە تەسە اختىار ايدور دخى اجارە شول آيدە درست و لازم بولور كى آلك اولگى كىچە سىنك اولگى سەاعتندە اول او بىدە طررسە بو بىض مەشاىخ قوليدىر امدار سترەك روايە اولگى كىچەنك تەمىنەنچە اختىارلى بولماقلا بىدور اجارەنى كورمەك دە بو زماندە اجارەدە مەتنك اولى آتالسا مثلا محرم آيندان باشلاب دىمك بىلە بىس شول آتالغان مەدە بولور اگر آتالماسە عقد وفقى مەتنك اولى بولور بىس عقد بى كورلر زمان بولسە يەنى آينك اول كونى بولسە حساب آى بىلە اعتبار قىلنور. اگر عقد آينك اول كونى بولمى اورنالارندە بولسە حساب كونلەر

برلہ در. آئی اوز کون حساب قیلنور عدتہ کبی نذاک طلاق آینٹک اول کونی بولسہ عدتہ آی برلہ حساب قیلنوب باشقہ کونلہ رده بواسہ کون برلہ حساب ایدیلور. دخی مہنچہ وقان آماق اوچون اجرہ آماق درستدر. زیرہ بونلار دہ اجارہ آدلہر آراسندہ متعارف بولنشدرد و حضرت رسول صلی اللہ علیہ وسلم قان آلدروب آنوچیفہ اجرہ ویرہ شدرد. بالا ایسمز کوچی خانونی بالا ایزمک اوچون یانلاق درستدر بیلگیلی اجرہ ایلہ. اللہ تعالی قرآن عظیمہ (فان ارضنکم فأنونہن اجورہن) آیتلہ بیان بیورمشالاردرد دخی آدلہر آراسندہ کڈیر معروفدر. دخی آنک طعامی و کیمی ایلہ یاللاق درست .

گرچہ بونلاری توصیف و تعریف قبلما سہدہ بو صورتدہ طعام و کیم اورناسی واجب بولور ایمز کوچی خانونک ایری اول خانونی وطی قیلورغہ اختیار ایدر اسکن مستأجر ٹویندہ اذندن باشقہ وطی قیلماق درست بولماس و ایر خانونی اجارہ سنی بوزارغہ اختیار ایدرد. ایرنک اول خانونی نسکا حله نہکی آدلہر آراسندہ مشهور بولسہ و خانونہ یاللانمقہ اذن بیرمہ گن بولسہ ایر خانونی اجارہ سنی بوزارغہ اختیاری بولماس. اگر نسکاخی آدلہر آراسندہ معلوم و مشهور بولسی آنچق خانون اقرار نیلسہ اول نسکاخی صیبتک یقینلارینہ ایسمز کوچی خانون اجارہ سن بوزمق تیگہر خانون سرحا و بولسہ یا یوکیلی بولسہ سرحا و یوکیلی بولماق سیبلی سوت بوزلوب بالاغہ ضرر قیلور صیبتی و کیمی ییماق خانونہ لازم و تعیندر. دخی صیبتک طعامنی اوزک قیلماق پشردک و چہینہ مک و طرغاندان صرک تیشلی میلار ایلہ مایلاب خدمتنی کورمات دایہ گہ لازمدر دسی آتاسینہ یا باشقہ نفعہ سی واجب کسانہ گہ ایسمز کوچی خانونک اجرہ سی لازم بولور. دخی سی حاجتہرینہ آلتان نہرسہلہر کم صابون و کیم و طعام و مای کبیلہر ننگ آچھسی آنا اوزرینہ لازمدر اگر دایہ صیبتہ قوی سرتی ایمزورسہ یا دایہ صیبتہ طعام یدرسہ ومدت ٹوتسہ بس دایہ اوزرینہ لازم و واجب اولان عمل کم ایزمک ایدی آنی اشاہہ مدی (وعبادتہر گہ

اجاره درست بولماس اذان اقامه و امامه کبی و قرآن او گره تمک و علم فته او گره تمک کبی بو زمانه، بو عبادتله که اجاره درستلگی برله فتوی برلدی زمانه خلقینک بو شهر که رغبتی کم بولغانا ملقدین بس مستأجرنی بو اجاره عقدنده آتالغان اجرهنی بیرر که و چله نور اوشنداق عاده بولغان هدیه لارنی بیرر که که چله نور جمع لیک و عید لیک و بمض قرآن سوره لری نذک باشنده بیرلور هدیه لار کبی اگر بولالارنی بیرر کدین منع له نسه حبس قیلور دخی گناه اشهر که اجاره درست دگلدور جرملاق و باشقه اولالار کبی و اولکنک کور که مایکله رن ایوب قچقروب و کویله ب ینلاق کبی زبره ییغم بر صلی الله علیه وسلم نه یقندی نوحه قیلغو و چینک اولی و کویله و چینک اولی ابلیدر دیو . دخی ایر که کنی دیشیگه سکر تمک که اجاره درست بولماس مشترک نه رسه . شایع بولغان حصه نی اجاره که بیررک درست ایرماس مگر شریکینه بیررک درست . دخی تکرر مه نی اجاره درست ایرمهس . مثلا بر مقدار بندانی اون قیلور شه آندان حاصل بولغان اونلک بر مقداری برابرینه آتالاش اجره نی عقد و تمدنه نابشر مقفه قدرت یوتلنی اوچون لکن بقدا یسدان بر مقدار شه با مطلق اونغه عقد بولانسه اجاره درست بولور گرچه شرل بندای اونندان بیر سهده . دخی تکرر مه نی اجاره سینه اوخشاغان اجاره لار درست ایرمهس بیررک ایگر مک که اجاره کبی شول یلکنکنک بعضیسی برابرینه و دورت آیاقلی حیوانغه آشاق یوکه مک شول یوکه گن آشاقنک بعضیسی برابرینه . دخی اجاره ده وقت و عملنک هر ایسکیسی جیاق درست ایرمهس . مثلا بو کون بر باطمین اونندان ایکمه ک پشرمک که اون درهم برابرینه یا لالماق کبی امام اعظم رحمه الله قاشنده درست ایرمهس عقد قیلنمش بلن بولغان اوچون زیره و ننتنی باند قیلماق لازم قیلور نفسنی شرل کونده تسلیم قیلماقنی عملنی یاد قیلماق عقد عمل او زره بولماقنی لازم قیلور اولگیسنده یا لایفه فایده ایکنج بسنده مستأجر که فایده بولماق برله آرالاننده نزع بولماقنه اولاشدر لکن اما مین رحمهما الله

قاشنده درستدر عقد عمل اوزره بولماق متعین بولوب وقتنی یاد قیلماق عملنی
آشقدرهق اوچوندر بس آنلار قاشنده عقد قیلنمده بئلهزاک بولماس .

(فصل) بو فصل اجیر مشترک و غیر مشترک کنک احکامی بیاندهدر . مشترک
اجیر یعنی منفعتی برده که مخصوص بولماغان یا لچی کم اول اجره که مستحق بو
لور اوزینک عملی سببلی بس عملنی تمام قیلما . نیچه اجره که مستحق بولماس
کونک و آیلق و یلاق یا لچینک خلافی برله کم اول اجره که مستحق بولور
اوزینی خواجه نه تاپشمرق برله . دخی مشترک یا لچی اختیارلی بولور تله گهن
آدمکه عمل قیلورغه کسبیم یوغرچی کبی دخی مو کتا اوخشاغان بویاوجی و
تکویچی و باشقه هنر ایالهری کبی و اجیر مشترک قولنده هلاک بولغان نهرسه
نی توله مهس اوز صغندین باشقه هلاک بولسه گرچه آنک اوزره دینه توله مکنی
شرط قیلنمده آنک اوچون اول نهرسه آنک قولنده امدتدر بلسکه اذن بیرمه
گهن و عادتدن تجاوز قیلغان عملی برله هلاک بولسه توله مگر هلاک بولغان
آدمی بولسه یا لچینک اوز عملی برله هلاک بولسه ده توله نمهس مثلا کیمه چی
کیمه سن تارتق ایله صوغه قوشوب غرق بولسه یا ایسه دابهدهن یئلسه کره
چینک باغلاماق سببلی اوشنداق حجامه و فصدایدچی توله مهس له اگر عملنی
عرف و عادتدن طش و تجاوز قیلماسه لار (اجیر خاص شول اجیر کم بره که
مخصوص بولوب تله گهن کسبه که عمل قیلورغه اختیارلی بولماس شول یا لچی
اجره که مستحق بولور اوزینی مستأجر که تاپشمرق برله اجارده تعیین قیلنغان
مدتده گرچه عمل قیلماسه ده لیکن اشدن اوزی نه نه توب اشاهمه سه اجره که
مستحق بولماس برکسه نیک قریلا یعنی کوتله که یا بریل خدمه قیلورغه یا لانغان
کسه کبی . بو کسه نیک خدمتده کیمک بولمده مدت تمام بولغان صولک اجر
که مستحق بولور . بو اجیر خاص قولننده هلاک بولغان نهرسه نی توله مهس
تک اوغرا نسه یا عملی برله هلاک بولسه مگر عقدده بولماغان عملنی قیلنمده مثلا
قولینی صوغوب کوزن چقارمق و آباغن صندرهق کبی اش قیلنمده ضامن بولور .

اگر مستأجر اجرتی تردید قبلسه عمافی تردید قبلسه افاق برله مثلا تگوجیکه
 نه یتک کییمی بخاری تسکسه ک بر ته نکه، استانبولی تسکسه ک ایکی ته نکه دیمک
 کبی وبا بویا چیده نه یتک عصفرا ایله بویاسه ک بر ته نکه، زعفران ایله ایکی
 ته نکه دیب اشله گه نیک اجری واجب بولور یعنی بخاری بولسه بر ته نکه،
 استانبولی بولسه ایکی ته نکه واجب بولور. اگر مستأجر عملی بو کون بولمق
 برله ایرتهسی کون آراسنده تردید قبلسه یعنی کییمی بو کون تسکسه ک بر ته نکه
 ایرتهسی کون تسکسه ک یارتی ته نکه دیمک برله اولگی شرط درست بولوب
 بس اجیر گه آتالمش اجره بولور اگر بو کون عمل قبلسه. ایرتهسی کون
 عمل قبلسه اجر مثل بولور ایکنچی شرط فاسد بولغان اوچون اجر مذلانی
 آتالمش یرتی ته نکه دهن اوتکه رالمس آندان کوبره ک بولسه ده. خدمه او
 چون اجازه گه آلمان قولنی سفر گه آلوب چقماس مگر اجازه وقتند شرط
 قبلسه چقار .

(فصل) اجاره دهن مقصود بولغان فایده گه ضرر یتشدر گهن عیب سببلی
 اجاره نی بوزمق درست بولور. آتالماچاق دورت آیقلی حیدراندک آرقاسی
 جراحته نیک کبی و قولنک خسته بولماقی ویر و تگرمه نیک صووی کیسلمک
 کبی اگر مستأجر عیبلی قول یا دابه ایله فایده لانه یا عیبلی کیتروب فایده
 له نمککه صلاحیتلی بولسه مستأجر نیک اجازه نی بوزمقده اختیار ی ساقط بو
 لور و خیار و یتیه برله. دخی عذر سببلی اجازه نی بوزمقده اختیارلی بولور .
 عذر شولدر کم ایکی عقد قیلمق چیدنک برینه ضرار لازم بولماق کم اول ضرر عقد
 سببلی بولماس شول ضرر نی دفع قبلسه افاق اوچون اجازه نی بوزمق درس بولور
 نشنک آغرقی تونماق کبی کم آنی صورماتغه اجازه گه طوئلفان ایدی اگر
 اجازه بوزلمی قلسه آغرقسز تاشنی صورمق لازم بولوب مستأجر گه ضرر
 بولور عقد گه مستحق ایرمس. دخی اجازه نی بوزار عذر نیک مثالی دین لاحق
 بولماق کبی کم آنی اوتقه نیک بولماس مگر اجازه گه بیر گهن نهرسه نی صا توب

آخېسى بىرلە ادا قىلىنور. دىخى اجارەنى بوزار غىزىڭ مائالى مطلق خدمت اوچون يا شەھىرە خدمت اوچون قول ياللان كەسەنەنىڭ سفر قىلمە قى كېي اما تولەنىڭ خواجهسى سىقىر گە راضى بولسە مستأجر بوزارغە اختىدارلى بولماس دىخى كېيىننى آندە ساتقو ايتك اوچون اجارە گە آندوچى كەسەنەنىڭ مابەسى بتوب يارلى بولماق غىزى ايله اجارە بوزلور زىرە مستأجر گە ساتقو سز كېيىت حقن تولەمك ضررى لاحق بولور. دىخى كېيىم تىگوب ساتقوچىنىڭ يارلى بولە قى كىم اول تىكەمكە بىر قوائى ياللان بولورده اول هنرى قوبار .

لىكن غىربەر گە كېيىم تىگوچى يارلى بولماق غىزى بولماس زىرە آنىڭ مابەسى نە بىرلە قاچىدىر وسفر گە بارماق اوچون دابە اجارە آلتان كەسەنەنىڭ سفر نەدىن رآى دونەكى غىزىر دابەنى يالغە بىر كوچىنىڭ سفر نەدىن رآى دونەمكك خلاقى بىرلە كىم اول غىزى بولماس لىكن دابەنى اجارە بىر گەن كەسەنە خستە بولماقى غىزىر دىر. قىرئى بونىڭ اوزرىنەدىر وتىكەمك اوچون قول يالچىنىڭ تىگو هنرى قوبماق صرائلىق ايتك اوچون اجارە بوزارغە غىزىر ايرەس زىرە كېيىتنىڭ بىر طرفندە تىگوجىلىك قىلوب ايكىنچى طرفندە صرافلىق ايتك بولور و اجارە گە بىر گەن نەرسەنى صرائلىق غىزىر ايرەس و ايكى عقد قىلمەوچىنىڭ بىر ئولەمك سببلى اجارە بوزلور اكر اجارەنى اوزى اوچون عقد قىلمەسە. اكر اجارە عقدىنى قىلمەوچىلارنىڭ بىر باشقە كەسەنە اوچون عقد قىلمەسە مائلا و كىل كېي آنىڭ ئولەمكى سببلى اجارە بوزماس. دىخى وصى و وتفكە تىرلى و متصرف كەسەنە كېي بونلارنىڭ ئولەمكى بىرلە بوزماس. زىرە بونلارنىڭ عقدى اوزلەرى اوچون دكلدر. بىلكە غىر اوچون و كىل عقدى موكل اوچون و وصىنىڭ صبى اوچون و متولىنىڭ عقدى وقف اوچوندىر. اوشونىڭ اوچون بونلار ئولەمك سببلى اجارە بوزماس. اكر يورطنى غىب قىلمەوچىغە يورط صاحبى ئەيتسە يورطنى بوش قىل يەنى يورطمدان چق ديسە اكر بوش تەماسەڭ ھر آيسنە اجرە اوشنداق مائلا اون تەنىكە ديسە سو كىرە غاصب سىكوت قىلوب

یورطنی بوشاتماسه غاصب اوزرینه آتالمش اجره واجب بولور زیره غاصب سکوت قیلوب یورطدانچه ماغانانی تعاطی طریقیله اجاره گه راضی بولماقیدر. اجاره و آنی بوزمق کیله چهك زمانه اضافه برله درستدر. مثلا ذی الحجه آینده نیت مکدر یورطمنی اجاره گه ببردیم اوشبو کیله چهك محرم آیندن باشلاب بریلنه چه دیو دخی مزارعه و مساقات کیله چهك زمانه اضافه برله درستدر مزارعه یرنی زراعه اوچون ویر مکدر بردن حاصل بولمان نیک بعضی برا یرینه و مساقات یمش آغاچلارینی توزک قیلماق اوچون بره و گه بیر مهك یمشک بعضی بر ابرینه تفصیل اوزره بیانله ری دخی و کیل و کفیل قیلماق و مضاربه عقدنی کیله چهك زمانه اضافه برله درستدر دخی قضی ایق و امیرک تپشراقنی اضافه درست والی برو گه ایتور مثلا ایرتسی کون فلان شهر گه قضی یا امیر بولسن دیو برونی وصی قیلماق و وصیه ایتمهك خانون طلاق قیلماق وقل آزاد ایتمهك دخی وقف قیلماق مثلا یورطم وفاتم صو گنده وقف دیسهك کبی بو مذکور اون دورت عتد هر بری کیله چهك زمانه اضافه برله درستدر بیع و آنی فضونی کسنه قیباغانده جایز کورمهك و بوزماق درست ایرمهس کیله چهك زمانه اضافه قیلنسه مثلا قلمنی ایرتسی کون سینگا صاندم یا صانونی جایز کوردم یا صانونی ایرتسی کونده بوزدم دیسه درست دگلدرد دخی قسمهنی شریکلسکنی هبه و صدقنی نیکاحنی و طلاقدهن قیتماقنی کیله چهك زمانه اضافه قیلسه درست ایرمهس. دخی مالدان صلح یعنی ایرتسی کون بو مبلغ مالدان صلح نیدلم دیسه و دیندهن بری قیلماق یعنی ایرتسی کون سینده بولمان آلاچاقنی کیچدم دیسه درست دگلدور.

❖ کتاب العاریة ❖

بو کتاب عاریة بیاننده در. فقها اصطلاحنده برنه رسنه نیک فایده سنی عوض سنر
 ۱۰- کله ندر مکدر و آنک بقاسی ایله عاریتک بیرمهك نیچه افضلالر برله درست

بولور. بری امرتک لفظیدر. معناسی بو نهرسهنی سیکڤا عاریة قیلدم و بری منحتک دیمکه درست بولور، معناسی بو نهرسهنی سیکڤا ویردم. دخی سینی دایم اوزرینه آطلاندردم دیسه وقوانی سیکڤا خدهتچی نیلدم دیسه بومذکور لفظلار برله عاریةکه بیرمک درست بولور اگر هبئی اراده نیلماسه. دخی یورطم سیکڤا در طورهق اوچون دخی یورطمی سیکڤا عمرتک آخزینهچه، طوروق اوچون قیلدم دیمکه عاریةکه بیرمک درستدر. عاریةکه بیر گوچی تله گهن زمانده قایتی درست مطلق عاریة بولسون کیرمک بقید بولسون اگر اجاره که دوهمسه مثلا برودن صاوت عاریةکه آلوب زیتون مایی سالسه صو گره نبرسی سخراده قیقاوروب آلمقنه تلهسه آلا بلس زیتون مایی سالوراق صاوت ناسقاننهچه، اجاره که دونوب اجر مثل لازم بولور. عاریةتی توله مکت لازم بولماس اگر تدیسز یعنی استعماله عادتدن تجاوز ایدلمی هلاک بولسه عاریة آلمان نهرسهنی اجاره بیرمک درست ایرماس گرچه، استعمالی باشقهچه، بولماسه ده اگر عاریة آلفوچی عاریةنی اجاره که بیروب صو گره هلاک بولسه عاریة آلفوچینه، ندرسی توله تور مثلنی، نلیده و عاریة زمانه داغی قیمتنی توله تور نیدمکی نهرسهله رده عاریة آلفوچی بو توله و برله هیچ که گه، قایتس با عاریة ندرسی اجاره که، آلفوچینه توله تور اول اجاره که بیر گوچیدهن توله ونی قیتوب آلور اگر اجاره آلفوچی بیر گوچیده عاریه ایرکن بولسه اگر بلسه قایتس آلدانقی یوقانی اوچون. لکن اجره سی عاریةکه آلوب اجاره که بیر گوچیک بولور. استعمالی مختلف بولغان نهرسهنی و مختلف بولماغان نهرسهنی مستقر عاریةکه بیرمکی درستدر اگر عاریةدن فایده آلفوچینی تعیین قیلماسه مختلف بولماغان نهرسهنی عاریةکه بیرمک درست اگر فایده لنگوچینی تعیین قیلماسه ده اجاره که آلتس نهرسهنی عاریةکه بیرمک عاریة آلمان نهرسهنی عاریةکه بیرمک کبدر اگر استعمالی مختلف بولماسه دایهنی یوک بوکله مککه اجاره کی فایده لنگوچینی تعیین قیلسه هم قیلماسه درست اگر استعمالی مختلف بولسه دایهنی آلدانقی

اوچون اجاره گه آلمق کبی فایده لهنگوچینی تعین قیلماسه عاریتک بیرمک
 درست تعین قیلسه درست ایرمهس (بس بره و دابهنی عاریتک یا اجاره گه
 آلمه مطلق یعنی یوک یوکله مکفی یا آطلانمقنی تعین قیلماسه دخی یوک یوکله و
 جینی و آطلانفوجنی تعین قیلماسه موندان باشنه فایده آلماقن تعین قیلما
 سه عاریة و اجاره گه آلفوجینک هر بری دابه گه اوزی یوک یوکله و یوکله مک
 اوچون عاریتک برورد دخی هر بری اوزی آطلانور و باشقهنی آطلاندرور.
 اگر بونلارنک قایوسن قیلسه شول قیلگه تعین بولوب عقدشونک اوزرینه
 واقع بولور. بو فعلدن باشقه فعل سهیبلی دابه هلاک بولسه عاریة و اجاره گه
 آلفوجی توله و عاریة بیر گوجی بر نوعده فایده لهنگوچینی تعین قیلسه عاریة
 آلفوجی فایده نلک تله گهن نوعی برله فایده له نور قایو وقتده تله سه فایده له نور.
 اگر عاریة بیر گوجی فایده نلک نوعی یا مقدارنی ویا وات یا اورن برله قیدله سه
 و تعین قیلسه عاریة آلفوجی آنچق اول قیدنه یماننه خلاف تیدمق برله
 توله ر مثلینه یا خیرایگه خلاف قیلوب هلاک بولسه اوله مهس. اوشنداق اجاره نی
 بر نوع یا مقدار ویا وقت یا اورن برله قیدله مک وبو قیدله نلک هیچ بری برله
 قیدله می مطلق قیلماق عاریة کبدر عاریة آلفوجی یا اوزی قیتماری عیالی کم
 بالاسی یا قولی برله عاریة دابهنی نده سینک دابه اوچون حاضر لهنگهن اورنیده
 قیتمارمقی یا بللق یا آیلتی یا حیینه نلک قیدره قی یا عاریة نده سینک یا حیسه ی قلی برله
 قیتمارماق اول قول دابه خدمتنده بولسون کیره ک بولماسون بو قیتمارمقلار هر
 بری عاریته نده سیننه نده بشرمق حکمنده بولوب صو گره تعلق بولسه عاریة
 آلفوجی توله ودهن قورقور نلک نفیس و بهالی بولماغان عاریتنی نده سینک دور
 طینه قیتمارمق نده بشرمق حکمنده در. لکن قدرلی و بهالی نهرسه نهر ایجو و
 حوهرله ر نیک نهرسه له رنی یورطینه قیتمارمق نده بشرمق حکمنده بولماس .
 مگر عاریة بیر گوجینک اوزینه قیتمارمق برله بولور و دیعه برله غیب قیلده مشنی
 نده سینک یورطینه قیتمارمق خلافی برله کم اول تسلیم بولماس بر اوله ودهن

قوتلاس درهم و دینارنی عاریة آ اماق دخی کیلی ووزنی وصایا لار نهرسه له رنی عاریة آ اماق قرضدر مگر بر فایده نی تمیین قیلنوب آندان صولک عیننی قایتار مق ممکن بولسه منلا درجم و دینارنی وزن برابر قیلماق اوچون یا کسیدبت زینته مک اوچون عاریة آغاندان صو کوره عیننی قایتاروب بیرسه بو صورتده قرض بولماس بلکه عاریة بولور یرنی عاریتکه بیرمک درست اول یر اوزرینه بنا قیلماق و آغاج اولطور تمق اوچون عاریة بیر گوجی اختیار لیدر عاریتدهن قایتقه وقایو زمان قایتسه ده جائزدر عاریة آلتوچینی شول زمانده تکلیف قیلور بنا ایله آغاجنی یردهن قوبارمه قه . عاریة بیر گوجی بنا و آغاجه قویار مقدان یتشکن کیمچ بولسکنی عاریة آلتوچینه تولور . اگر عاریتکه وقت تعیین قیلوب اول وقت ایرسه ، سدهن اول قایتسه تمیین قیلغان وقت ارتسه سدهن اول عاریة ایاسینک قایتماق مکروهدر وعده که خلاف قیلغان اوچون وعده که وفا قیلماق مستحبدر (برو یرنی عاریتکه بیرسه اول یرده ایگون ایکنه ک اوچون ایگوننی اورماق وقتی یتشوب اوروب آغانچه یرنی قایتاروب آ اماق درست ایرمهس عاریتکه وقت تعیین قیلسون یا قیلماسون زیره مؤمنکه ضرار قیلماق و اذا بردهک حرامدر عاریة آلتمش نرسه نی قایتارماق اجره سی عاریة آلتوچینه لازمدر و اجاره که آلتمش نرسه نی قایتارماق اجره سی اجاره که بیروچی که لازمدر و غضب نیلانش نیک قایتارماق اجره سی غضب قیلوچینه لازمدر .

✧ کتاب الودیة ✧

بو کتاب ودیة احکامی بیاندهدر . ودیة لغتده مودوعه معناسندهدر . قویوق معناسنده گی ودهدن مشتقدر و سفر وقتده غی وداع بو قیلده ندر . زیره هر یرسی بولداشنی قویوب مفارقه ایدرلر و شریعتده اول ودیة بر امانتدکم بر کونلک یا نه قویور ساقلا تمق اوچون . ودیة ضمایتنسک حکمه لری عاریة

ضمانتک حکملمه ری کیدر. اگر تعدیسز هلاک بولسه ضمان لازم بولماس.
 و دبعة قویلیش کسنه که درستدر ودیعهنی اوزی ساقلامق و عیالنه ساقلامق
 گرچه قوینوجی عیالنه سانلامقدان طیسده کشینک عیالی آنک ایله برکه
 طوروب نفقهسی لازم بولغان کسنه در بالاسی و خاقونی و خدمتچیسیدر.
 دخی ودیعه برله سفرتیامق درستدر ودیعه قوینوجی سفر. که آلوب بارمقدان
 طیاسه. دخی سفرده دشماندان قورقو بولماغانده سفر قیلدق درست. ودیعه
 قویلیش کسنه عیالهرندن باشقه کسنه ایله ودیعتنی ساقلاب هلاک بولسه تولهر.
 مگر توله مهس اگر اوزی یادیلی برله ساقلاغانده یانمقدان یاغرق بولمقدان
 قورقه سو گره کوروش قاشنده قویسه یانماسون اوچون یاغرق بولماسون
 اوچون ایکنچینی کسه که قویوب هلاک بولسه توله مهس ودیعه بیرامش کسنه
 نیهسی استه گهندهن سوک و دیعتنی بیرمی طیوب طوتسه تابشرمقغه قدرتی بولا
 طوروب یا ودیعه نیهسی استه گهندهن سوک و دیعتنی انسکار قیلسه یا ودیعتنی
 اوز مالینه قانشدرسه آیرمق ممکن بولماسلق یانمدی قیلسه مذلا کیدیم بولوب
 آنی کیسه یادابه ایکن آطلانسه یا ودیعتنی بر یورنده، ساقلاسه اول یورطدان
 باشقده سانلامق برله امر قیلغان بولسه یا ودیعه قویلیش کشی ئولگهن وئده
 ودیعتنی بلسز قیلسه وارنله رینه ئه تیمنچه بو آتی صورتسک هر برنده ودیعه
 قویلیش کشی تولهر. اگر تعدینی کینهروب نیه سینده سلامت تسابشرسه واجب
 ضمان هم زائل بولور (اگر ودیعه قتشه ودیعه قویلیشک مالینه اوز فعلندن
 بو ایکیسی شریک بولور. هلاک بولغانی ایکیسینک مالندان هلاک بولور ضمان
 بولماس ایکی کسنه برنسنهنی امانت قویسهلار بر کسنه قاشنده برینک حصه سن
 ایکنچیبسی غایب بولا طوروب قایتاروب بیرمک درست ایرمهس ایکی. ودیعه
 قویلیشک بری ودیعتنک تمامنی ایکنچیبسنه بیرمک درست اگر ودیعه بولمکنی
 قابل بولماسه قول و کیم و دابه کبی و بولنور ودیعتده ایکیبگه آیروب یارمنی
 اوزی ساقلاب ایکنچیبسنه یارمنی برور بولنور ودیعتنی تمامنی بولداشینه

بیر کوچی یارتی بهاسن تولهر. ودیعه هلاک بولسه تمامنی آلتوچی هیچ نرسه
 توله مهس دشول کسنه که بیر مکدن نهی که اعتبار یوتدر کم آنک صاقلامقدان
 چاره بولماس. مثلا خاتونیکما یا بالا کما یاقولیکما بیرمه دیو نهی قبلسه ونلار
 دان باشته صاقلاغوچی بولماسه بونلاره ویروب ودیعه هلاک بولسه توله مهس
 اگر بونلاردان باشته صاقلامق ممکن بولوب آنلاره ویروب هلاک بولسه
 تولهر دخی یورتنک بیلگبلی ئوینده صاقلامقدان نهی که اعتبار یوتدر. اگر
 نهی قیلندان ئویکه قویوب هلاک بولسه توله مهس مگر نهی اعتبار قیلنوب
 آکما مخالفت برله توله مک بولور اگر اول ئوینک ظاهر و اشکاره ضرری
 بولسه اگر ودیعه تویش کشی ودیعهنی عیداندن بولماغان کسنه که ودیعه
 قویسه ایسی نك اذندن باشته ضرورتسز سو گره ودیعه هلاک بولسه ایسی
 اولگی ودیعه تویش کسنه که توله تور آنک اوچون اول غیریگه بیرمک
 برله مخالفة قیلمشدر (اگر غضب نیلوچی غضب تیلنمش نرسه نی برکسه
 که امانت قویسه سو گره هلاک بولسه اول نرسه ده ایسی اختیارلیدر تلهسه
 غضب نیلوچیغه توله تور تلامه امانت قویلمش کسنه که توله .

✧ کتاب الغص ✧

بو کتاب غضب حکملهرنی بدان ایتهر غضب اسفته بر نرسه نی کرهک
 مال یا باشقا بوسون ظلم قیلوب کوجلهب آلاماقدن وفتها اصطلاحنده غضب
 شرعا قیمتی بولغان مالنی آلاماق بس مسلماننک خمر و خنزیرنی آلاماق
 و اوله کسه نی آلاماق غضب بولماس سبب شرعیندن باشته آلاماق حرام
 بولغان مالنی غضبده معتبر اشکاره آلاماق یا شرن آلاماق غضب بولماس بلکه
 اوغلامق بولور اول مالنک ایسینک اذندن باشته آلاماقدور بس غیری نك
 مالنی رهن و عاریه ودیعه آلاماق غضب بولماس اوشبو دل آلتوچی ایسی نك
 تصرفنی کتار یورطیرده غضب صورتلنمهس زیره تصرفنی کتارمک برارندین

ایسکنجی اورنگه کوچرمکدین باشته و بو نهرسه نی ایسکنجیگه دوندرمکدین باشقه بولماس بو ایسه یورط یرده ممکن دگلدور اگر یورط هلاک بولسه حتمسز کوچلهب تصرف قیلغوجینک قولنده اول کسنه توله مهس و کوچلهب تصرف قیلغوجینک فعلی برله یورط برگه کیمچیلک ینسه آنی توله کسنه نیک قیلده خدمت قیلدرمق غصبدر اگر هلاک بولسه قیمتی توله اسکن پلاسی اوزره اولطورق غصب بولماس نیهسینک تصرفی کیتهرمک بولماغانلقدان غصبینک حکمی غصب قیلغوجینک گناهی و نغوغه مستحق بولماقیدر .

اگر مال باشقه نیک ماسکی بولماقی بلسه . دخی غصبینک حکمی غصب قیلنمش نهرسه نی قینارمقدر غصب قیلغوجینک ملکنده بولسه غصب قیلنمش نهرسه هلاک بولسه توله مکدر کیردک اوز فعلی برله یا غیرینک فعلی برله یا آفتهسای برله هلاک بولسون هلاک بولغان نهرسه نیک مئی و نیکدایشی بولغانده مئی توله مک واجب بولور مقداری کیل برله یا وزن برله بلنور نهرسه کی دخی صایلار نهرسه لهر کی کم آنلارنک بهالارنده تفاوت بولماس یومره کی اگر مئی مقطع بولسه یعنی بازارلارده تاباسه هلاک بولغان نهرسه نیک خصوصت کونسه کی بهاسی واجب بولور مئل و نیکدایشی بولماغان نهرسه هلاک بولغانده غصب کونسه کی قیمتی توله مک واجبدر صایلار نهرسه لهر کی کم آنلارنک بهالارنده تفاوت بولور اگر غصب قیلغوجی غصب قیلنمشنک هلاک بولماقی دعوی قیلسه ناصبی حبس ایدیور بلنگه ننگه چه شکسز اول نهرسه هلاک بولماقی قالسه البته ظاهر بولور ایدی دیو صو کرده غصب قیلغوجینه بدلنی توله مک برله حکم ایدیور . بدانک مقدارنده غصب قیلغوجینک سوزی معتبردر اگر مالک بدانک اول مقداردان آرتقالینه گواه قویماسه . اگر گواه قویسه غاصب سوزی معتبر بولماقی شول آرتقی توله مک واجب بس هلاکی دعوی قیلنمش مقصوب ظاهر بولسه حالبو کم غصب قیلنمشنک قیمتی غاصب توله گنندن کورمک بولسه و غاصب اوزینک سوزی برله توله گن بولسه مالک

شول ظاهر بولغان مفصوبی آلور و بدانی غاصب که قایتارور یا اولگی ضمانتی درست کور کهی یعنی توله گهن بدلگه راضی بولوب غصب قیلنمیشنی غاصب قولنده قالدراغای اگر غاصب اوزسوزی برله توله می بلکه یمنندن باش تارتماق برله یا مالک سوزی یا آنک بشنسی برله توله گهن بولسه بس ظاهر بولغان غصب قیلنمش غصب قیلوجینه بولور مالک بدلگه راضی بولغان ارچوز غصب قیلنمیش غصب قیلنمیشنی اجاره که بیرسه یا امانت صاقلانغوجی امانتنی اجاره که بیرسه یا بو غصب قیلنمش ده یا امانتده تصرف برله فایده حاصل بولسه اجره ایله فایدنی غاصب یا امانت صاقلانغوجی صدقه قیلماقی واجبدر مگر غصب قیلنمش یا امانت درهمهر و آتون ته نه که لهر بولسه عقد و قنده بو ایکسینه اشارت قیلماسه یا اشارت قیلوبده اول درهم ایله دیاردان بشتنی نقد بیروب صاوق قیلسه و فایده حاصل بولسه شول فایدنی صدقه قیلماقی واجب ایرمهس. اگر غصب قیلوبده اول نهرسنی غاصب اوز تصرفی ایله اوز گهرتسه صو گره اسمی و الوغراق فایدهسی کیتسه غاصب اول نهرسنی تولهر. دخی غاصب اول نهرسنی ملکه نور آگسا توله مک مقرر بولغان اوچون اکن بدانی توله و دهن اول فایده له نمک حلال بولماس ملک خبیث بولغان ارچون غصب قیلنمش قوینی بوغازلاب پشرمک کبی و باقرنی صاوت قیلماق کبی یا قومغان و قازان قیلماق کبی بو صورتلرده غصب قیلنمیش اول بولماسان نهرسنی ملکه نور و آنک اوزرینه بدانی توله مک واجب بولور آتون و کموشنی صاوت یا دینار و درهم قیلنمیشک خلاقی برله کم بو ایکسیندن یا سالمش نهرسه آنلار نک ثبه سینه ملک بولور یا صاماق اجر سندن هیچ نهرسه واجب بولماس اگر غصب قیلنمش کیمنی یرتسه و آنک اجزاسینک بعضی یوعالسه یا بعض فایده سی کیتوب بعضی قالسه اول برتلغان کیمنی ایسی غصب قیلوجینه تاشلارده

قیمتی آندەن توله توب آلور یا یرتلغان کیمنی ایسی آلوده غضب قیلوچینە
 کیمەنک کیملگنی توله تور یعنی کیمەنک بویله یرتلماقندە ایسی اختیار ایدر
 بو ئەبەلگەن ایکی حکم آراسندە آز یرتقی بولغاندە کم آنک سببلی کیمەنک
 هیچ بر فایدەسی کیمیدی آنچقۇ ئەاسنی کیمتسە ایسی کیمەنی آلوده غضب
 قیلوچینە کیملگنی توله تور (برەو غیری نك یرینە کوچلاب بنا قیلسە یا آغاج
 اولتورسە غضب قیلوچنی بیورلار یردەن بنانی آلوب و آغاجنی صوروب
 یرنی بوشا توب ایاسینە قایتارماق برلە و یرایاسینە درست در آورغە امرایتلگەن
 بنا و آغاجنک قیمتی غاصبکە توله ب آنلارنی اوزینە قالدیرماق اگر یرگە اول
 بنا و آغاجنی آلاماق سببلی کیملک و ضرر ایرشسە اگر برەو آق کیمەنی
 غضب ایتوب قزاقە یا صارینە بویاسە غضب قیلوچنی ایاسینە توله کیمەنک آق
 حالندە گی بەاسنی یا ایسی کیمەنی آلوده بویاو سببلی آرتقان بەانی توله
 وبر کسە کیمەنی غصبە آلوب قرا بویاویا بویاسە کیم ئەسسی غضب قیلغوچینە
 کیمەنک آق حالندە گی قیمتی توله یا اول قارا کیمەنی آلوده غضب قیلغوچینە
 بویاو اوچون هیچ نەرسە یرامەس (برەو غصبە آلمان قولنی صائسە یا آزاد
 قیلسە صوگرە غضب قیلغوچینە ئەسسی قیمتی توله تەسە صاتو نافذ و درست
 بولور آزاد قیلماق درست یرامەس (غضب بولنیش نەرسە دە پیدا بولغان زیادە
 لکەرکم کیرەك آندان یراماسدای بولسون سببمزالک و کورکە مملک کبی یا
 یرلغان زیادە بولسون کم سوت وبالا و یش کبی زیادە نك هلاک بولماقی برلە
 توله مک لازم یرامەس مگر غضب قیلغوچنی صاقا اولودە تەدی قیلوب شول
 سببەن هلاک بولسە توله یا ئەسسی اول زیادەنی طلب قیلغان صوگ غاصب
 منع قیلوب یرامەسە توله مک لازمدرە مسلماننک خرنی و حنیزرنی تلف قیلسە
 دخی غضب قیلنیش نەرسە نك فایدە لاری کم قول یادابەنی نیدچە کولەر عمل

قىلدروب آنلارنى ئېسىنە قايتارغاندىن سوڭ عملەنىڭ اجرەسىنى تولەمەك لازىم
 ايرىمەس خورما سېتىدىغىنىدىن قاينىتىپ ياسالغان ايسىرەكچ شرابنىڭ خىلافى
 بىرلە وۇوزوم سېتىدىسىن يارىسى قالغانچە قاينانوب ياسالغان شرابنىڭ خىلافى بىرلە
 واويون قوراللىرىنىڭ خىلافى بىرلەم بىس بو مذكوراهىرنى تەف بىرلە لھو اوچون
 بولماغان حالندە كى قىممەتنى تولەمەك واجبدر بىس طنبورنى تەف قىياسە يۇنوب
 ياسالغان آغاچنىڭ قىممەتنى تولەز. برەو بر كەسەنەنىڭ قولىنىڭ قىدىنى آچسە سو كۆرە
 قول قاچوب كېتسە ياقوش چىتلىكنى آچسە يادورت آياقلى حيوان يانقان اورنىنىڭ
 ايشىگىنى آچسە بو آچقان كەسەنە كە تولەمەك واجب ايرىمەس. برەو بر كەسەنەنى
 سلطانفە - مى ايدوب چاقسە ھېچ خەتسز وسېسىز اول كەسەنە كە تولەز لازىم
 بولور امام محمد رە قاشىدە اول چاغۇچى بو يامان اشىدەن مەنەلسون اوچون
 بىس بر سېب اوچون بولسە مىنلا اوزىيە اذا بىرسە آنڭ اذاسىدىن تونلاق مېمكىن
 بولماغاندىن سلطانفە چاقسە يا فاسق فسقەندەن مەنەلمە كەن اوچون سلطانفە
 چاقسە تولەز لازىم ايرىمەس يا اول برەو نەيتسە حاكەمنىڭ يولداشىنى كەم اول حاكەم
 آدمەو كە جىزا يا غىراەت چىكدرور فلان كەسەنە شىكسەز مال تابدى دىو
 سو كۆرە حاكەم اول كەسەنە كە غىراەت چىكدرسە نەيتكىوچى كەسەنە كە غىراەتنى
 تولەمەك لازىمدرە

昭和十二年八月十日印刷

昭和十二年八月十五日發行

ホラサトル・ムサイル (回教ノ教科書)

不許複製

(定價貳圓)

發行兼印刷者
右代表者

東京市澁谷區代々木富ヶ谷町一四六一番地
東京回教印刷所
クルバンガリ

編輯者
右代表者

東京市澁谷區代々木富ヶ谷町一四六一番地
東京回教學校
クルバンガリ